

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

କ୍ଷୁଦ୍ର ଚିତ୍ର
ପୃଷ୍ଠା

ତା ୨୦ ରାଜ ମାତେ ଜୁନ ସହ ୧୯୮୮ ମସିହା । ମା' ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୨୭ ସହ ୧୨୧୫ ଯାଇ ପଠକାର

ଅଗ୍ନିମ ଦୀର୍ଘିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୯୯
ପଞ୍ଚାଦଶମ୍ବୁ ୪ ୨୯

ଉତ୍କଳର ଉତ୍ପତ୍ତିରାଜ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧରେ ସର୍ବା-
ପେକ୍ଷା ବଡ଼ ଧନା ବୋଲି ବିଖ୍ୟାତ ଥିଲେ ।
ଏହାଙ୍କର ଗୁଣଗଣାଣେ ଛକାର ସମ୍ପତ୍ତି । ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ଜଗାଯାଉଅଛି ତ ଯେ, ଗୁଣତୁ ସାଦେବ
ସୁଦୀପେକ୍ଷା ଧନ ଏହାଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ପଞ୍ଚାଦଶ-
ବୋଧ ଛକାର ଅଟଇ ଏବଂ ଏହାଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ର
ପତ୍ର ସଦାରେ ଉଚ୍ଚତରାଣ ଛକା ଏବଂ ପ୍ରତି-
ବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ଶୈଳେ ଉଚ୍ଚତରାଣ ଛକା ଅଟଇ ।
ଏମାନେ ଆଜି ଧରଣ ଗାରିମା ଏବଂ
ବରଦ ?

ଏକର୍ଷ ଅରମ୍ଭରେ ଲବଣବର ସରଦାର
ମଦଣ ପ୍ରତି ଅଠଅଣା ଦୁଇ ଚରକାରୁ ମହା-
ଅନୋଳନ ଲାଗିଯାଇ ଥିଲ । ରେଡେବେଲେ
ଛକାକୁ ସେ ୧୦୯ ର ଲୁଗା ମିଳୁଥିଲ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୁଗାର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଛକାକୁ
ସେ ୮ ର ଦୋଇଅଛି ଅଥଚ ଏଥିର କରୁ-
ରେ ଦେହ ପ୍ରଭୃତ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ଏଥିର
କାରଣ କ ? ଅନୁମାନେ ଅଣା କରୁ ତ
ସଦାସାଧାରଣ ସହସ୍ରମୂଲ ଚର୍ଚ୍ଚା କରି ବିହୃତ
ପ୍ରଦାନର ଶେଷିତେ ।

ଅଗ୍ରଣୟ କଷ୍ଟଦାୟକ ଓ ବହୁବଳଦୀପୀ
ନେତାମାନ ହୋଇ ଅବଶେଷରେ ଜର୍ମାନର
ସମ୍ରାଟ ଫ୍ରେଡ୍ରିକ୍ ଚଳଚଳମାସ ତା ୧୯ ରଖରେ
ମାଜବଳୀ ସମରଣ କଲେ । ତାଙ୍କର ପୁତ୍ର

ସିଂହାସନାରୁ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଯୁବା ସମ୍ରାଟ ସୁଦ୍ୟୁତଙ୍କ ସହାୟକ ଦେଉଁ
ମାତ୍ର ଅବଲମ୍ବନ କରିବେ ତତ୍ତ୍ୱକ୍ଷେତ୍ରରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ
ଅନୋଳନ ଲାଗିଅଛି । ମନିବର ବସ୍ତ୍ରାଳ
ଯେତେବେଳେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତ୍ର ମହାସାହସ୍ରରୂପ
ଥରେ ରେଡେବେଲମ୍ବନ ଗଜ୍ୟଗାସକରେ
କୌଣସି କ୍ଷୁଦ୍ର ବସ୍ତ୍ରାଳ ଅପନା ନାହି ।

କଲିକତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଲେଜର ନୁହେଁ ଅଧ୍ୟାପକ
ପଣ୍ଡିତ ମଧୁସୂଦନ ସୁରଭି କାମଗ୍ରା ମହାବଳୀ-
ଙ୍କର ଦର୍ଶନାର୍ଥେ ଏ ନଗରରେ ଗଲ ମଇ-
ମାସ ତା ୧୨ ରଖରେ ସହସ୍ରବାରୁ ଏଠାରେ
ଥିବା କାମଗ୍ରା ଏକଥା ବାବୁ ଉଦ୍ଧରଚନ୍ଦ୍ର ମିତ୍ର
ତାହାକୁ ଗାଲକଡ଼ାସ ଗଡ଼ଠାକୁ ପଠାଇ
ଦେଇଥିଲେ । ଗଜରେ ମହାବଳୀଙ୍କ ସହଚ
ସାକାତକର ସଂଯୋଗିତ ସମ୍ମାନ ସହଚ ବିଦାୟ
ଦୋଇ ଚଳଚଳମାସ ତା ୧୯ ରଖରେ ଏ ନଗ-
ରକୁ ଫେରିଆସିଲେ । ଏବଂ ଏଠାରୁ କଲିକ-
ତାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କଲେ । ମହାବଳୀଙ୍କର
ସମ୍ବରଜ୍ଞତ ଓ ଅନାଲ୍ୟଗୁଣ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ
ଅନ୍ୟର୍ଥନାରେ ପଣ୍ଡିତ ମହାସୟ ପରମସନ୍ତୋଷ
ଲାଭ କରିବାର ବ୍ୟକ୍ତି କରିଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ
କେବଳାଳ ମହାବଳୀଙ୍କ ପୁତ୍ରୁକାମଗ୍ରାସପତ
ପଣ୍ଡିତମାଜକଙ୍କର ମର୍ଯ୍ୟଦା କରିବା ବସ୍ତ୍ରାଳରେ
ଠିକ୍‌ସାରେ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।

ବାବୁ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରଣୟ
ଦବସ ରଲେ ଗୋଟିଏ ସାମ୍ୟଦାସ ସୁଲନା-
ମକ ମାଜକରୁ ମୁଁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ସବ
ଶରଦାର ସହରେ ଉକ୍ତ ସୁଲକୁ ଉଚ୍ଚତରାଣ-
ସୁଲରେ ପରଶର କରିବାକୁ ଦୁର୍ଘଟକ ହୋଇ
ଗଲ ସୋମବାର ପ୍ରାତଃକାଳରୁ ପ୍ରଦେଶିକା-
ଶ୍ରେଣୀ ଫିଟାଇ ଅଛନ୍ତି । ବାବୁ ମହୋଦୟଙ୍କ
ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସେ ତାଙ୍କ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରେପାରୁ ଅର୍ଥାତ୍
ଚକ୍ରାଳୟରୁ ସହ ସାମ୍ୟଦାସ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବ ଓ
ସେ ପରଶମ କର ଯାବା ଉପାର୍ଜନ କରିବେ
ତାହା ଉକ୍ତସୁଲ ରଖାଥୋ ବ୍ୟୟ କରିବେ ।
ଲଳିତବାବୁ ଅଗ୍ରଣୟ ବସ୍ତ୍ରାଳ ଯୁବକ ସୁରସଂ
ତାଙ୍କର ଯୌବନ ସମୟରେ ପରୋପକାର-
କ୍ରମାର୍ଥେ ସ୍ୱୋପାର୍ଜିତ ଧନବ୍ୟୟ କରିବାର
ଦେଖି ଓ ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ଅଜ୍ଞାତର ଦେବେ
ଓ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ତୁରୁ ପ୍ରଶଂସା ପ୍ରଦାନ
କରିବେ ।

ଚଳଚଳମାସ ତା ୧୨ ରଖରେ ସିମଲଠାରୁ
ମହାମାଜ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ସାହେବ
ବାବାଦ୍ରେ ଏକ ଅଗ୍ରଣୟ ଗଡେଟକାସ ପ୍ରକାଶ
କରିଅଛନ୍ତି ସେ ଜର୍ମାନର ସମ୍ରାଟଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ହେ-
ତାକୁ ତାହାଙ୍କ ସମ୍ମାନାର୍ଥେ ଉକ୍ତ ମାସ ତା ୧୮-
ରଖରେ ଲାଗିବବର୍ଷର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଓ ଗ୍ରାମ-
ମାଜକରେ ସର୍ବାତ୍ ସମ୍ମାନାର୍ଥେ ଗୁଣସଦାତା-
ମାନ ମାସୁଲର ଅର୍କ୍ଷଣରେ ଉକ୍ତି ଏବଂ

ଗୋ ୭୦ ଟା ଲୋଡ଼ାଏ ଚୋପ ଧୂଳିକ
 ବେକ । ଏପରି ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀରାଜେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ସମସ୍ତ
 ସିଦ୍ଧି ଲାଭ ଓ ସମୃଦ୍ଧି କର୍ମକ୍ଷମାରେ
 ଅଗାଧି ଲୁଲୁଚିମାତ୍ର ତା ୭ ରାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଶୋକପିତା ଧାରିଣି ବରଦେ । ମୃତ୍ୟୁମୁଖ ଅମ୍ବୁ-
 ମାଳଙ୍କ ଶୁଭଚେଷ୍ଟାଙ୍କ ବଜ୍ରଯାନାତା ଥିଲେ
 ଏଣୁ ଦୁର୍ଘଟକାଠି ଅମ୍ବୁମାଳଙ୍କ ପକ୍ଷରେ କୃଷଣ
 ଶୋକାବଦ୍ଧ ହେଉଥିଲା ଏବଂ ଅମ୍ବୁମାଳଙ୍କ
 ଭକ୍ତିଶୁଭରେ ତାହାଙ୍କର ଏଶୋକ ସମୟରେ
 ଅନୁରକ ସଦାକୃତ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ।

ଅସୀମର ଗୁ-ବନ୍ଧିତ୍ୱ ଲୁଲୁଚିମାଳଙ୍କ ଅବସ୍ଥା
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲୁଚିତସତ୍ତ୍ୱ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର
 ଯେଉଁ ଅବେଦନପତ୍ର ପଠାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ଯହିଁର ଦୁର୍ଘନ୍ତ ଅମ୍ବୁମାଳଙ୍କ ପାଠକମାନଙ୍କୁ
 ଜଣାଇଅଛି ତହିଁ ଉତ୍ତରରେ ଲୁଚିତସତ୍ତ୍ୱ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାଙ୍କ ପତ୍ରର ସେକ୍ଷତ୍ରା ଲରେକସ୍
 ସାହେବ ଗଜ ମଉମାସ ତା ୨୪ ରାଜରେ
 ଉକ୍ତ ସତ୍ତ୍ୱକୁ ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଉକ୍ତ
 ଅବେଦନ ସମ୍ପର୍କରେ ମଦାନାମ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର
 ହେତୁରୁ କଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା ଏବଂ ଅସୀ-
 ମାଙ୍କ ଚିହ୍ନପତ୍ରରୁ ଅଭିମତ ଜାଣିବାକୁ
 ଲାଭ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଅଭିପ୍ରାୟ
 ଅବଗତ ହେବା ମାନେ ଲୁଚିତସତ୍ତ୍ୱରୁ ଗବ-
 ଶ୍ଣମେଣ୍ଡା ବର୍ଣ୍ଣିତ ଉପସ୍ଥରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମନୋବି-
 ବେଶ ସଦକାରେ କବେଚନା କରନ୍ତେ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ରଙ୍କ ଏ ଦେଖନ୍ତୁ ବିଦାୟ ହେବା
 ପୂର୍ବରୁ ଯେବେ ଅସୀମଲୁଚିତର ଦୁର୍ଘା-
 ମୋଚନ ପକ୍ଷରେ ବୌଶଧି ଉପାୟକର ଯିବେ
 ତେବେ ବଡ଼ ଉତ୍ସାହ ବଦନ । ସ୍ୱାମୀପୁତ୍ର-
 ମେଣ୍ଡାମାନେ କି ଅଭିପ୍ରାୟ ଦେଖିବେକେ କମେ
 ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

ପୁଣ୍ୟ ମିତ୍ତନସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଜଣେ ସେବକ-
 ଟଙ୍କା ୧୨୦ ଟା ମାସିକ ବେତନରେ ଦରବାର
 ସୁଦ୍ଧା ବଜ୍ରପତ୍ର ଗଜ ଶ୍ରୀପିତାରେ ପ୍ରକାଶିତ
 ହୋଇଅଛି । ସେକ୍ଷତ୍ରା କି କାର୍ଯ୍ୟ କରବେ
 ବଜ୍ରପତ୍ରରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ । କେବଳ
 ଚୋଷକାସେବଣରେ ଯେ ସମର୍ଥ ପୁତ୍ର ଅଥଚ
 ଅଧିକକାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇଅଛନ୍ତେ ତେ ଉକ୍ତ ଦର୍ମର
 ଉପସ୍ଥାପନେକେ ହୋଇ ଲେଖାଥିବାରୁ ଅନୁମିତ
 ହେଉଅଛି ଯେ ସେକ୍ଷତ୍ରାଙ୍କୁ ଜଗନ୍ନାଥପୁର
 ଅଥଚ ଅଧିକକର୍ମ କରାବାକୁ ପଡ଼ିବ । କନକ-

ପଦ୍ମପୁର ଉପ ଟାଉନଠିକରସିଦ୍ଧି ଓ ତେ-
 ଯୁରମେଳ ଓ ଲୁଚିତସତ୍ତ୍ୱରମେଳମାନଙ୍କ
 କାର୍ଯ୍ୟ । ଏମାନେ ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରକାଶ
 ଜଣେ ସେକ୍ଷତ୍ରାଙ୍କର ଅବଶ୍ୟକତା ହୋଇ
 ହେଉ ନାହିଁ । ଅମ୍ବୁମାଳଙ୍କର ବୟ ହେଉଅଛି
 ଯେ ତେୟୁରମେଳ ଓ ଲୁଚିତସତ୍ତ୍ୱରମେଳ ଏ
 ଦୁଇଜଣ ସରକାରୀ କର୍ମକ୍ଷମା ମଧ୍ୟରୁ ମନୋମାତ
 ହେବାରୁ ଜଗନ୍ନାଥପୁର ଓ ଅନୁପଲବ୍ଧକାର୍ଯ୍ୟ
 ସଦାଶେ ସେମାନେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅବକାଶ ପାଇବେ
 ନାହିଁ ବୋଲି ଏହି ମୂଳକପତ୍ରର ପୃଷ୍ଠ
 ଦୋଇଅଛି ।

ଅମ୍ବୁମାଳଙ୍କର ବଜ୍ରପତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ରଙ୍କ
 ଅଗାଧୀ ଅନୁମୋଦନ ତା ୧୭ ରାଜରେ ହୋଇ
 ଲାଗି କର କଲର ଯାହା କରବେ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
 ବଜ୍ରପତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲେନୁଜାହାନ୍ନଙ୍କ ଉପସ୍ଥା-
 ଦକସମ୍ପର୍କିତ ହୋଇଲେ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଲକ୍ଷ୍ମୀ
 ର ଲୁଚିତସତ୍ତ୍ୱର ଶାସନକର୍ତ୍ତାସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରବେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ରଙ୍କ ବିଲଭ ଯାହା
 ଶାସନକର୍ତ୍ତାସବୁରୁ ପ୍ରମିତ ନ ଥିଲେ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଅମ୍ବୁମାଳଙ୍କ ସେତେ
 ଅଧା ବରଷକୁ ତହିଁରୁ କିରଣ ହୋଇଅଛି
 ଲୁଚି ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲେନୁଜାହାନ୍ନଙ୍କ
 ଶାସନାଧୀନରେ ଶାସନର ପ୍ରକାଶ କରୁପ
 ହେବ ଉପସ୍ଥାପନରେ ଉକ୍ତ ହୋଇ ରହି-
 ଅଛି । ସମ୍ପର୍କ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ରଙ୍କୁ ବିଦାୟ
 ହେବାର ସମୟ । ଲୁଚିତସତ୍ତ୍ୱର ଲକ୍ଷ୍ମୀ
 ସେତେଦୂର ଉପସ୍ଥାପନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ତାହା
 ଲଦାନୀର ସମ୍ଭାବନାମାନଙ୍କ ସମାଲୋଚନାରୁ
 ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି ଯାହା ହେଉ ଲୁଚିତସତ୍ତ୍ୱ
 ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଅଜବକ ଅମ୍ବୁମାଳ-
 ଲର ଉତ୍ତର ଯେ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟର ଗୁ-
 ସମାଲୋଚନା କର ଦର୍ଶନପୁସ୍ତକରେ ତାଙ୍କ-
 ଠାରୁ ବିଦାୟପତ୍ର କରନ୍ତୁ ଓ ଦାନଦା ଦର-
 ସେ ସେ କଲକତ୍ତରେ ରହି ଲୁଚିତସତ୍ତ୍ୱର ମଙ୍ଗ-
 ଲପକ୍ଷରେ ଦେଖା କରବେ ।

ଗଜ ସମ୍ଭାବରେ ଏ ଜଗନ୍ନାଥ ମୁନିସିପଲ-
 ଚେୟାରମାନ ଓ ଲୁଚିତସତ୍ତ୍ୱରମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥା-
 ଦକସମ୍ପର୍କରେ ଅମ୍ବୁମାଳଙ୍କ ସେହି ମନୁକ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତୁ ତହିଁରୁ ହେଉ ଅମ୍ବୁମାଳ
 କର ପାଇନ୍ତି ଯେ ଗଜ ଉପକର୍ତ୍ତରୁ ଉକ୍ତ
 ପତ୍ରରେ ସେହିମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନ ସେମାନେ

ଅମ୍ବୁମାଳଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର ଥିଲେ । କାମୁକରେ
 ତାହା ନୁହେଁ । ଅମ୍ବୁମାଳଙ୍କ ତାଣ୍ଡ ଓ ପ୍ରଦ୍ୟୁଷ
 ଦେଖିଅଛନ୍ତୁ ଯେ କାକୁ ଜନକଗୋର ଦାସ
 ତେଅମ୍ବୁମାଳ ଏବଂ କାକୁ ଯୋଗେଶ୍ୱର ତଦୁ
 ଲାଭ ହେପୁରମାନ ହେବନ ଘରେ ବସି
 ଦୁକୁମ ନ ଚିନ୍ତାଇ ଅବଶ୍ୟକ ମତେ ନଗର-
 ମଧ୍ୟରେ ବ୍ରମଣ କର ଗୁରୁତର କାର୍ଯ୍ୟମାନ
 ଦେଖି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ କମିଶନରୁ ଦାସ
 ଲଦାକ୍ଷ କରୁଅ ଅଛନ୍ତି । ଏ ଉପସ୍ଥାପନେ
 ସେମାନଙ୍କର ବିକଳ ଦୃଷ୍ଟି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ନୁଚିତସତ୍ତ୍ୱର ଶାସନକର୍ତ୍ତା କାର୍ଯ୍ୟ ଏମାନେ ସେମନ୍ତ
 ଯୋଗ୍ୟତା ଓ ପରମ୍ପରା ସହିତ ନିର୍ବାହ କର
 ଅମ୍ବୁମାଳଙ୍କ ପ୍ରକାଶ ମଦତ୍ତ ଯୋ କରୁଅଛନ୍ତି
 ତହିଁ ନିମିତ୍ତ ଅମ୍ବୁମାଳଙ୍କ ଲାଭକାଠାରେ
 ଲୁଚିତ ଅଛି ଏବଂ ଯେବେ ସେମାନେ ମୁଳକାର
 ଉକ୍ତ ପତ୍ରରେ ମଦାନାମ୍ୟ ଦେବେ ତେବେ
 ଅମ୍ବୁମାଳଙ୍କର ଅଧିକ କରବାର ଦେଖିବ ଆଉ
 କର ଅନୁଭବ ହେବ ।

ଲିଙ୍ଗାପୁରର ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉପଦାର ଲୋ-
 ଅସ୍ତ୍ରାଙ୍କ ନାମରେ ତାହାଙ୍କର ପ୍ରକାଶନେ
 ତାହା ଅଧ୍ୟାୟରୁ ମୁଦାରିମାନ ମାନିଷ୍ଟେଟ
 ସାହେବଙ୍କୁ କଟକରେ କରବା ଏବଂ ତହିଁର
 ଉଦନ୍ତ ଦେଲେହୀକାଥା ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣା-
 ଅଛି । ତେପୁଣି ମାନିଷ୍ଟେଟ କାକୁ ଗବହକାଶ
 କାୟକ ଅଧ୍ୟାୟକରୁ ଗଜ ଅପଣା ରପୋଷ-
 ଦାସ ମାନିଷ୍ଟେଟ ସାହେବଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି
 ଅବଧ ତହିଁର ଯେଷ କଷ୍ଟି ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ଏଥିମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶନେ ଏହି ମନେ କର-
 ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଲେଅଛନ୍ତି କି ଲକ୍ଷ୍ମୀର ସେମାନଙ୍କର
 ଯାହା ଶକ୍ତ ବପସନେ ତାହା ଦୁର୍ଘାଲକେତା
 ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଧ୍ୟାୟର
 ନ ହେବାର କନୋପସ୍ତ କରବାକୁ ସେମାନେ
 ଦସ୍ତବରଦାର ହେଲେ । ମାନିଷ୍ଟେଟ ସାହେବ
 ଉପଦାରଙ୍କ ଲେକ୍ଚର ପ୍ରକାଶପତ୍ର ପକ୍ଷାୟର
 ନ କରବା ଉପସ୍ଥାପନେ ତାହା କରବେଲ
 ତାହା କ୍ରମେ କରୁଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱରୂପ ଜଣେ
 ପ୍ରଧାନ ଉପଦାର ଏବଂ ପ୍ରକାଶନଧ୍ୟରେ ଯେ
 ଅଗ୍ରୀରକର ସମ୍ପର୍କ ଉପସ୍ଥାପନ ହୋଇଅଛି ତାହା
 ଅପାଦତ କରାଗତ ହେଲ । ଏହିମାନଙ୍କୁ
 ଉପଦାରମାନେ କାଳର ଗତ ଦେଖି ପ୍ରକା-

ଉତ୍କଳ ଦେବାକୁ ବିଭାଗରୂପେ ସହଶ୍ରାଳ ଦେବେ ।

କଲିକତାରେ ମାଲମାଧକ ମିତ୍ର ନାମରେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅପରା ପିତାକୁ ପିସୁଲହାର ବଧ ଏବଂ ଅପରା ବ୍ରାଜକୁ ସେହରୂପ ବଧ କରିବା ଚେଷ୍ଟା କରିଥିବା ଅପରାଧରେ ଧରୁ ହୋଇ-
 ଥିବାର ଯାଠକମାଳକୁ ଜଣାଅଛି । ଅପାମୀ ମାଲମାଧକ ଦୌରା ସୁପର୍ବ ଦୋଳ ଦାଲବୋର୍ଟ-
 କ ବିପ୍ଳବରେ ଯାବତ୍ସାଧକ ନାଗରାସ ଦଣ୍ଡ ଲଢ଼ାଅଛି । ଏସବୁ ଅପରାଧରେ ଯାମି ନ ଦୋଳ ନିଧନ ଦଣ୍ଡ ଦେବାର ଏହି କାରଣ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଦେବଳ ପୁଲିସ ଭଦ୍ରାବସ-
 ସମୟରେ ମାଳଖେଟି ସାହେବଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ଅପାମୀର ଏକଗୁରୁ ଭାବି ଗାଦୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି ଏକଗୁରୁ ଅଇରସଙ୍ଗର ପ୍ରମାଣ ନୁହଇ ବୋଲି ଅପାମୀର କାଉସୁର ଉଚ୍ଚବେପ-
 ସାହେବ ଅଜେର ଭର୍ତ୍ତ କରିବାରେ ଫୁଲବେ-
 ହରେ ଭର୍ତ୍ତର ବିପ୍ଳବ ଦୋଳ ଉଚ୍ଚ ଏକଗୁରୁ ଅଇରସଙ୍ଗର ପ୍ରମାଣ ଥିବାର ଧର୍ଯ୍ୟ ଦେଲା । ଏବଂ ଦେବଳ ସେହି ପ୍ରମାଣ ଅନୁସାରେ ଅପାମୀ ଦଣ୍ଡମାୟ ଦେବାରୁ ଦାବି ନାଦାକୁ ଉଣା ଦଣ୍ଡ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଫୁଲବେସ ବିପ୍ଳବ-
 ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଲଭ ଅପିଲ କରିବା କାରଣ ଉଚ୍ଚବେପ ସାହେବ ଅନମର ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ-
 ଥିଲେ ମାତ୍ର ଦାଲବୋର୍ଟ ଗାଦୀ ଦେଲେ କାହିଁ ଉଚ୍ଚ ଅପାଲଭର ଦଣ୍ଡରୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଶିବେଧାର୍ଯ୍ୟ ମାଧ୍ୟ ଏଥିରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ମନ ମୁକ୍ତକାର ପ୍ରକାର ପାଇଁ ନାହିଁ ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଗଡ଼ବର୍ଦ୍ଧର ଦେବାନା କାର୍ଯ୍ୟ-
 ବିବରଣରୁ ପ୍ରକାସ ଯେ ଦାଦା ଖଜୁରୀର ମୋକଦ୍ଦମା ସେଠାରେ ନିମନ୍ତେ ବହୁ ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ସତ ୧୮୮୫ ସାଲରେ ନ ୨୨୫୯ ମୂଲ ସତ ୧୮୮୫ ସାଲରେ ନ ୨୨୫୯ ମୂଲ ସତ ୧୮୮୭ ସାଲରେ ନ ୨୧୭୭ ମୂଲ ଏବଂ ସତ ୧୮୮୭ ସାଲରେ ନ ୮୮୧୨ ମୂଲ ନାଜା ଖଜୁରୀର ନାମ ଖୋଜାଅଛି । ଗଡ଼ ବୁଲିବର ବର୍ଷକୁ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଦେଶରେ ଫସଲ ଉଣା ହୋଇଥିବାରୁ ପ୍ରଜାମାଳେ ବାଗବାଦ ଦୋଳଅଛନ୍ତି କୁଲ୍ଲୀୟ କମ୍ପେରମତ ମଧ୍ୟରୁ ବେହି କହୁ-
 ଅଛନ୍ତି କି ପ୍ରଜାମାଳକୁ ଜାଣିବ ଦେଖି କମି-

ଦାରମାଳେ ଗାଦୀକୁ ବନ୍ଧୁ ଦେବା ନାଭଣ ବାଗା ଖଜୁରୀର ନାମ ସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବେହି କହୁଅଛନ୍ତି କି କମିଦାରମାଳେ ପ୍ରଜାମାଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଏପରି ସଂସ୍ଥା ନୋ. କେ ଏକ କମି ଦାଗର ଖଜୁରୀର ଏକଭୁଗାୟୁଗରୁ ଅଧିକ ଅଦାୟ ଦୋଳ ନ ଥିବା ପ୍ରକାରେ ଅଧି ଅଧିକ ବାଗା ଖଜୁରୀର ନାଭଣ ଦୋଳଅଛି । ପ୍ରଧାନ କମିସ୍ନରଙ୍କ କବେରୀରେ ପ୍ରସଲ ଉଣାଦେବା ବାଗାଖଜୁରୀ ମାମଲକୁରେ ନଦାୟସଙ୍ଗର ଅଧେଷ୍ଟ ବାଭଣ ଅଇ ଏଥିରେ କମିଦାର ଓ ପ୍ରଜାକ ମଧ୍ୟରେ ଅସଭାକ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ନାହିଁ । ଏମନ୍ତବ୍ୟ ଉଚ୍ଚର ଦୋ-
 ଲଅଛି ବନ୍ଧୁ ଯେ ସୁଲେ ପ୍ରଧାନ କମିସ୍ନର ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଗଜ ଉଚ୍ଚବର୍ଷ ନିମାଗର ଫସଲ ଦାନ ଦେବାରୁ ପ୍ରଜାମାଳେ ଖଜୁରୀ ଦେଲପାରୁ ନାଦାନ୍ତି ଏବଂ ବାଗାଖଜୁରୀର ନାଭଣଦାୟ ପ୍ରାର୍ଥନା ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେପ୍ରକାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିପ୍ଳବରେ ଉଚ୍ଚ କହୁ ନାଦାନ୍ତି ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିପ୍ଳବ ଅଛି ସମାଜ୍ୟବ୍ୟୟେ ଫସଲ ଉଣା ଦେଲେ ପ୍ରଜା ଖଜୁରୀଦେବାରୁ ଅନମ ଦେବ ଏହା ବନ୍ଦୋ-
 ବସୁର ଦୋଷ ଅଛି । ଏମନ୍ତସୁଲେ ଶକ୍ତ ଦେବାର ହୃଦ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଉଚ୍ଚର ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକର୍ମରୁଦମାଳେ ଦେବଳ କମି-
 ଦାରଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକ ଦୃଷ୍ଟି କରିବେ ଅପରା-
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବେଲେ ହେବୁଥା ନାହିଁ । ଦେବଳ ନାଭଣରେ ଫଳ କାଟି ଉପାଦେଶଦ୍ୱାରା ବିଷାଦେବାର ହୁଏ ।

ବିନାୟ ଜଗରର ଦେବେ, ଶିବ ଓ ଅନ୍ୟପୁଣ୍ୟ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଦେଉଳମାଳରେ ଯେ ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ତଥା ଯାତ୍ରାରେ ସେ ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଉଚ୍ଚ ଦେଉଳମାଳର ଟିକି ସମତନ୍ତ୍ର ପାଳ-
 ନସିକ୍ ଯେଉଁଦେବା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଉଚ୍ଚର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅବଦେଶକ ପ୍ରେରଣ ଦେବା-
 ମର୍ମରେ ଭଗବତୀ ରା ୨ ଖଣ ଅପରାଧ-
 କାଳରେ କରିବତା ଜଗରର ଟାକ୍ସ ବନ୍ଦ-
 ଠାରେ ଗୋଟିଏ ବୃହତ୍ସଂସ୍ଥ ଦୋଳଥିଲା । କପ୍ପାଳ ହୁର୍ସର୍ଭେ ସାହେବ ଏଥିର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍‌ସୋଗଭର୍ତ୍ତା । ଯେଉଁ ଅବଦେଶକ ଗବ-
 ଶ୍ଣମେଣ୍ଟର ଯଠାଦିକ ରାଜା ଧର୍ଯ୍ୟ କରିବା ବାଭଣ ଉଚ୍ଚସରା ଅଦୁର ଦୋଳଥିଲା । ଅବଦେଶ-

ପଦରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ସତ ୧୮୫୮ ମସିହା ଜନଠରମାସ ରା ୧୫ ରାମ ଏକ ଫିରୁଦ୍ଦାଗମାସ ରା ୧୫ ରାମ ମଧ୍ୟରେ ଦେବାନା ଏବଂ ଫୌଜ-
 ଦାଖି ଅଇରର ବିପ୍ଳବ ଏବଂ ଗ୍ରାମଜା ଭାଗ-
 ଲେଖାଏଳ ସେହି ବର୍ଷର ଦୋଷାପତ୍ରକୁ ଅବଦେଲା କରୁଛି ଉଚ୍ଚର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉଚ୍ଚ ମଲ୍ଲମାଳ ଏବଂ ଉଚ୍ଚର ପ୍ରକାର ସମଦାୟ ବିଦୁରୁଲ୍ଲ-
 ପାଟ, ମଣି, ନଗବ ଭଦ୍ରକଲ, ଅସବାକ, ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ରଣ୍ଡେଲ୍‌ଗାୟର ଏବଂ ବିଶିଷ୍ଟମାନ କୋରକ ଓ ନାମକର ଉଦ୍‌ସୁକ ଟିକା ଅପୂର୍ବ କର-
 ଅଛନ୍ତି । ଏଣୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଦୋଳଅଛି ସେ (୧) ଏ ବିପ୍ଳବରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଜାତୀୟ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଧର୍ମବିଶ୍ୱାସରେ ଗୁରୁତର କ୍ଷତି ହୋଇ ଥିବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉଚ୍ଚର ସମସ୍ତ ବିପ୍ଳବ ଅନୁସାଧକ ପ୍ରକାର ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଧର୍ମବିଶ୍ୱାସର ଅବମାନନା ଓ ସେମାନଙ୍କର ମନକୁ ଶାନ୍ତୀ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦୋଳ ନ ଥିବାର ଗୁହ୍ୟ ଦେଉଛି, (୨) ଯେବେ ଉଚ୍ଚରୁରେ ଏପରି ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ ଏବଂ ଉଚ୍ଚର ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଧର୍ମଗତି ଏବଂ ଧର୍ମବିଷ୍ଣୁ ଉଚ୍ଚର ଦୋଳ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଧର୍ମବିଶ୍ୱାସର ଅବମାନନା ଏବଂ ଉଚ୍ଚର ସମ୍ପତ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଳ-
 ଥାଏ ଗାଦୀ ଦେଲେ ଉଚ୍ଚ ମଲ୍ଲମାଳଙ୍କର ମେଲେକର ଓ ଟିକିକ ପ୍ରକ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପ୍ରକାର ସେସବୁ ଯେଉଁର ବିଷୟାଦ୍ ଏବଂ (୩) ସତ ୧୮୫୭ ମସିହାରେ ରଜିସ୍ତ୍ରୋର ଖୁଣି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅପରାଧ ଦେଉ ଯଥାର୍ଥରୂପେ ଦକ୍ଷା ଫଳଜାବାଦ ଏବଂ ଲହୌର ମସ୍ତକଦମାଳ ଭଦ୍ରକ୍ରମ ସମଦାୟ ସମ୍ପତ୍ତି ସହର ଦୋରକ ଦୋଳଥିଲା ସେ ସମସ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମୁସଲ୍-
 ମାନମାଳକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଫେରୁ ଦେଲଥିବା-
 ସୁଲେ ବଜାରୀଠାରେ ସେପରି କୌଣସି ଅପ-
 ରାଧ ଘଟଣଦୋଳ ନ ଥିବା ପ୍ରକାରେ ଯଥାର୍ଥ-
 ରୂପେ ଦୋରକ ଦେଉ ବା ନ ଦେଉ ସେ ସମସ୍ତ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କୁ ଫେରୁ ଦେବା ଉଚ୍ଚର ଦେଉଅଛି ନୋହିଲେ ସୁବକ୍ରୁ ଉଚ୍ଚପ୍ରକାରୁ ଶକ୍ତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମୁସଲ୍‌ମାନମାନଙ୍କ ପକ୍ଷପାତ ବୋଲି କଲକ ରହିବିକି । ପ୍ରଧାନ ହୁର୍ସର୍ଭେ ସାହେବ ଉଚ୍ଚ ଅବଦେଶକ ପାଠ ବଲ୍ଲ-
 ଭାରୁ କହଲେ ଯେ ରୁଦ୍ଧପ୍ରକାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଉଚ୍ଚ ରିପତ ମନୋଦୟ ଏ ବିପ୍ଳବ ଉଚ୍ଚର ଦେବା ବାଭଣ ଅବଦେଶ ଦେଲଥିଲେ ମାଧ୍ୟ ସର ଅଲ ଫ୍ରେଜ ଲଏଲ ସାହେବ ଏଥିସଙ୍ଗାନ୍ତି

କାଗଜପତ୍ର ନୁହେଁ ଦେଇ ଶେଷକୁ ଦୌଣ୍ଡି
 ତତନୁ କରାଯାଇ ନିଷେଧ କଲେ । ହୁଏତ୍ତେ
 ସାହେବଙ୍କୁ ଏ ଉପସ୍ଥରେ ଯତ୍ନଶୀଳ ହେବା-
 ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇ ସେ ଏଥିରେ
 ବୃତ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ପଞ୍ଚମକୁ ଯେ
 ଗଠଣମେଣ୍ଡ ବ କେବେ ଦୌଣ୍ଡି ସେମାନ-
 କାଅଳକ ଗୀର୍ଜାପୁରକୁ ଯାଇ ତଦପସ୍ଥିତ କୁମାରୀ
 ମେରୁକ ମୁକୁଟ ଏବଂ ଗୀର୍ଜାପୁରର ପାଟ ଏବଂ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅସବାଦମାନ ଲଳିତ କରାଯାଇଛି ?
 କେବେ କହେ । ସେ ନିକେ କଣେ ଶ୍ରୀକ୍ଷାପୁର
 ହେଲେ ସେ ସେ ଚନ୍ଦ୍ର ଶିବ, ଗଣେଶ ବା
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୂର୍ତ୍ତି ଅଙ୍କା କରୁ ନାହାନ୍ତି ମାତ୍ର ତାଙ୍କର
 କଥା ସେ ଶ୍ରୀକ୍ଷାପୁରମାନକୁ ସେମାନଙ୍କର
 ଗୀର୍ଜା ସେପରି ପବନ ହୁଏତମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର
 ଦେବାନୟନ ସେହିପରି ପବନ, ଏହିଦେହକୁ
 ସେ ଅନ୍ୟାୟ ଦୋଇଥିବାର ଜାଣି ଏକାର୍ଯ୍ୟରେ
 ବୃତ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେହି ଅବେଦନପତ୍ର
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପଠିତ ଦେଲ ଚାବା ଲୁଚିବ
 ଗୋ ୧୮୧୦ ଟି ନଗରରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
 ପଞ୍ଚାବ, ଉତ୍କଳପସ୍ଥିତମାନ ଏବଂ ଅପୋଧାରେ
 ବସୁଣ୍ଡର ନିମିତ୍ତ ପ୍ରକୃତ ହୋଇଅଛି । ଏତକ
 କହିଲ ଉତ୍କଳ କପ୍ତାନ ସାହେବଙ୍କ ଅନୁରୋ-
 ଧନମେ ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଦେଶର ଚର୍ଚ୍ଚକମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁ-
 ହରେ କଳାକାରମାନେ ଗୋଟିଏ କଳ୍ପିତା
 କଲେ । ତତ୍ପରେ କପ୍ତାନ ସାହେବଙ୍କୁ ଚୁରୁ
 ଅନ୍ୟଦାତ ଦେଖାଇ ଶୁଣି ବଳଦେଲ ।
 ଅନୁମାନେ ମଧ୍ୟ କପ୍ତାନ ସାହେବଙ୍କ ଏବଂ
 ଉଦାରପ୍ରକୃତର ପରତପ୍ତ ଶାନ୍ତ ତାହାକୁ
 ଅନ୍ୟଦାତ ନ ଦେଇ ଶାନ୍ତ ରହୁଣାରୁ କାହୁଁ
 ଏବଂ ସମ୍ପାନ୍ନକରଣେ ଅନ୍ୟ କହୁଁ କପ୍ତାନ
 ସାହେବଙ୍କର ଏତକ ମଦୁର ଧାର୍ଯ୍ୟର ଅପସମାନ
 ପରମ୍ପରା ସମ୍ପାଦ ହେଉ ।

ଶୈଳବାସ-ବାକବକାମିନ ।

ଏସକାଳରେ ମିଥମାନଙ୍କ ଦାଉକୋଟି ଅତ-
 ଲୁକ୍ତ ଅବେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଓ ତାହା
 ସବବସ୍ତାନରେ ଠିକମତେ ପ୍ରସ୍ତୁତକର ଦେଲେ
 ମାମଲକରାମାନେ ଅତୀତ ଅପହରଣ ଓ
 ଦୁଷ୍ଟରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାର ସମ୍ଭବ । ପ୍ରକୃତ
 ପ୍ରଥା ଏହି ଥିଲା ଯେ ଶୈଳବାସ ମମାନରେ
 ଅସାମିତାକୁ ବାକବକାମିନି ପ୍ରୋଦା ଦୁଷ୍ଟ
 ଦେଲେ ଅସାମିତା ଯେ ଠକପୁତ୍ରକଟକ-
 ଠାକୁ ଘାଣ୍ଟାଉଥିଲା ଓ ତାହାକୁ ପ୍ରକୃତ

କମିନ ଉଦ୍‌ଗ ବରଦାତ ନ ଦେବାରୁ ଲୁଚି
 କୋଟି ବାବୁଙ୍କପ୍ରତି ଥିଲା ଓ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ଭବ ନ
 କରାଗଲେ ଲୋକେ ସବୁଜରେ ବାର୍ଯ୍ୟ ଲୁଚି
 ଥିଲେ । ଏ ସକାଳରେ ଅନୁମାନେ ଅନେକ
 ଗୁଡ଼ାରି ଶୁଣିଅଛି କିନ୍ତୁ ଦାବମକ ଗୋତରରେ
 ଅଣିକାକାରଣ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେହ ସାଦସକର
 ନ ଥିଲେ ତପସକଳରେ ପାଳକଧାଗ ମାହା-
 ତନନାମକ ଏବଂକାହିଁ ଲୁଚି ଓ ଶରୀ
 ସ୍ୱୀକାରପୂର୍ବକ ଏ କଷ୍ଟମେ ଲେଖକଙ୍କଠାରୁ
 ଦାଉ କୋଟିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାବମକ ଶ୍ରୀକ୍ଷାପୁରରେ
 ଅଣି କୁଳକାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ । ତହିଁର ଦୁର୍ଗୁଣ
 ନମ୍ବେ ଲେଖିଅଛି । ଯଥା ।

ପାଳକଧାଗ ମନ ୧୮୩୭ ଯାକ ଉଦୟର
 ମାସ ରା ୧୨ ରଖରେ ତପସର ମେଳେଖୁର-
 କଠାରେ ଦରଖାସୁ ଦେଲ କ ଦୌଣ୍ଡି
 ମଦକମାରେ ଦାଉକୋଟିନି ସଦାସେ ସେଠା
 କୋଟି ସବ ଲେଖକପଦର ଗାୟତ୍ରିପ୍ରସନ୍ନ
 ଗୋଷାଳି ଯାହାଠାରୁ ଟ ୫୦ କା ପାଉକୋ-
 ଶିବ ଉଲକ କଲ । ମେଳଖୁର ଏ ମଦକମା
 ତପୋଟି ମାଳଖୁର କାରୁ ରମଅଦୋରନା-
 ନୟନ ସିଦ୍ଧିକ ଅର୍ପଣ କଲେ । ତ୍ରିପୋଟିକ-
 ଠାରେ ମଦେଇ ଅବେଦନକଲ କ ସେ ଅନ୍ୟ
 ମେଳଖୁରକଠାକୁ ଏ ମଦକମା ଖାଲକ କରା-
 କେବା କାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା କ ୨୨ ପା-
 ନୁଷାରେ ଦାଉକୋଟିରେ ମୋସକ କରକ
 ଅବଦ ୨୨ କ ଚିତ୍ତିତ ଅବକାଶରେ
 ମଦକମା ପ୍ରକୃତ ରଖାଗାଉ । ତପୋଟିକାଦାର
 ପାର୍ଥନା ଅଗ୍ରାଧ୍ୟ କର ମଦକମା ତନାଇଲେ ।
 ମଦେଇ ଦେଲେକଳ ସାଗୀ ଦେଇ ଅଉ
 ସାଗୀ ଦେବାସକାଶେ ଏକସପ୍ତାଦର ସମସ୍ତ
 ରୁହିଲ ତପୋଟି ସମସ୍ତ ନ ଦେଇ ସେହି ମାସ
 ରା ୨୧ ରଖରେ ମଦକମା ତପମିସ କଲେ ଓ
 କୋଟି ବାବୁଙ୍କୁ ଖଲକଦେଇ ମଦେଇ ଓ
 ଚାକାର ମାଗକ ନାମରେ ମିଥ୍ୟାକାଳସ ଓ
 ମିଥ୍ୟାସାଧ୍ୟ ଅପସ୍ତର ମଦକମା ତନାଇବା-
 କାରଣ ଅନୁମତ ଦେଲେ ଏବଂ ଅଉ
 କେତେକ କାଳିକ ରୂପରେ କ ସଦାସେ
 ସେମାନେ ଏ ମିଥ୍ୟା ମୋକଦମାରେ ନାସାଦ୍ୟ
 ନିରସ୍ତୁତା ଦୋଷରେ ଶୈଳବାସପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ
 ଦେବେ ଏସ୍ତର ଦାଉକୋଟିକା ସଦାସେ
 କୋଟିକ ଗାସ କଲେ ।

ଏ ଅଳ୍ପ ସମ୍ଭବ କରୁକରେ ପାଳକଧାଗ
 ସାଧାରଣର ସେପକ କଳ ସାହେବଙ୍କଠାରେ

ମୋସକ କଲ ଓ ସାହେବ ସୁରୁରୁପୂର୍ବକ
 ତପୋଟିକ ଅଳ୍ପ ରୁଚ ରହିକ କରବା କାରଣ
 କାଗଜର ଦାଉକୋଟିରୁ ପଠାଇଲେ । ଦାଉ-
 କୋଟିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଶୈଳବାସ ଲ ଉପୋଟିର
 କରଦତା ୧୫ ଉଲଦର ପୁ ୫୫୫ ଲଗା ଏବଂ
 ୫୨୦ ଶ୍ଟାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ପାଠକ-
 ମାନେ ଚହୁଁରୁ ସବୁସେଷ ଅବଗତ ହେବେ ।
 ଦାଉକୋଟି ସେପକ କଳ ସାହେବଙ୍କସହିତ
 ଠିକ୍ୟ ଦୋଇ ଦପୋଟିକ ରାବଜାୟ ଅଳ୍ପ
 ଓ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ରଦ ରହିକ ବର କୋଟିକାକୁଳର
 ପୁଲକିରୁର ଅଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଅଧକଳ
 ଦାଉକୋଟି କରୁ କଲେ ସେ ଯୌଜ୍ଞଦାସ-
 ମୋକଦମାରେ ଦାଉକୋଟିକ ମୁଦ୍ରଣ ଦୟ-
 ବାର ଅବା ନ କରୁବାର ଲୁଚି ଯୋଗାସ-
 ଦାକରେ ରହିବାର ପ୍ରଥା ଅଲଳ କରୁକ
 ଓ ଅନ୍ୟାୟ ଅତ୍ୟ ଏହି ଦେହ ଏମୋକଦମା
 ଦଃଲ ଓ ଅନେକ ଅଳ୍ପ ସହକାର ସମ୍ଭବ ଓ
 ଦଃଲୁକ । ଅତଏବ ସେହି ଦାବମ କାମିକର
 ଅବେଶ ଦେବେ ସେହି ଦାବମ ପ୍ରକୃତକାମିନ
 ଯଥେଷ୍ଟ ଶୁଦାର କରୁକ ପ୍ରବଣ କରଦେ
 ଯୋଗାସ ଦାଉକୋଟିକ ଏସ୍ତର ଲୁଚି ନ ରହିବ ଏ
 ଅଳ୍ପ ସେ ଅତ ଯଥାଅ ଏସ୍ତରେ ଲେଖିମାଟି
 ସନେଦ ନାହିଁ ଓ ଏକାଦାସ ଅନେକରୁପକାର
 ଦେବ । ଶୁଣିବାରେ ଦୌଣ୍ଡି କୋଟିକାକୁ
 କାମିନ ରମ୍ପମ ସରକତା ଟ ୫ କା ଲେଖାଏଁ
 ଧାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଓ ଦେହ ଏବା ନ ଦେବା-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାମିନକୁ ମୁକ୍ତ ପାଉ ନ ଥିଲେ ।
 ଦାଉକୋଟିକ ଅବେଦନାକୁ ଏସକାଳୁ ଅପ-
 ରଣ ଅବା ପାଉକୋଟିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିକ ନ
 ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଅବେଦ ପରମାନରେ ଲଗା ହେବ
 ଓ କୋଟି ବାବୁକଲର ଗଦ ଅନ୍ୟାୟ ଅଧ-
 ପତ୍ୟ ରହି ନ ପାଉବ । ଏଦେହ ଅନୁମାନେ
 ଦାଉକୋଟିକ ଦସେକ ଅନ୍ୟଦାତ ଦେହୁଅଣି
 ଓ ମେଳଖୁରମାନଙ୍କୁ ପାର୍ଥନା ଦରୁଅଣି କ ଏ
 ଅଳ୍ପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପ୍ରକାଶକର ଦେବା ମମରେ
 ଦେବେ ଦୁକ୍ତି ରୁଚିବେ । ଅନୁମାନେ ଶୁଣି
 ଅନୁଭବ ଦେଲୁ ସେ ଅନୁମାନଙ୍କ ମେଳଖୁର
 ସାହେବ ଦାଉକୋଟିକ ଅଳ୍ପରୂପରେ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରଦା ଦାଉକୋଟିକ ଅସାମିତାପ୍ର କାମେ ଓ
 କର୍ମରୁହପ୍ରତି ଅବେଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏସେବ ଅବେଶ ସଦକଳରେ ଓ ସବୁକି-
 ତତନାମକରେ ଦେବାର ହେବ । ଦୌ-
 ଶିବଠାରେ ଏ ନୂତନ ହୁଏ ପ୍ରକୃତ ଦୋଇ

ପୁରେ ସେଠା ମୁକ୍ତିଅର୍ଥ ଓ ମାମଲଦୋର-
କେ ବାକମନ୍ଦ ଦାଲବୋର୍ଡ଼ଙ୍କ ଅଣ୍ଡା ଦେଖାଇ
ହା ପ୍ରକଳ ଚରଣବା ଶକ୍ତିରେ ଯତ୍ନ
ରଖାଉଛି ।

ବଙ୍ଗବାସିନ୍ଦୁ ଉଦ୍ଧୃତ ।
ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁର କର୍ତ୍ତବ୍ୟକଥା
କରବ, ସୁସ୍ଥପ୍ରକୃତ ଅସୁବ୍ୟସାୟ
ସୁସ୍ଥଭାବୁ ସମୁଦ୍ଧାତ ।

ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଓ ଅଷାଠ ଦୁଇମାସ ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳ ।
ହୁ ବାଳରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅଳ୍ପସମ୍ପନ୍ନ କରଣ ପ୍ରଦା-
କରନ୍ତି ଏବଂ ନୈର୍ଦ୍ଦିଶ ଘୋରରୁ ଅସୁବ୍ୟ-
ସାୟ ଚୁଷ୍ଣୋଷ୍ଣ ବାୟୁ ବଦଳା ବହୁତ । ସୁସ୍ଥ-
ସଜସ୍ତ ଓ ଜନାସୟ ସକଳ ପ୍ରାୟ ଶୁଖିଲ
ମାନ ସମସ୍ତ ଦିନ ପ୍ରକୃତ ଦେଲପ୍ରାୟ
ଧାତୁ ହୁଅଇ । ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବିରାଗରେ
ହୃଦାଳ ଜଳାୟୁ ଅଂଶ ଶୋଷଣ ହୋଇ ଦ-
ୁଷ୍ଟନ ମନୁଷ୍ୟଦେହର ଶ୍ଳେଷ୍ମାଶିଳ ଓ ବା
ଅପତନ ହୁଅଇ । ଏହି ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ବାୟୁ-
ଶୁଖିଗଣ, ଜିହ୍ୱାଗଣ ଓ ଦୁବ୍ୟଗଣ ପରମାପ-
ତିର ଅରଣ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣମାନରେ ପରହୃତ ହୁଅ-
ଇ । ଅଧିକମା ଭାବର ଉଷ୍ଣ ଦେହରୁ ଶିତ୍ତର
ଉଷ୍ଣଗଣକୁ ଦୂର କରୁଥାଏ ।

ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁରେ କଟି, ଅମ୍ଳ, ଲବଣ, ଜାହ୍ନୁ
କରଣସର ଅପତନେତ, ବ୍ୟାୟାସ, ଉଷ୍ଣା-
ର ବାସ, ଉଷ୍ଣାଦୈର୍ଘ୍ୟଦୈର୍ଘ୍ୟ ଉଷ୍ଣା ଚ୍ୟାଗ
ହୁଏ । ଏହି ସମୟରେ ମଦ୍ୟପାନ ଚିତ୍ତିକ ।

ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁରେ ଶୀତଳ ଜଳରେ ବୁଡ଼ି ସକ,
ର, ସୁଶୁ, ଲୟ ଓ ଶୀତଳଦୈର୍ଘ୍ୟ ସେବନ,
ଶର୍କରାସମ୍ପନ୍ନ ଉଷ୍ଣଲେପନ କରବ ।
ମିମ୍ବୁକି ଆଳୟର ଅଳ୍ପ ବନ୍ଧ୍ୟାସମ୍ପାଦନ
କରବ ସେବନ କରବ ।

ବାୟୁଜନ, ଶ୍ଳେଷ୍ମ ଅଳାପତ, ତେଜସ୍ତ,
ନେତ୍ରର, ଜିହ୍ୱା, ଗୁଡ଼, ଅଦା ଏବଂ ଶୁଣ୍ଠିସଙ୍ଗେ
ମାନକୁ ମର୍ଦ୍ଦନକର ଶୁଣ୍ଠି ସେବନ କରବ । ଏ-
କ ରସାଳା ବା ଶିଖରୀ ଚକ୍ଷୁ ଏଦାର
ଓ ତଳ ରୁଚିବର ବାଧିତରାମତ ଅ-
ପତନ ଶୀତଳ ଦୋଷପ୍ରକାଶକ ସମୁଦ୍ଧି
ସା-କାତ ଓ ଶିତସ-ସମାପତ ।

ଦମ୍ଭ, ସୁଚର୍ଚ୍ଚଳ, ସୈନ୍ଦବ, ମହାଦବ, ପର-
ସ୍ୱା, ଦାମ୍ଭୋଳର ରସ ଏବଂ ଶୁଣ୍ଠି ଶୋଷଣ
ପ୍ରକରେ ଜନସମୃଦ୍ଧ ମର୍ଦ୍ଦନ କର ଶୁଣ୍ଠି ପାନ
କର । ଏଦାର ନାମ "ରାଗ" ଏହା ସେବନ

କଲେ କାଠ, ପିତ୍ତ ଦାଦ ଓ ତୃଣା ଉଣା ହୁଅଇ
ଏବଂ ରୁଚି ବୃଦ୍ଧିକରେ ।

ମଧୁର, ଅମ୍ଳ, ଲବଣ ଓ ନାନା ସ୍ୱଗନ୍ଧଦୁ-
ବ୍ୟଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶୋଇଥିବା ଆଦ୍ୟକୁ ଶାନ୍ତବ
ବା ଜାଗ୍ରତ ବୋଲିଯାଏ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱଦୁଲ୍ୟ
ଗୁଣକର । ଭସିମିଷ, ମନ୍ଦୁଳ ଫଳ, ଖଲୁଣ୍ଡ,
ଗମ୍ଭୀର ଫଳ, ପଲ୍ଲୁକା ଫଳ, ଜଳରେ ମର୍ଦ୍ଦନ
କର ଶୁଣ୍ଠିକେବ ଏବଂ ଉଷ୍ଣରେ ବହୁ କର୍ପୂର
ମିଶାଇ ପାନ କରବ । ଏହାକୁ "ପଞ୍ଚାଶାସ୍ୟ
ପାନକ" ବୋଲନ୍ତି । ଏହା ଦାଦ, ତୃଣା ଓ
କଷ୍ଣନାଶକ ।

ତମ ବା ମିଶ୍ରଣ ଗୁଣଗଣ ଜଳରେ ମର୍ଦ୍ଦନ
କର ଶୁଣ୍ଠିକେଲେ ସାଧାରଣ ପାନକ (ପଣା ।
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ ଏବଂ ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ଦାଦ, ତୃଣା
ଉଷ୍ଣମ ହୁଅଇ ।

ଉଦନାଦି ସ୍ୱଗନ୍ଧଦୁବ୍ୟ ପଦୁ ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ସୁଦାସିତ କରଣିତ ପୁଷ୍ପମାଳକୁ ଶୁଣ୍ଠି ମାଳାଧା-
ରଣ ଏବଂ ଅର୍ଦ୍ଧଋତୁ ବା ପିଣ୍ଡା ବିସ୍ତୁ ଚପତୁପତ
ବା ମୟୁରସୁଜାତର ଧାରପକ୍ତ ସେବନ
କରବ । ବୋଧନମାକର ମଧୁରଧୂନ ଏବଂ
ମଧୁରସୁଷ୍ପି ବିଶ୍ୱନାଳକ କର୍ପୂରର ଅର୍ଦ୍ଧଋତୁ
ସମୟରୁପେ ପ୍ରକାରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳ କୁଣ୍ଡି
କର୍ପୂର ହୁଅଇ ।

ଏହି ସମୟରେ ବାଜର ସତୟ, ଶୁଣ୍ଠିର
ଅଳ୍ପତା ଏବଂ ଅଦାନାଳବଶତଃ ଏହି ସମ-
ୟରେ ସୁସ୍ଥକରଣ ଶରୀର ଉଷ୍ଣଗୁଣସମନ
ହୁଅଇ, ଏଯୋଗେ ଏହି ସମୟରେ ଦବାନଦୀ
ପ୍ରସ୍ତୁ, ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳରେ ଦବାନଦୀରେ ଆତୁ ସାମ୍ୟ
ହୁଅଇ । ଦେହରେ ତଳବୃଦ୍ଧି ହୁଅଇ, କଫ
ଦେହର ପୁଷ୍ପାସମାନ କରଇ ଏବଂ ଅସୁର
ପ୍ରିରକା ପ୍ରାପ୍ତହୁଅଇ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାପରେ ଦେହରେ ଶ୍ୱେତଚନ୍ଦନ ଓ
ଅନୁଷ୍ଠ ଲେପନ କର ସୁଦାସିତ ପୁଷ୍ପମାଳ
ଧାରଣ କରବ ଏବଂ ସରୁ ଶୁଣ୍ଠିକଣ୍ଠ ପିଣ୍ଡ ଚନ୍ଦ୍ର-
କରଣ ପଡ଼ିଥିବା ଅଷ୍ଟାଳିକାରେ ଉପଦେଷ୍ଟ-
ପୁଷ୍ପକ ସ୍ୱଦୂଷ୍ୟ ଦାଳକଦୁରୁକୁ କୁରୁକନନ-
ଲେପନ କର କର୍ପୂର ଓ ମଶାମୁକ୍ତାସାସ
ରୁଚିତ ମାଳା ଓ ମଶାମୁକ୍ତାସାସ ହାତ
ଏବଂ ବୃଦ୍ଧିପ୍ରକାରେ ଉଷ୍ଣିତ କର ସେମ-
ତକର ମନୋହାର ବୈଦ୍ୟବାନ ସମାଜ ପ୍ରଦାନ
କରବ । କର୍ପୂର, ମିଶ୍ରୀ ଓ ଦାଳସପତଦ୍ୱାର
ନିର୍ମିତ ଦଣ୍ଡକ ସେବନ କରବ । ଏହାକୁ
ଶରୀରକରଣ ବୋଲିଯାଏ, ଏହା ସେବନରେ

ଅନ୍ୟନ୍ତ ରୁଚି ବୃଦ୍ଧିହୁଏ । ଉଷ୍ଣିତରୁ ମହିଷ-
ଦୁର୍ଗରେ ତମା ମିଶ୍ରଣ ଅଳାକୃତ ପ୍ରାଣରେ
ରୁଚି ଚନ୍ଦ୍ର ଓ କର୍ପୂର ବରଣରେ ଶୀତଳ
କରଇ ପାନକରବ । ଶୁଣ୍ଠିରେ ବଦାମି ଶୁଣ୍ଠି-
ଦୁବ୍ୟ ଭୋଜକକରବ ନାହିଁ, ଦୁର୍ଗସଙ୍ଗେ
ସବଜୁ ଓ ଶର୍କରା ମିଶାଇ ସେବନ କଲେ
ହଲ ଦେବ । ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁର ଅଦାର ଓ ଅତ-
ରଣାଦ ସମ୍ବେପରେ କଷ୍ଣତ ଦେଲ । ସୁସ୍ଥ-
ହୃତ ପ୍ରକାଶକ କଲେ ରୁଚିକର ପିତ୍ତାରେ
ପିତ୍ତାଦେବ ନାହିଁ । ଏଥିର ଅନ୍ୟଅପରଣ
କଲେ ଅପରେ ଜାଳର ବସ୍ତଳକବଳରେ
ପଡ଼ି ବାର ସମ୍ପଦ ।

ସାପ୍ତାହିକସଂବାଦ ।

ଏସପ୍ତାହରେ ଏଠାରେ ଶୁଭ ଗ୍ରହ ହୋଇଅଛି । ମୋ-
ପକଳର କୌଣସି ଶାନ୍ତରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର
ସହରେ ଅର୍ଦ୍ଧେ ଗାହୁ ଏବଂ ଜଳ ବସ୍ତାନେ ନାଚନାନ ଚିଟି
ପାଉ ନାହିଁ ।

ଉତ ମାସ ଶେଷପ୍ରାୟରେ ଏ ନିଗରରେ ସଦ୍ୟପେଶା
ଅଧିକ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ହୋଇଅଛି । ଗାପମାନ ଯତ୍ନରେ ପାପ ୧୧୫
ଅଂଶପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଦିବାର ସରଳାଦ ସପୋର୍ଡ଼ ପ୍ରଦାନ ।

ପାପମୋଚନ ଏବଂ ତେମା ଉଦବାହତାକୁ ଚିହ୍ନିତ ।
ଉଦଦିବାରେ ଗୋ ୫୦ ୫ ଅର୍ଦ୍ଧେ ଓ ଏତଦୂର୍ଦ୍ଧଂ
କେତନର ବୃଦ୍ଧି ପାଲ ଥିବାର ସମ୍ଭବତଃ ସମାଦକ ବସ୍ତାନ
ଦେବହରେ । ସୁରକ ଉଦଦିବା ସଦକ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅଧିକ
ପାନ କର । ବାସ୍ତବକ ଏତଦ୍ୱାର ଉଦକସମାନେ ଉଦକ
ଦେବେ ସୁରକ ନରପ ଦେବ ଓ ସାଧରଣ ଏସ୍ତର ଶାପ୍ତ-
ର ଅବଶ୍ୟକ ଦୋଧ କରିବେ ।

ରେଭେନ୍ସ କଲେ ଓ କଲେନିୟେଟ ସୁର ଗ୍ରୀଷ୍ମ-
କାଳ ସମାପ୍ତ ହେବାର ବଦ୍ୟବାର ଦାଂ ଉଦକ ଚିହ୍ନିତ
ତରୁ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ପୂର୍ବର ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ ପ୍ରାଚୀନାଳରେ ସୁର
ଓ କଲେନି କସ୍ତୁର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁରମାନଙ୍କର ଅବଶ୍ୟାସ୍ୟ ଦ-
ତନହୁଏ

ବୃଦ୍ଧି ଉଦକକୁ ଏ ନିଗର ଦେବେ ଶାନ୍ତରେ ତମାନକୁଟି
ହୋଇ ଥିବର ଶୁଣା ଯାଏ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଦେଲକାକିନାର ଏବଂ ବଦଦିନକାରେ
କ ୧୧୫ ୧୧୫ ବର ଯୋଡ଼ି ହୋଇଅଛି । ଶାନ୍ତରେ ପ୍ରାୟ
କ ୧୦୦ ୧୧୫ ବର ଯୋଡ଼ି ହୋଇଅଛି ଓ ଧନ ଓ ଧନୀତ
ବଂଶେଷ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ।

ଶାନ୍ତପୂରକ ମନୁଷ୍ୟ କ ୨୦ ୧୧୫ ହୁଣ୍ଡା ହୋଇବୁ ଏଠା
ଅଦାରର ଉଦକ ବାହୁ ବନେକ ମାଧ୍ୟ ବର ଦାପାର
ବର୍ତ୍ତରେ ଏବଂ ହୋଇ ଗାହୁଅଛି ।

ଦା ୧୧୫ ୧୧୫ । ପ୍ର । ଅପିତ । ମା । ଦାପ୍ତମାନକା
ଦେବକ ନାସକ ମାନରେ ଦେବେ ବନୁ । କ । ବୁଦ୍ଧ
ଅଧିକା ମାନକୁ ମନୁଷ୍ୟେ ବେନଅଧି ନଷ୍ଟତା ବଦ-
ହୃଦାରେ ଦେବିତ ଦେବ ୧୧୫ ୧୧୫ ସପ୍ତହୁଣ୍ଡା ଉପ ହୋଇବୁ
ପି ଅପର ଗାହରେ ଦେବେତ ଦେବେ ସାପତା ହୋଇ-
ହୃଦାରେ ପଶିନକ ଦୁର ୧୧୫ ୧୧୫ ଏବଂ ବୁଦ୍ଧ ବୁଦ୍ଧ

ପାଦା ନବରୁ କାମୁଡ଼ି ଧରଣମାତ୍ରରେ କାନ୍ଥଟି ଲେଉଟି
ପଦର ଦୁଇର ଚାନ୍ଦ ଘୋଷିବ ନ ଥିବାରୁ ସେ ତାକୁ
ପିଟିକପରେ ପକାଇପାରିବ ନାହିଁ ମାତ୍ର ପାଣିରେ ବୁଡ଼ାଇ-
ଦେବ ପାଣି ସେଠାରେ ପୁ ୫ ଟ ଫେବ ଏବଂ ଲୋକ-
ମୁଣ୍ଡରୁ ମସ୍ତକୋଢ଼ ଓ ଚୁଆ ଲୁହରୁ ଚାହାକୁ ମନୁଷ୍ୟ
କ୍ଷଣରେ ବୁଝିବ । ଘୋଡ଼ାଘର ଘେରଣୀ ବଳରୁ ରୁଟି
ପୁରୁଷ ଚୁରୁ ଥିବିଏ ଏହି ସମୟରେ ଜଣେ ଜଣା ନେଇ
ତାହାକୁ ଛଦାଇ ଅଧିକତଃ ମନୁଷ୍ୟ କଥାରେ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପୁଣ-
ଲଟି ପ୍ରଭାବ ଅଣିଲେ ।

ହାକଡ଼ା ପ୍ରାୟ ଶ୍ରୀମତୀପତ୍ନୀରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ବୈଦ୍ୟବା-
ନକୁ ମୋକଦମା ସେଠା ବଘୋଷା ମେଳେକେକିବାସ
ନବରୁ ଫେରୁଅଛି । ମୁଦେଇ ବୈଦ୍ୟେଶ୍ଵର ଲବଣକର୍ତ୍ତୀ
ବୈଦିକତାଟି ପ୍ରାମଦ ବାସନା ଅଟେ । ଅଗ୍ରୀମା ତାହାର
ପ୍ରଥମକଣୀ । ମୁଦେଇ ନାଲସକରେ ସେ ଅମାମା ତାହାର
ଶୋଡ଼କର୍ତ୍ତାଣୀ ବକହୁତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସବନ ପରୁ
ନାହାଉକର ନେଇପାନ୍ ମନାଶ୍ରୀପା ଚନ୍ଦ୍ରପାଠି ବରକା
ସଦେଶରେ ୧୨ ନ ବାବ ବୁଝାଇ ରହିଅପ । ଚନ୍ଦ୍ର-
ନରେ ମୋକଦମା ପ୍ରମାଣ ହେବାକୁ ଅସମାପ୍ତତ ମା ୨୨
ବଦିନ ପରମ୍ପରାମୁହୂତ ନାମକାହର ଦଣ୍ଡାଣ ଫୋଇଅଛି
ଅଗ୍ରୀମା ତତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରତ୍ୟେକୀର ଉପପୁତ୍ର ବାଣୀ କରସପ ।

ପ୍ରାକୃତ ଦେବତା ବନ୍ଦନା କୁଲେନୀ ସେଠା ଶାସନ-
ବାନୀ ପରବର୍ତ୍ତନ କରି ଅଧିକ ବର୍ଣ୍ଣମାନର ସାଧାରଣ
ପ୍ରଚାରକୁ ପ୍ରମାଣୀ ଇଠାପଦେଇ ଅନ୍ୟ ବୈଦ୍ୟପିତାମାନୀ
ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ମର୍ମରେ ସେହି ପ୍ରସ୍ତାନ ଅନୁଚ କରସପରେ
ତହିଁ ଚପଟରେ ଘୋ ୧୧୯ ଟ ମତ ଅଧିକା ଦେବାକୁ
ପ୍ରସ୍ତାବଟି ଅଗ୍ରୀମା ହୋଇଅଛି ।

ବାଣିଜ୍ୟରେ ଓରଫୁରା ପ୍ରେମ ପ୍ରମାଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପତ୍ର-
ଦଳାର ପ୍ରସାଦ ମିଳଇ । ତଥାପି ଚପଟମାସ ତା ମାଧ୍ୟ-
ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କଦେ ସର୍ବସୁଖା ନ. ୧୨୨ ଏ ଘେବ ଉତ୍ତ-
ଦେବଦାସ ଅଗ୍ରୀମା ହୋଇ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ନ ୧୮୨ ଶ ସୁବା-
ରୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡୋପ ଧାରଣଅଛି । କି ଲକ୍ଷ୍ୟଟି ମତ୍ତକ ।

ବରଦାର ସୁଦେଶର ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୧୨ ରଫେରେ
ସୁଦେଶର ସୁଦେଶର ଅରମ୍ଭରେ ଶାନ୍ତା କରସକାର
ସମ୍ପାଦ ମିଳଇ । ଏ ଉତ୍ତ ପ୍ରାୟ ମା ୨ ସକାଳ ବାପିକାର
ଏହର ।

ବରଦାରରେ ଶ୍ରୀର ସୁଖର ଫାମରେ ଘୋଷିଏ
ଦେଶୀୟ ହୁନର ଲକ୍ଷ୍ୟଟି ଜମିତ ବହାଇଅଛି । ଏହା
ତ ମିତ ଦେଶରେ ପ୍ରାୟ ଦେହଲକ୍ଷ ଟକା ବାସ୍ୟ ହୋଇ-
ଅଛି ସୁଦେଶ ଚନ୍ଦ୍ରମିତ ଅରମ୍ଭରେ ଯେ ଅନ୍ୟ ମନୋପର
ଓ ଦେଶୀୟ ହୋଇଅଛି ଏହା ବୋଲିବା ଶାନ୍ତଲ୍ୟ ।
ଏଠାରେ ଦେହପତ୍ର ଟକାପୁଣ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟଟିପ୍ରକାଶେ
ମିତ ନାହିଁ ।

ଲକ୍ଷ୍ୟର ଫଳାଦ ।

ଦେହେକମାସ ହେବ ବୃଦ୍ଧି ନ ଥିବାରୁ ବସନ୍ତର ମାସ
ହୋଇସବୁ ଏକ ସମାନ୍ୟ ଦୂର ଓ ପକାଶସ୍ଵର ଛନ୍ଦ-
ସୁଖ ହୋଇ ଆଇସକାର ଘେରମାନେ ଅଗ୍ରନ୍ୟ କଣ୍ଠ ଧନୁ-
ତର ବରୁଣଦେବୀ ଘଟ ତା ୩୦ ରଫ ସରୁ ହୁଦେହର-
ସମୟରେ ଘୋର ପକ୍ଷ ଓ ବୃଦ୍ଧି ହେବାରୁ ଦେହେକା-
ମରେ ଶାନ୍ତ ଘୋଷଦେବ ସେହୁବନଠାକୁ ନେବ ଶାନ୍ତି
ନାହିଁ ପଦକର । ପୁ ୨୨୯ ହେବ ଏକ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇସକାର
ଅନେକ ସର ଚର୍ଚ୍ଚି ଶାନ୍ତଅଛି ଓ ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ପଦି
ପ୍ରକୃତି ବର୍ଣ୍ଣମାନ ବୁଝାଣୀ ମନସ୍ଵ ହେବାରୁ ଅଧିକ ବର୍ଣ୍ଣ ନ

ହେବା ବାହ୍ୟମ୍ବ ଏକର୍ଷ ସେପର ହସ୍ତାଚର ଓ ତୋଫାର
ହେଉଅଛି ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ହେବ ଏପର ଦେଶୋପାଦ ନାହିଁ ।

ବର୍ଣ୍ଣମାନ ଅଧି ସେଷ ହୋଇ ବରଣି ଘେରମାନେ ବୃଦ୍ଧି-
ବର୍ମରେ କ-ପ୍ର ଅଛି ।

ଏକର୍ଷ ଚନ୍ଦ୍ରପାତ୍ରା ଅନ୍ୟତ୍ର ସମାଧେହସହୁତ ଜବାହ
ହୋଇଅଛି ସରକାନ୍ତପାତ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ସଦେଶବଦ୍ଧ
ହୋଇହୁବାର ଦେଶୋପାଦ ନେବ ଓ ଛନ୍ଦଫେରୁରୁ ହରବଦ
ଗାତ୍ରା ଛନ୍ଦମତ୍ତେ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ବୈଦ୍ୟ-ସମ୍ବାଦ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ସମା ମତୋଚ୍ଚ ସ୍ଵାସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତା ଓ ବଦାନ-ଠା-
ପରିଭ୍ରମଣ ବୋଧିଏ ଦେଶପଥ ଦୁର୍ଲଭ ଚକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ରରେ
ଜର୍ମିଣ ବରଦଅସତ୍ର ; ଉତ୍ତ ପଥୀ ବଦର ମଧ୍ୟ ଅସୁ-
ଅକାକୁ ବର୍ଣ୍ଣମାନରେ ଦୁର୍ଲଭକାଶିମାନଙ୍କର ବଦେଶ ଛନ୍ଦ
ନାମରେ ଅଧିକ । ତହିଁରେ ଅଧିକ ମା ୨୨ ହେବ
ଏକଶତରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ଦୁର୍ଲଭକାଶିତ ପଦିକ ପ୍ରମା ବର୍ମ ବଦି
ଜରକତାପା ବର୍ଣ୍ଣତ ବରଦଅସତ୍ର । ଏତଦ୍ଵିଧିରୁ ଦୁର୍ଲଭ
ଦଶିଣଚନ୍ଦ୍ରରେ ହେବା ପରିଶାଳୁ ମୂର୍ତ୍ତିକା ଅଧିକ ହୋଇ
ଅକାକୁ ପ୍ରଦେଶବଦ୍ଧି ଓ ଅଧ୍ୟାୟକର ପଦୋକାପ
ହୋଇଅଛି ଯେ ସକଳଦୁର୍ଭରେ ଚକ୍ଷିକର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦେ
ଓ ପ୍ରଦୁର୍ଭମାନେ ଛନ୍ଦ ସକପଥରେ ବନାବନମୁହୂତି
ଜାବରୁ ହେଲେ ଦୁର୍ଲଭକାଶିମାନଙ୍କର ଛନ୍ଦଦେବ ଓ
ଦୈନନ୍ଦ୍ରତ ଅବାହନ ହେବ । ଏ ବାଦିରେ ଶ୍ରୀ ଦେଶନାମା
ବାକୁ ମଧ୍ୟସୁଦେଶ ବଦରଦସ୍ଵ ବଶେଷ ଉଦ୍ୟୋଗ ହୋଇଅଛି

ଅଧ୍ୟାୟକ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଛନ୍ଦଦେବତା ବୁଝା ଦୁର୍ଭିତା
କରି ନ ଥିବାରୁ ବସନ୍ତମାନେ ଦୁର୍ଲଭକାଶି ଅଦବରେ
ଠକ୍ଠୁ ଅଛି ।

ଅର୍ଦ୍ଧଦେବତା ବନ-ଚନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କର ଉତ୍ତ ଛନ୍ଦରେ
ପ୍ରସିଦ୍ଧ ନ କରି ଦେବେତ ପ୍ରାୟ ଲେଖନୀଙ୍କ
ଲକ୍ଷଣକୁ କରି ଅଧିକତ୍ର ପଦକୁ ବାଧ୍ୟ ବଦୁଅଛି ଅର୍ଦ୍ଧ
ଦୁର୍ଭିତା ଦେବେତ ଶ୍ରୀମରେ ଅଦ୍ଵ୍ୟ-ପଦକ ଦକାଲକାଥ
ପ୍ରଦେଶ ପ୍ରଦେଶ ଛନ୍ଦପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦ ପ୍ରଦେଶ ପରିମାଣରେ
ଦଶିକାର ବନସରକାରକ ପଦରୁ ସୁଦେଶବଦ୍ଧ ହୋଇ-
ସକାକୁ ସେହି ଛନ୍ଦମାନଙ୍କରେ ଅର୍ଦ୍ଧଦେବ ଲକ୍ଷ୍ୟୋପନ
ଦେବେତାରେ ।

ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୩୦ ରଫ ପ୍ରତି ଛ ୧ ଚନ୍ଦ୍ରଠାରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ
ଛନ୍ଦମାନ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ସେହି ସମୟରେ ପକ୍ଷଦେବତା
ଶ୍ରୀବଶବଦରେ ବରଦମାନ ବନ ବଦ୍ଧ ବୃଷ ଚକ୍ରାଣ-
ପୁବକ ସଦେଶାମନର ଦୃଢ଼ ବଦୁର୍ଭି ଅଛି ଅନ୍ୟ
ଦେବତାଙ୍କର ମତାମ ।

ପ୍ରେମକଥା ।

ସଦ୍ଵିପ୍ରଭବକ ମତାମତ ନମନ୍ତେ ଅଦ୍ଵେ-
ମାନେ ବାସ୍ତା ଲାହିଁ ।

ଶ୍ରୀଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକ ମଦାଶ୍ୟ
ସମାଧେଷ୍ଠ ।

ନଦୀଶୟ

ଏ ପ୍ରଦେଶକରଣ ଅପଣକଠାପି ତାର ଏକ-
ଅ-ପରେ ପ୍ରାକାଶ କରି ବାଧ୍ୟ ଛନ୍ଦକା-
ଦେବେ ।

ଏହି ଚ । ପ୍ର । ଛନ୍ଦକରଣ ଏକ ପ୍ରାମ-
ତଥେ ଛନ୍ଦକରଣ । ପ୍ର । ଛନ୍ଦକରଣ

ଏକକଣ୍ଠରୁ କ-ଧାବନେ ଛନ୍ଦକ୍ର ହେବାର
ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦୈଶାନ୍ୟମାସ ୧୧୯ ନ ଛନ୍ଦ ପ୍ରଭାବେ
ହୋଇଅଛି । ଛନ୍ଦ ସହର
ଏହୁପ୍ର ଛନ୍ଦକ ହୋଇଅଛି କ ସେଷକାଳ-
ସମ୍ଭବେ ଦାଣ ଛନ୍ଦକରୁ ଅଣିକାକୁ ହେବ ।
ମାତ୍ର ସେ ଛନ୍ଦକରୁ କ ଅଣି ଦୁ-ବରୁ ବାଣ
ଅଣିକା ଦୋଷରେ ପ୍ରାମଦାଣୀ ସମ୍ଭବ ବଦୁଲେଖ
ବଦୁଲେଖମାନେ ଛନ୍ଦ ସେଷକାଳ ପ୍ରକ ଅଧ-
ନ୍ୟାସ ହୋଇ ସେ ପ୍ରାମରେ ଅନ୍ୟ ଏକକଣ୍ଠ
ଛନ୍ଦକରୁ ପ୍ରଭାବର ଛନ୍ଦ କନ୍ୟାକୁ ବଦାଦ
ବରଦେବତାକୁ ସେଷକାଳ କଥାପକା ବର ନି-
ସୁପ ଦୋଇ ଦେଷକାଳ ପ୍ରାକ-ଲେଖକଦୋଇ
ରହିଲେ । ମଦାଶ୍ୟ ମଦାଶ୍ୟରେ ଯେ ବି-
ସୁପାନ କଥା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଲ ଛାଣ ବର୍ଣ୍ଣମାନ ଏହି-
ଠାରେ ପ୍ରକାଶମାନ ହେଲ । ଯାହା ଦେଉ
ଛାହାର ଦୁର୍ଭିତାମେଶ୍ଵର ସକାସେ ଛନ୍ଦକର ଛନ୍ଦକୁ
ନିକଟସ୍ଥ ପ୍ରାମମାନଙ୍କର ଦେବେତ ବଦୁଲେଖ
ଗୋଷିଏ କନ୍ୟା ମନୋମାତ କର ଅତି ପୁ-
ଲକ୍ଷରେ ସେହି ବିସୁପାନ ଛନ୍ଦକୁ ପ୍ରଦାକ ବଦ-
ଲେ ଅତି ସୁଖକୁ ବସନ୍ତ । ଛନ୍ଦ ।

To THE EDITOR OF THE UTKAL DIPTEA.
SIB,

The Public is growing almost impatient of repeated abuses of journalism in Orissa. Malicious as well as flattering comments are too frequent in the local newspapers on private affairs and private individuals. They certainly afford fit occasions for remarks of public interest, but not for the gratification of private grudges or passions. For instance, the recent Brahmoo marriage in the town could safely be made the occasion for any decent and well-directed remarks of the good or evil of such intermarriage, on the efficacy or otherwise of such system, &c. But what does it signify to allude in abusive, churlish and revolting language to personalities and especially to the unoffending pair, as the Orissa Patriot did in his issue of the 7th? It seems as if the modesty of virgin daughters were not safe against the abusive attacks of rufians in gentlemen's guise. Is there then no remedy against such serious distemper of puny editors? Were it in our power, we would perhaps assign to him the Lunatic Asylum. The remedy which the Public can effectually apply is to discontinue receiving the paper, until at its own expense it proved itself worthy of approaching gentlemen's presence. It is we think

name and a reproach to the community that can tolerate such tamperings with its science.

Your correspondent "Momus" and the Editor O. P. seem to be equally interesting characters to compare. One calls the marriage between a Bengalee youth and Oryah (or Mahratta) girl a "hybrid" marriage, as if the two belonged to two distinct species; the other discovers an "union" between the Junior & Senior Madrik brothers, which he would following the worthy editor's nomenclature, "hybrid"; the one in his impatience to be a judge for some private grudge throws discredit on a respectable gentleman's opinion, the other in his fury brings forward counter-allegations respecting his adversary's opinion; and both agree in having done so for no good purpose—the Editor having done the public no good by his gratuitous aggression, and "Momus," though he has come forward evidently to contradict his adversary's allegations has signally failed to do so, for counter-allegations, though a tit for tat, have no effect in contradicting or clearing the alleged doubt.

We would fain be silent, as we all along have been, in this matter, and Madhu Babu would be quite at ease whether or not he notices the barkings of the Patriot, were it not for the appearance of the foolish champion in the field, for it raises the question—had Madhu Babu any defensive weapons, would he not have lent the champion the use thereof. As matters stand, unless Madhu Babu vindicates his origin they will leave an unfavourable impression on the public mind. The course for Madhu Babu is easy enough—he shall simply have to cause the offending Editor to be dragged to the Criminal, and there leave him to prove not only that his allegations are true, but that they were also made for the public good, or to pay the penalty of his folly or to taste the pleasures of the cell. Besides many curious secrets may thereby be out.

Cuttack } Yours sincerely,
13-6-86. } Uchha.

କାଗଜ୍‌ର ମୋଟାପତା	ପାଞ୍ଚ ଧର୍ମାତ୍ମକ ଅଗ୍ରମ	୪୦
ମୋଟାପତା	ପାଞ୍ଚ କାଗଜ୍‌ର	୩୦
କାଗଜ୍‌ର ସରକାରୀ ମାଗାହୁର		୩୦
କାଗଜ୍‌ର ବିକାଶ ସାଦେବ ବନ୍ଧ		୩୫
କାଗଜ୍‌ର ଶୋଭାପତ୍ରର ମାଗାହୁର ବନ୍ଧ		୩୦
କାଗଜ୍‌ର ପାମପତ୍ରର ମାଗାହୁର		୩୦
ଅଧିକାରୀ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ପୁସ୍ତକ		୩୦
କାଗଜ୍‌ର ସରକାରୀ ସମ୍ପାଦକ		୩୦

ବିଶ୍ୱାସନୀ ।

ଦ୍ୱାରକାଚାର୍ଯ୍ୟ ଭୃତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଓ ପ୍ରକାର ଅଛି :—

କ୍ଷେତ୍ରପରିମାଣ	ମୂଲ୍ୟ ୪୦ ।
ସରକାରୀଗୋଳ	୪୦ ୪
ଓଡ଼ିଶାଭୂଗୋଳ	୪୦ ୪ ୧୦
କଳିକାଳୀ	୪୦ ୪
ଶିକ୍ଷାବିଧାନ	୪୦ ୪

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ସମ୍ବତ୍ସରୀ
ସେକ୍ରେଟରୀ

ଉତ୍କଳ ଉଚ୍ଚବୃତ୍ତ

ଦ୍ୱିତୀୟ ସମ୍ବରଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଅଣା ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରୀ ସଭାଲୟରେ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାପ୍ତ୍ୟ ।

ଏହା ଅପର ପ୍ରାୟମେଶ ସମ୍ବରଣର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଇତିହାସ ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ଇତିହାସ କର୍ତ୍ତା ନ କର ଶିକ୍ଷାମାତ୍ରେ ଉତ୍କଳ ଉଚ୍ଚବୃତ୍ତ କର୍ତ୍ତା ବଳେ ବିଶେଷ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବେ । ବାଲେଶ୍ୱର ଓଡ଼ିଶା ଇତିହାସର ମୂଲ୍ୟ ୪୦ । ଅଣା, ମାସ ଉତ୍କଳ ଇତିହାସର ମୂଲ୍ୟ ୪୦ ୪ ଅଣା ଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ଇତିହାସର ସେହି ନୂତନ ସମ୍ବରଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଯାହା ଇତିହାସ ସଙ୍ଗେ ଏପରି ଯିକ୍ୟ ହୋଇ ପୁସ୍ତକ ହୋଇ ଅଛି ଯେ ଯାହାର ପ୍ରତି ଲଳନ ଏବଂ ପ୍ରତିଶ୍ରଦ୍ଧା ଉଚ୍ଚବୃତ୍ତର ପ୍ରତିଲଳନ ଏବଂ ପ୍ରତିଶ୍ରଦ୍ଧା ସଙ୍ଗେ କୌଣସି ସାଧ୍ୟତା ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷାମାତ୍ରେ ଦୁଇ ଅଣାର ପୁସ୍ତକ କର୍ତ୍ତା ବଳ ସାହା ପଢ଼ିବେ ଉତ୍କଳର ପୁସ୍ତକରେ ମଧ୍ୟ ଅବିକଳ ସେହିପରି ପଢ଼ିବେ ।

୧୯୩୮ ବାଲେଶ୍ୱର } ଶ୍ରୀ ସାହାଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ।

କଳା ମୂଲ୍ୟରେ ଭରଣ । ଉତ୍କଳୋପାଦାନ ନାମକ ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡ ଉତ୍କଳ-କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଯାମ୍ ଦକ୍ଷପ୍ରୟାସ-ସହଜ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛି; ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ, ଏହି ପୁସ୍ତକରୁ ଶିଶୁବ ଲେଖାଏ

କେଉଁ ପଠକ ବରମ୍ଭ ସହିରେ କି ଅମୂଲ୍ୟ ଶ୍ରମ ସଫଳ ହେବ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାପ୍ତ୍ୟ ଦେବଳ ଜାକମାସୁଲ ନିମିତ୍ତ ଭୁଲପଲସା ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରୀ ସଭାଲୟରେ ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱରର ସମାଦରାହାରୀଙ୍କ ଅଫିସରେ ଶ୍ରୀମତୀ ସମତପ୍ତ ସାହୁ ନିକାଦେବ ବାମନୀ ତା ୧୯୩୮

ଓଡ଼ିଶା ମିଶନ ପ୍ରେସ କଟକ ।

୧୯୩୮ ମସିହାରେ ସଂପାଦିତ । ଉଚ୍ଚମୂଲ୍ୟ, ଶିକ୍ଷା, ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ଜମିଦାରୀ-ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାଗଜ ପଢ଼ାବ ପଢ଼ା ହୁଏ ଏଣୁମେଟ ମାଗିଲେ ମିଳଇ ।

ପ୍ରଧାନ ପୂର୍ବଦେଶୀୟ ଶିକ୍ଷକ ଜାଲୁର ଜି, ବି, ସାହାବ ସାମାଜିକ ଶିକ୍ଷକ ।

ଏକଦାଗ କାଳୀ ବା ଧାରୁର ବନ ବୃକ୍ଷ ହୁଏ ଉଦର, ମୁଖ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ମେଲୁଗ୍ରାଫି, ଫୁଲପତ୍ର ଓ ସରକାର ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡ ଓ ବନପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ଓ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ବୋଲି ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକ ପରିଷଦ ଓ ସମସ୍ତକ୍ରମେ ବିଶେଷରୂପେ ଅଦୃଶ୍ୟ ସମାଜ, ବାସ, କର୍ମ, ଉଦର, କୂର୍ମ, ପାଥକ, ବହୁଦଳବ୍ୟାପି ଜୁର, ସରକାର ଅସାଧୁତ୍ୱ, ହୃଦୟ ଇଞ୍ଜିନ, ମସ୍ତକଭୂଷିତ, ଧାରୁ ବା କାଳୀ ଦୋଷାଳ୍ୟ, ମସ୍ତକବ୍ୟାଧି, ଅନୁରକ ଦା, ଶୁକ୍ରସମ୍ପାଦ, ମୁହରେ ଲେବ, ମେବ, ମେବକବାର, ମୁଖ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ପାଠ୍ୟ ଓ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଜାଲୁର ଜି, ବି, ସାହାବ ସାମାଜିକ ଶିକ୍ଷକ ବାହ୍ୟକ ଲେପନଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରେ ବହୁମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚିତ ସମାଜ—ସୋଡ଼ା ଦା, ବହୁଦଳବ୍ୟାଧି ଦା, ପାଠ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ଦା, କୂର୍ମ, କୁଣ୍ଡିତା, ବହୁ, ପକ୍ଷାଦାତ, କୁଣ୍ଡ, ଅଧିକାରୀପାଠ୍ୟ, ବାସ, ବରମ୍ଭ ଦା, ଓ ନିକାନ୍ତ ମନପ୍ରକାର ଚର୍ଚ୍ଚା ସେବ, ବ୍ୟବହାର ଭରଣର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟମନାକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରାପ୍ତ୍ୟ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷକ ମୂଲ୍ୟ ୪୧, ୨, ୪ ୩୫ ୫ ଓ ୧୦ ଲା ପରେ ଏହାଦ୍ୱାରା ପଠ-

ଉଦାହରଣ ୩ । ବେଶାଖରୀ ପତ୍ରିକା । ଯଦି
 କେହି ଏକେକ ଦେବାକୁ ଉତ୍ତା କରନ୍ତି ତେ-
 ଦେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାକୁ ପଞ୍ଚ ଲେଖିବେ ।
 ବଲିବରୀ ଅନ୍ତଃପାତ୍ର } ୧, ୫, ମୁଖ୍ୟମା
 ବସନ୍ତଗର }

NOTICE.

Keys to Royal Readers No. II and
 III (New Series) containing notes
 will soon be ready.

To be had at the Printing Company
 Outtack.

GOWRI SUNKER ROY
 Secretary.

ମେତ୍ସରୋଗ ।

ଋଷଭାକ୍ଷରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନୀ ସହଜାତ ନିର-
 ଳି ହେବ । ତୁଳନ୍ତ ପ୍ରମେଦବ୍ୟାଧି ସେହିମାନଙ୍କୁ
 ଅନୁମତ କରୁଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଉଦାର ଗୋ-
 ଶକରକାର ଉଚିତ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-
 ସଦାସେ ଜୀବନର ମାୟା ସରଭ୍ୟାଗ କରୁନୁହେଁ ।

ଏହି ଉଷଧି ଯଥାସ୍ଥଳରେ ଏକପ୍ରକାର ସେବା
 କଲେ ନୁହେଁ କେବଳ ଏକ ଜନ ଗୁରୁ ସପ୍ତା-
 ହରେ ପୁରୁଷଲକ୍ଷଣ ଅବଶ୍ୟ ଅଭେଦ୍ୟ ହେବ ।
 ସେହିମାନେ ଅଭେଦ୍ୟ ନ ହେବେ ନିସ୍ତୟ
 କହୁଅଛନ୍ତି ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗୀ
 ହୋଇ ଜୀବନର ସେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
 ସମ୍ଭବ ଭବିଷ୍ୟତରେ ପ୍ରପଣକ ନ ହେଲେ ଆଉ
 କିଏ କାହିଁ ଅନେକ ରୋଗୀ ଅଭେଦ୍ୟ ଲବ୍ଧ
 କରି ପ୍ରତି-ସାପକମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 ଅବନୟରେ ସୁସ୍ତବାଦାରେ ପ୍ରକୃତ ଦେବ
 ଭଲଦର୍ଶୀ ଅବେଶହୋଇ ନିମ୍ନର ଭବନରେ
 ସ, ତେ, ଗତ କମ୍ପାନୀକାରେ ଏକ ଭକ୍ତକ
 ଦରଦାବଜାର ପ୍ରିତି-କମ୍ପାନୀକା ସୁସ୍ତବାଦାରେ
 ଏହି ଉଷଧି ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକପି-
 ଷିକୁ ୫୨୫ ଟା । ପୁରୀ ଓ ଡାକଖରୀ ପୁଅର୍

ବାଲିକାଗଜା ।

ଉଲ୍ଲିଖିତ ଉପାଦାନରେ ସଦୃଶ ଭକ୍ତକ
 ଚୈତ୍ରସ ବଜାର ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ଉପୁକ୍ତ
 ବ୍ୟାଜକଟେ ବାବୁ ଅର୍ଥବେଶ୍ୱର କର କମ୍ପାନୀକା
 ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ଯଥା—
 ୧୨ ପି ଚାଉ ୧ ୧/୪ ୨୩୪ ୩ ୧/୪ ୦ ୧/୪
 ୧୩ ପି .. ୩ ୨୫ .. ୩ ୧/୪
 ୧୪ ପି .. ୩ ୨୫ .. ୩ ୧/୪
 ୧୫ ପି .. ୩ ୨୫ .. ୩ ୧/୪
 ୧୬ ପି .. ୩ ୨୫ .. ୩ ୧/୪

ବେପାରମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ସେହିମାନେ ଏବ-
 ଚ୍ଚରେ ଉ * ମ ବା ଅଧିକ କ୍ରୟ କରବେ ଅଧିକ
 ପୁଲକ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟ ଲିଖିତ ।

ଗ୍ରୀଷ୍ମ ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ଉପୁକ୍ତ
 ଉତ୍କଳସମିତୀ ବ୍ୟାଜକଟେ ଅନୁମାନକ
 ଦୋକାନରେ ଦକ୍ଷିଣା ଓ ଭଲ ଓ
 ରେସପାର୍ଟମେର ଲୁଗା ଓ ଷ୍ଟେସନରୀ ଓ କଲି
 କମ୍ପାନୀ ସରକାରର ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି
 ଚାବା ସମସ୍ତ ପ୍ରାଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ
 ଅଛି । ଉତ୍କଳ ଅଧିକ ଦେବେ ଫେସ୍ତ
 ଜଳପାତ୍ର ବିକ୍ରୟ ସଦାସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
 ଚାବା ନିମ୍ନ ଭାଗରେ ଲେଖାଗଲ ଯାହାଙ୍କର
 ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ଦୋକାନରେ ଅନୁ-
 ଶ୍ୟ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
 ପାରବେ । ଏପ୍ରକାର ଅନୁମାନେ ବିଲେର ଶ୍ରୀକ
 ବିକ୍ରୟ ସଦାସେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖି-
 ଅଛି । କେହି ଶରଦ କରବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ଚାକୁ
 ବିକ୍ରୟ କରାଯିବ । ଯଦି ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀକମାନ ବିକ୍ରୟ
 ଦେବା ପୂର୍ବ ଅପଣା ମହଲସ ସଦାସେ ବଜା
 ଚାବାକୁ ଦେବେ ଏକ ରୁଫିକୁ ଯି ବଜା ୫୦/୬
 ହୁଏବେ ବଜା ଦେଲେ ପାଇ ପାରବେ । ମାତ୍ର
 ଚାହାର ଯତ୍ନ ଶ୍ରୀକମାନ ଲାଭ ଚାକ ଉପରେ
 ଥିବ । ଯଦି ଦେଲେ ଶ୍ରୀକମାନ ପର ମୂଲ୍ୟ ଚାକ
 ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଉପାଦାନ ।

କରର ସେବଣା ୦	କରର ଚକ ।
ଉତ୍କଳେ ଶୁକ ଦେଲେ	ହୋଦୋକାମ ।
କଲେ ।	କାକ ସିଦ୍ଧ ଓ
ନଦେରହାତ	କଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ ଯାତା
ବେଶାଖରୀ ଦେଇ ଦକ୍ଷିଣା	ପତ୍ରା
ସେଣ ଯାତା ଓ ଲୋମ	ଉତ୍କଳ କୁନ୍ଦପଦ୍ମ
ସୁତ ।	ଏକପଦ ଶୁକ
ତୁଳା ଅର୍ଥାତ୍ ନବଜା	କେଲକର ଦୋକାନ ସମ
ବସନ୍ତ ବାଦଳ ଦେଇ	କେବଳ ଚକେ
ପିତ ଓ ଭଲମ ।	ଏ, ବୋଷଲ ଦସଦେବ
ପେଟ୍ରିଲ ବାଣୀକା ଯତ୍ନ ।	କାମାକ ଓ ବସନ୍ତା ।
କାମା ପକାରର ଚି- କାରକ ଓ ଲଗାପା	ଦକ୍ଷିଣ ଅବଲୋକ
ହେଉ ତୁମ	ଏକତ ପାଦ ।
ଦିକର ଶୁକ ।	ଅନେକଦ ଦେହପିଲ
ଦକ୍ଷିଣ ଶୁକ ।	ଧିକ୍ ଏ ଦେହପିଲଦେ
କାମାକ ସାମାକ ସର୍ତ୍ତରେ	ଲେଟି ବଟିକ ଦେବ
କ୍ଷୁଦ୍ର ସଦାସେ ହୁଏ ।	କଳ ଦକ୍ଷିଣ ଦେହ
ଅକୋଇ ଦେବ—ଅଧାତ୍ର	ଦେହପିଲ ଲେଖା ର
ପୁରୁଣା ଦେବ ।	ପକେ ଦେବ—ଦକ୍ଷିଣ
ଅକୋଇ ତୁମ ।	ଦେଲେ ଦେହ ଓ ହସ
କାମାକ ସୁତ ଦେବ ।	କଲେ ।

ପୋର୍ଟଲୁକ ଓ ପରଲର	କରି ଓ ଗାନ୍ଧୀଦେବୀ
କେଶବ ମେଠ ଓ ଦକ୍ଷିଣ	ଶିବା
କଲେ ଦେବ	କେଶବ ଦେବଦେବ ଦେ
କୁଲକ ବାଦ ଗୁଣୀତ୍ର	କାନ୍ଦୋର ଯାଦ
ଲେଟିବାଦେଲେ କଲ	ମମୟାମା
ଓ କୁଣ୍ଡିଲେ ବଜା	କେଶବ ଦୁ ଦେହପିଲ
କେବ ।	
ଅକୋଇ ତୁମ	କୋକୋଶା ଶିବା ଓ ଦେ
୧୨ x ୧୦ ଇଞ୍ଚ	ଓ ହସ
୧୫ x ୧୨ ଇଞ୍ଚ	
୧୫ x ୧୫ ..	ମରସୁଦାକାସ ଓ ଦ
ମୋଟା ଓ ମୋକାଦ	ପାଇ ପାଷାଣକାସ
କେଶବ ଓ ଅନେକଦକ୍ଷ	ଶାବା ।
ଦେବ ପାଷାଣ କଳା ଓ	ଶିବ ଓ ବାଦ
ସଦାସେ	

ପିରତାର ।

ଏ ଚାକକୁ ଦେଉଣି ପାଶରେ ରୁଖି
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କଲେ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ଶ୍ରୀକରେ
 ଦେଲେ ପାଶିନକା ବଦ ଦେବ ଦକ୍ଷିଣ କଲି-
 ଅଲେ ଲେପିଦେଲେ ମହଲୁକ ଓ ଉଦ ମଧ୍ୟକ
 ନାହିଁ ।

କରିଲି ତମଜା ଓ ସାକରେ ଲଗାଇବାର
 କାଳ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅଲ୍ଲଭଦେବ କଲ ବ୍ୟାଜକ

ଉତ୍କଳସମିତୀରେ ଉପସ୍ଥାପନ ପ୍ରକାଶକାର
 ଶ୍ରୀ ବଲିବରୀ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋକାନୀ
 ଯଥା ।—

ପ୍ରଥମଅକ୍ଷର ସଦାସେ	
ଧାତପତ୍ର	୫ ୦୪
ଅକ୍ଷୟମୂଲ୍ୟ	୫ ୨୯
ପୁସ୍ତି ଏକ ପ୍ରମୁକ	୫ ୨୯
ମାତ୍ର କୋଣିଟି ଉପସ୍ଥାପନ ସେତେ ଥୁକ ଦେଲେ ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀ ୫ ରୁ ଗଣା ଦେବ ନାହିଁ ।	
କୁଣ୍ଡଳ ଓ ଉପାଦାନ ସଦାସେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ ଅକ୍ଷର ଦେବା ଓ ଦୁର୍ଗୁଣ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ । ଅଧିକ ଦକ୍ଷ ସଦାସେ ପ୍ରକୃତ ଦକ୍ଷୋଦ୍ଧ ଦୋକାନୀକ ।	
ଉପସ୍ଥାପନ ମୂଲ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନସଙ୍ଗେ ପଠାଇ ବାକୁ ଦେବ ।	
୧୯୦୭ ଉପସ୍ଥାପନା ସଦାସେ ୧୫୫ ଓ ଉପସ୍ଥାପନା ସଦାସେ ୧୫୫ ଓ ଉପସ୍ଥାପନା ସଦାସେ ୧୫୫ ଓ ଉପସ୍ଥାପନା ସଦାସେ	

ଉତ୍କଳ ପାତ୍ର

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଶୁକ୍ର ୨୩
ସ ୨୨ ୩୩

ପା ୧୦ ରାମ ମାତେ ବୁଦ୍ଧ ପଦ ୧୮୮୮ ମସିହା । ମା ଅପ୍ତାଦ ୧ ୧୧ ୨ ୨୨ ୧୨୧୫ ମାତ୍ର ପଦୋଳ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୯
ପଞ୍ଚାଦେୟ ୫ ୨୯

ସେହିମାନଙ୍କ ବାଳକୁ ଅକୌ ଶୁଦ୍ଧ ନାହିଁ
ଅଥବା ସାଦାକ ବାଳରୁତର ଉତ୍ତମକ
ଦୁଅଇ ସେମାନେ କ ଉପାୟରେ ଭଲ ଦେବେ
ତାହା ବିଷଦରୂପେ ବଞ୍ଚିଲାଦେଇ ଭଲକଥାର
ପ୍ରାକୃତ୍ତ ଜୀବନସନ୍ତୋଷଦେବ ଅନ୍ତ୍ରୀଏ ପ୍ରସବ
ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ ତାହା ପାଠକର ଶ୍ରେଣିମା-
ନେ ଅସଂଖ୍ୟ ସରେ ବସି ଅସେବ୍ୟ ଦୋ-
ପାରିବେ । ପ୍ରସବର ମୂଲ୍ୟ ଓ ତାହା ପାଳନର
ଠିକଣା ବିଜ୍ଞାପନପ୍ରସ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ ବିଜ୍ଞାପନରୁ
ପାଠକମାନେ ଅବଗତ ହେବେ ।

ସୁବାଦବାହୁବାରେ ପାଠକକୁ କ ବାଲେ-
ଶ୍ଵରକୁ ଜଣେ ମୌଳିକ ଅସିଅଛନ୍ତି । ତାହାକ
ପର ଗପ୍ତାଜ୍ଞାରେ ଓ ସେ ଧର୍ମପ୍ରଭୁର କାର୍ଯ୍ୟ-
ରେ ଭୃମଣ କରୁଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ସୁଧର୍ମ-
ବଲମ୍ବିମାନଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେବା ଉପରାନ୍ତ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ୟକ୍ତିର ସହଜ ଭର୍ତ୍ତବର୍ତ୍ତ ଏବଂ
ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆତ୍ମାକୁ ଅସମ୍ଭବରେ ଧର୍ମସମ୍ଭ-
ବୀୟ ହେବାକୁ ବୁଝାଅଛନ୍ତି । ଏହାକର ଭଲ
କରୁପାଶନ୍ତୁ ଥିବାର ଜଣା ଯାଉଅଛି । ବାଲେ-
ଶ୍ଵରର କେବେକଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏବଂକ ମୌଳିକ-
ସାଦେବଙ୍କ ସହାନୁ ଯାଇ ଧର୍ମବିଷୟରେ କଥୋ-
ପକଥନ କରୁଥିଲେ ।

ଭଲଦଳା ଟଙ୍କଶାଳ ଉଠାଇଦେବା ବିଷ-
ୟରେ ଯେହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲ ଏବଂ

ସହିରେ ବଶିରୁସର ସମ୍ମତ ସୁତର ମତ ଦେ-
ଇଥିଲେ ତାହା ଇଣ୍ଡିୟା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ପ୍ରସ୍ତାବ
ଦେଇ ନାହିଁ । ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନ-
ରଲ ଆପଣା ମନ୍ତ୍ର ବର୍ଗର ସମ୍ମତେ ଦିଗ୍ଵରକର
ଅଛନ୍ତି କ ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କଶାଳରେ ସମସ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ
ନିବାଦ ଦେବା ସୁରାଧାରକର ନୁହଇ କିମ୍ପେକ୍ଷ
ବମେନର ଟଙ୍କଶାଳ ସମୁଦ୍ର ଅରପାଖରେ
ଥିବାରୁ ସେଠାରେ ସମ୍ଭବ ଅନୁମତର ରୁପ
ଅଧିକ ଏବଂ ଇଉରୋପରେ ଯୁକ ଦେଲେ
ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କଶାଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳିବ ନାହିଁ ।
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଅନୁମୋଦନ
ଅନୁଭବ ହେବ ।

ସନ ୧୮୮୭ ଶାଳ ବାବଦ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର
ଉଚ୍ଚପ୍ରାଧିକାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀରୁ
ପ୍ରକାଶ ସେ ଉକ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ସର୍ବାସଂଖ୍ୟା
୧୦୨ ଉଚ୍ଚପ୍ରାଧିକାରୀ ଅଛି ତହିଁ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତ ୧୦୧
ଥିଲା । ଏ ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚପ୍ରାଧିକାରୀ ମୋଟ ବ୍ୟୟ
ଟ ୧୨୨୮୧୩ କା ଓ ରହି ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତ ଟ ୧୧୫
୨୨୨ କା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ରହିମଧ୍ୟରୁ
ଟ ୪୪୮୫୫ କା ଓ ରହି ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତ ଟ ୪୩୭-
୨୮ କା ସରକାର ଦେଇଥିଲେ । ଅବଶିଷ୍ଟ
ଟଙ୍କା ମିଉନିସିପଲ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାଧିକାରୀ ଫଣ୍ଡ ଏବଂ
ପ୍ରାଧିକାରୀ ବଦଲେବଙ୍କ ହେତାହାର ନିବାହ
ଦୋଇଥିଲା । ଅରଏବ ଦେଖାଯାଏ ଯେ
ଉଚ୍ଚପ୍ରାଧିକାରୀ ନିମିତ୍ତ ସରକାର ଯେତେ ବ୍ୟୟ

କରୁଅଛନ୍ତି ତେବେମାନେ ଉତ୍କଳ ସୁଖୀ ଦେ-
ଉଅଛନ୍ତି ଉପାଦ ପ୍ରଧାନ ବିମିଷର ପୁସ୍ତକ
ଦୋଇ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କ ଇଉରୋପୀୟ ଓ
ଦେଶୀୟ ଉଦ୍‌ଲୋକମାନେ ଆଶାକରୁପ ହେବା
ଦେଉ ନାହାନ୍ତି । କୁହାଅଛି କଣିଲେ ଲେଖେ
ଅସୁପଡ଼ିବେ କ ?

ଓଡ଼ିଶାପେଟ୍ଟି ଅଟକ ବିକେତନାରେ ଏ-
ନଗରର ମିଉନିସିପଲ ବିମିଷକରମାନେ ଯେବେ
ଜଣେ ଇଉରୋପୀୟଙ୍କୁ ଅପଣାର ତେଅରମେନ୍
ଓ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଭଲସ୍ଵ ତେଅରମେନ୍
ମନୋମାତ ବିଷୟେ ଦେବେ ବଡ଼ ଭଲ
ଦେବ । ତାହାକ ମତରେ ଇଉରୋପୀୟ
ତେଅରମେନ୍ ଦେଲେ ଉକ୍ତ ସଦର ମର୍ଯ୍ୟାଦା
କହିବ ଏବଂ ସର୍ବାସଂଖ୍ୟାରୁକର ବିଶାସପାତ
ଦେବ । ଏ ଯୁକ୍ତି ଅନୁମା-କ ମନକୁ ଭେଜିଲ
ନାହିଁ ଏବଂ ଏଥିରେ ଜାତଭେଦର କଥା
ଥିବାରୁ ଅନର୍ଥକର ଅଟଇ । ଅହି ନଗରବାସୀ
ବସପଞ୍ଚାସ ଜଣ ଇଉରୋପୀୟ ଅପଣା ଅନୁବ-
ମାନ ମିତାର ତେତାକୁ ସମ୍ମତ୍ତିରୂପେ ସମମ
ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଦଶେଷ ଅଧିକର ଲେଡ଼ା
ନାହିଁ । ସମ୍ଭାଗରେ ଏ ନଗରର ବାସନା ପ୍ରାୟ
ସମସ୍ତେ ଦେଶୀୟ ଲୋକ ଓ ସେମାନଙ୍କ
ଅଭୁବ ସେମନ୍ତ ଦେଶୀୟ ଲୋକ ରହିବ
ତେମନ୍ତ ଇଉରୋପୀୟ ନୁହେବ ନାହିଁ କିମ୍ପେକ୍ଷ
ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଅଭିଶାସନ-

ପ୍ରାଣୀର ସୃଷ୍ଟି ଦୋଳଅଛି । ଅନୁମାନେ
ଅପା କରୁଁ କି ନିଶ୍ଚଳମାନେ ଏହାସବୁ ଉଦ୍-
ମରୂପେ ବଦେନା ଭରସେ ।

ଅନୁଗୋଳଠାରୁ ସମାପ୍ତ ଅସିଅଛି ଯେ
ସେଠା ଉପାଦାନ ଦୂର୍ମୂଲ୍ୟ ଦୋଳଅଛି
ମଧ୍ୟ ସମୟରେ ମିଳୁ ନ ଥିବାରୁ ଲୋକଙ୍କୁ
କିଛି କଷ୍ଟ ପଡ଼ିଅଛି । କିନ୍ତୁ ଟଙ୍କାରେ ସେ ଧ୍ୟ
କମା ବଡ଼ଦେଲେ ସେ ଧରୁ ଅଧିକ ମିଳୁ
ନାହିଁ । ତେଲ ମଧ୍ୟ ଟଙ୍କାକୁ ଦୂର ସେଇ
ବେଳେ ଅପାଦସେଇ ମିଳୁଅଛି । କିନ୍ତୁ
ଯୋଗ୍ୟମାନ ସୁଖିନୀଙ୍କରୁ ଲୋକେ ପାଣି-
ସଜାଣେ ବସେଇ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଅନୁଭବ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ଉଚ୍ଚ ଉପରେ ପୁଣି ସୂର୍ଯ୍ୟକର ପ୍ରକାଶ ବରଣ
ଏକ ବୟାଦେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଦେବୁ ବସିବା ଚିତ୍ତ
ଦୋଳଅଛି । ବେଳେ ସଦ୍ୟପିତ ଅଭାଷରେ
ମେଘ ଦେଖାଉଅଛି ମାତ୍ର ପାଣି ସଙ୍ଗେ
ଦେଖା ନାହିଁ । ସୁଖଦର୍ମର ବୟାଦେ ଶୁଭ
ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ଲୋକେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଅନୁଭବ ସେପ୍ରାକମାନଙ୍କରେ ବେଳେ
ଅଳ୍ପ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଯୋଗେ ଗଣା ଦୋଳ ଶୁଭ-
ଯୋଗେ ସଜାମରୁଟି ଦୋଳଗଲଣି । ପ୍ରକାଶ
ଲୋକଙ୍କର ଗୁଲେଣିର ସୀମା ନାହିଁ । ଏଥି
ଉପରୁ ଗୋଟିକର ଅଧି ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଳ
ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣ କରୁଅଛି । ଏବେ
ଉପର ଏକପ୍ରକାର ମିଳିଲାଠାରେ ଲୋକେ
କଷ୍ଟଦେ ଉପର ?

ଏଠାରେ ଯେମନ୍ତ ଗର ବେଦେକଦଳରୁ
ଅସଦ୍ୟ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଦୋଳଅଛି ବଦଳାରେ ସଦ୍ୟ-
ଶିରେ ପ୍ରାୟ ସେହିରୂପ ଅଛି । ଗର ସମ୍ପା-
ଦରେ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଗାଧମାନ ସଂସ୍କରେ
୧୯୪୭ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାସ ଉଠିଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ସ୍ଥାନରେ ୧୮ ଠାରୁ ୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋଳ-
ଅଛି । କଲକତା ନଗରରେ ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାଶ
ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଦୋଳଅଛି ଯେ ଦାଉକୋଟି ଦୁଇପ୍ରାକ
ଦେଲ ବନ ଦୋଳଅଛି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପଦେଶ-
ମାନ ଦେଖି ଦୂର ବୁଝିବ ବଳ ଓ ବେଢ଼
ଅବା ସବାକୃତ୍ୟ ଦୋଳଅଛି । ଏ ସମୟରେ
ମିଉରସିଆଲିଟୀର କଲର କଳ ବିଶିଷ୍ଟତାକୁ
ଉପସିତ କଳ ଗୋପାଳ ପାକୁ ନାହିଁ ଅଥଚ
ଏବେବେଳେ ଅଧିକ କଲର ବରଦା ।
କେଶୁ କଳ ଦେବୁ ଲୋକେ ଶୁଣିଅଛ ଦେଉ-

ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦେଖାଏ ଓ ଉଚ୍ଚଦେଖାଏ
ଉଚ୍ଚଦେଖାଏ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମକଳର ମୂର୍ତ୍ତିସେବର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
ଦୋଳଅଛି ଦେହୁ ମସୃତୁଅଛନ୍ତି । କରପ
ସେଇକୁ ଏକଅଣା ଲେଖାଏଁ ବରଷ ଦେଉ
ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଠଅଣା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଦ୍ଧି
ଦୋଳଅଛି । ଏ ନଗରର ଅବସ୍ଥା କଲକତା-
ଠାରୁ ଉଣା ନୁହେଁ । ବେବଳ ବସରେ
ବେଳେ ପରଳ ଦେଉଥିବାରୁ କଲମାନର
ଦୃଷ୍ଟି କଷ୍ଟକୃତ ପରମାଣରେ ଉଣା ଦେଉଅଛି ।
ଅସାଧୁ ମାସର ଅଧିକ ଗର ଦୋଳଗଲ ଅଧି
ଦେଲେବଳ ଏପରି ଅବସ୍ଥା ରହିବ କଲନା
ଦେଉ ନାହିଁ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚଦେଖାଏ ବୁଦ୍ଧି
ଦେବାର ଅରଣ୍ୟ ଦେଲଣି ।

ଗୁରୁବଚନରୁ ସେ ସମସ୍ତ ରୌପ୍ୟକର୍ମର
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ କଲକତା ପ୍ରେରଣଦୁଆର ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ରପରେ
କଲକତାରେ ଅମଦାନା ମାସୁଲ ଉଦ୍‌ଯାଏ ପୁଣି
ରୁଷା କଲ କି ନା ବର୍ତ୍ତମାନ ପଦ୍ମାସା ସେଠାରେ
ହୁଅଇ । ବୁଝା କଲ ଦେଲେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ବରଷ
ଦେବ ନୋହିଲେ ସେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ସେଠାରୁ ଶ୍ରେ-
ୟଅଧିକ । ଏଥିରେ ଗୁରୁବଚନର ଗୋଟିଏ
ଶିଳ୍ପ ବ୍ୟବସାୟର ଉପର ଶୁଭ ଦେଉଥିବାରୁ
ଗୁରୁବଚନରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏଠା ରୌପ୍ୟ-
କର୍ମର ପ୍ରକାଶ ଅମଦାନା ମାସୁଲ ଉଠାଇ
ଦେବା ବାରଣ ଇଂଲଣ୍ଡୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ପୁଲଟ
ସେ ସମସ୍ତ ପଣି ଲେଖିଥିଲେ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର ସେ
ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ ଅଧିଥିଲା ସେ ସମସ୍ତ ଚିତ୍ରିୟ-
ନକେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଳଅଛି । ଏ ସମସ୍ତ
ପଣି ଗାଠକରେ ହୁଣ୍ଡୁ ଉଣା ଯାଉଅଛି ଯେ
ଇଂଲଣ୍ଡୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ପ୍ରଦେଶୀୟକ ସ୍ଵାର୍ଥ-
କମିତ୍ତ ଏହି ଅନ୍ୟାୟ ମାସୁଲ ଉଠାଇ ଦେଉ
ନାହାନ୍ତି । ଗୁରୁବଚନରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ନାବା
ଦେଲେ ଦେବାକମିତ୍ତ ସେସମୟରେ ଇଂଲ-
ଣ୍ଡୀୟ ଲେଖିଥିଲେ କି "ଅନୁମାନକର ଅଦ୍ୟଲ
ରୂପେ ବସୁ ଏହି କି ଅନୁମାନକ ଅଦେବତ
ବସୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରବା ତଥାରେ
ଇଂଲଣ୍ଡୀୟ ଗୋଷ୍ଠମଙ୍ଗଳରୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ରମାନେ
କେଶି କିଆ ବଡ଼ ନାହାନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ସଦ୍ୟ-
ଗଣ ଅସୁବଧା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଦେଲ ଓ ସେ ଅପରି
ଶକ୍ତି ଦେବାରୁ ଅନୁଭବରେ ଅସୁବଧାର
ତଥାବାଦରୁ କିନ୍ତୁ ସେ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ
ଦରଲେଖାଦେଲ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୋ-
ଶାଧ୍ୟ ମଦାସୟ କୌଣସି ବାରଣ ବନା

ରୌପ୍ୟକର୍ମର ମସୃତୁପରେ ନୟମ ପରବର୍ତ୍ତ
କରବାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ସ୍ଵଭାବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ।
ଗୋଲ୍‌କୃଷ୍ଣ ଅ ଗମ୍ପାନାଙ୍କ ପଦର ବୁଝାକୁ
କମାୟାଏ ଯେ କେବଳ ଉଚ୍ଚ କମ୍ପାନାଙ୍କ
ସ୍ଵାର୍ଥକମିତ୍ତ ରୌପ୍ୟ ମାସୁଲ ଉଠିବିବ ନାହିଁ ।"
ସେଥିରେ ଗୁରୁବଚନରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଦେଖାଇ
ଦେଲ ଅଛନ୍ତି କି ସେ ପ୍ରକାଶ ସ୍ଵାର୍ଥକ ବାଣିଜ୍ୟର
ନୟମ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଗୁରୁବଚନରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ କଲକତ-
ଲୁଗାର ମାସୁଲ ପ୍ରାୟ ଏକକୋଟି ଟଙ୍କା ଶୁଭ-
ଦେଲେ ସେ ପ୍ରକାଶ ଇଂଲଣ୍ଡ ସେ ଗୁରୁବଚନରୁ
ରୌପ୍ୟକର୍ମର ମାସୁଲ କେବଳ ବାର୍ଷିକ ସର-
କାରୀ ଟଙ୍କା ଶୁଭଦେବାରୁ ବୁଝିବ ଦେଉ-
ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଅଧିକର ବସୁ ଅଧିକ ।
ଏଥିରେ ସେ ଅନୁମାନକର ଅଧି ପଛ କରୁବ୍ୟ
ନାହିଁ । ଯାଠକମାଟେ ଦେଖନ୍ତୁ ସେ କଲକତ-
ବାସିମାନେ କେମନ୍ତ ସ୍ଵାର୍ଥକର । ଅନ୍ୟବେଳକୁ
ସ୍ଵାର୍ଥକ ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ବରଷ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥାର
ତଥା ବାଦାରେ ମଧ୍ୟ କେବେବେ ପରିଷାଠ୍ୟ
ମା ବାସ । ସ୍ଵାର୍ଥକ ବାଣିଜ୍ୟର ଶୁଭ ଦେଲ
କଲକତାଲୁଗାର ମାସୁଲ ଉଠାଇ ଦେଲେ ବାରଣ
କହିଁ କି କଲକତା ବ୍ୟବସାୟିକର ଲାଭ ଏଥିରେ
ଗୁରୁବଚନର ବାଣିଜ୍ୟ ଏକକୋଟି ଟଙ୍କା ଶୁଭ
ଦେଲ । କିନ୍ତୁ ରୌପ୍ୟମାସୁଲ ସମୟରେ
ସେ ନ୍ୟାୟ ଶକ୍ତି ନାହିଁ ବାରଣ କହିଁ କି
ଗୁରୁବଚନର ଲାଭ ଓ କଲକତା ଶୁଭ ଦେବ ।
ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ଗୁରୁବଚନମାନେ ବାଦାଠାରେ
ପ୍ରକାଶ କରବେ ଉପାଦାନ ମୂଳ ।

ଗାଠ୍ୟସୁପ୍ରକ ଯୋଗାଳନାର ନୟମ ।
ଓଡ଼ିଶା ସୁପ୍ରକ ଉଚ୍ଚଦର ପର ଅଗ୍ରଣିପ୍ରାକ ।
ବଦ୍ୟାଳୟର ଅଧି ନୟମେଣ୍ଡର ଗାଠ୍ୟସୁପ୍ରକ
ଶୁଭା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସୁପ୍ରକ ଏକଦେବାର ଶୁଭ
ବରଷ ଦେବାରୁ ଦୂର ଉଚ୍ଚଦର୍ଶ ଲଗଇ
ଅଥଚ ଏକ ସମ୍ଭବରେ ଏକଦେବାର ଶୁଭା
ନ ଦେଲେ ମୂଳ ମୂଳର ଦୁଅଇ ନାହିଁ । ବଦ୍ୟା-
ଳୟର କୌଣସି ଏକଶେଣୀ କମିତ୍ତ ଦୂର
କଳ ବା ଅଧିକଶୁଭ ସୁପ୍ରକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେଲେ
ଏକ ସୁପ୍ରକର ବରଷ ଅଧିକ ଶୁଭା ଦୁଅଇ
ଏକ କୌଣସି ସୁପ୍ରକ ଅଦୌ ବରଷ ଦୁଅଇ
ନାହିଁ । ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶ ବା ପ୍ରଦାପଦକର
ଲବ ଅଧି ସାମାନ୍ୟ ଦୁଅଇ ବା ବାଦାଠ ଅଦୌ
ଦୁଅଇ ନାହିଁ । ଏହି ବାରଣରୁ ଅନୁମାନକେ
ଗାଠ୍ୟସୁପ୍ରକବଦ୍ୟାଳୟ କମିତ୍ତାଠାରେ କୌ-

ଶ୍ରୀ ଏକପ୍ରକାର ନିମିତ୍ତ ଅନେକପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ନ କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲୁ । ଏକ-ପ୍ରକାର ନିମିତ୍ତ ଶ୍ରୀ ଏ ପ୍ରକାର ନିମିତ୍ତ ଦେଲେ ସେ ଏକପ୍ରକାର ଏକଦାକାଳ ବ୍ୟବସାୟ ଦେବ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାପ୍ତି ବ୍ୟୟରେ ଅସୁବିଧା ଦେବ ଏବଂ ଅନେକାନ୍ତେ ବ୍ୟୟ ନା କରାଯାଏ ନ ଥିଲୁ ଓ ବାସ୍ତବରେ ସକଳ ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପର୍କରେ ଏପରି ଗୃହ ନାହିଁ । ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା, ବୁଝାମଣା, କବିତାବଳୀର ଯୁ ଗ୍ରନ୍ଥ, ବିଜ୍ଞାନସୂତ୍ର, ସରଳଗଣିତରାଶି, ନୃଗୋଳପାଠ, କବିତାକୁସୁମ ଓ ସରଳଜ୍ୟୋତିଷ ଶିକ୍ଷା ଏସବୁ ପୁସ୍ତକ ଏକ ବ୍ୟୟାଳୟର ଏକ ପ୍ରକାର ନିମିତ୍ତ ନିମିତ୍ତ ହୋଇଅଛି ଏଥ-ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଏକ ପୁସ୍ତକ ବଦଳରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ପୁସ୍ତକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେଗଲଗିତ ଦୁଇପୁସ୍ତକ ଉକ୍ତା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାପ୍ତି ବ୍ୟୟରେ କିଛି ମାତ୍ର ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । କାରଣ ପ୍ରକାର ବା ପ୍ରକା-ଶନମାନେ ନାନା ପ୍ରାକରେ ପୁସ୍ତକ ରଖାଇ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରଦାନକାରୀ ନାନା ଲେଖକଦ୍ୱାରା ବ୍ୟୟ ବଦଳୁ ଅଛନ୍ତି ଓ ସମ୍ପା-ଦନେ ଯାହାର ଯେଉଁଠାରେ ନାନା ସେଠାରେ କିଛି କେଉଁଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କବିତାକୁସୁମ ଓ ସରଳଜ୍ୟୋତିଷର ପ୍ରକାଶକ ଉଦ୍‌ଯୋଗ୍ୟ-ପ୍ରେସ ଉକ୍ତ ଦୁଇପୁସ୍ତକସମ୍ପର୍କରେ ନିୟମ କର-ଅଛନ୍ତି ଓ ପ୍ରାକ୍ତ ଓ ପୁସ୍ତକକ୍ରୟକାର ଏକାଦରରେ ବ୍ୟୟ ବଦଳେ ଓ କେହି କେ-ରେ ଅଧିକ ଟଙ୍କାର ପୁସ୍ତକ ନେଲେ ସ୍ୱଳ୍ପ କିଛି ନିମିତ୍ତ ଦେବେ ନାହିଁ । ଏଥିର ଫଳ ଏହି ହୋଇଅଛି ଯେ ଶିକ୍ଷାମାନେ ଉକ୍ତ ପ୍ରେସର ଦୋକାନକୁ ଯିବାକୁ ଦେବ ଓ ଯାହାର ଯେଉଁ-ଠାରେ ଉକ୍ତା ସେଠାରେ ସେ କିଛି କରାଯାଏ ନାହିଁ ତାରଣ ବନା ଲାଭରେ ପୁସ୍ତକ ବକେରା ବାହିକ ଗାନ୍ଧୀ କିଛି କିଛି ଅଣି ଅପଣା ଦେ-ବାକରେ ରଖିବ । ଅନେକାନ୍ତେ ଅନୁକୃତ୍ୟା ଉକ୍ତ ଉକ୍ତ ସେ ଏଥିରେ ସକଳ ମୋଟସଲର ଅନେକ ପ୍ରକାର ଗ୍ରନ୍ଥ ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତଟକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନମାନ ଯଥାସାଧ୍ୟ ଅପଣା-ପ୍ରାଦାନମଣ୍ଡଳର ଅସୁବିଧା ଲାଭକ ଉଦ୍‌ଯୋଗରେ ବଡ଼ା ଲାଭରେ ଅନେକ ଟଙ୍କାର ପୁସ୍ତକ କିଣି-କରି ଅଣି ସେମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଣଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କ ସମ୍ପର୍କେ ପୁସ୍ତକକ୍ରୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏଥିର ଅନୁପ୍ରାପ୍ତରେ ସର୍ବଦା ଧାର୍ଯ୍ୟ

ଗୁଣ ନ ଯାରେ । ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକକ୍ରୟର ପ୍ରକୃ-ତ୍ୟାପୁସ୍ତକ କିଛି ନ ଥିବାରୁ ପୁସ୍ତକକ୍ରୟ-ସମ୍ପର୍କରେ ନିୟମପ୍ରେସ ଏହି ନିୟମନିୟମ କାମ କରବାକୁ ଯାହା ହୋଇଅଛି ଉକ୍ତା ଏପରି କୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ମୋଟସଲର ପୁସ୍ତକ ବକେରାକର ଯାହି ନାହିଁ ସେ ସେମାନେ ଆଗକୁବ ନଗଦ କିଛି ପୁସ୍ତକ ବକେରା କରବେ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱଳ୍ପା ନିମିତ୍ତ ଦେବାର ନିୟମ ହୋଇଅଛି ହୋଇ କରାଯାଏ ନାହିଁ । ପୁସ୍ତକ-ନିମିତ୍ତକ୍ରୟ ଏହି ଦୁଇପୁସ୍ତକକୁ ନିମିତ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଅନେକାନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କର ଦୋଷ ଦେଇ ନ ଯାଉଁ କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ବକେରାକରେ ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକ ଉଲ୍ ଦେବ କେବଳ ଉକ୍ତ କେହି ପ୍ରକୃତ୍ୟା ନାହିଁ କୋଲି ଗାନ୍ଧୀକୁ ସରଳଗଣିତ କରବା ଉକ୍ତ ନୁହେଁ । ଉପଯୁକ୍ତ ପୁସ୍ତକକୁ ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ଉକ୍ତା ଦେବେ । କିନ୍ତୁ ଉପର ଲିଖିତ ଅସୁବିଧା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନେକାନ୍ତେ ବକେରା କରୁଁ ବ ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକ ସେମାନେ ବକେରା କରବେ ତାହା ସର୍ବଦାଆରଗ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ବ୍ୟୟରେ ସ-ଥେଷ୍ଟ ସୁବିଧା କର ଦେବାକୁ ଶକ୍ତିକାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ଓ ନା ଏକଥା ସେମାନଙ୍କ ଦେଖିବାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଉଅଛି । କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ଅବେକକମେ ପ୍ରମାଣେ ଉକ୍ତ ଯୁକ୍ତ ଉକ୍ତାକାର ବାଧ୍ୟ ସୁବିଧା ଗାନ୍ଧୀ ସଦକ-ରେ ଯୋଗାଣକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବାର ଉକ୍ତ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଉକ୍ତ ଅଛି । ଅନେକାନ୍ତେ ପୁସ୍ତକନିମିତ୍ତକ୍ରୟକାରୀଠାରେ ଏଥିର ସର୍-ବରୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ।

ପୁସ୍ତକ କେଉଁଠାରେ ।

ପୁସ୍ତକକ୍ରୟର ସମସ୍ତକ ବାବୁ ଦୂରମୋକ୍ତ ବସୁ ଉକ୍ତାମଣିକ ସାମ୍ବରତ ଓ ତତକମସ ବା * ଉକ୍ତ ଲିଖିତ ଶ୍ରୀ ଏ ଅବେକକମସର ପ୍ରକଳପ ଅନେକାନ୍ତେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଏହି ଅବେକକମସ ପୁସ୍ତକକ୍ରୟମାନଙ୍କର ବକ-ଦେବର ଲେଖକଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣର ବାହାଦୁର ସମାପକ ପୁସ୍ତକ, କଟକ, ବନାରସ କେଳିନ-ଟର ପୁସ୍ତକାଳୁ କବିତ (କଟକ) ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅସୁବିଧା ଶ୍ରୀ ଗର୍ଣ୍ଣ ଦେବା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଦିଗ୍‌ଗାମ୍ଭୀରେ ଲେଖା-ଅଛି ଓ ପୁସ୍ତକ କଟକ କେଳିନଟରର ସେ ସମସ୍ତ ଉପକାର ସାଧକ ଦେବ ପୂର୍ବ ଉକ୍ତ

ସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବ ପୁ ୧୮୮୩ ମସିହା ଅପ୍ରେଲମାସ ତା ୨ ଉକ୍ତ ଲିଖିତ ନ * ୨ ମୂଲ ପଠିରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କରାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଉକ୍ତ ଉକ୍ତା ବଦଳି ମୋଟ ସେଇ ପ୍ରକାର ଦିଗ୍‌ଗା-ଲିଖିତ ବାବୁକାର ବଦଳ ବୋଲି ଅସୁଅଛି । ଏ ସମସ୍ତରେ ଉକ୍ତାକାର ନ ଯିଲେ ପୁସ୍ତ-କାସିମାନଙ୍କର ଗ୍ରନ୍ଥ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେବ । ଦି-ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅକ୍ତ ଲେଖାଅଛି ଓ ତତକାଳ-ସକଳରେ ଯେଲେ ବକେରା ଓ ସର୍ବମରୁ ଯେଉଁ ବଦଳିବ୍ୟକ ଯାହା ଯିବାଅସିବା କରନ୍ତି ସେମାନେ ଫେରିଯିବା ସମୟରେ ପୁସ୍ତକାଳୁ କଟକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବାଟରେ ଓଲଟିବାର ପ୍ରାପ୍-ତ୍ୟକ ଅନୁଷ୍ଠାନ କୁଅଛି । ଯେବେ ଏକଟ ବାଟ ଶ୍ରୀ ଗାନ୍ଧୀର ଉପକାର ଉପାୟ ଦେବ କେବେ ରେଗର ପ୍ରାପ୍ତକର ଅନେକ ଉକ୍ତା ପ୍ରକାର ଏବଂ କଟକଠାରୁ କୋଷ୍ଟକେନାଲ ହାଇଲେଉଲ କେନାଲବାଟେ ଶ୍ରୀ ଗାନ୍ଧୀର ଉପକାର ଉପାୟ ସ୍ୱଳ୍ପା ଯାହା ମାନେ ଓଲଟିବାର ବାହୁରୁ ରଖାଯାଇ ଯିବେ । ସରଳଗଣିତ ଅବେକକ-କାରୀମାନେ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ବ ଏ ବାଟ ନିମିତ୍ତ ଦେଲେ ଏଥିରେ ଏକାଦୃଷ ଯାହା ଓ ମାନ ଗୋଲକର କାରବାର ଦେବ ସେ ଏକାଟ ବକେରା କରବାର ଦେବ ଏକ ବିଶ୍ୱାସୀ ସର-ଦାରକୁ କିଛି କିଛି ସହକାର ଦେବ ନାହିଁ । ଅନୁକୃତ ଦେଲେ ପୁସ୍ତକ କଟକ ବନାରସ-ରେଲବାଟର ଦିଗ୍‌ଗାମ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ପୁସ୍ତକାଳୁ କେଳିନା କାଗ୍‌ସୁର କେଲରେ ମିଶିବା ଧାର୍ଯ୍ୟ ବାଟ ଶ୍ରୀ ଗର୍ଣ୍ଣ କରବା ବାବୁ ଉକ୍ତ ଉକ୍ତ-ସମ୍ପର୍କ ଏକ ଅବେକକମସ ଯାଇଅଛି ପୁସ୍ତକାଳୁ କଟକ ପରେ ଉପରଲିଖିତ ଅବେକକମସ ବକାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ନିକଟକୁ ପଠାଇ ବଦ-ଲି କରୁଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଅବେକକମସର ଦେଲୁକାର ପ୍ରାପ୍ତ ଏକାଦ୍ରକାର ଅକଳ ଏବଂ ସେ ସର୍ବ ସେ କିଛି ପ୍ରକଳ ଉକ୍ତରେ ସଦେବ ଲାହିଁ । ଉକ୍ତକାରଣ ଉଦ୍‌ଯୋଗରେ ସେ ସମସ୍ତ କେଲବାଟ ଶ୍ରୀ ଗର୍ଣ୍ଣ କରବା ଅବ-ଶ୍ୟକ ବୋଲି ଯାହା ମୋଟସଲରୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋ-ଇଅଛି । ପୁସ୍ତକ କଟକ ବନାରସ ବାଟ କର୍ଣ୍ଣ-ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱଳ୍ପା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ବାଟର ଅବଶ୍ୟକତା ଅନୁକୃତ୍ୟାକାର ଉଦ୍‌ଯୋଗକୁ ମାତ୍ର ଓଲଟିବା ନିମିତ୍ତ ସର୍ବଦା ଏହି କେଲ-ବାଟର ଦିଗ୍‌ଗାମ୍ ପ୍ରୟୋଗର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏକଥା ଉଦ୍‌ଯୋଗରେ ବକେରା କରବେ

ରମ୍ୟମାନ ରୂପକୁ ସମୃଦ୍ଧ ପ୍ରେମର ଅନେକଦିନ
 ଯିବୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଜି ଅନେକପୁତ୍ରୀ ପ୍ରକାର ତାହାଙ୍କର
 ଯିବୁ ଚକ୍ରପୁତ୍ର ଦେଖିଥିଲେ ମାତ୍ର ତାହାର ସେବା ତସ
 କରେଲେଣି ଯିବୁ ହୋଇ ପାରିନ ଥିବ । ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ
 ଶତ୍ରୁ ଶକ୍ତ ପ୍ରକାର ହୋଇ ଯୋଗ୍ୟ ଶକ୍ତିରମାନେ ଦେଖି-
 ନ ଯେ ସେଠାରେ ପାଠ୍ୟ canary ହୋଇଥିଲା । ସେ-
 ରକ୍ତରେ ଯୋଗ୍ୟ ଏକମୃତ ପଦ୍ମିନୀ ଶ୍ରୀମ ଶାନ୍ତସାନ୍
 ବର ଦେଇଥିଲା । — କ ରାମାବଳୀ ଶେଷ ।

ପ୍ରାୟ ୧୮୮୮ ମସିହାରେ ଉତ୍କଳ ଶାସକ
 ଶାସକ ପୁତ୍ରକୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇ ଏକ ତାହାକୁ ଅଟ-
 ଲକାକୁ ନିକାରେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ଶେଷ ଅପାତପ୍ରାପ୍ତ
 ଚାନ୍ଦିକାର ସମ୍ପାଦ ମିଳିଲା । ସମ୍ପାଦକ ହତ୍ୟାକାର
 ଶିଳ୍ପକ କେବେ ଶାସକ ହତ୍ୟାକାର ଯାପତେନି ନିମିତ୍ତ
 ସମ୍ପାଦ ନେତୃତ୍ୱକୁ ହତ୍ୟାକାର ଘୋଷଣା ହୋଇ
 ଯିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଯୁଦ୍ଧୋଦ୍ଧର ବରୁଣୀର
 ଅଛି । ଏକା କାମରୁ କେତେ ଅର୍ଥ ଲାଭ ହୁଏ !

ଏହାପୂର୍ବ ହୋଇନାମକ ମନେ ଶେଷ ଅନେକା-
 ମିତମାନଠାରେ କୋମଳାକା ଯୋଗେ ଟ ୧୦୦୦ ଟ
 ରପତକ୍ଷ ଯାଇ ସେଠାକୁ କୁମାରୀର ଚଳେ ପଢ଼ିଥିବାର
 ସମ୍ପାଦ ମିଳିଲା । ହୋମାନ କୁହାଯିବେ କୋମଳାକା
 ସମ୍ପାଦ ଗୋଷ୍ଠିଏ ପଢ଼ିଥିବୁ ଧରି କୁହୁଥିଲ ଏକ ବମନ କୌ-
 ଶଳ ସହୁତ ସେ ପଢ଼ିଥିବୁ ଧରି ଓଲଟାଇ ସେ ଚଳମିତକ-
 ମଧ୍ୟରେ ସେ ପୁଅର ଉପରେ ପଢ଼ି ଥିଲା । ତାହାର କୌଣସି
 ଅବକ ହୋଇ ନାହିଁ । — ଅର୍ଥାତ୍ କାଣ୍ଡ । ଚାହିଁବ କେତେକ
 ବନ ପୂର୍ବେ ବଳତରଫନ ନାମକ ଅର ଏକଜଣ ଶେଷ
 ଏହାପୂର୍ବେ ଟ ୫୦୦୦ ଟ ଉପକ୍ରମ ହୁଏ ।

ଶ୍ରୀ ଚକ୍ରପୁତ୍ର ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀମତୀ ଚକ୍ରପୁତ୍ରୀ
 ତାହାଙ୍କ ସମ୍ପାଦକ ମାମୁଣ୍ଡର ଚକ୍ରପୁତ୍ରୀ ଟ ୨୦୦୦ ଟ
 ତାଙ୍କ କରପତ୍ର । ଏ ଟଙ୍କା ଯଦିପ୍ରମେୟ କାହାଙ୍କର
 ଉପକ୍ରମ ଯାଇ ପଢ଼ିବୁ ସେ ମଧ୍ୟ ଟ ୨୦୦୦ ଟ ଚାହିଁବ ଉପକ୍ରମ
 ଦେବ ତାହା ପ୍ରକାଶକାପସଂସାଧାରଣ ଗୋଷ୍ଠିଏ ପଢ଼ିବୁ
 ପଥକ ଚକ୍ରପୁତ୍ରୀର ପଢ଼ିବୁ ଉପକ୍ରମ । — ଏହାର ପ୍ରଶସ୍ତ
 ଅଟେ ।

ଚକ୍ରପୁତ୍ର ଟା ୧୮୮୮ ରାଜ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କର କରକା-
 ଠାରେ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଥିବାର ସମ୍ପାଦ ମିଳିଲା
 ଏଥିରେ ଗୋଷ୍ଠିକୋଷ ୫୦୦୦୦ ମତ୍ର ଲୁଗ ସହୁତ
 ପୁତ୍ରପାତ୍ର ଅଛି । କୌଣସି କୋଷମାନଙ୍କୁ ନାହିଁ କେବଳ ନିଶେ
 ମାଣି ପୁତ୍ରମାନଙ୍କର ସମ୍ପାଦ ମିଳିଲା । କାଳକ୍ରମେ କାହାଙ୍କର
 ଗୋଷ୍ଠିଏ ଶାସକଙ୍କୁ ପକନ ଉପକ୍ରମ କେବଳ ସେ ସେ ଶା
 କେବଳ କେତେକ ଶକ୍ତମାନ ଅନେକଦିନ ଆଜି ସମ୍ପା
 ସମ୍ପାଦକ । ଅନେକ ଶକ୍ତମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ିଥିବାର ବସତରୁଏ ।

କୋମଳାକା ଚଳେ ଗୋଷ୍ଠିଏ ସୁଦ୍ଧା ଶୋଭାକାର ପ୍ରସ୍ତାବ
 ହୁଏ । ଶ୍ରୀଚକ୍ରପୁତ୍ର ଗୋଷ୍ଠିଆର ହାବୁଡ଼ା ଶେଷ-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ହେବ ଚାହିଁବେ ଉକ୍ତ ସକ୍ରମୁଦ୍ଧର ।
 ଗୋଷ୍ଠି କମିଶୁନମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଧର ହେଉଥିବାର ସମ୍ପାଦକ
 ଏ ହତ୍ୟା କରାଯିବୁ କେ କୋମଳାକା ଚଳେ ପଢ଼ିବୁ
 ଉଦ୍ଧରପୁତ୍ର ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଓ
 ଏ କରୁଥିବମାନେ ମଧ୍ୟ ଅନୁରା ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ।
 ଏ ସୁଦ୍ଧାକ ହେଲେ ଉଦ୍ଧରକର୍ତ୍ତା ଗୋଷ୍ଠିଏ କୁନ କାଣ
 ଦେବ ।

କୋମଳାକା ଚଳେ ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ପାଦକ ସେଠାକ
 ସୁପକର୍ମକର୍ତ୍ତା ଚଳିବୁ ବସତରେ ଉକ୍ତ ଲେଖିପକାରୁ
 ଦେଉଳକର ପୁସକର୍ମକର୍ତ୍ତା ତାହାକୁ ବଳଶକ୍ତ ପ୍ରହାର

ଦେଉଳକର । ସୁପ ସପାଦକାଧ୍ୟକ୍ଷ ରକ୍ଷା କରିଅଛନ୍ତି
 ସକେତ ନାହିଁ । ଏଥର ସମ୍ପାଦକ ଅପରା ଧର୍ମ କରନ୍ତି
 ରକ୍ଷା କରିବେ ଦେଖା ଯିବ ।

କୋମଳାକାରେ ଚକ୍ରପୁତ୍ର ଟା ୧ ରାଜ ସହୁତ ଟ ୧୫୦
 ଟା ସମ୍ପାଦକୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇପାଞ୍ଚାଶ ପ୍ରକାର ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ
 ଯାଇଥିବାର ସମ୍ପାଦ ମିଳିଲା । ଅନେକ ସମ୍ପାଦକ କାଳକ୍ରମେ
 ଏଥିରେ ଉକ୍ତ ଯାଇଥିବୁ ଏକ ଅନେକ ସମ୍ପାଦକ ରୁମିପାତ୍ର
 ହୋଇଥିବାର ବସତରୁଏ ।

ମହାଶୁଭ ମହାଶୁଭକାର ଗୋଷ୍ଠିଏ ପୁତ୍ରସମ୍ପାଦକ ଚକ୍ରପୁ-
 ମାସ ତା ୫ ରାଜରେ ନାଚ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ପାଦ ମିଳିଲା ।

ପତ୍ରପ୍ରେତ୍ତକଙ୍କ ପ୍ରତି ।

ସ୍ଥାନାତ୍ମକରୁ କେତେକ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରେତ୍ତକପତ୍ର
 ଅଗାମୀ ସମ୍ପାଦକୁ ରହିଗଲା ।

Momus.—We must thankfully de-
 cline to publish any more corres-
 pondence on the subject.

ପ୍ରେତ୍ତକପତ୍ର ।

ପତ୍ରପ୍ରେତ୍ତକଙ୍କ ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅପ୍ରେ-
 ମାନେ ଦାୟୀ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ସୁକୁ ଉତ୍କଳ ପାଠିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ-
 ମନୁଷ୍ୟକରେଷୁ
 ଅପର ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ ଉଲ୍ଲେଖିତ କଷ୍ଟକୁ
 ଅପରଙ୍କ ପାଠିକାରେ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନପୂର୍ବକ ବା-
 ଧ୍ୟତ କରବା ଦେବେ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ମୁକ୍ତସଂଘୀ ଏକବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ
 ଅର୍ଥରୁ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସବୁକଳକର ସେତୁସୀମା
 ଅଛି ଚାହିଁବେ କେତେ ନାମକ ଦେଉଅଛି ଏ-
 ଥର ପ୍ରକାଶପୂର୍ବ ପ୍ରାପନ ହୋଇଅଛି ଓ ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେମଧ୍ୟ ଅନେକ ମୋକଦମା
 ଦାଏର ଦେଉଅଛି ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅପ୍ରେମାନେ
 ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ମୁକ୍ତସଂଘୀ ସାଲେପୁର-
 ଶ୍ରେଣୀକର ମୁକ୍ତସଂଘୀ ଓ ମାବଳୀ ଓ କେଶ-
 ନକର ଓ ଧର୍ମଶାଳ ଏକକାର କାଳକ୍ରମପୁର
 ଯାଣିମାନ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ମୁକ୍ତସଂଘୀ ସାଲିଲ ଦେ-
 ବାର ଉପୋକ୍ତ ଯଠାକ ଅଛନ୍ତି ଚାହିଁ ସଙ୍ଗେ
 କାଳକ୍ରମପୁର ନବାସୀ କେତେକଜଣକ ଦର-
 ଶାସ୍ତ୍ର କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଶ୍ରେଣୀଅଧିକାର ଅଧିଅଛି
 କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ସଂପେକ୍ଷ ମୋକଦମା ଦେଉ-
 ଥିବା ପ୍ରକାଶେ ମୁକ୍ତସଂଘୀ ଏବେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ
 ଉପୋକ୍ତ କରକାର କାରଣ ବହୁ ରୁଣାପାଠି
 ନାହିଁ ବୋଧ ହୁଏ ବର୍ଷ ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହିପରି
 ମୋକଦମା ନ ଦେବାହୁଏତେ ଏହିପରି ଉପୋକ୍ତ
 ବର ଅଛନ୍ତି ବହୁ ଉକ୍ତ ଉପୋକ୍ତ ଗର୍ଭଣ୍ଡମେଣ୍ଡାକ

ଅଭିପ୍ରାୟର ବସତରୁଏ ଅଟେ କାରଣ ଗର୍ଭଣ୍ଡମେଣ୍ଡା-
 କ ଲାଭ ଏହିସେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସବୁକଳକର-
 ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ମୁକ୍ତସଂଘୀ ସଂପେକ୍ଷ କର୍ମ
 ଅଛି ବ ନା ରୁଣ୍ଡିବେ ସବୁ ମୁକ୍ତସଂଘୀ ଅଳ୍ପ ସର-
 ଦୁ ଅବଶ୍ୟକ ଥିବାର ଲେଖିଲେ କେତେକ ସ-
 ଂପେକ୍ଷ କର୍ମ କ ଥିବାର ସମ୍ପାଦକ ସାଲେପୁର
 ସେ ଯାହା ଦେଉ ସାଲେପୁର ଶ୍ରେଣୀକରକାର
 ଅଭିଷେକ୍ଷମାନ କେଉଁକି ଅବସ୍ଥାରେ
 କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସାଲିଲ ଦେବାର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେ
 ଯାହା ଦେଲେ ସେଠା ନବାସୀ କେତେକ କଷ୍ଟର
 ସୀମା ରହିବ ନାହିଁ ଯଦିକଦାର ଓ ଚଳିଟଣ,
 ଦେଓନାମା ସୀମା ସମାଜ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥିତି
 ଶୁଣିବ ନିତାନ୍ତ ବାହ୍ୟାୟୁ ଯେ ଯେ ଓ
 ଚଳିଟଣ ମୋକଦମା ନିମନ୍ତେ କଟକ ଓ ଯା-
 ଜପୁର ସିଦ୍ଧାର ଦେଲ କେତେ ଦେଓନାମା-
 ମୋକଦମା କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ଦେବାର ବ ଫଳ
 ଦେଲ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ମୁକ୍ତସଂଘୀ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କୁ
 ସୀମା ରୁଣ୍ଡି ହୋଇ ନ ଯାରେ ସାଧାରଣକ ସୁ-
 ଧା ଅନୁସାରେ ସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟ-
 କ ଅନୁର ଶୁଣାଯାଏ ସେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସବ-
 ଉକ୍ତକରେ କ ୧ ଶ ସବୁଜେପୁଟୀ କଷ୍ଟକୁ
 ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଲାଗିଅଛି ବହୁ ବୋଧ ହୁଏ
 ସେ ସେଠାରେ ସବୁକଳକର ଅଧିକାର ଅ-
 ଛଳ ଓ କ ୧ ଶ ସବୁଜେପୁଟୀ କଲେଟରକର
 ସଂପେକ୍ଷ କର୍ମ ହେବ ନାହିଁ ଓ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା-
 ମୁକ୍ତସଂଘୀ ଅଧିକ କର୍ମ କରକାଳିନ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି
 ଏଅବସ୍ଥାରେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ମୁକ୍ତସଂଘୀ ଜେପୁଟୀ-
 କଲେଟର ସମତା ବଥା ଗଲେଉଦ୍ଧଲ ଉକ୍ତା
 ସାଲକ ଓ ଗର୍ଭଣ୍ଡମେଣ୍ଡାକ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଜର୍ଜ ପଡ଼ି-
 ବ ନାହିଁ ଓ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ମୁକ୍ତସଂଘୀ ଉଠିଗଲେ
 ସେହିମାନେ ବ୍ୟସ୍ତ ଦେବେ ବୋଲି ନାନାପ୍ରକା-
 ର ଉଦ୍‌ଘୋଷ ଲଗାଇ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ମଧ୍ୟ
 କଷ୍ଟକୁ ଦେବେ ଓ ଅପ୍ରେ ମାବାଜା ଓ କେଶ-
 ନକର ଅଭିଷେକ୍ଷକାସୀ ତାହି ସାନ୍ତରୁ
 ଏଥିମଧ୍ୟରେ କଳକାକମାନଙ୍କ ସମ୍ପାଦକ ସୁ-
 ଶୁର ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ଏକ ଉପକ୍ରମ ପା-
 ଶୁଣିବା ସାଧାରଣକ ଏକସମ୍ପାଦକର କଷ୍ଟ-
 ଚ ଅନୋଳନ ଓ ପ୍ରଶଂସାର ବହୁବା ସକାରେ
 ଜାଗରୁକ କରୁଅଛୁ ।

୧୮୮୮ ମସିହା
 କମ୍ପୋଜ
 ମାବାଜା ଓ କେଶନ-
 ଗର ଅଭିଷେକ୍ଷକାସୀ
 ଦେବେକକଣ

THE HYBRID CASTES OF ORISSA.

TO THE EDITOR OF THE UTKAL DIPIKA, SIR,

I find some misunderstanding exists amongst the ignorant section of our fellow-countrymen. It is likely that in ante-his-toric period of India protiloma marriages were allowed; but in the time of Manu they were not approved; according to his great authority, a Brahmin may marry a Kshetriya or Vaisya or Sudra girl; a Kshetriya may marry a Vaisya or Sudra girl; and a Vaisya may marry a Sudra girl. It is by this process of intermarriage or hybrid marriage that Karans of Orissa, Kayasthas of Bengal, and the Kayets of the N. W. Provinces have originated. The result of intermarriage in the past, as exemplified in the Karans and Kayasthas is admitted to be excellent. The hybrid Kayasthas of Bengal and the hybrid Karans of Orissa are not inferior to the pure-bred Brahmins of those countries morally or intellectually. So there is no reason why the Karans of Orissa and other hybrid castes should look down upon the inter-marriage which recently took place in your town, unless they want to discredit their own origin.

I am, Sir,
Yours faithfully,
A FOLLOWER OF KESHUB
CHUNDER SEN.

ଭଦ୍ରମାତା ।

ଅଗ୍ରାଧିକାରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ।

ତୁମେ ମଧୁସୂଦନ ଦୋଳଲ ଗର ।
ମଧୁମାସ ଦେଲ ତା ସଙ୍ଗେ ଅସ୍ତ୍ର ।
ପ୍ରଥମ ଚରାଣ ଦେଲ ଧରଣ ।
ତତ୍ପରାଧିକାରୀ ତତ୍ପରାଧାର ।
ଅମୋଦେ ପ୍ରମତ ।
ସ୍ତବ କରେ ତତ୍ପରାଧିକାରୀ ର । ୧ ।
ଅସ୍ତ୍ରାଧିକାରୀ ପ୍ରମତାଧିକାରୀ ।
ଅତଳେ ମାରିଲେ ନଗର ନରେ ।
ମଦନମୋହନ ଶୁଣନ୍ତୁ କରେ ।
କରେ ଗୋଷ୍ଠ୍ୟବର୍ଣ୍ଣା ଦେମନ୍ତେ ଶାଳେ ।

ସିଦ୍ଧରେ ମୁକୁଟ ।

ବଳିଶୀଘ୍ରମ ଅଳ ପ୍ରକଟ । ୨ ।
ଶ୍ରୀମତୀ ଶୁଣନ୍ତୁ ଅଦଳନ୍ତୁ ଶୋଷ ।
ତତ୍ପରାଧିକାରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶୋଷ ।
ମନରେ ବାଳକ ଶୋଷକାଦଳା ।
ଶ୍ରବଣେ ହରଣ ପଢ଼ିଲେ ଶ୍ରୀ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ।

ଭୂମି ମେଦନୀ କଲ ପ୍ରଦତ୍ତ । ୩ ।
ବେଦାନ୍ତ ଅମିତ ବେଦମାନ ।
କୋ ସୁସ୍ତୁତ୍ତ ଉନ୍ନେ ପେରଣ ।
ଭଦ୍ର ଗୁରୁତା ସଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀମତୀ ।
କମାଳେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଶୋଷ ବସ୍ତ୍ରା ।

ଦୟା ଦକ୍ଷାମାନ ।

ବାଳକ ମୁଦଳ ଶ୍ରୀମତୀ କଂସାଳ । ୪ ।
ଦୁଷ୍ଟ ଶ୍ରେଣୀ ଶୁଣୁ ଗୋର ମନ୍ତ୍ରଣ ।
ବାଳକ ଭୈରବୀ କହ ଅଦୋର ।
ହରିବୋଲ ଧୁଳ ଭୂଲ ଶ୍ରୀମତୀ ।
ମନର ପୁରୁଷ ସଙ୍ଗୀତସୁରେ ।

ମଦନମୋହନ ।

ଦତ୍ତଦାଶୁର କଲେ ଅଗମନ । ୫ ।
ସୁଖର ପଦ୍ମନଗେଶେ ଅନ୍ତରେ ।
ସମସ୍ତ ପୈତୃକେ ଉନ୍ନେ ମନ୍ତ୍ରଣେ ।
ଗୌରୀ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରଭୁ ଶିଖର ।
କାଳକେଳିକାଳ ତାମେ ପ୍ରକାଶ ।

କେଳି-କାଳରେ ।

କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣାଳା କଲ ସରୁରେ । ୬ ।
କଳକେଳି ଲଜା କର ମାନସେ ।
କମାଳ ଅଗେରୁ ସୁନ୍ଦର ଦେଶେ ।
ଦିବଦେଶରେ ଅସି ମିଳିଲେ ।
ହର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ ଶ୍ରେଣୀରେ ।

ହର ହର ବାଣୀ ।

କମାଳର ପୁଣ୍ୟ କହ ଧରଣୀ ଶ୍ରୀ ।
ନବର ଦୃଷ୍ଟିରେ ସାଗରୀକରେ ।
ସମେସର ନାମେ ଶ୍ୟାମ ମନ୍ତ୍ରଣେ ।
କଳକେଳି ଚିତ୍ତି କମାଳେ ଦୃଷ୍ଟି ।
ଦିବଦେଶରେ ମିଳିଲେ ଅସି ।
କମାଳମୋହନ ।

ମଣିକର୍ଣ୍ଣିକାରୁ ଶ୍ରେଣୀ ମନନ । ୭ ।
ଦେବ୍ୟମୁଖରାଜକଦାସୀ ।
ମାଳକପ ଦେଶେ ଶ୍ରେଣୀ ପୁଣ୍ୟ ।
ମାର୍ଗଶ୍ରେଣୀ ଶ୍ରୀ ଦେଲେ ବାଦାର ।
ଭୁକ୍ତ ମଣିକେ ମାଳକଶ୍ରୀମତୀ ।
ଶ୍ରେଣୀରେ ଶ୍ରୀମତୀ ।

ଶ୍ରୀ ମଦାଦେବ ଶୋଷ ବସ୍ତ୍ରା । ୮ ।
କତ୍ତଦାଶୁ ପୁରୁ ଶାଳିକେ କେଦ ।
ଶାସୋରକେ ମନୁ ସଂସାରକେ ।
ଅଗରେ କାଳିକେ ବାଳକମିଳ ।
ଭୂଲି ଶ୍ରୀମତୀ ସଙ୍ଗୀତସୁରେ ।

କରୁଣାଳ ଦେଲ ।

ଅତଳେ ପ୍ରମତ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ନାଚେ । ୧୦ ।
ଭୂଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦୁର୍ଗା ଅଗରେ ଶୁଭ ।
ଅକ୍ଷେ ଦେଶା ଦ୍ୟାନ୍ତ ବଦନେ ଶୁଭ ।
ମଦନମୁଖ ତଳରେ ଶୁଭରେ ।
ଶୁଣେ ଶୁଣେ ତାଳକା ନମନ୍ତେ ।

ଭୂଲିକ ତଦଳ ।

ସାଗର ଶ୍ରୀମତୀ ଦୋଳଲ ମେଳ । ୧୧ ।
ଗଗନେ ଭୂଲିକ ଧୁରାଧିକ ।
ପ୍ରଦେବ କୋହଲ ନର ରୁଚକ ।
ପର-ପର ଶ୍ରୀମତୀ ଶୁଭେ ପଦାକା ।
ଦେଲେ ପ୍ରକାଶେ ବି ବଦ୍ୟ-ଶ୍ରୀମତୀ ।

ଦୃଷ୍ଟିକା ବ୍ୟାଜରେ ।

ଦତ୍ତପୁ ଏ ଶୋଳ ନାହିଁ ମନ୍ତ୍ରଣେ । ୧୨ ।
ଭୂଲକ୍ଷ୍ମୀ ମୁଖେ ତଳରେ ସଦଳେ ।
ସାଗରକଦସ ଅକ୍ଷେ ତ ଦୁର୍ଗଳ ।
ଶ୍ରୀ କମାଳ ତଳରେ ମନ୍ତ୍ରଣେ ।
ଅଗରପୁରୁ ତ ଅକ୍ଷେ ମନ୍ତ୍ରଣେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଶୋଷ ।

କରେଲୁ ନବକେ ମିଳିଲେ ଦର । ୧୩ ।
ଅନୁପମ ଶୋଷ ସେ ସଦେବର ।
ମଧ୍ୟେ ଦୃଷ୍ଟିକା ତଳରେ ଦର ।
ଶୁଣିପାଶେ ଦେଶ ଶିଳାପ୍ରାଚୀର ।
ହୁକ୍ତ ପାଦକରେ ବି ମନୋହର ।

ଅକ୍ଷୟ ଶୋଷ ।

ଶୁଣିଲେ କଲେ ମଦନମୋହନ । ୧୪ ।
କାଳକାଳ ବାଦ୍ୟ ବାଳେ ଶ୍ରୀମତୀରେ ।
ଶ୍ରୀମତୀ ମାଳିକେ ସଦଳରେ ।
ତଳରେ ମର୍ଦ୍ଦଳ କାଳ ଅକ୍ଷେ ।
ପଞ୍ଚିଲେ ତଳେ ସରଳମଧ୍ୟରେ ।

କରେ ସନ୍ତୁରଣ ।

ମାନସରେବରେ ଦଂସ ଶୋଷ । ୧୫ ।
ଶୁଣେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ମଦନମୋହନ ।
ଭୂଳା ସରସ୍ୱତୀ ସଙ୍ଗେ ଶୋଷନ ।
ଅନ୍ୟ ଶୁଣରେ କରେ ପାଶିକ ।
ଏମନ୍ତେ ଶୋଷ ପୁର୍ବେ ତ ପ୍ରକ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ନର୍ତ୍ତକ ।

କହଲେ ଶ୍ରୀମତୀ ମାଦନମୋହନ । ୧୬ ।
ଶୁକ୍ତକୃଷ୍ଣ ଦେଲେ ଭୂଲକମିଳ ।
ଭୂଲକଳ ନରେ ସଙ୍ଗୀତସୁର ।
ଧୀରେ ଧୀରେ ନାଚ ରୁମି ଶୋଷକେ ।
ତତ୍ପରମଣ୍ଡଳ-ନବକେ ଧ୍ୟାୟେ ।

ମଦନମୋହନ ।

ତତ୍ପରମଣ୍ଡଳେ କର ସଦାକ । ୧୭ ।

ଉତ୍କଳ ଦେଶ ଦୋଳରେ ଶ୍ରୀମତୀ ।
 ରତ୍ନବିଦାସରେ ବଜେ କର ।
 ପଶ୍ଚାତନେ ଗ୍ରେଣ ବାଢ଼ିଲେ ଅଣି ।
 ନାନାଦ ପ୍ରଦତ୍ତ ସର ଲବଣି ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ଅତ୍ୟନ୍ତରେ ।
 ସ୍ତୋତ୍ର ନାହି ପୁଣି ବଜେ ଗୁପରେ । ୧୮ ।
 ମୁଖପାତ ଦର ବଜେ ବିମାନେ ।
 ମୁମ୍ପରେ ନାହିଲେ ନର୍ତ୍ତକମାନେ ।
 ବାଜେ ମର୍ଦ୍ଦଳ ସାଗାର ବେଦେଲ ।
 ସୁସ୍ତରେ ଗାକରୀ ଗୀତଗାଉଲ ।
 ପଟୁଆର କର ।
 ମନ୍ଦିରେ ଗମିଲେ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀକର । ୧୯ ।
 ପଞ୍ଚଗମ୍ଭୀ ଗଲେ ନିଜମନ୍ଦିରେ ।
 ଏକବିଂଶ ଦିନ ଏହି ପ୍ରକାରେ ।
 ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବ ପୁଷ୍ପାଳଗରେ ।
 ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରଭୁ ନରଲେକରେ ।
 ସୁଶଦେ ସୁଜନ ।
 ଜଗନ୍ନାଥପାଦ ପୁଷ୍ପାଳନକ । ୨୦ ।
 ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା	ଅଗ୍ରମ ୫ ୦
ଦ୍ଵିତୀୟ ସମ୍ପାଦନା	ଦ୍ଵିତୀୟ ୫ ୦
ତୃତୀୟ ସମ୍ପାଦନା	ତୃତୀୟ ୫ ୦
ଚତୁର୍ଥ ସମ୍ପାଦନା	ଚତୁର୍ଥ ୫ ୦
ପଞ୍ଚମ ସମ୍ପାଦନା	ପଞ୍ଚମ ୫ ୦
ଷଷ୍ଠ ସମ୍ପାଦନା	ଷଷ୍ଠ ୫ ୦
ସପ୍ତମ ସମ୍ପାଦନା	ସପ୍ତମ ୫ ୦
ଅଷ୍ଟମ ସମ୍ପାଦନା	ଅଷ୍ଟମ ୫ ୦
ନବମ ସମ୍ପାଦନା	ନବମ ୫ ୦
ଦଶମ ସମ୍ପାଦନା	ଦଶମ ୫ ୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE

Key to New Royal Readers No II is out. Price 3 (Three) annas.

To be sent by value-Payable post. Apply to the Secretary Printing Company Cuttack.

TO THE DEAF.

A 182 page Illustrated Book on Deafness Noises in the head how cured at your homes.

Price 6 annas; Address Dr. Nicholson, 5, Old Court House Street, Calcutta.

ବ୍ୟାୟାମପତ୍ର ।

ବ୍ୟାୟାମ ଓ କାଳକ୍ରମରେ ଶକ୍ତି ହେବା
 ବିଷୟ ଯେଉଁ ଦିନ ଆରମ୍ଭରୁ ଦେବାବିଷୟକୁ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୯
 କଲିକତା ଓଲଡ଼ ବୋର୍ଡ଼ିଂହାଉସ୍ ପୁସ୍ତକ
 ନାମ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଜାଲୁର ନିକଲସନଙ୍କ
 ଠାରେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।

ଦ୍ଵାରକାବଳି କ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କ
 ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି :—

ଶ୍ରେଣୀପରମାଣ	ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ।
ସରଳଭୂଗୋଳ	୫ ୦ ୯
ଓଡ଼ିଶାଭୂଗୋଳ	୫ ୦ ୯ ୧୦
ଜଡ଼ବିଜ୍ଞାନ	୫ ୦ ୯୯
ଶିକ୍ଷାବିଧାନ	୫ ୦ ୯

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କରସ୍ଵୟଂ
 ସେକ୍ରେଟରୀ

ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବ

ଦ୍ଵିତୀୟ ସମ୍ପାଦନା
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଅଣା ।
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ ଓ
 ଦାଲେଖର ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ
 ନିକଟରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

ଏହା ଅପର ପ୍ରାୟମେଣ୍ଟ ପତ୍ରରେ ପାଠ୍ୟ-
 ପୁସ୍ତକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ
 ଉଚ୍ଚତାପ କ୍ରମ ନ କର ଶୁଦ୍ଧମାନେ ଉତ୍କଳ
 ଉତ୍ସବର ଉତ୍ସବ କଲେ ବିଶେଷ ଲାଭବାନ
 ହେବେ । କାରଣ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚତାପର ମୂଲ୍ୟ
 ୫ ୦ । ଅଣା, ମାତ୍ର ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବର ମୂଲ୍ୟ
 ୫ ୦ ୯ ଅଣା ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚତାପର ସେହି
 ନୂତନ ସମ୍ପାଦନା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ନାବା
 ଉଚ୍ଚତାପ ସଙ୍ଗେ ଏପରି ବିକ୍ରୟ ହୋଇ ମୁହୂର
 ହୋଇ ଅଛି ସେ ଉଚ୍ଚତାପ ପ୍ରତି ଲାଭକ ଏବଂ
 ପ୍ରତିଷ୍ଠାକ ଉଚ୍ଚତାପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକ ଏବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକ
 ସଙ୍ଗେ ହୋଇଥିବି ସାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ । ଶୁଦ୍ଧମାନେ
 ଦୁଇ ଅଣାର ପୁସ୍ତକ କ୍ରମ କର ଯାହା ପଢ଼ିବେ
 ଉଚ୍ଚତାପର ପୁସ୍ତକରେ ମଧ୍ୟ ଅବିକଳ ସେହି
 ପଢ଼ିବେ ।

୧୯୩୩ } ଶ୍ରୀ ସୀତାକାନ୍ତ ସ୍ଵୟଂ ।
 ଦାଲେଖର

ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ବଦଳାଇ ।
 ଉତ୍କଳୋପାଧିକ ନାମକ ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡି ଉତ୍କଳ-
 ଶେଷରେ ବିକରଣ କରବା ପାଇଁ ବହୁପ୍ରୟାସ-
 ସହକ ପ୍ରକାଶ କରାଅଛି; ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କ ଅନୁ-
 ଗ୍ରହଣ ଯେ, ଏହି ପୁସ୍ତକରୁ ଶ୍ରୀବ-ଲେଖାଏ
 କେଉଁ ଯତନ କରନ୍ତୁ ଯହିଁରେ କି ଅମୂଲ୍ୟ ଶ୍ରମ
 ସଫଳ ହେବ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କରେ
 ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ବେକଳ ଜାକମାପୁର ନିମିତ୍ତ
 ଦୁଇପଇସା ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଏବଂ
 ଦାଲେଖରର ସମ୍ପାଦକାହବାଙ୍କ ଅଫିସରେ
 ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାହ
 ନିନାଦେବ
 ଦାମଣା
 ଚା ୧୯୩୩

ଓଡ଼ିଶା ମିଶନ ପ୍ରେସ
କଟକ ।

୧୯୩୩ ମସିହାରେ ସଂପ୍ରାପ୍ତି ।
 ନିକଟମେଣ୍ଟ, ଶିକ୍ଷା, ବାଣିଜ୍ୟ ଓ କୃଷିବାସ-
 ସମ୍ପର୍କୀୟ କାଗଜ ପତ୍ରର ଉତ୍ପାଦନା
 ଏକ୍ସପେକ୍ଟ ମାଗିଲେ ମିଳଇ ।

ପ୍ରଧାନ ପୂର୍ଣ୍ଣଦେଶୀୟ ଉତ୍କଳ ଜାଲୁର କି, ବି,
 ସାହାବ ସାମେରଜାନବନ୍ଦୁ ଉତ୍କଳ ।
 ଏହାକୁ ନାଜୀ ବାଧାରେ କଲ ବୁଝି
 କୁଏ ଉତ୍କଳ, ମୁଖ୍ୟାଧାର ମେରୁପ୍ରସିଦ୍ଧି, ଫୁସଫୁସ
 ଓ ସକୃତ ଉତ୍କଳମତ୍ସ୍ୟ ଗୁରୁ ଓ ବନପାତ୍ର କୁଏ
 ଓ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯାତ୍ରାପଥରେ ପ୍ରଧାନ ଉତ୍କଳ
 ବୋଲି ଉତ୍କଳମତ୍ସ୍ୟ ପରଚିତ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କଦ୍ଵାରା
 ବିଶେଷରୂପେ ଅଦୃଶ ଯଥା; କାଗ, ବଦ,
 ଉତ୍କଳ, କୁମ୍ଭ, ପାଥୁର, ବହୁଦଳବ୍ୟାପି କୁର,
 ସକୃତର ଅସ୍ତାସ୍ତ୍ୟ, ଦୁର୍ଦ୍ଦୟ କମ୍ପନ, ମସ୍ତକଭୃତ୍ସିନ,
 ଧାତୁ ବା ନାଜୀ ବୌଦ୍ଧାନ୍ୟ, ମସ୍ତକବ୍ୟଥା,
 ଅନୁରକ ଦା, ଶୁକ୍ତିସମ୍ପଦ, ମୂର୍ତ୍ତିର କ୍ଳେଦ,
 ମେଦ, ମେଦକବାର, ମୁଖ୍ୟାଧାର ଯାତ୍ରା ଓ
 ଶ୍ରେଣୀ ।
 ଜାଲୁର କି, ବି, ସାହାବ ସାମେରଜାନ
 ଉତ୍କଳ ବାହ୍ୟର ଲେପନଦ୍ଵାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ
 ଯାତ୍ରାପଥରେ ବହୁମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ବିକେତର
 ଯଥା;—ପୋଡ଼ା ଦା, ବହୁଦଳବସର ଦା,
 ଯାତ୍ରାଦାୟକ ଦା, କୁମ୍ଭ, କୁଣ୍ଡିତା, ବହୁ,

ପକ୍ଷାଦାର, ଲୁଣ୍ଠ, ଅଧୁନସିଦ୍ଧା, ବାଦ, ଗରମି
ଦା, ଓ ନିଜାନ୍ତ ମନପ୍ରଦାର ଚର୍ମରୋଗ,

ବ୍ୟକ୍ତୀର କରକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟମନାଳ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶିସହଜ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ,

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧, ୨, ୫ ୩୩
* ଓ ୧୦ ଛା ଅକ୍ଷେ ଏକଦୁର୍ଲଭ ପଠା-

ଇବାପାଇଁ ଟ ୦ । ଦେଖିଞ୍ଚନ୍ତା ପଢ଼ିବ । ଯଦି
କେହି ଏକେଣ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ତେ-

ବେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାକୁ ପତ୍ର ଲେଖିବେ ।
କଲିକତା ଅନ୍ତଃପାଠା } ୧, ୫, ମୁଖ୍ୟପା

ବସନ୍ତନଗର

ମେହରୋଗ ।

୧୮୮୫ଖାମ୍ବରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନୀ ସତ୍ୟାବଳୀରୁ
ଠିକ୍ ଦେବ । ଦୁର୍ଲଭ ପ୍ରମେଦଦାୟକ ମେହମାନଙ୍କୁ
ଅନୁମତ କରୁଅଛୁ ସେମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଚାର୍ଥ ଗୌ-

ଣକରକାର ଉଚ୍ଚତ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-
ସଦାସେ ନୀଳକର ମାୟୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରନ୍ତୁବେ ।
ଏହି ଉପାୟ ସମାପ୍ତତରେ ଏକସମ୍ପାଦ ସେବା

କଲେ ନୁହେଁ କ୍ଷେମ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ରୁଗ ସମ୍ପ୍ରା-
ନରେ ପୁସ୍ତକନିକ୍ଷେପ ଅବଶ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ଦେବା
ପ୍ରେରଣାକେ ଅବଶ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିଷ୍ପତ୍ତ
କହୁଅଛୁ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗୀ

ତୋଳ ଜୀବନର ସେକ୍ଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
ସମ୍ଭବ ହୁଏତରେ ପରଶର ନ ଦେଲେ ଆଉ
ସିବ ନାହିଁ ଅନେକ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ନିଜ
କର ପ୍ରସଂସାପତନୀ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ

ବାଲିକାଗଳ ।

ଚଳିଥିବା ସମ୍ପ୍ରା ଦିଗରେ ସବୁର ବଡ଼ବ
ଗୌଣ୍ୟ ବଳାତ ବାରି ଗୌଣ୍ୟବଳର ଗୁଣ୍ଠ
ବ୍ୟାଧିକତେ ବାରି ଅର୍ଥବ୍ୟୟ କର କମ୍ପାନୀ

୧୦ ପିଣ୍ଡ ବାରି	୧୫୫ ୮୫୫	୧୫୫ ୮୫୫
୧୫ ପିଣ୍ଡ	୧୫୫ ୮୫୫	୧୫୫ ୮୫୫
୨୦ ପିଣ୍ଡ	୧୫୫ ୮୫୫	୧୫୫ ୮୫୫
୨୫ ପିଣ୍ଡ	୧୫୫ ୮୫୫	୧୫୫ ୮୫୫

କେଶରମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରେରଣାକେ ଏକ-
ତରେ ଇ * ମ ବା ଅଧିକ କିମ୍ବ ଦରଦେ ଅଧିକ
ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନକ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାରି ଗୌଣ୍ୟବଳର ଗୁଣ୍ଠବଳ
ଚରୁଧରବଳାର ବ୍ୟାଧି ନିକଟସ୍ଥ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ
ଦୋଷାଳରେ ଚଳିକତୋଷା ଓ କଲଜ ଓ
ଦେଶମାର୍ତ୍ତଗେର ଲୁଗା ଓ ଶ୍ରେୟସୀ ଓ କଲ
କଳା ଚମାପ୍ତ ସତସତର ବନ୍ଧୁ ଦେଇ ଅଛୁ
ଚାହା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଦଳ
ଅଛୁ । ଉଦ୍ଭବ ଅର୍ଥ କେତେକ ଫେସ୍ତ
ଈଳସାତ ବନ୍ଧୁ ସଦାସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ
ଚାହା ନିମ୍ନ ଲଗରେ ଲେଖାଗଲ ଯାହାକର
ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ କୋଷାଳରେ ଅନୁ-
ଷ୍ଠ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
ପାରୁବେ । ଏହିତା ଅପେକ୍ଷାକେ ଉଲ୍ଲେଖାତ
ବନ୍ଧୁ ସଦାସେ ଦୋଷାଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁଚି-
ଅଛି । କେହି ଉପବ ବରବାକୁ ରୁଚିଲେ ତାଙ୍କୁ
ବନ୍ଧୁ କରାଯିବ । ସଦି ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀଜମାନ ବନ୍ଧୁ
ଦେବା ପକ୍ଷ ଅପଣା ମଜଲସ ସଦାସେ ଉକ୍ତା
ରୁଦାନ୍ତି ତେବେ ଏକ ସୁଖକୁ ଫି ବଜା ଟ ୦/୨
ହସାବରେ ଉକ୍ତାଦେଲେ ପାଇ ପାରବେ । ମାତ୍ର
ଚାହାଙ୍କ ସତ ଶ୍ରେୟକର ଉକ୍ତ ବାବ ଉପରେ
ଧ୍ରୁବ । ଉକ୍ତ ଦେଲେ ଶ୍ରୀଜର ପକ୍ଷ ମୂଲ୍ୟ ଭାବ
ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ଉପସିଦ୍ଧି ।

ଚଳର ଦେଶର ୮	୧୦୦ର ଅର୍ଥ ।
ଚର୍ଚ୍ଚରେ ବଡ଼ ଦେଲେ	ଦୋଷକାରକ ।
କଲେ ।	କାଳ ବିକ୍ରମ ଓ
କେଶରମାନ	କଳ ବର୍ତ୍ତନ ଓ ସାଦା
କେଶରମାନ ଦେଇ କେତା	ଦର୍ପା
କେଶ ଶାଢ଼ୀ ଓ ଦୋମ	କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦୁର୍ଲଭବ୍ୟ
କହୁବ ।	ଏକଦେଶ ହୁଏ
କଲ ଅର୍ଥାତ୍ କେଶର	କେଶରମାନ ଦେଲେ ସଦ
କେଶର କାବର ଦେଲେ	କେଶର ଚଳେ
କେଶ ଓ କେଶର ।	ଏ ଦୋଷକ କେଶରମାନ
କେଶରମାନ ବାହା ବାବ ।	କାଳର ଓ କେଶର ।
କାଳ ବାବର ଚଳେ	କେଶର ଅବଦୋଷ
କେଶ ଓ କେଶର	ଏକଦେଶ ବାବ ।
କେଶ ପ୍ରଥ	ଅଧିକେଶ ଦେଶରମାନ
କେଶ ଚଳ ।	କେଶର ଦେଶରମାନ
କେଶ ଶାଢ଼ୀ ।	କେଶର ଦେଶରମାନ
କାଳର ସାକାତ ଚର୍ଚ୍ଚକର	କେଶର ଦେଶରମାନ
କୃତ୍ୟ ପଦ୍ଧତିର ପ୍ରଥ	କେଶର ଦେଶରମାନ
ଅଧିକେଶ ଦେଶରମାନ	କେଶର ଦେଶରମାନ
କେଶର ଚଳ ।	କେଶର ଦେଶରମାନ
ଅବଦେଶ ହୁଏ ।	କେଶର ଦେଶରମାନ
କେଶର ଦେଶରମାନ	କେଶର ଦେଶରମାନ

କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ	କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ
କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ	କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ
କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ	କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ
କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ	କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ
କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ	କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ
କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ	କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ
କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ	କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ
କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ	କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ
କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ	କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ
କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ	କେଶରମାନ ଓ ଚଳରମାନ

ପିତୃତାର ।

ଏ ବାବର ଦେଶରମାନ ପାଖରେ ରୁଚି
ନିର୍ଦ୍ଧରେ କରୁନାହିଁ ଦୋଷାଳର ଶ୍ରୀଜରେ
ଦେଲେ ପାରିକଳା ବଦ ଦେବ ଚଳର ମନି-
ଅରେ ଲେଖିଦେଲେ ମଜଲସ ଓ ଉକ୍ତ ଧରଣ
ନାହିଁ ।

କେଶର ଚଳର ଓ ସାକାରେ ଲିଖାକାର
କାଳ ମଧ୍ୟ ଅଛୁ ।

ଅରୁଣବନ୍ଧୁ ବର ବନ୍ଧାମ

ଉତ୍କଳସମିତୀରେ ଉଲ୍ଲେଖ ପ୍ରଦାନକାର
ଶ୍ରୀ ଚଳିକତୋଷା ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଳଅଛୁ
ସଦା ।—

ପ୍ରଥମକ୍ରମ ସଦାସେ	
ଧାରଣକ୍ରମ	ଟ ୦/୮
ଅଧିକ୍ରମ	ଟ ୫
ଶୁଣି ଏକ ପ୍ରମୁକ	ଟ ୫
ମାତ୍ର କୌଣସି କେଶରମାନ ଦେଲେ ସୁଦ	
ଦେଲେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଟ ୫ ରୁ ଶ୍ରୀ ଦେବ	
ନାହିଁ ।	
କୃତ୍ୟ ଓ କୃତ୍ୟପର ସଦାସେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ	
କ୍ରମର ଦୋଷା ଓ ଦୂରର ସଦାକମେ ଦେବ ।	
ଅଧିକ ଦେଶ ସଦାସେ ସୁଲଭ ଦୋଷାପ୍ର	
ଦୋଷାଳକ ।	
କେଶରମାନ ମୂଲ୍ୟ କେଶରମାନଙ୍କେ ପଠାଇ	
ବାବ ଦେବ ।	

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ପୃଷ୍ଠା ୧
ଦ୍ୱିତୀୟା

ଠା ୭ ରୁକ୍ମ ନାଦେ କମ୍ପାନୀ ୪୪ ୧୮୮୮ ଦିଲ୍ଲୀ । ମା ଅପ୍ରେଲ ୧୯୨୧ ୧୨ ୧୨ ୧୨୧୪ ସାଲ ଉପକାଳ

ଅଗ୍ରମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦୦
ପଞ୍ଚାଦଶମ ୪ ୫୦

ମଧ୍ୟସ୍ତଦେଶରେ ଯୋଡ଼ି ଏ ପାଗଲ ଦାସ-
ପାଗଲ ଅଛୁ ଗୋଟିଏ ନାଗପୁର ଓ ଅନ୍ୟ
କିମ୍ପାନୀରେ । ଗରବଣ ପ୍ରଥମରେ
କି ୧୯୧୬ ଓ ଏକ ପ୍ରେସରେ କି ୧୯୧୪ ଓ
କିମ୍ପାନୀ ଥିଲେ । ନାଗପୁରର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
ପାଗଲ ଯାତାର ବାବଦ ଗଣେଇ ଖାତରା
ଅଛନ୍ତି ।

କର୍ମନୀର ନିକଟ ସମୀପ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍କଳସୁମ
ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଶିବେନ୍ଦ୍ର କଲ ଉତ୍କଳ ମହିଷକ-
ରେ ବଳୁବା ବଢ଼ି ଉତ୍କଳ ଓ ସେ ସକ୍ଷମତ-
ମାନ ବ୍ୟୁତ୍ପାଦ ମାଳ୍ୟ କର ଶାନ୍ତି ରକ୍ଷାକରକେ
ଓ ବଦେଶୀୟଗଣଙ୍କ ମଦକ ବଳୁର ଅନ୍ତର
ଉତ୍କଳେ । ଉତ୍କଳସଙ୍ଗେ ପୁସାପର ଯେଉଁ
ପ୍ରାଚ ଅଛୁ ସେହିପରି ରହିବ । ଏହି ଚେ-
ତାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କମାନରେ ବ୍ୟାପୀ ହୋଇଅଛି ଯେ
କେତେବେଳେ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ପାଠ ଦେବ ନାହିଁ ।
ଦୁଆର ।

ପୋଷ୍ଟଦାତାର ଉପରାଖରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି
ଗାଧା ପାଇବ ବାହାର ନାମ ଓ ଠିକଣା ଛାଡ଼ା
ଅନ୍ୟ କିଛି ବା ପ୍ରେସକର ନାମପୁରା ସେମା-
ନ୍ତରେ ଲେଖିଲେ ଦୁଇପଇସା ବେସକମ୍ପାନୀ
ଲଗୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ କିମ୍ପାନୀ ହୋଇଅଛି ବ
ପ୍ରେସର ଅପରାଧ ମାନ ଓ ଠିକଣା ପୋଷ୍ଟ-
ଦାତାର ଉପରାଖରେ ଶୁଣା କଲେ ଗାଧା

କେଉଁଠି ଦେବ ନାହିଁ ମାସ ନାଜରେ
ଲେଖିଲେ ମାସଲ ଲାଗିବ । ଶୁଣା ଓ ଦା-
ଲେଖାରେ ଏପରି ପ୍ରକେତର କାରଣ ଅମ୍ବେ-
ମାନେ ବୁଝିବାର ନାହିଁ । ବୋଧ ହୁଏତ
କେତକ ଇନ୍ଦ୍ରସେନାୟ ବଣିକ ଓ ବକ୍ତବ୍ୟକର
ସୁଦଧା ନିମିତ୍ତ ଏ କମ୍ପାନୀ ହୋଇଅଛି । ଗରବ-
ଲେକକପକ୍ଷରେ ନୁହେଁ ।

ଅଭିଭାବର ସମ୍ଭବ ଅବସର ମୁସଲମାନ-
ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ଜାଗାୟ ମଦାସମିତିରୁ ଅନ୍ତର
ରହିବାରୁ କମ୍ପାନୀ ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର
ସୁଖର ବସୟ ଯେ ସମସ୍ତ ମୁସଲମାନ ଶାହାବ
କରଣର ଦୋଇ ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁର କରାବ
ରେକା ହୋସେନ ଶାଲ ବକ୍ତା ସମ୍ପର୍କ କର
ବୁଝାଉଅଛନ୍ତି ଯେ ଜାଗାୟ ମଦାସମିତିଦ୍ୱାରା
ହୁଏ ଓ ମୁସଲମାନ ଉତ୍କଳରେ କଲ୍ୟାଣ
ଦେବ ଏକ ଏସ୍ପିକ୍ସରେ ବମ୍ପେଇର କଣେ
ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମୁସଲମାନ ଅଲମକମ୍ପାନୀ ଶୁମଳ ଏଲ-
ଦାବାବକୁ ଅଧିକ ସେଠାରେ ଏକ ବୁଦ୍ଧପୁର
କର ଅନେକ ସଦସ୍ତ୍ରୀଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିପଦ୍ଧ କରା-
ଅଛନ୍ତି ବ ମୁସଲମାନମାନେ ମଦାସମିତିରେ
କୋର କ ଦେଲେ ଗଣ ସତପ୍ରସ୍ତ ହେବେ ।
ଅନେମାନେ ଅପା କରୁ ବ ଅଗାମୀ ମଦାସ-
ମିତିରେ ମୁସଲମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ପୁସାସେନା
ଅଧିକ ହେବ ।

ଅନେମାନେ ଅନିତ ସହର ବଜାରସିରେ
ପାଠ କଲୁ ବ କମ୍ପାନୀ ଉତ୍କଳମେଣ୍ଡା ଏକ
ସରକ୍ଷ୍ୟଲିଭ ଅବେଶଦ୍ୱାରା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନଙ୍କୁ
କଣ୍ଠାଉଅଛନ୍ତି ବ ମାଳ୍ୟ ବା ଉତ୍କଳରେ
ଦେଶାତୀତ ଦଣ୍ଡ ଦେବା ଅନ୍ୟାୟ ଯେଉଁ
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନଙ୍କର ଉକ୍ତି ଦଣ୍ଡ ଦେବାର
ଉପରା ଅଛୁ ସେମାନେ ଦଣ୍ଡ ଦେବା ସମୟରେ
ଏ ବଥା ସୁରଣ ରୁଖିବେ । ଏପରି ଅନେକ
ପ୍ରକାର ବରବାଦ୍ୱାରା ସର ଶୁକାଟ ବେଲି ସଦ-
ସାଧାରଣଙ୍କର ଅନ୍ୟତାବର ପାଶ ହୋଇଅଛନ୍ତି
ଏ ବଥା ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କ-
ଳରେ ଅପମାନ କରବାର ଦେଶାତୀତଦଣ୍ଡ-
ଠାରୁ ଅନ୍ୟ ଉତ୍କଳ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବାବରେ ନାହିଁ
କାରଣ ଅଧିକ ବା ମୋଷକଦ୍ୱାରା ଏ ଦଣ୍ଡର
ପ୍ରକାର ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଦେଶାତୀତ
ଦଣ୍ଡ ଅଦୌ ଅସମ୍ଭବପ୍ରଥା ଅଛନ୍ତି ଏବ
ଉତ୍କଳରେ ଦଣ୍ଡ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ
ସୁଖ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଅର୍ଦ୍ଧଶତାବ୍ଦୀରେ ଯେଉଁ ସାଧନପ୍ରଣାଳୀ
ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଅଛି ବ ନଦୀର
ସେଠା ପ୍ରଧାନ ଲେକେ କମ୍ପାନୀ ଲେଲ-
ଖାତାକୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି ସେ ଶାସକପ୍ରଣାଳୀ
ନିତାନ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ ଥିବା ଦେଖିବାଦେ ପାଖ
ରହିବ ଥିବାରୁ ସକଳ ଗରଷ୍ଟିମେଣ୍ଡ ନୋରକର
ସୁଧାନର୍ତ୍ତରେ ଶୁକାଟ୍ଟୋହ ସାବେକ ମହୋଦୟ

ପାଳି ମେଘ ମହାସଭାରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନନ୍ତ କର-
 ଥିଲେ ଗବେଶିମେଘଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବାହେର ସାହେବ
 କହିଲେ ଯେ ଶୈଳଦାସ ଅଲଳ ଜାଣିଦାସ
 ଅପୂର୍ଣ୍ଣଗ୍ରହେ ଅଶାନ୍ତ ଫଳ ଲାଭ ହୋଇଅଛି
 ମଧ୍ୟ ଅନୁଭବ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ବାଣୀ
 ଅଛି ଏବଂ ଉନ୍ନତବେଶରେ ଅଲଳ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ
 କରୁଛି ଦେଶର ଉନ୍ନତସାଧନ କରବା ଗବ-
 ଶିମେଘଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ ।
 ଏଥିରୁ ମହାମନ୍ତ ସ୍ୱପ୍ନବ ହୁଅନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତା-
 ବକାର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାନି ମହୋଦୟଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ
 କ ୨୭୩ ଶ ମତ ପ୍ରଦାନ କଲେ ମାତ୍ର ବସ-
 ଯରେ କ ୨୭୪ ଶ ମତ ପ୍ରଦାନ କଲେ
 ପ୍ରସ୍ତାବଟି ଅତ୍ୟାଧିକ ହୋଇଗଲା ।—ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାନି
 ସାହେବ ଯାହା ଗୋ ୨୭୩ ଟି ମତ ଅପଣା-
 ପକ୍ଷରେ କରୁଛନ୍ତି ସାହିତ୍ୟରେ ବେଲେ
 ଗୁଣର ବସତ୍ୱ ଏବଂ ଭାବର ଦଳ ଯେପରି
 ବୁଦ୍ଧି ଦେଉଅଛି ଅପରେ ଭାବର କରୁଣତା
 ଦେବାର ଅପା କରୁଣା ଯାରେ । ମାତ୍ର
 ଅପୂର୍ଣ୍ଣଗ୍ରହ କଥା !

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ନାମରେ ଜଣେ
 ସାହେବ ଅପଣା ଶ୍ରୀର ଉତ୍କଳପ୍ରତି ଅପମୁଖ୍ୟ
 ହୋଇ କୋଟକସଭା ଭାବକୁ ପ୍ରଦାନ କରି-
 ବାରୁ ଶ୍ରୀ ମାତ୍ର ପିଟିର ନାଲସ କଲ । ସାହେବ
 ଶ୍ରୀର ମନକରଣ ହେଉ ଭାବକୁ ଶାସନ
 କରବାର କରାବ ଦେବାରେ ମାତ୍ରକୃଷ୍ଣାନି
 ଅପତ୍ତି ବଦାବ ବସତ୍ୱର ଅବାନର ସଙ୍ଗେ
 ସମ୍ପର୍କ ରଖିଥିବାର କହି ସାହେବଙ୍କ ଉପରେ
 ଦକ୍ଷତା ଅର୍ପଣ କଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣସାହେବ
 ଏହି ଦକ୍ଷତାରେ ଦାଉକୋଟରେ ଏହି-
 ମର୍ମରେ ଅପିଳ କଲେ ବ ସେମନ୍ତ ପିତାର
 ସ୍ତ୍ରୀ କନ୍ୟାକୁ ସେହିପରି ସ୍ୱାମିର ଶ୍ରୀର ଶାସନ
 କରବାର ଅଧିକାର ଅଛି ଓ ସେ ଅପଣା ଶ୍ରୀର
 ମନକରଣ ଦେଖି ଶାସନ ନିମିତ୍ତ ଭାବକୁ
 ପ୍ରଦାନ କରିଥିବାରୁ ଦଣ୍ଡ ପାଇ ନ ଯାରେ ।
 ଦାଉକୋଟର ପ୍ରଧାନ ଜଜ ସର ପାଣ୍ଡବମ
 ବାବାହର କହୁଛି କଲେ ବ ପିଲବପ୍ରତି
 ପିତାର ସେପରି ଶାସନାଧିକାର ଅଛି ଶ୍ରୀପ୍ରତି
 ସ୍ୱାମିର ସେପରି ନାହିଁ । ଅତଏବ ଅପିଳ
 ଅତ୍ୟାଧିକ ଦେଲ । ହିନ୍ଦୁ ପରଦାର ମଧ୍ୟରେ
 ଏପରି ମାମଲା ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାର ଶକ୍ତି
 ହୋଇ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ମମୁଖେଶ୍ୱର ଶତେକ-
 ଲେକ ଅପଣା ଶ୍ରୀର ପ୍ରଦାନ କରବାର ଦେଖା-

ଯାଏ ଏପରି କେବଳେ କାଣିବେ ସେ
 ଅପଣା ଶ୍ରୀର ପ୍ରଦାନ କରବାର ଅଧିକାର
 ନାହିଁ ଓ ଭାବ ଦଣ୍ଡମୟ ଅଟେ ।

ପୁଲସର ସେହି ଗୁପ୍ତ ସରକାରର ଘେନ
 କହି ବନବନେ ବଙ୍ଗାଳୀରେ ଗୁଣ ଅନେକ
 ଲାଭିଥିଲ ଏବଂ ସଦୃଶ ଧର୍ମ ସମ୍ପାଦନା ଓ ସ୍ୱ-
 କାର୍ଯ୍ୟ ଶକ୍ତିର ଜାନାପ୍ରଦାନ ସମ୍ପା ସମ୍ପର୍କର
 ସମ୍ପାଦ ଗୁପ୍ତକରେ ସମ୍ପଦ କରବାର ଗୁର
 ପୁଲସର ଦର୍ମରୁପେ ପ୍ରତି ଅପିଳ ହୋଇଅଛି
 ସେହି ସରକାରର ରହୁତ ବା ସମ୍ପର୍କର
 କରବା କାରଣ ଗୁରୁତର ବଙ୍ଗାଳୀଗବେଶ-
 ମେଘଙ୍କ ନିକଟରେ ଦରଖାସ୍ତ କରଥିଲେ ।
 ମାମୁବର ସର ଶ୍ରୀକାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ପହିର ଉତ୍ତର-
 ରେ ଜଣାଅଛି ଯେ ସମ୍ପା ସମ୍ପର୍କର ପ୍ରତି ବ-
 ବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଗୁରୁତର ସତ୍ୟରେ
 ପ୍ରତିକର ଅଛି ଏବଂ ପଞ୍ଚାବର ରୁକ୍ତବନର ଉତ୍ତର-
 ପତ୍ତିମର ଉଦାହରଣକର ଓ ବଙ୍ଗାଳୀର ସାନ୍ତାଳ-
 ମାଳଙ୍କର ଧର୍ମ ଶକ୍ତି ବା ମେକର ବହୁଦର୍ଶନା ଦ୍ୱାରା
 ଜଣାପାରିଅଛି ଯେ କୌଣସି ଧର୍ମସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ
 ସମ୍ପାରେ ସାନ୍ତାଳଙ୍କର ହୃଦୟ ଅଛି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓ ଉତ୍ତ-
 ପରେ ପୁଲସର ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ଉଚିତ । ଅତ-
 ଏବଂ ସେହି ସରକାରର କରୁକରେ ଗୁରୁତର
 ଦୋଇଅଛି ତାହା ରହୁତ ବା ସମ୍ପର୍କର ଦୋ-
 ର ନ ଯାରେ । କିନ୍ତୁ ଶେଷକର୍ତ୍ତା ବାହାହର ଅଧ୍ୟା-
 ସ ଦେଇଅଛି ବ ସେପରି ଉଚ୍ଚ ସରକାରର
 ବଦେତନା ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପଦ୍ଧତି ପ୍ରତିପାଦନ
 ଦେବ ସେ ବସତ୍ୱରେ ମାମୁବର ବାହାହର
 ସମ୍ପର୍କର ସାବଧାନ ଦେବେ । ସାବଧାନ ଦେବ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ବହି ଅନୁକୂଳ ଦେବ ନାହିଁ ।

ବଙ୍ଗାଳୀ ଗବେଶିମେଘ ଉତ୍କଳର ଚଳଇତ୍ୟ-
 ଉକ୍ତି ବ ବସଦେଶର ସେହି ପ୍ରାକରେ
 ଅଲଳନାସାରେ ଜଗଲମାନ ଅଟେ ବା ସର-
 ଶିବ ଦୋଇଅଛି ବା ବଦେଶରୁ ଦେବ ମେ-
 ସଦ୍‌କମଳରେ ଅପଣାର ଅଧିକାର ଅଧିକ
 ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ନ ଦେଲେ
 କୌଣସି କାଳେ ଦେହ ବ୍ୟ କରବେ ନାହିଁ
 ବ ଧରବେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଜଗଲମାନଙ୍କରେ
 ଦେହ ତାଳ ପାଶ ବା ସନ୍ତା ବସାଇ ପାରିବ
 ନାହିଁ । ଏପରି ପ୍ରତିବର୍ତ୍ତର ସମ୍ପ୍ରଦାନମାନ ବା-
 ଉପାଦାନୁ ସେପରି ମାତ୍ର ଶା ୩୦ ଉପସାରେ
 ଉତ୍କଳପ୍ରତି କିନ୍ତୁ ଓ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଦେହ ମାତ୍ର-

ପାଦକ ନାହିଁ । ସତ୍ୟ ହିତର, ଶକ୍ତି, ମୟର
 ଉତ୍ତର, ବଦେଶକୁଡ଼ା, ବାଲଦଂଷ, ପାଣିକର
 ଉଦ୍ୟୋଗ । ଏ ସବୁ କିନ୍ତୁ ଓ ବଦେଶମାନେ
 ଉଚ୍ଚ ସମ୍ପାଦନରେ ବୁଦ୍ଧି ବସନ୍ତ ହୋଇ
 ତାହାକ ବସ ଲେଖ ଦେବା ହୃଦରେ ବଦର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଘ ଏପରି ବସନ କରଅଛି ମାତ୍ର ବେଳେ
 ବସେଣ ପ୍ରୟୋଗନ ପାଧକ କରୁବାଦେ
 ଏମାନେ ଗବେଶିମେଘଙ୍କ ଦୟାଳ ପାତ୍ର ଏ
 ଅପର ଲାଭ କିନ୍ତୁ ଅପେକ୍ଷା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୋଇଅ
 ଉକ୍ତି ବୁଦ୍ଧି ପାରିଲୁ ନାହିଁ । ଏମାନେ ଶେଷ
 ନଷ୍ଟ କଲେ ସୁଦା ଦେହ କହି କହିବେ ନାହିଁ
 ଅତ୍ର ପାଶ ସନ୍ତା ଉଦ୍ୟୋଗ ବସାଦବାର ନିଷେଧ
 ଦେବାରୁ ଉଚ୍ଚ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଦେହ ବାଦ ପାଲୁ-
 ପୁଞ୍ଜା ମାତ୍ର ପାରିବ ନାହିଁ । ଗବେଶିମେଘଙ୍କର
 ଏ ସମ୍ପର୍କର ଦେହଠାରୁ ବାହାର ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ଚୌଧୁରୀମାନଙ୍କ ନାମରେ
 ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଜାମାନେ ନାଆଡ ଅଧ୍ୟାୟରୁ
 ଦରଖାସ୍ତ କଲେକଟର ସାହେବଙ୍କଠାରେ
 ଦେଇ ଥିବା ଓ ଉଦକରୁ ଚୌଧୁରୀମାନେ
 ପ୍ରଜାକୁ ମିଳାଇ ନେବାରୁ ସେମାନେ ଦସ୍ତବ-
 ରଦାସ ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ କରିଥିବା ବସତ୍ୱ
 ଏଥିପ୍ରକ୍ଷେ ଅପ୍ରେମାନେ ପିଟିକାସ୍ତ କରିଥିଲୁ ।
 କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାନି ସେ ବାବୁ ଗବେଶିମେଘ ନାୟକ
 ଜେଷ୍ଠତା କଲେକଟର ଏ ଗୁରୁତର ଉଦକ
 କରବା ସମ୍ପର୍କରେ ଜଣେ ପ୍ରଜା ଜଗାଲକ ବ
 ତାହାର ଗୁରୁ ଜଗମାନା ନ ଦେବାରୁ ଚୌଧୁ-
 ରୀଙ୍କର ଉଦର ଦୁଇଜଣ ଭାବୁ ଏପରି ପ୍ରଦାନ
 କଲେ ଯେ ସେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାଶରେ ଜଣ-
 କଲେ ପ୍ରାଣକଥା କଲ । ଏପରି ଗୁରୁତର
 ଦ୍ୟାପାରକୁ ମାତ୍ରକୃଷ୍ଣାନି ହୁଦା ବଦଳରେ ପିଟି
 ଦେଇ ବ ପାରିଲୁ ତାହା ସତ୍ୟ ବ ମିଥ୍ୟା
 ଦୁହିବାର ଅତି ଅବଶ୍ୟକ । ବସ୍ତୁକରଦାସ
 ଦରଖାସ୍ତ ଅନେ ଦାଖଲ ଦେବାରୁ ପ୍ରବଣ
 ହୋଇଥିଲ ଉପରେ ଜେଷ୍ଠତା ମହୋଦୟଙ୍କ
 ଉଚ୍ଚୋକ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତି ଦେଲ । ହେଁରୁ ଏ ବନ୍ଧା
 ପ୍ରକାଶ ପାରିବାରୁ ବସେଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ
 ଉଦକ କରବା କାରଣ ମେକଟୁର ସାହେବ
 ପୁଲସ ପ୍ରତି ସ୍ୱଳ୍ପମ କରଅଛି ଉଚ୍ଚ ଉଦ୍ୟୋ-
 ଶିରୁ ଅପଦରଣ ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରକାଶ ପାରିବାରୁ
 ଯାହା ବାବୁ ଦେବାରକଥା ଦତ୍ତ ତପୋଶୀ-
 ମେକଟୁରକୁ ଅପିଳ ଦେବାରେ ସେ ବାବୁ
 କରବ କରଅଛି । ଅପ୍ରେମାନଙ୍କ ବଦେଶ-

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ।

୭ ଉତ୍କଳ ସମ ୧୮୮୮ ମସିହା

ମନୁଷ୍ୟର ସାହେବଙ୍କର ଦୁରୂପ ସମାପ୍ତ
ଅସ୍ତ୍ର ଗୁରୁତର ଅପରାଧମାନ ସକଳ ରଦ୍ଧା
ନୁହଇ ।

କିଛିର ପକ୍ଷ କଣେ ବନ୍ଧୁକଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ
ଅନନ୍ଦ ସହର ପ୍ରକାଶ କଲୁ । ଯଥା
କଟକଜଳ ଯୋବର ଗ୍ରାମ ମହାନଦୀ-
ଉପରସ୍ଥ ପିଲିପିମସେଡ଼ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ନିର୍ବା-
ସକ ଉତ୍ତମ ବାଳଅରୁଦ୍ରା ନାମକ ଏକ
ପୁତ୍ର ଅଛି । ସେଠାରେ ଶ୍ରୀବତ୍ସାନନ୍ଦ-
ଏ ବୃଦ୍ଧଗୁଣ ମହାପୁରୁଷ ୧୦ ଓ ବଢ଼ିବୁ-
ପଦକର ଅଛନ୍ତି । ଗର୍ଭଗାମି ପଥଲ୍ଲାନୁ ପଥୁକ-
ରେ ଅସ୍ତ୍ର ନିମନ୍ତେ ୧୦ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ
ଦାଇ ସଦାବର୍ତ୍ତ ପାଠକା ବରୁଣପୁରୁ ବୃଦ୍ଧଗୁଣ
ଉତ୍ତମ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସଦାବର୍ତ୍ତ ଦେ-
ମାର ଉପାୟ ବନୋବସ୍ତୁ ଅଜ୍ଞପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଠା-
ରେ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଧର୍ମାର୍ଥରେ ଅଭ୍ୟାଗତ-
ମାନଙ୍କ ଉପହାର ନିମନ୍ତେ ବହୁ ଉପାୟବନୋ-
ବସ୍ତୁ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରମମୂଳେ କଣାଇଲୁ
ଏହୁପ୍ରାଣର ଅବସ୍ଥା ଚିତ୍ତ ନିଅନ୍ତାଇ ପରମସ୍ତ୍ରୀ-
ପ୍ରୀତିପୂର୍ଣ୍ଣେ ଶକ୍ତି, ସ୍ଵେଦ, ବସ୍ତ୍ର ଉଦ୍‌ବଳ ସହର
ଶ୍ରମମୂଳେ ଅଛି ଦେଲେ ଇଦ-ପର ବାଳ ଯଶଃ
କାର୍ତ୍ତି ଶ୍ରମମୁକାମରେ ଏହି ସଦରରେ ଜାତୁଲ-
ମାନ ହୋଇ ଶୋଭା ପାଉଥିବ ।

ସେହିମାନଙ୍କର ବାଳ ଓ ଅଭିଧି ଅଭ୍ୟାଗ-
ବନ୍ଦ ସେଣା ବରବାଇ ପ୍ରଭୃତି ଅଛି ସେମାନଙ୍କୁ ଏ
ପ୍ରସ୍ତାବ ଉତ୍ତମରୂପେ ବୁଦ୍ଧେତନା କରିବା ବାରଣ
ଅନୁସୂଚ୍ୟ ବରୁଅଛି । କାଗର ମଧ୍ୟକୁ ଜଗନ୍ନାଥ-
ଯାତ୍ରିକ ପ୍ରବେଶ ନିଷେଧ ଓ ଯାତ୍ରିସତ୍ତର ଦୂର-
ରେ ଅବସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ ଏ ନଗରରେ ଥିବା
ସଦାବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କରୁ ସେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି ଓ ବାଳଅରୁଦ୍ରା ଏମନ୍ତ ପ୍ରାଣରେ ରହି-
ଅସ୍ତ୍ରସେ ପଦେବଯାତ୍ରି ସେଠାରେ ରହିବାକୁ
ବାଧ୍ୟ ଏସର ପ୍ରାଣରେ ଗୋଟିଏ ସଦାବର୍ତ୍ତ ବା
ବର୍ତ୍ତୁପ୍ରାଣସଦେଲେକସ୍ତ୍ରର ଲୋକଙ୍କର ଉପହାର
ସୁବର୍ତ୍ତ ଶୁଣ ସୁଖ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ପଞ୍ଚାବ ବଢ଼ିବତ୍ସାନନ୍ଦପୁର ରେକହାର ଲର
ପେଣ ସାହେବ ଅନନ୍ଦ ପଦସାଧୀକଠାରୁ
ଦୂର ପ୍ରହର ବରୁଥିବା ଅପରାଧ ଚଦନ୍ତ
କରଣା ସଦାପେ ନିମିତ୍ତ ବସିଥିବା ଓ
ସେମାନେ ଅପଣା ମନାମତ ମରଣମେଣଙ୍କୁ
ରଘୋର୍ଷ କରିଥିବା ଉପସ୍ତୁ ଅନୁମାନେ ପାଠକ-

ମାନଙ୍କୁ ଯଥା ସମୟରେ କଣାଇ ଅଛି ।
କମିଶ୍ନରମାନେ କମିଶ୍ନର ଗୋଟିଏ ଟ
ଅଭି-ଯୋଗର ବନ୍ଧୁର କରିଥିଲେ ଯଥା ।
(୧) ସନ ୧୮୮୭ ସାଲ ଉତ୍ତମର ମାସରେ
ଲଘୋରରେ ଅନନ୍ଦ ପଞ୍ଚାସାରେ ସାହେବ
ସମସ୍ତଙ୍କ ନାସକୁ ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରଦର୍ଶନାର୍ଥେ
କାଙ୍କଠାରୁ ଟ ୨୫୦୦ ନା. ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ
ସମ୍ମତ ପ୍ରଦାନ କରି ଉଲୋଚ ସ୍ଵରୂପ ଟ ୧୫୦୦
ନା. ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ (୨) ଗୁଣ୍ଡୁସିଦ୍ଧକୁ ଚାକ
ନିକଟରେ କେତେକ ପଞ୍ଚାସାଧୀ ଉପସ୍ଥିତ
କରବାପାଳ ଅନୁମତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଓ
ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ଗୁଣ୍ଡୁସିଦ୍ଧ ଉକ୍ତ ଗ୍ରହମାନଙ୍କୁ
ଦେବନ ଚାକ ସହର ବନୋବସ୍ତୁ କଲେ
ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦେବ ଏବା ବନ୍ଧାସ ଜଗାଇଅଛନ୍ତି ଓ
ଅନ୍ୟାୟରୂପ ଉତ୍ତରୋଚ ପ୍ରଦାନରେ ଗୁଣ୍ଡୁସିଦ୍ଧକୁ
ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । (୩) ଉପସ୍ଥିତ
ପଞ୍ଚାସାରେ ପଞ୍ଚାସା ପ୍ରଶ୍ନମାନ ଶ୍ରୀବତ୍ସାନନ୍ଦ
କେତେକ ଲୋକଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ଏବା ଶ୍ରୀବତ୍ସା-
ରେ ବସା ଗୁଣ୍ଡୁସିଦ୍ଧ ଅବକେଳାରୁ କେତେକ
ଲୋକଙ୍କୁ ଅନୁମତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । — ୧ମ
ସୁରମାନଙ୍କ ବଦାବରରେ ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ଦୋଷ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସାଧ୍ୟସ୍ତ ଦେଲେ ବିନ୍ତୁ ଉତ୍ତମ
ଦୋଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣେ ଯଥୋଚିତ ପ୍ରମାଣ ଥିଲେ ଦେ
ସେମାନେ ତାକୁ ଅବ୍ୟାହତ ଦେବାରୁ ଅସମ
ହୋଇ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଉପୋର୍ଷ
ପାଠ ଓ ଉତ୍ତମରୂପେ ବରୁରକର ବଜ୍ରଲଟି
ବାଦାହୁର୍ଣ୍ଣାଧାର୍ଯ୍ୟକଲେ ଯେ ଲରପେଣ ସାହେବ
ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ଅଭିଯୋଗରେ ଦୋଷୀ ବିନ୍ତୁ
ଯଦ୍ୟପି ଅନେକ ପଞ୍ଚାସା ଉତ୍ତରଧାରଣ
କରିବାରେ ଚାକର ଦେନା ଥିଲ ଉପାପି
ଉତ୍ତମ ଦୋଷଟି ପ୍ରାପିତ ହୋଇପାରିଲ ନାହିଁ ।
ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ଦୋଷର ଗୁରୁତ୍ଵ ବିବେଚନା
କରି ବଜ୍ରଲଟି ବାଦାହୁର୍ଣ୍ଣ ଚାକ ସରକାର-
କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବହୁତ କରିଦେବା ଯାସ୍ତି ଅପେକ୍ଷା
ଲଘୁତର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଅନ୍ୟବନ୍ଧୁ ପସନ କଲେ
ନାହିଁ । ସୁବର୍ତ୍ତ ଚାକ ସରକାରକାର୍ଯ୍ୟକୁ
ବହୁତ କରିବାର ଅଛି ପ୍ରଦାନ କରୁଅ-
ଛନ୍ତି । ଅପରାଧଗୁଣ୍ଡିର ସେଗୁଣ୍ଡୁ ସୁବୁଦର
ଚହିତ ଏବଂ ନିତାନ୍ତ ଉକ୍ତା ହୋଇଥିଲେ
ଦେ ଏଥିରେ ଅପରାଧ ଦେବାର କୌଣସି
କାରଣ ନାହିଁ । ଧନାଚନର ଅପରାଧ ଯେ
ଏରୂପେ ବସ୍ଥିତ ଦେଲ ଏକତ ଚେର ।

କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟିର ଚେୟାରମାନ
ଓ ଗ୍ରାମସ ଚେୟାରମାନ ନିବୀଡ଼ନ ।
ଗର ବୃଦ୍ଧକାର ପ୍ରାବଧକାଳରେ କଟକ-
ମିଉନିସିପାଲିଟିର ନିବୀଡ଼ନ ଓ ନିୟୋଜିତ
ନୂତନ କମିଶନରମାନଙ୍କର ସଭା ହୋଇଥିଲା ।
ପ୍ରୋକ୍ସ ସଭାରେ ନୂତନ ଚେୟାରମାନ ଓ
ଗ୍ରାମସଚେୟାରମାନ ନିବୀଡ଼ନ ଦେବାର ବିଷୟ
ଥିଲା । ନୂତନ କମିଶନରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସର୍ବଶ୍ରେ
ମେଣ୍ଡଙ୍କ ଚରଣରୁ ନିୟୋଜିତ ହୁଇକିଣସାହେବ
ଡାକ୍ତର ହୋଇଲେ ଓ ମିଃ କଣ୍ଠ ଓ ଜଣେ
ମୁସଲମାନ ମୁକ୍ତି ଅଭଦ୍ଧରୂପେ ସମସ୍ତେ
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ
ଗୁରୁତର ଥିବା ସ୍ଥିତି ପ୍ରାୟସମୟ କମିଶନରମାନ-
ଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ମିଉନିସିପାଲିଟିପ୍ରସ୍ତ ସୁବୁଦର
ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । ସେହକର କାର୍ଯ୍ୟ ନିବୀଡ଼
କରିବାକାରଣ ବାବୁ ଦ୍ଵାରକାକାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ଚେୟାରମାନ ପଦରେ ମନୋମତ ଦେଲେ
ଚେୟାରମାନ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ
ଅବେଶ ପ୍ରଦାନକରିଲେ ବାବୁ ସମସ୍ତଙ୍କର
ସ୍ଵୟ ବାବୁଗୋଗେଣ୍ଡର ଚନ୍ଦ୍ର ଚେୟାରମାନ-
ପଦରେ ମନୋମତ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
କଲେ ଓ ବାବୁ ନିମାନ୍ତରଣ ମିତ୍ର ଉକ୍ତ
ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁମୋଦନ କଲେ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ-
ଦାସ ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମୋଦକ କରି ବାବୁ
ଦ୍ଵାରକାକାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଚେୟାରମାନ
ପଦରେ ନିବୀଡ଼ନ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ
ଓ ବାବୁ ଅଷ୍ଟପୂର୍ଣ୍ଣମାର ଦୋଷ ପ୍ରୋକ୍ସ ପ୍ରସ୍ତାବ
ଅନୁମୋଦନ କଲେ ବାବୁ ଯୋଗେଣ୍ଡର ଚନ୍ଦ୍ର
ପୁଣି ବାବୁ ନନ୍ଦକଣ୍ଠୋର ଦାସଙ୍କୁ ସୁକର୍ଣ୍ଣସ୍ଵ
ଚେୟାରମାନସ୍ଵରୂପ ମନୋମତ କରିବାର
ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ଓ ମୁକ୍ତି ମଜଦର ଏ ପ୍ରସ୍ତା-
ବକୁ ଅନୁମୋଦନ କଲେ । ବିନ୍ତୁ ବାବୁ
ନନ୍ଦକଣ୍ଠୋର ଦାସ ସମସ୍ତାଙ୍କୁ ଦେଉ ପୁନ-
ସ୍ଵ ଚେୟାରମାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇବାକୁ
ଅନୁକୂଳ ଦେବାରୁ ବାବୁ ଯୋଗେଣ୍ଡର ଚନ୍ଦ୍ର
ବାଳ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉଠାଇଲେଲେ ଏକ ନିଜେ
ଚେୟାରମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଅନିଚ୍ଛା
ପ୍ରକାଶକଲେ । ଦ୍ଵାରକାକୁ ମଧ୍ୟ ଚାକ ଦେଖା-
ଦେଖି ଚେୟାରମାନପଦ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ
ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର କେତେକ-
ଜଣ କମିଶ୍ନରଙ୍କ ଅନୁସୂଚ୍ୟ ଉଦ୍ୟାଗରୁ ପୁନ-
ସ୍ଵ ସମ୍ମତ ଦେଲେ । କଟୁ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ-
ମଦାପାତ୍ରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ମତରେ ଗୋଟିଏବଦ

ଦେଶରୁ ଭେଦେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରସ୍ତାବର ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଓ ଅନୁମୋଦନ ବାବଦ ସମସ୍ତେ ବାବୁ
 ଦ୍ଵାରକାମାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀଙ୍କୁ ଚେଷ୍ଟାକ୍ରମେ
 ଦେବାପାଇଁ ସମ୍ମତପ୍ରଦାନ କଲେ ଓ ତାହା
 ଧାର୍ଯ୍ୟକଲେ । ଗୁରୁତ୍ର ଚେଷ୍ଟାକ୍ରମେ ପଦକେ
 ବାବୁ ଗୁମସ୍ତକର ସ୍ଵପ୍ନକୁ ବାବୁ ନିରାଶ୍ରୟ
 ଦାସ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ଓ ବାବୁ ଯୋଗେଶ୍ଵର
 ଚନ୍ଦ୍ର ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁମୋଦନ କଲେ ବାବୁ
 ଶାମସେନ ଗୁରୁତ୍ର ପ୍ରୋକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବର ପ୍ରତ୍ୟେ-
 କରେ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ମହାଶୟୀଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତାବ
 କଲେ ଓ ତାକୁ ନାଗପୁର ମଞ୍ଜୁ ବାବା ଅନୁ-
 ମୋଦନ କଲେ । ଲୋକପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୁଏତେ ବାବୁ
 ଶାମସେନର ସ୍ଵପ୍ନ ପଠାଇ ଗୋଟିଏ ଶୋଷଣ
 କେଶିଦେବାକୁ ସେ ଗୁରୁତ୍ର ଚେଷ୍ଟାକ୍ରମେ-
 ପଦକେ ନିବାରଣ ଦେଲେ । ଅନୁକ୍ରମେ
 ସୁଗୁରୁତ୍ର ଚେଷ୍ଟାକ୍ରମେ ବାବୁ ନିରାଶ୍ରୟ-
 ଦାସ ଓ ବାବୁ ଯୋଗେଶ୍ଵର ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ
 ସେମାନେ ଦସ୍ୟୁଗଣଙ୍କୁ ଚଳିକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧ-
 ମରୁତେ ଚାର୍ଯ୍ୟଦାବାକୁ କରୁଥିବାରୁ ଧର୍ମଦାତା
 ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ସଙ୍ଗେ କଳାଦେବ ।
 ଚେଷ୍ଟାକ୍ରମେ ଓ ଗୁରୁତ୍ର ଚେଷ୍ଟାକ୍ରମେ ନିୟୁତ୍ତି-
 ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରତିକ୍ରମାଳ-
 କରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଯେଉଁମାନେ ନିୟୁତ୍ତିକର ବୋଧଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ
 ସଦାଧାରଣ ଶ୍ରୀରାଜେନ୍ଦ୍ର ଏହା ଅନୁମାନଙ୍କର
 ଦୟା । ବାବୁ ଦ୍ଵାରକାମାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଜଣେ
 କହୁକର୍ତ୍ତା ଓ ସୁଗୁରୁତ୍ର କର୍ମକ୍ଷମ ଓ ମଧ୍ୟ ନିବା-
 ସର ପ୍ରମାଣୀ ଜାଣିଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଗୁରୁତ୍ର-
 ଚେଷ୍ଟାକ୍ରମେ ଚାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଵପ୍ନରୁଚିତେ ଚଳାଇଥିଲେ
 ଓ ବରଦେବ ନିରାଶ୍ରୟତର କର୍ମକ୍ଷମରୁଚିତ ଚାର୍ଯ୍ୟ
 କର ଦଶେଷ ଅଭିଜ୍ଞତା ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି ।
 ବାବୁ ଗୁମସ୍ତକର ସ୍ଵପ୍ନ ଜଣେ ସ୍ଵାଧୀନ କବ-
 ସାୟୀ ସୂଦକ । ସତର ପୁଣ୍ୟ ନିବାରଣ ଚେଷ୍ଟା-
 କ୍ରମେ ଓ ଗୁରୁତ୍ର ଚେଷ୍ଟାକ୍ରମେ ମଧ୍ୟକୁ
 ଜଣେ ଦେହୁ କୌଶଳୀ ଏକ ସଦକରେ ରହି-
 ଥିଲେ ଚାର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତର ଉଦ୍ଧମରୁତ୍ର ଚଳିଥାନ୍ତା
 ଚଥାଣି ଏ ନିୟୋଗରେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଅସ-
 ଶ୍ରୋଷର କୌଶଳୀ ବାରଣ ନାହିଁ । କରଣ
 କରୁ ନୂତନ ନିୟୁତ୍ତି ଚେଷ୍ଟାକ୍ରମେ ଓ ଗୁରୁତ୍ର
 ଚେଷ୍ଟାକ୍ରମେ ଅପଣା ଚାର୍ଯ୍ୟ ଦସ୍ୟୁଗଣଙ୍କ
 ସମ୍ପର୍କ କରି ନିରାଶ୍ରୟ ଶାଳିକାରୁ ଶେଷ ବଜାୟ
 ରହିବେ ।

ଗୋରୁଗାଈ ଉଦ୍ଧାର ।
 ବାବୁଦାସୀ ରାଜକେଶର ଶୋଷଣ
 ସଂଗ୍ରହଣ ଗୋରୁଗାଈ ଉଦ୍ଧାରଣ ଶୁଣିବ
 ଅଦେବ-ପତ୍ନୀ ଗୁରୁତ୍ରକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ
 ସୁମୀୟରୁ ପଠାଇ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି
 କି ଗୋରୁଗାଈ ଉଦ୍ଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ନିରାଶ୍ରୟ ସାଧାରଣ । ଅଦେବକନ୍ୟା ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଦେହୁଅଛି ତାହା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣଙ୍କୁ ପ୍ରେସିତ ଏବଂ
 ତହିଁରୁ ଉଦ୍ଧାର ଦେବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାର-
 ପଲଟିନର ଶାନ୍ତ୍ୟସଂହାର ଗାଳ ଓ ମାନସହର
 ବ୍ୟୟ କରାଯାଇ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେହୁ ।
 ଅଦେବକନ୍ୟାଙ୍କ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ସେ ଗୁରୁତ୍ର-
 କର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କୃଷି ଏବଂ ମାମୁ ବଳତର ଦଳିତରେ
 କର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶପଦ ଏଠାରେ
 କର ଅଧିକା ଯୋଗାଡ଼ାକୁ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ବୋଧ
 ଗ୍ରହଣକରି ଓ ଗୁରୁତ୍ରକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କୃଷିପ୍ରଧାନ ଦେଶ
 ଦେହୁଥିବାରୁ ଗୋରୁ ଏହାର ସଦାପ୍ରଧାନ ଧନ
 ଅଟେ । ସର ଉଲ୍ଲାସୁମ ଦୟାପ୍ରସ୍ତୁତ ମହା-
 ସ୍ଵାମୀ ମନହାସୁ ଅଦେବକନ୍ୟାଙ୍କ ଏ ଶପ୍ତ
 ପ୍ରତିପଦ କରି ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି କି ଗୁରୁତ୍ରକର୍ତ୍ତାଙ୍କ
 ଗୋରୁକର ଅବସ୍ଥା କଳ୍ପ ମତ୍ତ ଦେହୁଅଛି ।
 ଏମାନେ ଉଦ୍ଧମକୁ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଦାର ନ
 ପାଇବାରୁ ଦୁଃଖ ଦେହୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଗୋରୁ
 ଅବ୍ୟୟରେ ଉଦ୍ଧମକୁ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଉଣା-
 ଦୋଇ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟର ଦଶେଷ ବ୍ୟାଧାର
 ଦେହୁଅଛି । ଗୋରୁର ଜଣେ ଉଣା ଦେବାରୁ
 ରୁଧ ଓ ଶିଅ ରୁଷ୍ଟ୍ୟା ଦେହୁଅଛି ଏବଂ ଦୁଧରେ
 ପାଣି ମିଶାଇବା ଓ ଶିଅରେ ଭିକ ମିଶାଇବା
 ସୁଦାର ବୁଦ୍ଧି ଦେବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ ଅଧିକ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବା ସେମନ୍ତ ନିବାରଣ କରିବାକୁ
 ସମ୍ପଦ ଦେହୁ ଚାହାନ୍ତି । ସୁଦ୍ଧିକର ଅଦାର
 ଅନୁକରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ନିରୁଦ୍ଧମାନେ ତାହାଙ୍କ
 ପୁଣ୍ୟପୁରୁଷଙ୍କଠାରୁ ଦୁଃଖ ଓ ଦୁଃଖଦେହୁଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ସାମାନ୍ୟ ଅଭିଜ୍ଞତାରେ ବାଳିଗ୍ରାସରେ
 ପଦ ଦେହୁଅଛନ୍ତି । ଏହାକୁ ଅଭିଜ୍ଞ ନିବାର-
 ଣକ ଏକପାଟ ଉପାୟ ଗାଳ ଓ ମାନସହର
 ବ୍ୟୟ ରହିକରଣ । ଏମାନେ ବାବୁରୁ ଉଣା
 ପାଇଲେ ଏମାନଙ୍କର ବସ ବୁଦ୍ଧି ଦେବ ସୁଗୁ-
 ବଳତ ଓ ଶିଅରୁଧର ଅଳ୍ପକ ଅଧି ରହିବ
 ନାହିଁ ।
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରୟୋଗରେ ସେତେ
 ଗୋରୁ ବ୍ୟୟ ଦେହୁଅଛନ୍ତି ତହିଁର ସଂଖ୍ୟା ଉଚ୍ଚା
 ଦେଖାଯାଉଅଛି ସେ ଦେବକର ସରକାରୀ ପଲ-

ଟିକାସଂଗ୍ରହ ବସ୍ତୁର ଗୋରୁ ମରଣରୁ
 ଗୁରୁତ୍ରକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ୨୦୦୦ ଲକ୍ଷ
 ପାଣି ସେନା ଅଛନ୍ତି । ଜଣପ୍ରଭ ପଦକେ
 ସେଇ ଲୋକାଏଁ ମାଂସ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେହୁ
 ଏସ୍ତୁତ୍ରପରେ ଏମାନଙ୍କର ପରିବାର
 ଗୋଟିଏ ଜଗୁର ମାଂସ ସେ ୧୦୦ ଲକ୍ଷ
 କଲେ ପ୍ରତିବଦ ୩୨୫ ଗୋରୁ ବ୍ୟୟ
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ଦେହାବରେ ଏହା ପ
 ଖର୍ଚ୍ଚସଂଖ୍ୟାରେ ଗର ଉଦ୍ଧମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ
 ଉଦ୍ଧମକର ଗୋରୁ ଓ ମଗହୁ ବ୍ୟୟମାନ
 ଏସ୍ତୁତ୍ରପରେ ମାଉଗାଈ ପଲଟିନ ଓ
 ଏକ ମାଈ ମଗହୁ ଓ ବଳତ ସମତର ୮୦୦
 ଦେହୁ । ଅଦେବ ସରକାରୀ ଚାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ
 ଗୋରୁଗାଈ ଦେମନ୍ତ ମତ୍ତ ଦେହୁଅଛି ତାହା
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖାଯାଉ ଅଛି ।
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ ବାବୁ ମାଉଗାଈ ଅଭିଜ୍ଞତା
 ନିଷେଧ ଦେହୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଜଣକର ଚନ୍ଦ୍ର
 ଓ ଉଦ୍ଧମକରୁ ନିରାଶ୍ରୟ ଅଧିକ ଓ ଉଚ୍ଚ-
 ପକ ଜାଣି ଦେହୁଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଗୁରୁତ୍ରକର୍ତ୍ତାଙ୍କ
 ସମ୍ପାଦେଶା ଉପକାର କରୁ ଗୋରୁ ଦେହୁ-
 ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଚାହାର ଉପାଦେଶରେ
 ଉଦ୍ଧାରଣ ରହିବା କୌଣସିପ୍ରକାରେ ସୁଦ୍ଧିକର
 ବୋଧ ଦେହୁ ନାହିଁ । କୃଷି ଓ ବାଣିଜ୍ୟର
 ଉଦ୍ଧମକାଶେ ସରକାରଙ୍କର ଗୋଟିଏ ସୁଗୁ-
 ମଦକୁମ ରହି ଅନେକ ବର୍ଷ ଦେହୁଅଛି ମାତ୍ର
 କୃଷିର ପ୍ରଧାନ ଅବଳମାନ ଗୋରୁ ଉଣା
 ଦେଲେ ଉଚ୍ଚ ମଦକୁମାତ୍ରାସୁ ସକ୍ତ ଉପକାର
 ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ଅଦେବ ଗୋରୁଗାଈ
 ଶପ୍ତକରେ ସଦାପ୍ରେ ବ୍ୟାଧି କରଣ ଅବଶ୍ୟକ
 ଏବଂ ଅପାରକ ପଲଟିନକାମେ ମାଉଗାଈ ଓ
 ମଗହୁ ଦେହୁ ବ୍ୟୟକର ନାହିଁ ଏପରି ଗୋଟିଏ
 ଅଜ୍ଞ ପ୍ରୟୋଗ ଦେଲେ ଅନେକ ଉପକାର
 ଦେବ ଏମନ୍ତ କର୍ତ୍ତା ବୋଧପାରେ ଦୂରାତ୍
 ଏପରିବ୍ୟୟ ନିଷେଧ କରାଯାଇ ନ ଥାରେ ।
 ଏହାକୁ ଅଦେବକନ୍ୟା ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ
 ଗୁରୁତ୍ରକର୍ତ୍ତା ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଶୁବଦ୍ୟ ଏହାଦେ-
 ନକେ ସରୁଠାରେ ଉଦ୍ଧମକର ବ୍ୟୟ ନିଷେଧ
 ନ କରି ଜଣେ ଏକ ପ୍ରଦେଶରେ ତାହା
 କଲେ ଅନେକ ମଙ୍ଗଳ ଦେବ ।
 ଅଦେବକନ୍ୟାଙ୍କ ସୁଦ୍ଧିକର ସେମନ୍ତ
 ନିୟୁତ୍ତିକର ଚାହାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ସେମନ୍ତ ଉଦ୍ଧ-
 ମକୁ ଅଛି ଏ ବସ୍ତୁରେ ସନେବ ନାହିଁ ।
 ଅନୁମାନେ ଉଦ୍ଧମକରୁ ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ

ଅନୁଗ୍ରହ କରୁଅଛୁ ଯେ ଏହି ଅବେଦନପତ୍ରକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଦେଇ ଏକ ମହାମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକୃଷ୍ଣକ ଏ କ୍ରମରେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଗୋଟିଏ ମହତ୍ତ୍ୱ ଘଟଣା ଘଟାଇବୁ ।

ପରସପରେ ଅବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାମତ୍ତେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ କୁଣ୍ଡାଏଟିଏ ଓ ଏ କ୍ରମରେ ସାଧାରଣ ସହାନୁଭୂତି ଅଛି ସେମାନେ ଅପଣା ଅଭିପ୍ରାୟ ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ସେ କଡ଼ ବାଧୁତ ଦେବେ । ସାଧାରଣ ନିକଟକୁ ଶୁଣି ଲେଖିଲେ ଲାଗାଯାଇପରେ ଏହିପରି ଲେଖିବାକୁ ଦେବ ସମାଜକୁ ସି, ଏକ, ସମାଜର ଦ୍ୱିଗାୟ ମେଣ୍ଟଳ ଲଳନସ, ବସେଇ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏକ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟଣା ପଠା ଯାହାକି କାଠିଗୋଡ଼ା ପଠା ମାତ୍ର ଦୁର୍ଘଟଣା ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ଯଦୁ ବର୍ଣ୍ଣାସତ୍ତ୍ୱ ଏପରିକି ଯାହାକୁ ନାହିଁ । କେତୋ ମେଘାହଳ ଦେଇଥିଲେଟି ଚନ୍ଦ୍ରଚର ହେ ପରେ । କେମାନେ ଯୁଦ୍ଧରେ ପାରିବ ଅନାଦି କରିଅଛନ୍ତି ।

ଅଧିକାରୀ ସୁରକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ର ଚାଲୁ ନକରଣେ ଠାଏ ବେଳାକାଳ ପ୍ରକୃତ ଏକ ରକ୍ଷାକାର ସେଇ ଅସିଦ୍ଧତା । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବଳେକ୍ତେ ମାତ୍ର ଏକ ନବ ଦୁର୍ଘଟଣା ବନ୍ଦବ । ସାଧାରଣଙ୍କୁ କେତୋକେ କୋବସାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ବଦ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସତେ ସେ ଅଧିକରେ ଚନ୍ଦ୍ରକର ଏକସମାପ୍ତରେ ଦେଖିପାରିବେ ।

ଏ କରକରୁ କଥେ ମାନାମ ବନ୍ଦୁକ୍ରମା ଅସିଦ୍ଧ । ଦୁର୍ଘଟଣା ଗ୍ରାମର ବେଦେକ ସୁବକ ଗୋଟିଏ permanent theatrical club ଗ୍ରାମର ବନ୍ଦକାଳ ଯଦୁ ବନ୍ଦାଉ ବାର୍ତ୍ତାରେ ପରବଦ କରକା-ଏକାଣେ ସାଧାରଣାୟି ଦେଖା ବନ୍ଦୁଅଛନ୍ତି ପୁଣି ଅନନ୍ଦ ଦୁର୍ଘଟଣା ସମୟରେ ଏମାନେ ନାଟ୍ୟକୁମ୍ଭରେ ଭଗୀର୍ଷ ଦେବେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପୁଣିକା ଭଉଳ ଯେ କି ପଠାକୁ କାଲେସୁର ଚକ୍ରିକୃଷ୍ଣୋଦ୍ଧୱୀର ବାଲେସୁର ବାଠକାବଦ୍ୟାଳୟସମ୍ପର୍କରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ପରେ ନିୟୁତ ହୋଇ ସାଧୁଥିଲେ; ଯାହାରେକ୍ତେ ସାବୁଦେକ ଅପରି ଅନୁସାରେ କୋର୍ଡ଼ ଠାକୁ ମାତ୍ର ପରେ ବାଲିକୁ ଅପସୁ ଚୋକାପାରି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ବାଦ୍ୟର ବନ୍ଦୁଥିଲେ । ସମ୍ରାଜ୍ୟ ସୁଦୁରୁ ଅବସତ ଦେଉଁ ଯେ ସେ ଚନ୍ଦ୍ର ମାତ୍ର ଠାଏ ଭଦ୍ରାକୁ ବାଲେସୁର ମିଶନ-ବାଠକାବଦ୍ୟାଳୟର ଚକ୍ରାଧ୍ୟକ୍ଷକା ଶ୍ରୀମତୀକୃଷ୍ଣା ମିଶେଷ୍ଟ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ଅଧିକୃଷ୍ଣୋଦ୍ଧୱୀ ଚକ୍ରାଧ୍ୟକ୍ଷ ହୋଇ ବାଲି କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା ଅନାଦି ଅପଦର ବସ୍ତୁ ଅଟେ । ଶ୍ରୀମତୀ ପୁଣିକା କିଛି ମିଶନ ବାଠକାବଦ୍ୟାଳୟର ବାଲେସୁର ଚକ୍ରିକୃଷ୍ଣୋଦ୍ଧୱୀର ନିୟୁତ ହୋଇ ସାଧୁଥିଲେ । କୋର୍ଡ଼ ଠାକୁ ପାରି ବାଲି ଶ୍ରୀ ଯୋଗାଇଣ ସେ ଅପସକୃଷ୍ଣମୟ ମଧ୍ୟରେ ନୂତନ ବର୍ମ ଗ୍ରାସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାରେ ଯେତେ କିମ ପଦ-ଶୋକାର୍ଥ ବାଠକା ଅଲେ ଚକ୍ରାଧ୍ୟକ୍ଷେ ପୁଣିକା ସର୍ବତ୍ର ଅନଳେ

କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତା ପାରି ବାଲେସୁର ସାଧୁଥିଲେ । ସେ କୃଷ୍ଣୋଦ୍ଧୱୀ ଏକ କୃଷ୍ଣମତ୍ର ଏପରେ ଅମ୍ଭମତ୍ର ଏପରେ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ-ଗଣେଷ ।
ଉପରେକର ସହକରକାରୀ ଅଧିକାର ମି: ଡଃ, ସେ, ମେଡ଼ିକାଲ ବାଲେସୁରର ସର୍ବର ମହତ୍ତ୍ୱମରେ ଶ୍ରୀତ୍ର ଦେଲେ ।

କର୍ତ୍ତମାନ ଚକ୍ରାଧ୍ୟକ୍ଷ ବାଲେସୁରର ଯେ କଲେକ୍ତୁର ଓ ଯେ ମାନକେଷ୍ଟ ବାଲି ଅଧିକୃଷ୍ଣୋଦ୍ଧୱୀର ମୈତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଚର ସ୍ୱ-ଭଗ୍ନନକର ଭର ଶ୍ରଦ୍ଧା ନିବନ୍ଧେ ।

ଉପରେକର ପ୍ରକେଶିକା ପଦାଧିକାରୀ ଚକ୍ରାଧ୍ୟକ୍ଷ ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶା ସୁଦୁର ଚକ୍ରାଧ୍ୟକ୍ଷ ଯେମାନେ ବାଠକାସ୍ତ୍ର ହୋଇ-ଅଛନ୍ତି ।

ଫିଙ୍ଗ୍ ଗ୍ରେଡ଼ ।

ମହତ୍ତ୍ୱ ଅନ	କେଲେକ୍ତୁର ବାଲେକ୍ତୁର ସୁନ
ମଧ୍ୟସ୍ତର ଠାଏ	ସୁଗ୍ରହଣ
ସୁଦୂର ଠାଏ	"
ପ୍ରିୟକାଥ ସେନ	କେଲେକ୍ତୁର ବାଲେକ୍ତୁର

ଉତ୍କଳ ଗ୍ରେଡ଼ ।

ପ୍ରତ୍ୟାପଦକ ମହତ୍ତ୍ୱୀ	କେଲେକ୍ତୁର ବାଲେକ୍ତୁର
କେଲେକ୍ତୁର ବାଲେକ୍ତୁର	କେଲେକ୍ତୁର ବାଲେକ୍ତୁର
କେଲେକ୍ତୁର ବାଲେକ୍ତୁର	କେଲେକ୍ତୁର ବାଲେକ୍ତୁର
କେଲେକ୍ତୁର ବାଲେକ୍ତୁର	କେଲେକ୍ତୁର ବାଲେକ୍ତୁର
କେଲେକ୍ତୁର ବାଲେକ୍ତୁର	କେଲେକ୍ତୁର ବାଲେକ୍ତୁର
କେଲେକ୍ତୁର ବାଲେକ୍ତୁର	କେଲେକ୍ତୁର ବାଲେକ୍ତୁର

ପାଠକର କିମ ବାଲି କୃଷ୍ଣୋଦ୍ଧୱୀର ଚୋପସ୍ତ୍ର ଦେଉରୁ ପାଠକମେ ଠାକଠାକୁ କେତ୍ରସ୍ତ୍ର ଠାକର କରୁଅଛନ୍ତି କିମ୍ପୁଣ୍ୟ ସାଧୁଅଛି ଯେ ସେ ଏପରିକି ଯେ କେଲେକ୍ତୁର ବାଲି ଅଛନ୍ତି । ଦିଗ୍ନସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କଠାରୁ କୋଶିକା ଚୋପସ୍ତ୍ର କେତ୍ରସ୍ତ୍ର ଠାକର ଦେଲେ ସେମାନେ ଅପସକୃଷ୍ଣମୟ ପ୍ରାସ୍ତ ହୋଇ ପାରି ଯେଲେକ୍ତୁର ବାଲି ଅଛନ୍ତି । ଉପାୟ ମତ୍ର କୁଠା ।

କେଲେକ୍ତୁର ବାଲିକାକୁ ଗୋଟିଏ ପଦକ୍ତୁଳର ଠାଏ ବାଲି ଅଛନ୍ତି ଯେ କୋଶିକା ମାତ୍ରକେଷ୍ଟ୍ର ଚକ୍ରାଧ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କ ଉପରେ କେତ୍ରାଧ୍ୟକ୍ଷକର ବାଠକା କରିପାରିବେ ନାହିଁ । କେଲେକ୍ତୁର ଯେଲେକ୍ତୁର ବାଲିକା ଓ ଯେଲେକ୍ତୁର ବାଲି ଅଛନ୍ତି ।

କେଲେକ୍ତୁର କେଲେକ୍ତୁର ବାଲିକା ଠାଏ ଗୋପ କରିଥେପ ବାଲିକାରେ ଏହାର ଏକମାତ୍ର ବାଦ୍ୟର ହୋଇଅଛି ।

କର୍ତ୍ତମାନ ସୁଗ୍ରହଣ ସୁଗ୍ରହଣର ଯେ ଯେ ବାଲି ପଦକ୍ତୁଳର ସେନ ଚକ୍ରାଧ୍ୟକ୍ଷ ହୋଇ ଚକ୍ରାଧ୍ୟକ୍ଷ ଉପକା ବଦ୍ୟାଳୟରେ ପରିପର୍ଷିତ କରୁଅଛନ୍ତି ।

କେଲେକ୍ତୁର କେଲେକ୍ତୁର ବାଲିକା ମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀମତେ ନୀଳା ନୀଳା କି ଏ ଶ୍ରୀମତେ ଅପଣା ଶ୍ରୀର ଉପରେକ୍ତୁ ଗ୍ରାଣରେ ମାରି ପଦକ୍ତୁଳର ସମାପ ମିଳଇ । ଉକ୍ତ ଉପା-ସର ଶ୍ରୀ ସେଲେକ୍ତୁର ବାଲିକା ନୀଳା କି ଏ ଯେକ୍ତୁ ଠାଏକୋଟି କରିଥେପାଲି ଉପରେ ମନରେ ସେକ୍ତୁ କାଠ ହୋଇଅଛି । ବାଲିକାରେ ସେ ଅଧିକରେ ଏକାକ୍ରାଦେଷ୍ଟି ଦୁଇପ୍ରକୃର କେଲେକ୍ତୁର ବାଲିକା ଅଧିକରେ ଦୁଇ ପଦକ୍ତୁଳ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣୋଦ୍ଧୱୀରେ କୋଶାମାତ୍ର ଅପର ବେଳି ହୋଇ-ଅଛନ୍ତି ସମାପ ମିଳଇ । କେଲେକ୍ତୁର ବାଲିକା ମାତ୍ର ଯେ

କେଲେକ୍ତୁର ବାଲିକା ମାନଙ୍କ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ପଦ-କର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ବାଲି ମତ୍ର ହୋଇଅଛି । ଏପରିକି ଅନନ୍ଦ କି ମାତ୍ର ପଦକ୍ତୁଳର କେଲେକ୍ତୁର ଅଛି ।

କେଲେକ୍ତୁର ବାଲିକା ମାନଙ୍କ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ପଦ-କର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ବାଲି ମତ୍ର ହୋଇଅଛି । ଏପରିକି ଅନନ୍ଦ କି ମାତ୍ର ପଦକ୍ତୁଳର କେଲେକ୍ତୁର ଅଛି ।

ମାତ୍ରାକଠାରେ ଗୋଟିଏ କାହୁର ଯେଲେକ୍ତୁର ଯେଲେକ୍ତୁର ବାଲିକା ମାନଙ୍କ ହୋଇଅଛି । ଏପରିକି ଅନନ୍ଦ କି ମାତ୍ର ପଦକ୍ତୁଳର କେଲେକ୍ତୁର ଅଛି ।

ଏକ କୃମ ମାତ୍ର ଯେଲେକ୍ତୁର ବାଲିକା ମାନଙ୍କ ହୋଇଅଛି । ଏପରିକି ଅନନ୍ଦ କି ମାତ୍ର ପଦକ୍ତୁଳର କେଲେକ୍ତୁର ଅଛି ।

କର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ବାଲିକା ମାନଙ୍କ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ପଦ-କର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ବାଲି ମତ୍ର ହୋଇଅଛି । ଏପରିକି ଅନନ୍ଦ କି ମାତ୍ର ପଦକ୍ତୁଳର କେଲେକ୍ତୁର ଅଛି ।

କେଲେକ୍ତୁର ବାଲିକା ମାନଙ୍କ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ପଦ-କର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ବାଲି ମତ୍ର ହୋଇଅଛି । ଏପରିକି ଅନନ୍ଦ କି ମାତ୍ର ପଦକ୍ତୁଳର କେଲେକ୍ତୁର ଅଛି ।

କେଲେକ୍ତୁର ବାଲିକା ମାନଙ୍କ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ପଦ-କର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ବାଲି ମତ୍ର ହୋଇଅଛି । ଏପରିକି ଅନନ୍ଦ କି ମାତ୍ର ପଦକ୍ତୁଳର କେଲେକ୍ତୁର ଅଛି ।

କେଲେକ୍ତୁର-ସମ୍ବାଦ ।

କେଲେକ୍ତୁର ବାଲିକା ମାନଙ୍କ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ପଦ-କର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ବାଲି ମତ୍ର ହୋଇଅଛି । ଏପରିକି ଅନନ୍ଦ କି ମାତ୍ର ପଦକ୍ତୁଳର କେଲେକ୍ତୁର ଅଛି ।

କେଲେକ୍ତୁର ବାଲିକା ମାନଙ୍କ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ପଦ-କର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ବାଲି ମତ୍ର ହୋଇଅଛି । ଏପରିକି ଅନନ୍ଦ କି ମାତ୍ର ପଦକ୍ତୁଳର କେଲେକ୍ତୁର ଅଛି ।

ଦଶସ୍କରେ ଚରଣାସୁ କହିବାରେ ସାହେବ ପ୍ରଣୀତ ଭବୁ
 ଚରଣାସୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟା ସା ଗାଈ ର କରପ୍ରାପ୍ତ ହାକିମଙ୍କ
 ଚକ୍ର ଚଠାଠ ସ୍ୱକାରେ ସାହେବ ମହୋତସୁ ସ୍ୱରୁ ଦଶସ୍କର
 ଭକ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ଶୁଣିବାରେ ନୂତନ ବକାଳର କୌଣସି ଯୋଗ
 ନାହିଁ ହେତୁ କି ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତାତ ଚେତ ସୁନ୍ଦର ଶର
 ସୁନ୍ଦର ସଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶନକର ନୂତନ ବକାଳପ୍ରଦ ଏପ୍ର-
 କାର ବରଦାର ରପତ ହୋଇ ନାହିଁ ।

କାକୁ ବୈଦ୍ୟନାଥ ସ୍ୱୟ ଯେମନ୍ତର କାନଗୋଇ ସେ ଚ
 ବର୍ତ୍ତମାନ କେନ୍ଦ୍ରୀୟତାର ସ୍ୱାଧୀନ ବେଶର ଜଣେ ଅବୈଦ୍ୟକ
 ମାତ୍ରସ୍ତେ ସ୍ତରେ ସେ ଚରଣମାସ ତା ୧୮-୧୧ ରପରେ
 ବେଶବର୍ତ୍ତମାନ ଚାହୁଁଥିବର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ରୂପର ପର ମାନବକାଳା
 ସ୍ୱରୂପ କରୁଅଛନ୍ତି କାକୁ ପ୍ରାଣୀତ ଅତ ରପନ ନିର୍ମି
 ସ୍ତରେ ଯାକ ନବାସେ ସମସ୍ତେ ହାସିତ ଅଛନ୍ତି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟତା ଶରତ ମଧ୍ୟରେ ଚରଣତା ସେବ ଚର
 ବୃତ୍ତି ଚରଣାସାବ ଓ ଅଭିପ୍ରାଣ ଇତ୍ୟାଦିରେ ମଧ୍ୟ ରପ
 ସେବର ଗ୍ରାହଣିକ ଦଶେଷ ପରମାନ ଚରଣାସାବସହ ଏପ-
 ର୍ତନ୍ତୁ ସାମ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଏତ ଚରଣ ପୂର୍ଣ୍ଣମ ରପରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟତା ଚାକଦାସ
 ଚରଣପୂର୍ଣ୍ଣମାରେ ନୂତନ ପୁଣା ପିତାକାର ପ୍ରଥା ଚରଣାସାବ
 ଓ ଚାହା ପୂର୍ଣ୍ଣମ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱାକ୍ଷରୀତା ଶ୍ରବଣ-
 ଚରଣକର ସ୍ୱାକ୍ଷରୀତା ସରପ୍ରାସ୍ତରେ ଗ୍ରାସ ୧୦ ପୁନା
 ଯେବ ପତ୍ରଣ ସମସ୍ତେ ରପର୍ଣ୍ଣିତ ସ୍ତରେ ଶା ସୁନ୍ଦା ଅଧିକ
 ଏସ୍ତରେ ବହୁ ପୂର୍ଣ୍ଣମା ହୋଇ ନାହିଁ ମେଦାହର ଅଧ ବନ୍ଦ
 ପତର ହୋଇ ନାହିଁ ।

। ପ୍ର । ଅସ୍ତରେସ୍ତର । କୌ । ଠାକୁରପଟଣା ପ୍ରାମରେ
 ଗୋ ୧ ୩ ଅମ୍ବକରେ ବଳସର ଚୁନ୍ୟ ସମ ସ୍ତେଷ୍ଟ
 ଅଚୋବ୍ରତରେ ସୁବା କୌଣସି ସମସ୍ତରେ ବହ
 ନାହିଁ ।

ଉପାଦେୟ-ସମ୍ପାଦକ ।

ଚରଣ ମରଦକାର ଏଥକରେ ରସାକର ଗୋଟାନ
 ହୋଇ ଅଚେତ ସ୍ୱାଧୀନ ଓ ବହୁ ବରମାନ ଦାନିପକା-
 ଅହି । ଏହା ସବଳ ଶାମାନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଏବର
 ବୈଦ୍ୟ ନାମରେ ଜଣେ କୃଷକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବର୍ଣ୍ଣ ବରଣା-
 ସମସ୍ତରେ ଚାହା ରପରେ ଚକ୍ରପାତ ହୋଇ ଚରଣ ଇତ୍ୟ-
 ଯଦା ସମ୍ବରଣ ବଦଅତ ଓ ଗୋଟିଏ ବଚତ ପସ୍ତୁ ଗ୍ରାସ
 ହୋଇଅଛି ।

ଚରଣପାତ ଚରଣ ବେଦ "ବ୍ୟାଧିକାର" ଚରଣ-
 ଗାୟତ୍ରୀରେ ଚରଣ ଚରଣ ହୋଇ ଚରଣ ବେଦେ
 ବାହାରି ସ୍ୱକାକୁ ଚାହାରି ଶିବୁ ଅଧ୍ୟ ନବେ ଚରଣ ହୋଇ-
 ଶିବ । ଚରଣେଷ୍ଟ ଗ୍ରାମୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧି ପଦୁଷ ଅଛନ୍ତି । ଚର-
 ଶରେ ବର ଦେବ । ଲେଖି ମୁଦିତ ବଦୁଣକ ବହୁଭବି ।

ପ୍ରେସ୍‌ମାନ ।

ପଦୁଣେଚକ ମକାମକ ନମନ୍ତେ ଅନୁ-
 ମାନେ ବାସ୍ତୀ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଉତ୍କଳପାଠକା ସମ୍ପାଦକ ମହାସୟ-
 ସମାପେଷ୍ଟ

ମହାସୟ !

ବଟକ ନୁଅସ୍ତକ ନବାସୀ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଚାକୁ
 ଉମାତରଣ ବ୍ୟାସ ଜନିତାର ମହାସୟ ଅନୁମା-

କର " ଉତ୍କଳାସ ଶ୍ରୀବଟକ " ନମନ୍ତେ ସମସ୍ତ
 " ଶ୍ରେଷ୍ଠ " ଏବ " ସିନ୍ " ଚୟାଉ କରଣ-
 ବାକୁ ପ୍ରକୃତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଅତରୁ ୧୯
 ନ ଦେଲ ବର୍ତ୍ତ ଅରମ୍ଭ ବରଇ ଅନୁମାନକୁ
 ସରଥାଚିତ ଉତ୍କଳାସକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏପର
 ବାକୁ ମହାସୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀବଟକ ନମନ୍ତେ
 ସେତେ ଖର୍ଚ୍ଚା ଲାଗିବ ଚାହା ସବୁ ସେ ଦେବେ ।
 ଏପର ଏବ ବୁଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟରେ ବସୁଷେଷ କର-
 ବାରେ ବାକୁ ମହୋଦୟଙ୍କର ସତେଷ୍ଟ ଉଦା-
 ରା ଓ ସୁଦେଶରୁପାଧାନେତା ସୁବାର ପ୍ରକାସ
 ପାଉଅଛି । କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେବାର ଦେଖିଲେ
 ଅଚେତ ଲୋକ ଅକଳତ ଦେବେ ।

ଅପଣକର ବସନ୍ଦ
 ବଟକ ସାବକୃତିସରଦାର
 ଉତ୍କଳାସ ଶ୍ରୀବଟକ ସମ୍ପାଦକ

ମହାସୟ ।

ପ୍ରାୟ ୧ ମାସପୂର୍ବେ ଲବଣର ଉତ୍କଳାସ
 ସକାଶେ ପୁଲସକାର ପ୍ରକୃତରେ ନାମଗ
 ବକ୍ତାଉ "ପ୍ରକୃତମହଣ ମୁଲ୍ୟ ୫ ୨୩ କା ଆର୍ଯ୍ୟ
 ହେଲ ଏହି ଅଦେଷ କରବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଲବଣକେତାମାନେ ମହଣ ୫ ୨୩୮ କରି
 ବିକ୍ରୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ନିୟମରେ ଲବଣ-
 କର ଅତି ବହୁତକ ରହିଲେ ଗରବ ଲେ-
 ବମାନେ ଲବଣଆରଣ ବସପାଉଦେ ହେ ?
 ସେଦେବୁ ସେମାନେ ଅର୍ଥାନ୍ତକରୁ ଚଳେ
 ନିଗବାରେ ରହି ସମସ୍ତାଭିପାତ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏବେ ଖାଦ୍ୟନୁବ୍ୟର ଦୁର୍ଗୁଲ୍ୟ, ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ପୁଣି
 ଲବଣକର ବୃଦ୍ଧି ଦେଲେ ସେମାନେ ଓ ସେ-
 ମାନକର ସରକାର ବର୍ଣ୍ଣ ବପର ଚଳିବେ ?

ଏତେବେଳେ ଗରବଲୋକମାନେ ସେପର
 ବିଷ୍ଣୁରେ ଚକ୍ରଅଛନ୍ତି ଚାହା ଦେଖିଲେ କେଉଁ
 ଅକର୍ମଣ୍ୟା ଦୁମନ୍ତୁତ ନ ଦେବ ଦେ ଉତ୍କଳ-
 ବାସି ଗୁରୁତ୍ୱ । ଅପଣମାନେ ଏତେବେଳେ
 ଅତି ବାହିତ ହରୁତର ଦେଉଅଛନ୍ତି, ଶାବା
 ଏ ବସ୍ତୁରେ ମନୋଯୋଗ ଦସ ଗରବ-
 ଲୋକମାନଙ୍କ ଦୁର୍ବିଶା ସଶ୍ରୁତ ବରନ୍ତୁ ।

ଏକାନ୍ତ ବସନ୍ଦ
 ଶ ମାନକର ବାସ

ମହାସୟ !

ଅକବାର ପାଣିକାରେ ଯୌତବାର ଜାନିନ-

ସମ୍ପାଦକ ମାଲ୍ୟବର ଦାନକୋଟକର ଉଚର
 ଅଦେଷ ଅପଣ ପ୍ରବୁର କର, ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଅକର
 ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଦେବନ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଲୋକ
 ରୂପା ଦେବର ସମ୍ପଦାକୁ ଲୋକ ଅପଣକ
 ସହୁତ ଏକ ଚିତ୍ତ ହୋଇ ଅକରରେ ମାଲ୍ୟ-
 ବର ଦାନକୋଟକୁ ବୁଝା ଅଧ୍ୟକାଦ
 ଦେବେ, ଶେଷେରୁ ଫଳକଦାର ଜାନିନ-
 ଅପାମାନକ ପ୍ରକ ପ୍ରକୃତ ଶେ ପାଠାଚକକ
 ଦୋକପତିଥିଲ ଏସ୍ତରେ ସନେଦ ନାହିଁ ।
 ଅକରକ ସେବେଲୋକ ଜାନିନ ଦେବ
 ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଏଦାର ପ୍ରମାଣ
 ଦେବେ, ଓ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚେ ମୋକ୍ତାରଅବ
 ସମସ୍ତେ ଚର୍ଚ୍ଚିର ସାମ ଅଛନ୍ତି । ଜାନିନ କୁସମ
 କାବାକୁ ଜଣା ନାହିଁ ? ଦୋଷ-ପୁଲସ ଜାନିନ-
 ଦ୍ୟୁତିଠାରୁ ଜାନିନ ବଦନ ରପଦ; ପୂର୍ବରେ
 ଅପଣକ ଜାନିନ କୁସମ ଦାବରେ ରପଦ ।
 ଯଦା ନ ଦେଲେ ଅବା ଧାରକୁ ବହୁ ଉପା-
 ଧକ ଦେଲେ, ଉପସ୍ତୁ ଜାନିନଦାର ଉପସ୍ତୁତ
 ଆଉ ନା କାହିଁ, ଜାନିନ ବ୍ୟକ୍ତି ଦେବେ-
 ଲେଲଦେଲେ ମୁକ୍ତି ପାଇବାରୁ ପାରୁ ନ ଥିଲ ;
 ଅକେତ ଅର ଏକାଦିଶରୁ ଅଧାରୀ ଦାକରକୁ
 ପଠାସିବାର, ପୁଣି ଦେବେ ଦାକରରେ
 ୨୩ ବନ ରହିଲ ପର ଜାନିନ ବସ୍ତୁମତେ
 ବନ୍ଦୋଦସ୍ତ ଦେଲେ ସେଠାରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଅବା-
 ବସ୍ତୁ ଅନୁକୃ ଚରାଅଛି । ଏହି ଉତ୍କଳ-
 ସକାଶେ ସେ ଦେବନ ଏ ଦାନର ଦୋଷ-
 ଅମଲ ଦୋଷୀ ଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ ମୁଦେ, ଏମାନକ
 ପୂର୍ବପୁରୁଷ—ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରକାସକାରମାନେ ଏହି
 ଉତ୍କଳକୁ ପୁରୁଖାନୁକ୍ତମେ ଗଢ଼ାଇ ଅତିଅଛନ୍ତି ।
 "ସୁରୁଖାସୁର" ର ଏ ଗୋଟିଏ ପାର୍ବଲକର
 ସନ୍ତାନ—ଏକପରଶାନ୍ତି ପ୍ରକାଶକର ବର—
 ସାହାର ମୁଣ୍ଡ ମାଲ୍ୟବର ଦାନକୋଟ ଖଣ୍ଡା-
 ଧାରରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠକର ଅଛନ୍ତି । ପରଦତା ୫ ୧
 ବା ଦେବାର ଯେ ବସ ବସ୍ତୁ ଅପଣ ଲେଖି
 ଅଛନ୍ତି, ଚାହା ପ୍ରାୟ ସବୁଠାରେ ପ୍ରଚଳତ ସ୍ତଳ
 (ଅପା ବର ଅତି ନାହିଁ ଓ ଦେବ ନାହିଁ) ମାତ୍ର
 ଦୋଷପିଠାରେ ୫ ୧୦ ବା ସୁବାର ଅନୁ ବସ୍ତୁ
 ବର । ୧୭ ବର୍ଣ୍ଣ ଚଳେ ଅନୁ ଏପ୍ରଦେଶୀୟ
 ଦୋଷପି ସବୁଦକୋଟ ସ୍ତଳ ଅନୁର ଉପସ୍ତୁ
 ବର୍ଣ୍ଣରୁ ଜଣେ ଖଦେବ ଥିଲେ, ସେଠାରେ
 ସେହି ୫୧ ଚେତ ଚକ୍ର ଥିଲ । ଦଶକା ଜାନିନ
 ବ୍ୟକ୍ତି ଅଠଅଣା ଦେବାରୁ ନ ପାଉଲେ ବାଳ-
 ଚକ୍ର ପଠାଉଅଛି । ନାସ ବରଣା କରୁ

ଏବେ କୋଟର ଏହି ପ୍ରଧାନ ଉପାୟର ମୁହାଁରେ କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ପୁଣି ଅଭାଗୀ ଅସମ୍ପାଦକ କୋଟର ଉପରେ କୋଟର ଲଳିତାପତ୍ର ଅତି ଚପା ଯିବ ନାହିଁ । ସେ ଯାହା ଦେଇ ଦୁଃଖର କଥାରେ "କୋଟକାବୁ-କ"ର ଲେଖକ ଅପରାଧୀ ହୋଇ କୋଟରର ଗୁଣ ଉପାସ ସମ୍ମାନ ଦର୍ଶାଇ କରୁଥିଲେ । "କୋଟକାବୁକ" ବିଷୟକୁ ଉଚ୍ଚାଗଳ ! ଏବେ ଆଦାଲତର ଜୁରମ ବଦଳ ଉଚ୍ଚାଦି ବଦଳିବ ବହୁ ଉପାୟ ଅପଣ ଅବା ଅପଣଙ୍କ ବହୁ ସମ୍ପଦ ସୁସଜ୍ଜ ପାଠକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ପ୍ରକାଶ କଲେ ସଦସ୍ୟ ଗଣ୍ୟ ମାମଲତାକାର-ମାନଙ୍କୁ ଚିରଦାୟକ ଭରଣେ ଓ ପ୍ରକୃତଦେଶ-ହୃଦିତୀ ବୋଲି ସୁଖେ ବ୍ୟୟାଦ ଦେବେ ।

୧୯୧୭ } ଅପଣଙ୍କର ଚିରଦାୟକ ।
ସବୁଜନ୍ମାଳା ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

ବାବୁ ଭଗନେ ୨୦୦ କରଦେବ କୋଟକା ଅର୍ଥମ ୫୦	
ଦାତ୍ରସର୍କାର ସିଦ୍ଧ ଗୋଦାସ ଦେଶେନ୍ଦ୍ର ୫୦	
ବଦାୟା ୫୨୫	
ଗଜସୁନ୍ଦର ସୁବି ୫୦	
କଳସମ ଦାସ କମିତାର ବନ୍ଧୁ ୫୦	
ବନେସର ଦାସ ୫୫	
ପଦ୍ମାମଣି ଅଡ ୫୦	
ରଘୁଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ବସୁନ୍ଦ ୫୦	
ସଦାସନଦାର ନାୟକ ବନ୍ଧୁ ୫୦	
ଦୟାଧର ଦାସ ବସୁନ୍ଦର ମସୁରଦେବ ୫୦	
ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ବନ୍ଧୁ ୫୦	
ବାସୁଦେବ କାମଲୋଚ ୫୦	
ରଘୁନାଥ ମହାପାତ୍ର ବାଲେଶ୍ଵର ୫୦	

ବି କ୍ଷ ପ ନ ।

NOTICE

Key to New Royal Readers No II is out. Price 3 (Three) annas. To be sent by value-Payable post. Apply to the Secretary Printing Company Cuttack.

TO THE DEAF.

A 132 page Illustrated Book on Deafness Noises in the head how cured at your homes. Price 6 annas; Address Dr. Nicholson, 5, Old Court House Street, Calcutta.

ବଧୀରଜୀପ୍ରତି ।

ବଧୀରଜୀ ଓ କାନଭୁବରେ ଶକ୍ତ ଦେବା ବିପର ଦାରେ ବସି ଅଭୋଗ୍ୟ ଦେବାବିଷୟକ ସତର ପୁ ୧୯୨ ଶ୍ଵାର ପୁସ୍ତକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦/୮ ଦଲିଲତା ଓଲଭ କୋଟକାବୁକ ଶୁଣି କିମ୍ ମୂଲ୍ୟ ଭବନରେ ତାଙ୍କୁ ନିକଲସନଙ୍କ ଠାରେ ପାଠ୍ୟଯିବ ।

ଦ୍ଵାରକାବୁକ କୃତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକମାନ ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି :—

କ୍ଷେତ୍ରପରମଣ ୧୦୦	ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ।
ସରଳଭୂଗୋଳ ୫୦	୮
ଓଡ଼ିଶାଭୂଗୋଳ ୫୦	୮ ୧୦
ଜଗତ୍ସଂଜ୍ଞାନ ୫୦	୫୮
ଶିକ୍ଷାବିଧାନ ୫୦	୫

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କରସ୍ଵାମୀ ସେକେଟରୀ

ଉତ୍କଳ ଇତିବୃତ୍ତ

ଦ୍ଵିତୀୟ ସମ୍ପରଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଅଣା । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପତ୍ରିକାୟତ୍ରେ ଓ ବାଲେଶ୍ଵର ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

ଏହା ଅପର ପ୍ରାଚିନେଶ୍ଵରପାଠ୍ୟ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ଇତିହାସ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଶିକ୍ଷାମାନେ ଉତ୍କଳ ଇତିବୃତ୍ତ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ବିଶେଷ ଲେଖକାନ ଦେବେ । ବାରିଶ ଓଡ଼ିଶା ଇତିହାସର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ । ଅଣା, ମାସ ଉତ୍କଳ ଇତିବୃତ୍ତର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦/୮ ଅଣା ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶାଇତିହାସର ସେହି ନୂତନ ସମ୍ପରଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ତାହା ଇତିବୃତ୍ତ ସଙ୍ଗେ ଏପରି ଐକ୍ୟ ଦୋଇ ମୁଦ୍ରିତ ଦୋଇ ଅଛି ଯେ ଛାତ୍ରର ପ୍ରତି ଲାଭକ ଏବଂ ପ୍ରତିଶକ୍ତ ଇତିବୃତ୍ତର ପ୍ରତିଲଭନ ଏବଂ ପ୍ରତିଶକ୍ତ ସଙ୍ଗେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷାମାନେ ଦୁଇ ଅଣାର ପୁସ୍ତକ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଯାହା ପଢ଼ିବେ ଗୁଣଅଣାର ପୁସ୍ତକରେ ମଧ୍ୟ ଅବିକଳ ସେହିତ ପଢ଼ିବେ ।

୧୯୧୭ } ଶ୍ରୀ ସୀତାମାତା ସ୍ଵାମୀ ।
ବାଲେଶ୍ଵର

ଦିନା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକରଣ । ଉତ୍କଳୋପଦେବ କାମକ ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡି ଉତ୍କଳ-କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିକରଣ କରବା ପାଇଁ ବହୁପ୍ରୟାସ-ସହର ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ; ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କ ଅନୁ-ରୋଧ ଯେ, ଏହି ପୁସ୍ତକରୁ ଶୁଣିବ ଲେଖାଏ ଲେଖି ପଠନ କରନ୍ତୁ ଯହିଁରେ କି ଆମର ଶ୍ରମ ସଫଳ ହେବ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ଦେବଲ ଡାକମାସୁର ନିମିତ୍ତ ଦୁଇପଇସା ପଠାଇବାକୁ ହେବ । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଏବଂ ବାଲେଶ୍ଵରର ସମ୍ପାଦକାଳୟରେ ଅର୍ଥରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁମନ୍ତକୁ ସାହୁ ନିନାଦେବ ବାମଣୀ ତା ୧୯୧୭

ଓଡ଼ିଶା ମିଶନ ପ୍ରେସ କଟକ ।

୧୯୧୭ ମସିହାରେ ସଂଗ୍ରାସିତ । ଉତ୍କଳମିଶନ, ଶିକ୍ଷା, ବାଣିଜ୍ୟ ଓ କମିତାଦ୍ଵାରା ସମ୍ପାଦିତ୍ କାଗଜ ପତ୍ରିକା ପଠା ହୁଏ । ଏଷ୍ଟାମେନ୍ଟ ମାଗିଲେ ମିଳଇ ।

ପ୍ରଧାନ ପୂର୍ବଦେଶୀୟ ଉପକ୍ରମ ଡାକ୍ର ଡି, ବି, ସାହାବ ସାମରକାଳକକୁ ଉପକ୍ରମ । ଏକଦାବୁ ନାଜୀ ବା ଆଦିର ଚଳ ରୁଦ୍ଧି ହୁଏ ଉଦ୍ଧର, ମୁଖାଧାର ମେରୁପ୍ରତି, ପୁସ୍ତକ ଓ ଯକୃତ ଉତ୍ତମରୂପ ଗୁଣକ ଓ ବଳପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ଓ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଠ୍ୟପଠରେ ପ୍ରଧାନ ଉପକ୍ରମ ବୋଲି ଉତ୍ତମରୂପେ ପଢ଼ିବ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କଦ୍ଵାରା ବିଶେଷରୂପେ ଅଦୃତ ଯଥା; ବାଣ, କମ, ଉଦ୍ଧର, କୁମ୍ଭ, ସାଧୁର, ବହୁଦଳକ୍ୟାପି ଜୁର, ଯକୃତର ଅସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ, ହୃଦୟ ବିଜ୍ଞାନ, ମସ୍ତକଗୁଣ୍ଡିନ, ଧାରୁ ବା ନାଜୀ ବୌଦ୍ଧ୍ୟ, ମସ୍ତକବ୍ୟଥା, ଅନୁରକ ଘା, ଶୁକ୍ରସଞ୍ଚୟ, ମୁହରେ କ୍ଳେବ, ମେହ, ମେହବିହାର, ମୁଖାଧାରର ପାଠ୍ୟ ଓ ଶ୍ଳେଷ । ଡାକ୍ର ଡି, ବି, ସାହାବ ସାମରକାଳ ଉପକ୍ରମ ବାହ୍ୟକ ଲେପକଦ୍ଵାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଠ୍ୟପଠରେ ବହୁମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ବିକେତର ଯଥା;—ଘୋଡ଼ା ଘା, ବହୁଦଳକ୍ୟର ଘା, ପାଠ୍ୟକାୟକ ଘା, କୁମ୍ଭ, କୁଣ୍ଡିୟା, ବହୁ

ପକ୍ଷାଦାତ, କୁଷ୍ଠ, ଅଶୁନସିଦ୍ଧି, ବାଘ, ଗରମି
 ବା, ଓ ନିଜାକୁ ମନୁଷ୍ୟବାର ଚର୍ମାଦେଶ,
 ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ବରଦାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟମମାନ
 ପ୍ରଦେଶ ଶିଶିବହୁତ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ,

ପ୍ରଦେଶର ଶିଶିର ମଲ୍ୟ ୫ ୧, ୨, ୫ ୩୪
 * ଓ ୧୦ କା ଅଧିକ ବହିରୁଦ୍ୟଗାନ୍ଧ ପଠା-
 ରୁଦ୍ୟପାଳ ୫୦ । ଦେଶୀକର୍ତ୍ତା ପତ୍ରିକା । ପଦ
 ବେଶ୍ୟ ଏକେଶ୍ୟ ଦେବାକୁ କଳା କରନ୍ତି ତେ-
 ଦେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାକୁ ପଠି ଲେଖିବେ ।
 କଲିକତା ଅନ୍ତଃସାଗା } ୧, ୫, ମୁଖ୍ୟପାଳ
 ସରକାର ।

ମେହରୋଗ ।

ପ୍ରମୁଖାମୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ୱାଳା ପରାଶାର ନିତ୍ୟ-
 ତ୍ୱ ଦେବ । ଦୁଇକ୍ରମ ପ୍ରମେହବ୍ୟାଧି ସେହିମାନଙ୍କୁ
 ଅନୁମତ ବରପତ୍ର ସେମାନଙ୍କର ଜିନାର୍ଣ୍ଣ ବୋ-
 ଶିକରିବାର ଉପକ୍ରମେ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-
 ସହାୟେ ଜୀବନର ମାୟା ପରିତ୍ୟାଗ କରନ୍ତି ।

ଏହି ଔଷଧ ସଂଯୋଗରେ ଏକପ୍ରକାର କ୍ଷେତ୍ର
 କଲେ ନୂତନ ଭୋଗ ଏକ ଜିନିଷ ଗୁଣ ସପ୍ତ-
 ରିକ୍ତରେ ସୁଗୁଣକରଣେ ଅବଶ୍ୟ ଅନେକ ଦେବ
 ସେହିମାନଙ୍କେ ଅବଶ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିଷ୍ଠୁର
 କହୁଅଛି ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗୀ
 କୋଳ ଜୀବନର ଶେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
 ସମ୍ଭବ ଦୃଶ୍ୟରେ ପରଶକ ନ ଦେଲେ ଅତି
 ସିଦ୍ଧି ନାହିଁ ଅନେକ ଦେଶୀ ଅବଶ୍ୟ ନ ଜନ୍ମ
 କର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷପରମାନ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 ଅବଦାନରେ ସୁସ୍ୱାଦାକାର ପ୍ରକୃତ ଦେବ
 କଲିକତା ଅବେରଣୋଳ ନ୍ୟୁର ଦବନରେ
 ସ, ଦେ, ଗତ କମ୍ପାନୀଦାରେ ଏକ କଟକ
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂହାଉସରେ ସୁସ୍ୱାଦାକାରରେ
 ଏହି ଔଷଧ ବକସ୍ତ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକସି-
 ସିକ୍ ୫୩ କା । ସୁରଭା ଓ ତାକଗର୍ଭା ପୁଅକ୍

ବାଲିକାଗଳି ।

ଉଲ୍ଲସସିଦ୍ଧି ପ୍ରମା ଦରରେ ସହର ଉଚ୍ଚବ
 ଚୌଧୁରୀ ବଜାର ବାଲି ଗୋଷ୍ଠିକର ପ୍ରମୁଖ
 ବ୍ୟାଧିକତେ ବାଲି ଅର୍ଦ୍ଧକ୍ରମେ କର କମ୍ପାନୀକ
 ଦୋକାନରେ ବକସ୍ତ ଦେଇ ଅତି ସତ୍ୟ —

୧୦ ପାଠ ନାହିଁ	୦ ୧୫ ୫ ୩୪	୦ ୧୦ ୫ ୩୪
୧୫ ପାଠ	୦ ୨୫	୦ ୩୦
୨୦ ପାଠ	୦ ୩୫	୦ ୪୦
୨୫ ପାଠ	୦ ୪୫	୦ ୫୦

ଦେଖାଇମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ସେହିମାନେ ଏକ-
 ଦ୍ୱରେ ର * ନ ବା ଅଧକ କସ୍ତ ବରଦେ ଅନୁଭବ
 ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବୁ । ମୂଲ୍ୟ ନଗଦ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାଲି ଗୋଷ୍ଠିକର ନିୟମର
 ଉଚ୍ଚଧରକାର ବ୍ୟାଧି ନିକଟସ୍ଥ ଅନୁମାନଙ୍କ
 ଦୋକାନରେ ବଦଳିକୋଶୀ ଓ ବିକଳ ଓ
 ରେମନାଓଗେର ଲୁଗା ଓ ଖୁଣ୍ଟିବଳ୍ୟ ଓ କଲ
 ବଜା ଉମ୍ମାସ ସତ୍ତ୍ୱରର ଭକ୍ତ୍ୟ ଦେଇ ଅତି
 ଶାନ୍ତ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଦିତ
 ଅଛି । ଭଦ୍ରର ଅତି ଦେବେ ଫେବ୍ରୁ
 ଜିନିଷାତ୍ତ୍ୱ ବିକସ୍ତ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
 ଶାନ୍ତ ନିମ୍ନ ଜଗରେ ଲେଖାଗଳି ଯାକାକର
 ଯାକା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ଦୋକାନରେ ଅନୁ-
 ପକ୍ଷ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ
 ପାରିବେ । ଏକତା ଅନେମାନେ ବଲେରାହାତ
 ଉଚ୍ଚ ସକାଶେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖି-
 ଅଛି । କେହି ଉଚ୍ଚ ବରଦାକୁ ଗ୍ରହଣେ ଶାନ୍ତ
 ବିକସ୍ତ କହୁଅଛନ୍ତି । ସତ୍ତ୍ୱ ଉକ୍ତ ଶାନ୍ତମାନ ବିକସ୍ତ
 ଦେବା ପଦ୍ୟ ଅପରୀ ମକଲିସ ସକାଶେ ବଜା
 ଗୁଦାଳି ତେବେ ଏକ ବସ୍ତୁ ଫ ବଜା ୫୦୦୭
 ହସାକରେ ବଜା ଦେଲେ ପାଳି ପାରିବେ । ମାତ୍ର
 ଶାନ୍ତର ସତ୍ତ୍ୱ ଉଚ୍ଚମାନର ଭାବ ଶାନ୍ତ ଉପରେ
 ଧୂଳ । ଶକ୍ତ ଦେଲେ ଶାନ୍ତର ପଦ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଶାନ୍ତ
 ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ଉପଲିଖିତ ।

ବରଦ ଶେଷଦା	୧୦୦	୧୦୦
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ଗୁଣ ଦେଲେ	୧୦୦	୧୦୦
ସ୍ୱାଦେ	୧୦୦	୧୦୦
ଦେଶୀକର୍ତ୍ତା	୧୦୦	୧୦୦
ଦେଶୀକର୍ତ୍ତା ଦେଉ ମଦକା	୧୦୦	୧୦୦
ଦେବ ବଦା ଓ ତୋମ	୧୦୦	୧୦୦
ଦେବ ।	୧୦୦	୧୦୦
ଦେବ ଅର୍ଥାତ୍ ନବସା	୧୦୦	୧୦୦
ବଦାବାଦର ଦେବ	୧୦୦	୧୦୦
ପଦ ଓ ବଦନ ।	୧୦୦	୧୦୦
ଦେଶୀକର୍ତ୍ତା ବାଦା ସଦ୍	୧୦୦	୧୦୦
ମାତ୍ର ପଦାଦତ ଠିକ	୧୦୦	୧୦୦
ବାଦର ଓ ବଦନ ।	୧୦୦	୧୦୦
ଋଷି ପୁଅ	୧୦୦	୧୦୦
ଋଷି ଦେବ ।	୧୦୦	୧୦୦
ଋଷି ବାଦ ।	୧୦୦	୧୦୦
ଋଷି ବାଦା ଶକ୍ତ ଦେ	୧୦୦	୧୦୦
ଶୁକା ପଦ୍ୟାଦ ବୁଦା	୧୦୦	୧୦୦
ଅଷୋକ ଶୁକା—ଅର୍ଥାତ୍	୧୦୦	୧୦୦
ସୁରଭା ପଦ୍ୟ ।	୧୦୦	୧୦୦
ଉପଲିଖିତ ।	୧୦୦	୧୦୦

ପୋଷ୍ଟଲ ଓ ପିରିକ୍ଟର
 ଦେବ ମେ ଓ ବରଦ
 ଉଚ୍ଚ ପଦେ
 ପ୍ରମୁଖ ବାଦ ରାମାତ
 ଦେଶୀକର୍ତ୍ତାଦେଲେ
 ଓ ସୁଖିଲେ ମା
 ୧୭୭ ।
 ପ୍ରକାଶକ
 ୧୨ x ୧୦-୧୫
 ୧୪ x ୧୨-୧୫
 ୧୫ x ୧୨-୧୫
 ମୋଡା ଓ ମୋଡାବଦ
 ଉତ୍କଳ ସମ୍ପାଦକ
 ଉପକାରୀ ବଦା ଓ
 ସଦକା

୧୦୦ ଓ ପାଠକବଦୋଳା
 ଟିକା
 ଦେଶୀକର୍ତ୍ତାଦେ ବଦ
 ନାମକାର ଶାନ୍ତ
 ମନପାମ
 ଦେବ ପୁ ପେଶିଲ
 ବନାରସା ଶାନ୍ତ ଓ ଗୋଡ
 ଓ ବଦ
 ମଦ୍ୟୁଦାବାଦ ଓ ଶିବ
 ପାଠ ଗାନ୍ଧୋବ ଓ
 ଶାନ୍ତ ।
 ଟିକା ବାଦ

ପିତତାର ।

ଏ ବାଲିକା ବେଲିକର୍ତ୍ତା ପାଳରେ ଶିଖି
 ନିଅରେ ଭବିଷ୍ୟ ବୋଠାଗରର ଶାନ୍ତରେ
 ଦେଲେ ପାଣିଗରୀ ବଦ ଦେବ ବରଦ ମତ୍ତ-
 ଅରେ ଲେପିକୋଲ ମଜ୍ଜନ ଓ ଲିନ ଧରତ
 ନାହିଁ ।

ଦିଗ୍ଗଜ ଚମତ ଓ ସାତରେ ଲୁଗାଦିଦାର
 କାଳି ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅରଦପତ୍ର କର ବଜାନ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ବଜାନ ପ୍ରକାଶକ
 ଶ୍ରୀ ରେଭିନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଶାନ୍ତ ଦୋକାନ
 ସତ୍ୟ ।

ପ୍ରଥମପତ୍ର ସକାଶେ

ଧାତୁପତ୍ର	୫ ୦୦
ଅକ୍ଷୟପତ୍ର	୫ ୨୦
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୁଖ	୫ ୩୦

ମତ୍ର ଦୋକାନି ବଜାନ ସେତେ ସୁଦ
 ଦେଲେ ବର୍ଷର ଶ୍ରୀ ୫ ୦୦ ରୁ ଉପା ଦେବ
 ନାହିଁ ।
 ପ୍ରମୁଖ ଓ ଉପକାର ସକାଶେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ
 ଅରଦ ଦୋକାନ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ସତ୍ୟକ୍ରମେ ଦେବ ।
 ଅଧିକ ଦେବ ସକାଶେ ପ୍ରକୃତ ବନୋପକ୍ର
 ଦୋକାନୀକ ।
 ବଜାନର ଦୁଇ ବଜାନସକାଶେ ପଠାଇ
 ବାଲି ଦେବ ।
 ଶ୍ରୀ ୧୦୦ ବଜାନପତ୍ର ୧୦୦ ବଜାନ ପତ୍ର ୧୦୦ ବଜାନ
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ବଜାନପତ୍ର ୧୦୦ ଓ ପ୍ରକୃତ ଦେବ

ଉତ୍କଳ ପାତକ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ପ୍ରଥମ ଭାଗ
ପୃ ୨୮ ଓ ୩୧

ପା ୧୯ ରାଜ୍ୟ ମାତ୍ର ଉପରେ ୧୯୧୮ ମସିହା । ମା ଗ୍ରାହଣ ୧୯୧୯ ମସିହା ସାଧୁ ପତ୍ରିକା

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୯
ପଞ୍ଚାଦଶ ୪ ୯

ପୋଷ୍ଟାଧିକାର ମଣିଷର ଗୁଣ ଏକଥାରେ
ଦେଖିବା ଠିକ୍‌ରୁ ଅଧିକ ପଠାଯାଉ ନ ଥିଲ ।
ସମ୍ପଦ ପତ୍ରିକାକୁଳରୁ ପ୍ରତି ମଣିଷର ଗୁଣ
କିପରିକା ପ୍ରକାର ଦେବା ଅଧିକ ହୋଇ-
ଅଛି । ଦେଖି ଚଳା ପଠାଇବା ପରେ ସେହି
ଅବସ୍ଥା ଥିବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପରେ କିମ୍ପାସ
ଅନେକ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖ ।

ଶେଷରେ ବାହାର ସର ଖୁବାର ବେଳ
ପ୍ରାୟ ଅତି ଅନୁଭବରେ ଗପରେ ବାହାର
ସମ୍ପଦ କେତେକ ଦିନ ବାହାରରେ
ଅବସ୍ଥା ଦେଖ । ଗତବର୍ଷ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଶୁଣ-
ଗମନ କରିବା ଦିଆ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ବହୁ ଅନୁ-
ଭବ ନ ଦେବାକୁ ଚାହା ପ୍ରକାର ହୋଇଥିଲା ।
ଏବର୍ଷ ବୋଧହୁଏ ଶେଷରେ ବାହାର
ଏଠାକୁ ଅଗମନ କରିପାରିବ ।

ଅଗାମୀ ଶ୍ରୀରାଜ୍ୟରେ ଅଲଗାବାଦରେ
ସେହି କ୍ରମେ ଅଧିକେଣ ଦେବ ରହିବେ
ଜଣେ ସାଦେବ ସମ୍ପଦ ମନୋମାନ କରିବାର
ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛ । ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଜଣେ
ହୁକୁ ହୁକୁ ବର୍ଷରେ ଜଣେ ପାରିଷଦ ଉପାୟ
ବର୍ଷରେ ଜଣେ ମୁସଲମାନ ସମ୍ପଦର କାର୍ଯ୍ୟ
କରିଥିଲେ । ଏବର୍ଷ ଜଣେ ସାଦେବ ସମ୍ପଦ
ଦେବ । ପ୍ରସ୍ତାବଟି ସୁବେଳାରୁ ପରିଶୁଣ୍ଠା ।

ପାଟନାର ଜଳ ଓ ଅମ୍ଳାନର ଚରପର-
ଚର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମେ ଗୁଣ କରୁଥିବାର
ଉତ୍କଳର ଶେଷରେ ବାହାରର ଗୋଟିଏ-
ବୁଦ୍ଧି ବରଦାରେ ଦେଖା ଗର୍ଭମେଣ୍ଡର ପ୍ରଧାନ
ସେକେଟର ଉତ୍କଳ ପ୍ରଧାନ କରୁଥିଲେ ସେ
ବହୁସମ୍ପଦରେ ଶେଷରେ ବାହାରର ମନୋ-
ଯୋଗ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ଓ ଏହାପରେ
ରେ ଜଣ କରିବା ଉପରେ ସେ ଦାନକୋଟର
ମଦାନାୟ ଉତ୍କଳର ସହର ସମ୍ପଦ କରୁ-
ଛନ୍ତି ।

ସାଧାରଣ ଶେଷରେ ବାହାରର ଉପରେ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଦେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ
କେବଳ କରୁ ଉତ୍କଳ ସମ୍ପଦର ଅଧିକା
କରିବ ।

ଗରଜନମାସ ତା ୨୮ ରାଜ୍ୟରେ ଗଣ୍ଡାରେ
ଗୋବଧ-ନିବାସରେ ଦେବରେ ଏକ ବରଷ-
ସର ଦୋଇ ଗୋରୁମାନଙ୍କ ଦୁଷ୍ଟାରୁ ରକ୍ଷାକ-
ରଣ ମର୍ମରେ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ-
ଯାଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । ଏ ସରରେ
ମହତ୍ତ୍ୱ ଦୃଷ୍ଟି କାମକ ଏକକଣ ସମ୍ପାଦନ
ମାନବୀନ ମୁସଲମାନ କ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ସେଠା ମିଳିପାରିବାର ଉତ୍କଳରେ ମାନ
ଅଛି ଓ ସେ ଦିଗୋଟି କଲିକତା କାର୍ଯ୍ୟ କରି
ବର୍ତ୍ତମାନ ସେକେଟର ଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି ସେ
ସମ୍ପଦର ଅଧିକ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି ।—ମୁସ-

ଲମାନମାନେ ସେ ଏକାର୍ଯ୍ୟରେ ହୁକୁମାନଙ୍କ
ସହର ଯୋଗ ଦେବେ ଏକା ଅମ୍ଳମାନେ
କରୁବର ଅମ୍ଳମାନ କରି ଅଧିକ । ସମ୍ପଦର
ଏଥିରେ ସମ୍ପାଦନ ଓ ବହୁରକା ଦେଖା-
ଯାଉଅଛି ଦେଖନ କାର୍ଯ୍ୟ ମେଣ୍ଡକର ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଶେଷରେ ସୁଖୀ ବରଦେଇ
ମୁସଲମାନେ ହୁକା ମଦାନୀ ଯୋଗ୍ୟୁଷ ରବ
ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୋକଦମା ଉପରେ
କରିବାକଥା ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା ତାହା ସାଲ-
ସିରେ କିଛି ପାଇବା କିପରି ହୁଏ । ବା-
ଖାଇ ପିଉସାଦେବ ଦୈନିକ ଏକସହସ୍ର ମୁଦା
ଦେଇ ସାଲିଶୀ କରିଅଛନ୍ତି । ଏ କରାଦ
ଶାନ୍ତ କିଛି ଦେଲେ ସମସ୍ତେ ଅନୁଭବ
ଦେବେ । ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ସେପରି କିଛି ଏ
ଅଧିକରୁ ଓ ବହୁଅଧିକର ଗୁଣରୀ ଅଧି
ଯୋଗ୍ୟୁଷ ଦେଇ ମୋକଦମା ଉପରେ ଦେଲେ
କେତେ ରୁଆ ବ୍ୟୟ ହୁଅନ୍ତା କେତେ ବା-
ଖୁର ଓ ଉତ୍କଳମାନେ ଲୁଣ୍ଠନରେ ଓ କେତେ
ବାକେଲେବ ରୁଆରେ ଅନୁଭବ ପ୍ରକାର କରୁ-
ବାକୁ ଦେଖା ଯାଆନ୍ତେ ତାହା ଅନୁଭବପୂର୍ଣ୍ଣ ।
ଉତ୍କଳର ଅନୁଷ୍ଠାନ ବଦଳିବ ଦେଖ । ଏବର୍ଷ-
କରାଦ ବିସମ୍ଭବ ଅନୁଭବ ନ ଦେବା ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କରିବର ମନ କାହିଁ । କେବେ ଉପରେ
ବାହାରର ସାଲିଶ ଦୋଇଥିବା ପ୍ରକାର ଅମ୍ଳ-

ମାନେ କାମନା କରୁଁ ବ୍ୟବ ଅପୋଷରେ
ନିଷ୍ଠା ପାଇଯିବ ।

କଲିକତା ବଣବନ୍ଦ୍ୟାଳୟରୁ ୧୮୮୫
ମସିହାର ଏପ୍ରେଲ୍ ଏଫ୍ ଏ, ଓ ନଏ ପଞ୍ଚମୀ
ଅଗାମୀ ଟିକିଆର ମାସ ତା ୧୧ ଉତ୍କଳ ସୋନ-
ବାର ଦିବସରେ ଅରମ୍ଭ ହେବାର କଲିକତା
ବେଳେଟିରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଉପରେଲ୍ଲି
ପଞ୍ଚମୀମାନଙ୍କର ପଞ୍ଚମୀଅମଳକ ଦରଖାସ୍ତ୍ର
ଅଗାମୀ ଉପମଲମାସର ତା ୧୨ ଉତ୍କଳ ଅଥବା
କରୁଣା ଲେଖିକାରୁ ନିକଟରେ ପଞ୍ଚମୀର
ଅବଶ୍ୟକ । କୌଣସି ସ୍ଥଳର ପଞ୍ଚମୀଅମଳକ
ଏକ ପଞ୍ଚମୀପ୍ରାନ୍ତରେ ସମସ୍ତେ ଅବଶ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ
ହେବେ । ଗତ ଦୁଇ ଜଣ ବର୍ଷ ଦେଲ ଏ-
ପଞ୍ଚମୀମାନ ମାର୍ଚ୍ଚମାସରେ ପ୍ରକାଶ ହେଉଥିଲ ।
କିନ୍ତୁ ଚୌଦ୍ୱାରାଳରେ ପଞ୍ଚମୀ ଗୁଣକହେବା
ଅସୁବିଧାକଳକ ହୋଇ ଅନୋଳନ ହେବାକୁ
ଫିରାଦିମାସର ଅରମ୍ଭରେ ପଞ୍ଚମୀପ୍ରଦର୍ଶର
ସମୟ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ବୋଧ ହେଉଅଛି ।
ଶାନ୍ତିହାଲର ଶେଷ ଓ ଗ୍ରୀଷ୍ମର ପ୍ରାରମ୍ଭ ବାସ୍ତ-
ବିକ ପଞ୍ଚମୀପ୍ରଦର୍ଶର ସମୟ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପଞ୍ଚ-
ମୀର ଯେଉଁ ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୋଇଅଛି ତାହା
ସଙ୍ଗ୍ରାହୀ ହେବ । ଶିବର ପଞ୍ଚମୀ ଗତଅର
ମାର୍ଚ୍ଚମାସରେ ହୋଇଥିଲ ଏପରି ଅଳ୍ପାଳ୍ୟ
ପଞ୍ଚମୀମାନ ଫିରାଦି ମାସରେ ହେଉଥିବା
ସ୍ତଳେ ଏ ପଞ୍ଚମୀ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୋତ୍ତ ମାସରେ ହେଲେ
ଉତ୍ତମ ହେବ ।

ଗରସପ୍ରାଦର ଶୁକ୍ରବାର ଅପସ୍ତରରେ ସତ-
ସାମାନ୍ୟ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲ ଓ ଉକ୍ତ ବୃଷ୍ଟି-
ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାହା ରାଗର ହେବାର ପ୍ରଥମେ
ଅବା ହୋଇଥିଲେହେଁ ସେ ଅବା ବଜ୍ର-
ପ୍ରାୟ ସମାପ୍ତି ରହି ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବାସ ଶରତ ବାଳ ରେ ଶର୍ମଳ
କିଶୁଅଛି । ଗରସପ୍ରାଦରେ ସେ ଅଳ୍ପ ବୃଷ୍ଟି
ଶରତ ହୋଇଥିଲ ଉକ୍ତ ବୃଷ୍ଟିମାନେ ଏକ-
ପ୍ରକାର ଶୁଷ୍କକାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ କରୁଥିଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣ-
ଦେବ ପ୍ରଳୟର ପ୍ରତୀକୃତି ଧାରଣ କରି
ଗଜା ନିକ୍ଷେପଣରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଉଦକ
ପ୍ରଖର କରୁଥିଲେ ଗରମରେ ଲେହେ
ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଗତ ଯୁକ୍ତବାର ଓ
ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ସେ ଅଳ୍ପବୃଷ୍ଟି ପଡ଼ି
ହୋଇଥିଲ ତାହା ଠିକ ଶରତକାଳର ବୃଷ୍ଟି

ପରି ଜଣା ଗଲା । ଗ୍ରହ ସମୟରେ
କ୍ରୋମୋଗ୍ରାମ ଶାରଦାବଳରେ ସୁଖୋଦକ
ହେଉଅଛି ବସନ୍ତବ୍ୟାସ ଗୁଣିତ୍ୱ ବଦସରେ
ଅବାସ ଯେଉଁ ଶର୍ମଳ ଓ ଅନାଦି ଥିଲ
ଉକ୍ତ ଲେଖକ ମନରେ ଦୁର୍ବିଶର ଅପଦା
ଅକ୍ଷୟ କଲବନ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଉକ୍ତଲେଖକ
ସିଦ୍ଧିପ୍ରା ଏବର୍ଷ ଏପରି କାହିଁକି ଗୋନମନଅ
ହୋଇଅଛି କିଛି ବୁଝା ଯାଇ ନାହିଁ । ଐଶ୍ୱର୍ୟ
ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଯିବାରୁ ପ୍ରକୃତ୍ୟ ଏଶିବ ବାର୍ଯ୍ୟ
କରବାକୁ ପାରିଲ ନାହିଁ କି ଉକ୍ତଦେବ ସୁଖ-
ଲେଖରେ ପ୍ରମତ ହୋଇ ବୁଝାଇ ପାରି ହେ-
ଉଁଥିଲ ନ ପାରି ଅପବ୍ୟୟ କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଦୁଃଖୀରୁ ଅସିଥିବା ସମ୍ଭାବନାକରୁ
ପ୍ରକାଶ ଯେ ଏ ବର୍ଷ ସୁନୟାହା ଓ ରଥଯା-
ହାରେ ଯାତ୍ରା ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ଓ ଏବର୍ଷ ଯାତ୍ରା
ନୋହବାର ସେତୁ ଦେଖାଗଲା ଏପରି
ଅନେକ ଦିନରୁ ଦେଖାଯାଇ ନ ଥିଲ ଗତ-
ବର୍ଷ ଜାହାଜ ବୃତ୍ତିଯିବାରୁ ଏପରି ପଞ୍ଚମୀର
ଲେଖେ ଅନୁମାନ କରନ୍ତି, ଏଠାରେ ଅଳ-
କାଲି ସବୁ ଦେଖଇ ଲେଖେ ପ୍ରାୟ ୨୦୦୦ ଯାତ୍ରୀ
ଅଛନ୍ତି । ସେଥିରେ ୨୦୨୫ ହଜାର ଯାତ୍ରୀ
ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଯାତ୍ରା ହୋଇ ଗଣାଯାଏ ନାହିଁ,
ସେଥିରେ ଦୁଇ ସହସ୍ର ଲୋକରେ ଯାତ୍ରୀ
ଅହୋ ନ ଥିଲପରି ବୋଧ ହେଉଅଛି । ଅମ୍ଭ
ମାନଙ୍କର ସମ୍ଭାବନା ଅନୁର ଲେଖିଅଛନ୍ତି
ଯେ, ଯାତ୍ରୀମାନେ ଅସିଲେ ଓଲଟା ଅଛି
ଆଦ୍ୟଦିବ୍ୟର ମହାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଏ ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଯାତ୍ରା
ହେଲେ ଏ ଦେମରେ ଅନେକ ଗୁଣିବ ଟିକା
ରୁହୁଯାଏ । ବ୍ୟବସାୟୀ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେବକ-
ମାନେ ଟିକା ପାଇ ସଖରେ କାଳଯାଗ କରନ୍ତି
ତାହା କୋହବାକୁ କଷ୍ଟ ଏବ ବୃଷ୍ଟି କୋହ-
ବାରୁ ଗଜାବରୁଡ଼ିର ତାକ ପଡ଼ି ଅସୁଅଛି ।
ଏପରି ପଞ୍ଚମୀରେ ଏଠା ଲେହେ ଏବର୍ଷ ଯେ
କିମି ତଳେ ଲୁହକାରେ ଦିନ ସରୁ ନାହିଁ ।

ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସହାୟେ ଅନେକ ଗୁଣିବ
ଦର ପାରି ହେଲେ ହେଉଅ ଅସିଷର ଅନେକ
ଗୁଣିବ ଟିକା ଜମା ହୋଇଯାଏ ସେ ଏବର୍ଷ
କହିଁରୁ ବସବ ହେଲେ ।

ରୁକ୍ମାବାର ମୋକଦମା ସମସ୍ତେ ବଦ
ଅଛି । ମୋକଦମାର ଖର୍ଚ୍ଚା ରୁକ୍ମାବାରୁ
ଅବାସ ହେବାରୁ ଉକ୍ତ ହୋଇଥିଲ କିନ୍ତୁ ସେ

ପ୍ରୋତ୍ତ ଉକ୍ତ ନାଗରରେ ଅସିଲ ଉପସ୍ଥିତ
କରୁଥିଲେ ଗତ ତା ୮ ଉତ୍କଳରେ ତତ୍ତ୍ୱ କର୍ତ୍ତୃସ
ସର୍ଜାଣ ଓ କର୍ତ୍ତୃସ ଦେଲକ ବରୁଣଅପାଳ-
ରେ ଉକ୍ତ ମୋକଦମା ଅଗତ ହୋଇଥିଲ ।
ରୁକ୍ମାବାର ପକ୍ଷରେ ରୁକ୍ମାବାର ଉତ୍କଳର
ଓଲଟ ତାହାର କୌଣସି କାରଣନାହିଁ ଅବା
ଜମିଦାରୀ ନ ଥିବାହେତୁ ସେ ମୋକଦମାର
ଖର୍ଚ୍ଚା ହେବାକୁ ଅପାରଗହୋଇ ପ୍ରମାଣ ଅଗତ-
କରୁଥିଲେ । ବାଦପକ୍ଷର ଓଲଟ ମଃ ଛାଡ଼ି
ରୁକ୍ମାବାର ଖର୍ଚ୍ଚା ହେବାକୁ ସମର୍ଥ ଥିବାର
ପ୍ରମାଣ କରବାବାରଣ ମୋକଦମା ମୁକ୍ତସ
ରଖାହୋଇ ଥିଲ । ରୁକ୍ମାବାର ପକ୍ଷର ଓଲଟ
ଜାତିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶ କଲେ ସେ ସେମା-
ନକ ମଧ୍ୟରେ ଏହିପରି ରଥା ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି
ସେ ପ୍ରକାଶ ଏପରି ମଧ୍ୟରେ ଟ ୨୦୦୦ କା
ପ୍ରକାଶ କଲେ ବାଦ ଅର୍ଥରୁ ରୁକ୍ମାବାରର
ସ୍ୱାମୀ ମୋକଦମାପ୍ରାୟ କମ୍ପା ଅଳ୍ୟପ୍ରକାରରେ
ସ୍ୱାମୀ କୋଲ ପ୍ରକାଶକପ୍ରତ ଅବା ତାହାର
କୌଣସି ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବା କାରଣନାହିଁ ଉପରେ
କୌଣସି ଦାବ ପ୍ରାପନ କରବାକୁ ଦେଖିବ
ହେବେ ନାହିଁ । ମଃ ଛାଡ଼ି କହଲେ ସେ
ରୁକ୍ମାବାରର ସ୍ୱାମୀର ମୋକଦମା ଉପସ୍ଥିତ
କରବାକୁ ବାରିଅ ଏହି ଥିଲ ସେ ହିନ୍ଦୁସାମୀ
ବ୍ୟାବ ସମ୍ଭାବିତ୍ୱ ସ୍ୱରୁ ଅବାଲକରେ ଦାବା
କରବାକୁ ସମର୍ଥ କି ନା ଏହା ବୁଝିବା ଓ ସେ
ଏକଦିବସରେ ତଦ୍ୱଳକ କରୁଅଛନ୍ତି ରୁକ୍ମା-
ବାରୁ ତାହା ସ୍ୱାମୀପ୍ରତ ସ୍ତେବ ନ ହିନ୍ଦୁସାମୀ
ତାହା ସ୍ୱାମୀ ଦାବାଜି ବଦାଜି ସେବକର୍ତ୍ତା
ଜାତିକାଗ୍ରାସ ଧରଇ ଅଣି ଅପଣା ପରକୁ
ଦେନପିବାରୁ ଯାହା ଅପ୍ରସର ନ ହୋଇ ଗାନ୍ଧି
ହେଲେ ତାହା ସୁହେବନାକୁ ବାର୍ଯ୍ୟ ଅଛଇ
ହାସ୍ତକରେ ସ୍ୱାମୀପ୍ରତ ଯେଉଁ ଶୁଭ ଅବସ୍ଥିତି
ଉପସ୍ଥିତ ହେଲ ସେବକ ଶୀ ସକରେ ମୋକ-
ଦମା କରବା ଦୁରେ ଥାଉ ତାହାର ନାମମଧ୍ୟ
ସୁବଶନରବା ଅନୁପ୍ରାପ ।

ଉଦକାବୁସମ ଓ ସରଳ ପଦାର୍ଥକଳାମ
ପ୍ରାପ୍ତିର ଅବଶ୍ୟା ଅମ୍ଭେମାନେ ସତ୍ତ୍ୱ କରୁଅଛୁ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣେ ପୁସ୍ତକାଳ ପଞ୍ଚମୀରେ ଉକ୍ତ
ଦିବସରେ ମୋକଦମା ଲେଖନୀଙ୍କ ଦୁଃଖ
ଜଣାଇଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ସାଧାରଣ ଗୋ-
ପକର୍ତ୍ତେ ଓ ଏଥିର କିଛି ଉଦାସ୍ତ ଅବସାର-
ଶାସ୍ତ୍ର ତାହା ସମାପ୍ରାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ କଲୁ ।

ଉପରେକ୍ତ ପଦକୁ ପୁଣ୍ୟକ୍ରମର ଦୃଷ୍ଟି କରା-
 ଗଲା । ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲାରେ ଯେ ସେହି କଷ୍ଟ
 ଯୋଗ ଦେଉଥିଲେ ତାହା ଚଳଚମପାସ ଚାଃ ଉ-
 ଖର ବାଲେଶ୍ଵର ସଦାଦବାହୁକାରୁ ଜଣାଯିବ ।
 ବାହୁକା ଲେଖିଥିଲେ କି ବୌଦ୍ଧି ଏକେକ
 ଭିକୋରପୁା ପ୍ରେସର ଅଧକ୍ଷ ମହାଶୟକୁ (ଯାହା-
 କ୍ଷେପରେ ଯୋକ୍ତ ଦୁଇପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରିତ ହୋ-
 ଇଥିଲେ) ପଞ୍ଜି ଲେଖିଲେ ଉତ୍କଳ ସୁଦ୍ଧା ପାଆନ୍ତି
 ନାହିଁ । ବାଲକମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଅଳପଥାୟ ।
 ଦେବ ପ୍ରେସକୁ ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକମାନ ବନ୍ଦୀ ଦେବା-
 ପାଇଁ ପ୍ରେସର ହୋଇଥିଲେ । ତନ୍ତୁ ସେଠାରେ
 ମଧ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧମାନେ ସଦକରେ ପାଇପାରୁ ନାହାନ୍ତି ।
 ବାଲବାଟୀ ସ୍କୁଲର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେ ପ୍ରେସ-
 ପୁସ୍ତକ ନ ଦେବାରୁ ତାଙ୍କର ଦେହମାଣ୍ଡୁର
 ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଭେଲ୍ୟ ପେପ୍ଟୋରୁଦ୍ଧାର କଟକର
 ଭିକୋରପୁାପ୍ରେସରୁ ଅର୍ଗାଜ ଦେଲେ ।
 ଅନୁର ଦୃଷ୍ଟର କଷ୍ଟ ଯେ ଜଣେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାୟୁନ-
 ବାଳକ ଦେବ ପ୍ରେସକୁ ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକମଧ୍ୟରୁ
 ଏକକଣ୍ଠ ବଣିକା ନିମନ୍ତେ ସାଧିଥିଲେ ସେ
 ସେଠାରେ ନ ପାଇବାରୁ ଅନ୍ୟ କାହାରଠାରୁ
 ପାଞ୍ଚପଦଶା ଖର୍ଚ୍ଚା ଦେଇ ଶ୍ରେଣୀ ପୁସ୍ତକ ବଣିକ ।
 ଚ ଉପାଳବ କଷ୍ଟ । ପୁସ୍ତକକର୍ତ୍ତା ଚଳିତା
 କି ଏପ୍ରକାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟରେ ନିପୁଣ ହୋଇ
 ରହିବେ ? ଏହା ଦୃଷ୍ଟକରଣର କି ବୌଦ୍ଧି
 ଉପାୟ ନାହିଁ ? ପ୍ରକ୍ତବର୍ତ୍ତମାନେ ଯଦ୍ୟପି
 ପୁସ୍ତକର ଏକେକମାନଙ୍କୁ ଅବଶ୍ୟାସ କର ପୁସ୍ତକ
 ନ ବଞ୍ଚନ୍ତି କିମ୍ବା ଜଳଦମ୍ଭିୟ ଗ୍ରହଣକର ଉଚିତ
 କମିଶନ ପ୍ରତିପାଳ କର ସେମାନଙ୍କୁ ନ ବଞ୍ଚନ୍ତି
 କିମ୍ବା ପୁସ୍ତକମାନ ସଦକରେ ଶୁଦ୍ଧମାନଙ୍କ
 ଦୁସ୍ତରତ ହୋଇ ପାରିବାର ସୁଧ୍ୟା ନ କରନ୍ତି
 ତେବେ ଅନୁମୋଦନ ପୁସ୍ତକକର୍ତ୍ତାଚଳକମିତ୍ରୀଙ୍କୁ
 ଓ ବିଶେଷତଃ ଓଡ଼ିଶାସ୍କୁଲ ସମୁଦର ପ୍ରତିପାଳକ
 ଜୟଦାମନୁଷ୍ଠୋରଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ଯେ
 ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକଳନ ଦେବାର ଏକାଦେ-
 ନଦେ ରହିତ କର ରହିଁ ବଦଳରେ ଅନ୍ୟ
 ପୁସ୍ତକ ତଳାଭାବର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରନ୍ତୁ ।

କଟକରୁ ଷ୍ଟେଟସମାନ ପସିକାକୁ ଜଣେ
 ସମ୍ବାଦଦାତା ଲେଖିଥିଲେ ଯେ "କଟକର
 ସକଳ ଗସ୍ତା ଓ ଗରମାନ ବର୍ଷେ ଦେବ ମରମତ
 ହୋଇ ନାହିଁ" । ଅସମ୍ଭବ ବୃତ୍ତିରେ ଅସୁବ ପାଶି
 ଜମା ହୋଇପାଉଅଛି । ଗସ୍ତାରେ କେବେ
 ପାଶି ସକଳ ନାହିଁ ଓ ନର୍ଦମାନ ଅଭିଶପ୍ତ

ମୟଳ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଅଛୁ । ମିତ୍ରନିଷିପାଳି-
 ଶୀର ଅବସ୍ଥା ଅଭିଶପ୍ତ ଘୋରମାୟ । କନ୍ତୁ
 ଯାହା ଦେଉ କମିଶନରମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଘର-
 ସମ୍ପତ୍ତି ଗସ୍ତାସବୁ ମରମତ କରଇବାରେ ବୃତ୍ତି
 କରୁ ନାହାନ୍ତି । ସମ୍ବାଦଦାତା ଏବ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ
 ଜଣା ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନ ଯେତେଦୂରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଚଦାରଖ କର ରହିଅଛୁ ଉପରେକ୍ତ କଷ୍ଟ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣମିଥ୍ୟା । ପ୍ରତ୍ୟେକବର୍ଷ ଯେଉଁ ପ୍ରସ୍ତାମାନ
 ମରମତ ଓ ଚିହ୍ନରେ ପାଶିଶିକ୍ଷା ଦେଉଥିଲେ ଏବେ
 ମଧ୍ୟ ଚତନୁରୂପ ହୋଇ ଅସୁଅଛୁ । ନର୍ଦମାନଙ୍କ
 ଯଥାପାଥ ପରଷ୍ଠାର ରଖିବାର ତେଷ୍ଟା ଦେଉଅଛୁ
 ସମ୍ବାଦଦାତା କମିଶନରମାନଙ୍କ ଘର ସମ୍ପତ୍ତିର
 ଗସ୍ତା ମରମତ ହେଉଥିବାର କଥା ଯାହା
 ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ତାହା ନିତାନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-
 ଦୟାହାର ପରାଗୁଣ୍ଠକ । ଏହା କମିଶ୍ନର-
 ମାନଙ୍କ ଘର ସମ୍ପତ୍ତି କାହିଁକି ସମ୍ବାଦାୟ
 ମିତ୍ରନିଷିପାଳିଶୀ ପରଷ୍ଠା ରଖିବାର ତେଷ୍ଟା
 ଦେଉଅଛୁ ଓ ହୋଇଅଛୁ । ଯେବେ ସମ୍ବାଦ-
 ଦାତାବଦର ସମ୍ପତ୍ତି ସେ ନିତାନ୍ତ ଗଳରେ
 ଥିବା ଦେଉରୁ ଦେଉ ଅବା ରୁକ୍ତପଦଃ ଶୁକ୍ତ
 ହୋଇ ସାଧିଥାଏ ତେବେ ମିତ୍ରନିଷିପାଳ କର୍ତ୍ତ୍ତି-
 ପକ୍ଷକୁ ଜଣାଇଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ଅରୁ କରଇଦା-
 ଯାବେ ମିବାକୁ ସକ୍ତି ନ ଥାନ୍ତା । ଫଳ ଦର୍ଶା
 ବଟିବ ମିତ୍ରନିଷିପାଳିଶୀ ସାମାଜ୍ୟ ଅସୁରକର
 ନୁହେଁ । ଟେକ୍ସଦାତାମାନେ ଅପଣା ଉଅ-
 ଡିର କମିଶ୍ନର ମନୋମାନ କରଦେଲେ ବୋଲି
 କହିଲେ ହୋଇ ବସିବାର ନୁହେଁ । ଯେଉଁ-
 ଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବୃତ୍ତ ବଢ଼ିବ ସେ ସବୁ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଟେକ୍ସଦାତା ପ୍ରଥମେ କମିଶ୍ନରମାନଙ୍କୁ
 ଜଣାଇ ଦେବାକୁ ଉଚିତ ଦେଉଅଛୁ । ଚିହ୍ନ-
 ଉତ୍ତରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନ ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ କମିଶ୍ନର-
 ମାନଙ୍କୁ ବୋଧ ବଞ୍ଚିବ । ସମ୍ବାଦଦାତା
 କରଇବାର ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ଅଶ୍ଵୟ ଗ୍ରହଣ
 କରବା ପୂର୍ବକେ ଯେବେ ଏଠାରେ ଚିହ୍ନର
 ପ୍ରକଳାର ଲେଖିଥାନ୍ତେ ତାହା ଦେଲେ
 କାହାର ବରଲିଖକନ ଦେବାର ଅପକା ନ
 ଥାନ୍ତା । ଭରସା କରୁଁ ସମ୍ବାଦଦାତା ମଦାଶୟ
 ଏଣିକି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ମାର୍ଗ ଅନୁସରଣ
 କରବେ କାରଣ କି କର୍ତ୍ତାଚଳପ୍ରଣାଳୀ ମତେ
 ନୁହେଁ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଥିବା ସମୟରେ
 କମିଶ୍ନରମାନଙ୍କର ଦୋଷ ସକଳରେ ପ୍ରକ୍ତ
 ନ କର ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମର୍ଗରେ ଚଳବା-
 ଚାରଣ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଅପ୍ରେ ଉଚିତ ଦେଉ-

ଅଛି ଅନ୍ୟଥା ମଙ୍ଗଳ ବିନା ଅମଙ୍ଗଳ ଘଟି-
 ଯାବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ପ୍ରା ଓ ନର୍ଦମା ପରଷ୍ଠାର ଓ
 ମରମତ କର ବାର ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛୁ
 ଓ ସ୍ତାନେ ' ବାର୍ଯ୍ୟଲଗିଲଗି ଓ ଅପା କରୁଁ
 ନୁହେଁ ତେଷ୍ଟାମାନ ଓ ଗଲସ୍ତ ତେଷ୍ଟାମାନ-
 ମାନେ ମରମତ କାର୍ଯ୍ୟର ସୁବନ୍ଦୋବସ୍ତ କର-
 ଦେବେ । ପାଏଶାମାନଙ୍କପ୍ରତି ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି
 ରଖିବାର ଅବଶ୍ୟକ ଦେଉଅଛୁ । ଅଜବାଲ
 ବିସ୍ତରକା ରେଗର ସମୟ ଓ ସ୍ତାନେ' ଏଥିର
 ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଶୁଣା ଯାଉଅଛି ସୁରାଂ ପାଏଶାକା
 ଓ ବାଟପାଟମାନ ପରଷ୍ଠାର ପରକ୍ଷର ଦେବାର
 ବିଶେଷ ବାଞ୍ଛନୀୟ ।

ତାଳଦେଇ ।

ତାଳଦେଉଅପକର ସୁରକ୍ଷାର ଉଚିତପ୍ରତି
 ଜମାଗତ ତେଷ୍ଟା ଦେଖି ଅନୁମୋଦନ ଅବ୍ୟକ୍ତ
 ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଗରବର୍ଷ ସକାଳ ଅଦେ-
 ଶମତେ ମୁକୁଳମୋଦନ ଚକ୍ରଗଣନାସୁକ ସିଦ୍ଧ
 ବାରୁଅ ମୌଜାରେ ଗଦମ ଓ ଚିହ୍ନର ଚୁଷ୍ଟ
 କରଥିଲେ ଓ ଗଡ଼ରେ ସକାଳ ବସିଗୁରେ
 ବଲଇ ଅକ୍ତର ଚୁଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲ । ଏସବୁ
 ଫସଲ ସନ୍ତୋଷକଳକରୁଷେ ଦେବାରୁ ଗଣ-
 ନାୟକ ବିଦକପ୍ରତି ସକା ସମୁଦ୍ଧା ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି ଏବ ଏବର୍ଷକୁ ଉକ୍ତ ଦୁର୍ଦ୍ଦମାନଙ୍କର
 ଚୁଷ୍ଟ ବିସ୍ତାରପକ୍ଷରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରଅଛନ୍ତି
 ଅନୁଗୁଳକୁ ଚ " ର ପ୍ରକା ଏ ଗଡ଼କୁ ଉଠି
 ଅସିବାରୁ ଜଣାଯାଉଅଛି ଯେ ସେଠା ସରକା-
 ଶାମଦାଲ ଅପେକ୍ଷା ଏଠାର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ।
 କେତେକ ମୌଜାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତି ଜମା ପ୍ରକା-
 ମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟବାର ଗୁଦାର ଦେବାରୁ ସକା
 ସ୍ଵୟଂ ସରକମିନକୁ ଯାଇ ସମସ୍ତଚକ୍ରପୂର୍ବକ
 ଜମାର ପରବର୍ତ୍ତନ କରଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକାଳ
 ବିଦ୍ୟାସିକ୍ଷାବିଷୟରେ ସକା ବିଶେଷ ସମ୍ଭବାନ ।
 ସେ ସ୍ଵୟଂ ପାଠଶାଳାମାନ ପରବର୍ତ୍ତନ କର
 ଲେକଙ୍କୁ ଉପାହିତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏବ ବାବୁ
 ଦରେକ୍ତୁ ମିଶ୍ର ବିଷକ ବିକ୍ଷାବିଷୟରେ ଅଧିକ
 ସମ୍ଭବାନ ଦେବାରୁ ଯାହାକର ଦେହନ
 ମାସିକ ଏକାକା ବୁଦି ହୋଇଅଛି । ସମ୍ଭବ-
 ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ଦେଉ ନ ଥିବାରୁ
 ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି କି ଶାସନା ବାହୁଶମାନଙ୍କର
 ପିଲାଙ୍କୁ ସେଠାରେ ପଢ଼ିବାବିଷୟରେ ବାଧ୍ୟ
 କରାଯିବ ଓ ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧି ଏକ-
 ନଶ ବିଷକ ରହିବେ । ଦୃଷ୍ଟି ଲେକକର

ଅନ୍ତ ବସ୍ତୁ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ ଯୋଗାଇବାରେ ଗଭୀର ଟ ୨୮୮ କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ଏବର୍ଷକୁ ଅଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚ ଲାଗୁକରି ଗରୁଡ଼ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଅନୁରୋଧ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଅଛି । ଜଳ-କଳ୍ପ ନିବାରିଣୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଡ଼ଠାରେ ଗୋଟିଏ କୃତ ମସ୍ତକ ଓ ନୂତନପୁସ୍ତକାଳୀ ଖୋଳା ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ଟ ୮୦ କା ଖର୍ଚ୍ଚ ପଡ଼ିଅଛି । ନାନାପ୍ରକାର ସମାଦରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗାଣିକ ଟ ୧୫୦ କା ଖର୍ଚ୍ଚ ପଡ଼ିଅଛି । ଏପର୍ବ କଟକ ରେବକପା କଲେଜରେ ଗାଣିକ ଟ ୮୪୯ କାର ବୃତ୍ତି ଓ ମେଡ଼ିକା ସଂଗ୍ରହ ଟ ୧୨ କା ଏବଂ ବାଳକା ବ୍ୟବହାର ପାଠା-ସ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଟ ୨୦ କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଛି ଏବଂ ଗୁନକାଳରେ ଦେଉଥିବା ଜଗନ୍ନାଥପାଠିକ ଉପକ୍ରମକୁ ସଂଗ୍ରହ ଟ ୧୦୦ କା ଦାନ କରା-ଅଛି ଏସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରସଂସନୀୟ ଅଟେ । ଏଥିସଙ୍ଗେ ଗୋଲିକାର ଉପକ୍ରମ ଦେଉଥିବ ସେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାୟ ଟ ୨୦୦ କାର ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ଚିକିତ୍ସ ଅନେକ ପରମ୍ପରା ଶ୍ରୀକାରପୁସ୍ତକ ଟ ୩୦୦ ଶ୍ରୀ ପରମ୍ପରାପୁସ୍ତକା ବଳା ମୂଲ୍ୟରେ ସମସାଧାରଣଙ୍କୁ ବିକରିବା କରା ହେଉଥିବ ପ୍ରକାର ଓ ବିଶେଷରେ ଗୋରକ୍ଷା ବିଷୟରେ ଲୋକଙ୍କର ମନୋଯୋଗ ଆକର୍ଷଣ କରି ଯେଉଁ ସାଧାରଣ ଉପକାର କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚ ଏବଂ ଏବର୍ଷରେ ଉତ୍କଳର ସମସ୍ତ ଗଡ଼ଜାତ ସଜାକୁ ଛିଡ଼ିଆଇ ଅଛନ୍ତି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରକ୍ରମ ଓ ସାଧାରଣଜନତାଙ୍କ ସଜାକର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଳ ଯଥାଯୋଗ୍ୟରୂପେ ଶ୍ରୀକାର କରିବେ ଅନୁମାନକର ଏକ କାମନା ଅଟେ ।

ପରଶେଷରେ ବସ୍ତୁ ଏହି ଉଚ୍ଚପଦ ପ୍ରକାର ପରମ୍ପରାରେ ବସ୍ତୁ ନ ଦେବାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ଏକ ସମୟରେ କେବଳ ଲୋକଙ୍କୁ ପାଠ୍ୟ ଜବାହାର କରି ରହିବାକୁ ହୋଇଥିଲା ଗୋଟିଏ ଅନ୍ୟାନ୍ୟପ୍ରାଣରୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଅର୍ଥାତ୍ ବିକଳ କରିବାରୁ କିପରିକି ବିଶେଷ ବସ୍ତୁ ପାଇବାରୁ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏଥିକୁ ବୋଧହୁଏ ଦେବ ଯେ ଗୋଟିଏ ଅପଣା ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୱରୁ ଯଥାରୂପେ କରାଅଛନ୍ତି । ତନ୍ତୁ ଏବର୍ଷ ବର୍ଷା ହେବ ଉଣା ଦେଲେ କେବଳ ଏପର୍ବ ବସ୍ତୁ ଦେବା ବିକଳ କରିବାର ବିଷୟ ଅଟେ ଏବଂ ଏହା ଭାବରେ ନୁହେଁ

ଗଡ଼ଜାତ ଓ ମୁଗଳବନ୍ଧ ସମ୍ପର୍କରେ ଏହି ଦକ୍ଷା ପଡ଼ିବ । ଚିନ୍ତାଶାଳୀ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏବର୍ଷ ମନୋନିବେଶପୂର୍ବକ ଗୁରୁକାର ଉପକ୍ରମ । ଉ ସଂଗ୍ରହ ସମୟ ଏଡ଼େ କଠିନ ଦେଲ ବିହୁ ଗୁଣା ଯାବ ନାହିଁ ।

ଉଚ୍ଚପଦ ବିଷୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ।

ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ପ୍ରସରଣର ସର୍ବ ଉଚ୍ଚପଦ ଦୃଷ୍ଟାର ଯେ କି ବିଲଭରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଛନ୍ତି ଗଭୀରମେତାରେ ସେଠାର ଏକ ସଭାରେ ଉଚ୍ଚପଦ ବିଷୟ ପରମ୍ପରା ଫଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀବ ରଚନା ପାଠ କରାଅଛି । ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ସାଦେବ ବହୁକାଳ ଉଚ୍ଚପଦରେ ରହି ଏଠାର ପ୍ରକାର ଓ ନୂତନ ଅବସ୍ଥା ଅନୁ-ରାଜକାର୍ଯ୍ୟରେ ତିସ୍ତୁ ପୁଲେ ଏବଂ ସେ ଉପରେ ସରକାରୀ ପ୍ରକାର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସ୍ୱରାଂ ଗୋଟିଏ କଥାରେ ଯେମନ୍ତ ଏ ଦେଶୀୟ କେମନ୍ତ ବିଲଭର ଲୋକଙ୍କର ବିଶେଷ ଅସ୍ଥାପନ ଓ ତାହା ଚିନ୍ତାକରଣର ବିଷୟ ଅଟେ । ସେ କହିଅଛନ୍ତି ଉଚ୍ଚପଦ ପ୍ରକାରରେ ପ୍ରଥମର ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ଦେବର ଆହୁର୍ଯ୍ୟକରଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟୀ ବୋଲି ପରମ୍ପରା ଥିଲା କହି ଉଚ୍ଚରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ମଧ୍ୟକା-ଳରେ ବିଲଭ ଯଥା ବିକଳେକର ବ୍ୟବହାର ପୂର୍ବକାଳ ଲୁଗା ଉପାଦି ବିଷୟ ବ୍ୟବସାୟୀ ଦେଲ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ମହା-ରାଜ୍ୟର ଉଚ୍ଚପଦ ଆଦ୍ୟଦୁର୍ଦ୍ଦଶର ଉପାଦି ଦେଲ ପ୍ରକାର ପରମ୍ପରାରେ ତାହା ବିଦେଶକୁ ପଠାଉଅଛି । ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ସର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ସାଦେବଙ୍କ ମହାନୁଷାରେ ବୃତ୍ତି ସମାଜସଂ-ହର ଉଚ୍ଚପଦାଧିକାର ସମାଜ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପ୍ରାପକ କରିବାକୁ ଅନୁକାଳରେ ସମର୍ଥ ଦେ-ବାକୁ ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ବିଲଭ ପ୍ରାୟେଷ୍ଟ-ରେ ଯେପ୍ରକାର ସୁଖ ଓ ଲୁଗାର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ତେଣୁ କେମନ୍ତର ଉଚ୍ଚପଦ ମଧ୍ୟ ବଦଳୁଥିବ ଦେଖାଅଛି । ଅବଶ୍ୟ ବିଲଭର ମହାନୁଷାରେ ଉଚ୍ଚପଦ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପ୍ରାପକ କରିବା ବିଷୟରେ ଅନେକ ବ୍ୟାପାର ଅଛି । ସୁନକଥା ପ୍ରଧର ଦର ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଏହି ପ୍ରକାରମାନ ଦେବ ଯେ ଉଚ୍ଚପଦ ଧନ ଲାଗୁର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣପ୍ରମାଣ ଅନେକ ନୁହେଁ । ଲାଗୁ ବାଣିଜ୍ୟ ଗଭୀର ଗୁଣାକା-ପ୍ରଥରେ ପରମ୍ପରା ଦେଲ ଉଚ୍ଚପଦ ନ ବସ-

ଟିକାର ନିମନ୍ତେ ଦେଲେ ସମସ୍ତ ନୁହେଁ ଉଚ୍ଚପଦର ମୁଖ୍ୟତାପେକ୍ଷା ଲାଗୁର ମୁଖ୍ୟ-ଧନ ଅଭାବ ଦେଖି ଏଥିରେ ଦ୍ୱିଗୁଣି ନାହିଁ । ଏପର୍ବ ଉଚ୍ଚପଦ ଲାଗୁର ଶାସନାଧୀନ । ଯଦି ଲାଗୁର ଲାଗୁ ଦେବ ଓ ଉଚ୍ଚପ-ଦର କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟଦ୍ୱାରା ବିଲଭକା-ସିଦ୍ଧର ସକଳ ନ ଦେବ ତହିଁର ବ୍ୟବସାୟ ଲାଗୁ ଗତି ଉଚ୍ଚପଦରେ ନକାରୀରେ ବିଲ୍ଲି ସେପରି କଲେ ପ୍ରକାର ଲାଗୁକୁ ଲୁଗା ଓ ବସ୍ତୁରେ ବିକରାକୁ ଦେବ ବାଉଳ ଲୋକ-ମାନେ ଦେବଦାନ ଶିଳ୍ପର ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଅପଣା ସୁରାଧିକାର ରକ୍ଷା-ବିଷୟରେ ତେଣୁ କରୁଅଛନ୍ତି । ଯଦି ଦେଲ ସେ ବୃତ୍ତିରେ ଉଚ୍ଚପଦ ଶିଳ୍ପକାର ବ୍ୟବସାୟରେ ଲାଗୁର ବଦଳାପ୍ରକାରଦାବା ନୁହେଁ । ଦେବେ ଅଲଭ୍ୟ ଓ ବୃତ୍ତାଗରର ମହମ ବାଣିଜ୍ୟର ସକଳ ଦେବ ଓ ଏହି ପ୍ରତି-ଯୋଗିତାର ଉଚ୍ଚପଦ ଲାଗୁପେକ୍ଷା ଏହିପଦ ଦେବର ଉଚ୍ଚପଦରେ ବିଲ୍ଲି ବିକର । ଅବଶେ-ଷରେ ଶିଳ୍ପଦୁର୍ଦ୍ଦଶରେ ବିଲଭର ବ୍ୟବସାୟ ଅବଧି ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଛି । ସନ ୧୮୭୩ ସା-ଲରେ ୩୦ ଦୋଟି ଟିକାର ବିଲଭ ଶିଳ୍ପଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ଉଚ୍ଚପଦର ଶରଦ କରିଥିଲା ବିଲ୍ଲି ବର୍ତ୍ତମାନ ୫୧ ଦୋଟି ଟିକାର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ବିଲ୍ଲି ଅଛି । ଉଚ୍ଚପ-ଦରେ ଶିଳ୍ପର ଉଚ୍ଚପଦେକା ସଙ୍ଗେ ବିଲ୍ଲି ଦେବର ବ୍ୟବହାର କୁମାରର ବିଲ୍ଲି ବିଲଭପଦରେ ଅଗ୍ରାପଦ ଓ ସମ୍ପର ଲାଗୁକର ଅଟେ । ବିଲ୍ଲି ଉଚ୍ଚପଦର ଶିଳ୍ପର ସମ୍ପରାୟ ମଧ୍ୟରେ ବିକଳରାସଦାପେ ଯେମନ୍ତ ସମ୍ପର ଅଭିମ୍ବ ଦେଲଣି ଏଥିରୁ ଅନୁମାନ ଦେଲୁଅଛି ନୂତନକା ବାହାର ବିଲଭର ଯେମାନେ ଶାଳ ବାଧ ଦେବେ ଓ ବିଦେଶକୁ ଯେ ସମ୍ପର-ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ଏଠାକୁ ଅସୁଅଛି ସେବରୁ ଏଠାରେ ଦୋଷରେ କି ନା ହେଲ ବିଲ୍ଲି ଦୁର୍ଦ୍ଦ-ରୂପେ କରବେ । ବାସ୍ତବରେ ଉଚ୍ଚପଦର ଅସୁରୁ ବିଦେଶୀୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ବିକଳରେ ଏବେ ଅଧିକ ଟିକା ବାହାରିବା ସାମାଜ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟର-କଥା ନୁହେଁ । ଉଚ୍ଚପଦରେ ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟର ଉଚ୍ଚପଦର ଅଭାବ ନାହିଁ ମତ୍ତର ସମ୍ପା ଏବଂ ତେଣୁକଲେ ବିଦେଶକୁ ଅସୁଅବା ଅନେକ-ପ୍ରକାର ଶିଳ୍ପଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ଏଠାରେ ଲାଗୁକରୁଥିବେ ଉଚ୍ଚପଦ ଦୋଷରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶରେ ଶିଳ୍ପର ଉଚ୍ଚପଦ ସଙ୍ଗେ ବିଦେ-

ସାଧୁ ଶିଳ୍ପକର୍ମର ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ଆହୁର୍ଯ୍ୟର ବସ୍ତୁ ଅଟଇ ମାତ୍ର ବୃଦ୍ଧି ବୃଦ୍ଧି ଏଥର ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ ଜାଗରୁଁ ହୋଇ ଶିଳ୍ପ-ପ୍ରତ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ବାଞ୍ଛାଜନୀନ ଏଠାରେ ବିଚାରବାର ତେଣୁ କରାଯିବ ତାହା ନ ହେଲେ ଅଧୁନାକଳର କଷ୍ଟ ଦୁଇ ହେବ ନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଏ ନଗରରେ ଠେଙ୍ଗାକୂରର ବସେଷ ଗ୍ରାହକ ହୋଇଅଛି । ନଗରୀନ ବଡ଼ି ଅସୁସ୍ଥତାର ଘଟଣାପ୍ରସ୍ତର ଯାହା ଲେଖିଥିଲୁ କର୍ତ୍ତମାନ ଶକ୍ତି ଯାଇଅଛି କୁହ ଠେଙ୍ଗାକୂରମାନଙ୍କରେ ଅଭାବିତାବିହୀନ ହୋଇ ନାହିଁ । ଫଳତଃ ଦେବେ ଯାହା ନଗରୀନି ନକହାର କରୁଥିଲେ ତାହା ଘୋଡ଼ା ହୋଇଗଲା ।—କପାଳ ପରିଲେ ଗୁରୁଅଡ଼ ପଡ଼େ ।

ମତସରମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଠେଙ୍ଗାକୂରର ବସେଷ ଗ୍ରାହକ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳଇ ।

କଲିକତା-ଗେଜେଟ ।

ସନ ୧୮୮୮ ବାର ମେ ମାସରେ ଅଧିକାରୀ ମାତ୍ରଙ୍କୁ ଠେଙ୍ଗାକୂର ଯେଉଁ ଆକାଶିକ ବଦଳାଏ ତଦାକ୍ତା ହୋଇଥିବ ତାହାର ପଦ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶାକୁ ଉଚ୍ଚତର ଆକାଶିକ ଗ୍ରହଣ ଏହି, ଏମ୍, ଗ୍ରୋନି ସାହେବ ନିଜର ପାଦ ଓ କାକୁ ଗୋପାଳକୂର ତାହା ଓଡ଼ିଶା ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସାହେବ ମତୋତସ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ଓ ଉତ୍ତର ଓ ଉତ୍ତର ଉପାଧାନ ଓ ଗୋପାଳ କାକୁ ମାନି, ହୁଅନ୍ତୁ ଉପାଧାନ ଉପାଧାନ ଉପସ୍ଥାନକରେ ପଦସା ଉପାଧାନ ଦାୟୀ ଅଛନ୍ତି ।

ନିମ୍ନର ଆକାଶିକ ଗ୍ରହଣ ଏହି, ଏହି, ହେନି, ସାହେବ ଅଧିକ ଉପାଧାନ ବସ୍ତୁରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଓ ତଦନୁସାରେ ଏହି ସାହେବ କେତଳ ଓଡ଼ିଶା ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଓ ଉପାଧାନରେ ପଦସା ତେଜା ଦାୟୀ ଅଛନ୍ତି ।

ମିଶ୍ର ଏହି, ଏମ୍, ହେନି ସାହେବ ଦିଗାୟ ଶ୍ରେଣୀୟ ମାତ୍ର-କ୍ଷେତ୍ରର ଶମତା ଗ୍ରାହଣରେ ।

ଗାନ୍ଧୀକୂର ନିମ୍ନର ବାକୁ ଗୋପାଳକୂର ବାନ୍ଧୁଣୀ ଓ ୧୦୦୦୦୦ ବର୍ଷ କୁଟୀ ଗ୍ରାହଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଠେଙ୍ଗାକୂରକୂର ବାକୁ ଗୋପାଳକୂର ବାସ ନାଲେ-ପଦ ତଦାକ୍ତାକୂର ଶର ଗ୍ରାହଣ ହେଲେ ଏକ ତଦାକ୍ତାକୂର ତା ୧୮ ବିଶେଷର ଅଧିକାର ଶରଦାଶାଳାକୁ ବିଲକ୍ଷେ ତଦା ଅଧିକାର ଶମତା ଗ୍ରାହଣ ହେଲେ ।

ଗୋଟିଏ ବଦଳିତ ଲୋକ ଅଧିକାରୀକୂର କାକୁ ପ୍ରସବ କରୁଥିବ ବୃଦ୍ଧି ଯାଏ । ଏହାର ଦୁଇଗୋଟା ମୁଣ୍ଡ, ତତ୍ତା କୁଣ୍ଡ, ଗୁଣ୍ଡା ନାଶାକୂର, ଦୁଇ ଉପା ଓ ଦୁଇମୁଣ୍ଡ, କାକୁଣ୍ଡା ଓ ଉପାଧାନ, ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡାଏ ଦୁଇ ଘାଏ, ତତ୍ତା ତତ୍ତା ଉପା ଯାଏ । ଉପସଂହାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ବସତରେ ପ୍ରତ୍ୟାତ ହେବ କି ?

ମେଲେରି ଫୁଲର ଗୋଟିଏ ଉପାଧାନ ଅବସ୍ଥା ହୋଇ-ଅଛି । ଉପାଧାନର ସୁକାରେ ଏ ଉପାଧାନ ପଦସା କରିବାର

ଅବସ୍ଥାକ । ଏହା ସଦୃଶରେ ଅଧିକାରୀକୂର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ପାରେ । ଗୋଟିଏ ବସତାକୂର ନିଜର ବଳି କାଟି ଏଥିର ଉପାଧାନକୁ କାଟିଦେଇ ନୂତନ ଚାଣ୍ଡରେ ଉପାଧାନର କଳ ଦେଇ ଦିହେଇବାକୁ ହେବ ଏକପିଆଇ କଳ ଥାଉଁ ଉପାଧାନ ପଦାକାଳରେ ଯଦି କେଲ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ଗ୍ରାହଣକାଳରେ ଖାଲକ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବନସପ୍ରାହ ଖାଲକେ ସେବ ରଲ ହୋଇଯିବ ।

ଠାଉମୁଣ୍ଡପ୍ରକା ବଦଳରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସାହେବ ପେଟି ମାନହାନ ମୋକଦମା ଅଧିକରେ ତାହା ଗତ ତା ୧୦-ଦିନରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ପସରେ ପଦସଲ ହୋଇଅଛି । ଲକ୍ଷ କଲେରିକ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ସାହେବକୂର ଠାଉମୁଣ୍ଡପ୍ରକା ବଦଳରେ କଳ ମୋକଦମା ନାହିଁ ।

ଲକ୍ଷ ଓଡ଼ିଶାରେ ଠାଉମୁଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ ସେପେକ୍ତାମାସରେ ମାଲକୂର ଗୁରୁଅଧିକେ ଯାହା କରିବେ କୋଲ ସମ୍ବାଦ ମିଳଇ ।

ଗତ ୨୮ ଦିନ ଗୁରୁରେ ଫୋର୍ଟ ଅକ୍ଟରେ ନିମ୍ନକ୍ଷ ଦୁଇଥର ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଅଧିକ ।

କେବୋବାବାଦର ଦେଖୁଣି କଲେକୂର ସମ୍ବାଦାହାର ଘାଣ୍ଟାଇ ଶୁକରୁର ବଦଳରେ ଗୋଟିଏ ଉପାଧାନକୂ-ଦମା ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ମୋକଦମାର ନୂତନ ଏହି ଯେ ଅଧିକାର ନାମକ କରେ କେତେକ ଉପାଧାନକୂର ନିମ୍ନ ଗ୍ରାହଣ ହେବାପାଇଁ ୫ ୨୦୦ ବାର ଗୋଟି ଓକ୍ତ ସେ ଦେଇଥିଲେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ବଦଳୁ ଯେ କରୁଥିବ ସମ୍ବାଦରେ ତାହା ତାଙ୍କ ନିଜ-ତତ୍ତ୍ୱ ହବା ଉପାଧାନ କରିଥିଲେ ଓ ତାହା ପରିଶୋଧ କରି, ତାକୁ ଉଚ୍ଚ ଗୋଟିକାଳରେ ସେ ବାନ୍ଧୁ ପଠାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଓ ବାନ୍ଧୁକୂରରେ ପଦର ତଦାକ୍ତା ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏକ ମୋକଦମା । ଦେବକ ଅଧାରତ ନୂତନ ଅଧିକ । ମିଶ୍ର ବଦଳରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ପସରେ ସେଲେ କରୁ କୋଣି କାରଣକୂର ଉପାଧାନ ହେବାକୁ ଅଧିକ ହେବାକୁ ବଦଳରେ ବାନ୍ଧୁକୂର ମିଶ୍ର ଦେଲେକୂର ଗୋଟି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ତଦସକ୍ତ ଉପାଧାନ ହୋଇ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ମୋକଦମା କର୍ତ୍ତମାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର-ନାଲ ମାତ୍ରକୂର ମିଶ୍ର ମୁଲକ କୋଟିରେ ତାହାର ଅଧିକ ମିଶ୍ର ଗୋଟି ସାଣି କେବଳାଧିକ ଅଧିକ ଅଧିକାରୀକୂର ବଦଳୁ ପ୍ରକାସ କରିଅଛନ୍ତି । ସାଧାରଣ ଏହି ମୋକଦମାର ବାନ୍ଧୁ-କୂର ନାହିବାପାଇଁ ଅଧିକ ଉପାଧାନ ସହଜ ଅଧିକାରୀ କରୁ-ଅଛି ।

ଅଧିକାର ଦେଖୁଣି ମାତ୍ରକୂର ନିଜର କେବୋବା ନାମକ ବଦଳୁ ତାହାର ଉପାଧାନ ହିଲ ନାମ ହାଟ କେ-ଦାକା ମୋକଦମା ଉପାଧାନ ହୋଇଥିବ । ପ୍ରକୃତ ଶିଳ୍ପ-ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ବଦଳୁ ଅଧିକ ହେବାକୁ ଘାଣ୍ଟାକୁ ବାନ୍ଧାଯିବାକୁ ହେବ । ତତ୍ତ୍ୱ ହି ଅଧିକ ଉପାଧାନ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ହେବ । ତତ୍ତ୍ୱ ଉପାଧାନ ତାହାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାଧାନ କର୍ତ୍ତମାନରେ ତାହାକୁ ଅପବା ବଳେ ଉପାଧାନ ଅଧିକ ହୋଇ ବାନ୍ଧାକୁ ସିକାକୁ ହେବ । ହିଲକୂର ତତ୍ତ୍ୱ ନିଜର ହୋଇ ପ୍ରକୃତ ପୂର୍ଣ୍ଣ-ଉପାଧାନକୂର ଦେଇ ଅଧିକ ଓ ଦେ ଦେଇ ଅଧିକ-ମାତ୍ରକେ ସାମି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଧାନ ତାହାର ନାକ ବାନ୍ଧିବାରଇ । ବଦଳରେ ଉଚ୍ଚ ଦେବକ ୧୮ ମାସ କୂଳ ପଦସଲ ସହଜ ପଦ ହୋଇଅଛି । କୁଣ୍ଡା ହିଲକେ ସାଧାରଣ ହେବ କି ?

ଠାଉକୋଟିର ଉପାଧାନକୂର ବାନ୍ଧୁକୂର ମିଶ୍ର ଏହାକୁ କୁଟୀ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ।

ମିଶ୍ର ବାନ୍ଧିବାନାଥ ବାନ୍ଧୁଣୀ ତାଙ୍କ ବାନ୍ଧିରେ କରୁଥିବ ହୋଇଅଛି ।

ମିଶ୍ର ଉପର ଏହାକାର ସାହେବ ଘାଣ୍ଟିତ ହେବାର ଘୁଣା-

ଘାବ ତାଙ୍କ ଉପାଧାନ କମରେ ବଦଳାଣୀ ବାନ୍ଧିବୁଁ ଘାଣ୍ଟିର ଦେ ସାହେବ ଯାଇଅଛି ।

କଲିକତାର ଘୋଷଣ ଉପାଧାନ ବସ୍ତୁ ଓ କ ୧୦ ଘ ଠେଣାକୂର କଲେକୂର କଲେ ମୁଖ୍ୟମାନବାନକୂର ବଦଳର ବଦଳା ଅଧିକାରରେ ଅଧିକ ବଦଳାକୁ ଘୋଷଣାକୂର ଠାକ ନାମରେ ମୋକଦମା ତରୁଅଛି । ଉଚ୍ଚ ଘୋଷଣାରେ ଅଧିକାରୀକୂର ଶକ୍ତି ତଦାକ୍ତା ନିମ୍ନ ପଦସଲର ସମେତ କଲିକତା ପ୍ରସ୍ତର ତାକତାୟ କର୍ମକୂର ମଧ୍ୟରେ କେବୋ ସମ୍ବାଦ ହେଉଅଛି ।—ଏ କେବୋ ଅଧିକାରୀକୂର କି ?

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନୂତନ ସମ୍ବାଦ ଅପବା ମଣି ପ୍ରକାର ଉପାଧାନକୂର ସହଜ ନିଜର ଦୁପିକାକୁ ଗମନ କରିବେ । ନୂତନ-ସମ୍ବାଦକ ସମେତ ଘାଣ୍ଟାକୁ ବାନ୍ଧୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ପଦସଲକୂର ବଦଳା ଏହିର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।—ଏହାର ଅଧିକାରୀକୂର ମନକୁ ବଦଳ ଦେଇଅଛି ।

ଘାଣ୍ଟାକୂର ମେଲ ଓଡ଼ିଶାରେ ସାହେବ କଲ-ତର କଲୋତ ଠାଉମୁଣ୍ଡପ୍ରକା ନାମରେ ଯେ ଶତପୁରଣର ନାଲକ କରୁଅଛନ୍ତି ତତ୍ତ୍ୱରେ ୫୦୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ଘାଣ୍ଟା ହୋଇଅଛି ।

ଠାଉମୁଣ୍ଡପ୍ରକା କୁଣ୍ଡା ସାଧନରେ ଉପାଧାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ତଦାକ୍ତାକୂର ତା ୧୦୦୦୦ ଠାଉମୁଣ୍ଡପ୍ରକା ପ୍ରକାଶ, ଉପାଧାନ ନାମକ ଏକ ସକା ଉପାଧାନକୂର ବଦଳାକୁ ଘାଣ୍ଟା-ହେଣା ଓ ତାକତାକୂର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି । ଉପାଧାନ-ପ୍ରକୂର ଅଧିକ ଦେବ ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ଅଧିକ ହୋଇଥିବାର କହେ-କୂର ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପଦସଲକୂର ଅଧିକ ବାନ୍ଧିକୂର ଉପାଧାନରେ ନିମ୍ନ ହୋଇଅଛି ଓ କୋଣିକୂର ଘାଣ୍ଟାକୂର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୂର କୋଣିକୂର ପ୍ରକାଶରେ ଉପାଧାନ ତାହା କିଲେ ଘୋଷ-କୂର କରି ଘାଣ୍ଟିବେ ନାହିଁ । ଘୋଷାକୂର ଘାଣ୍ଟା ଘାଣ୍ଟା ହେବ ତାହା ଘୋଷାକୂରରେ କମା ହେବ । ଏହାକୁ ଅଧିକାରୀ ଅଧିକ ।

ଠାଉମୁଣ୍ଡପ୍ରକା ପ୍ରକାଶକୂର ସନ ୧୮୮୨ ମଧ୍ୟମା ପ୍ରକେତିକ-ପଦସଲରେ ଅଧିକ ଘୋଷାକୂର କାଳକା ଉପାଧାନ ହୋଇ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ ୧୦ ଶ ଉପାଧାନ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକ ଦେଶୀୟ ବାନ୍ଧା ।

ଠାଉମୁଣ୍ଡପ୍ରକା, ଏଲେ ଓ ତଦ ପଦସଲର ପଦସଲମାନଙ୍କ ନାମ ବାନ୍ଧାଯିଅଛି, ତତ୍ତ୍ୱରୁ ପ୍ରକାଶ ଦେ ସର୍ବ ପ୍ରକେତିକା ଓଡ଼ିଶା ପଦସଲରେ ବାନ୍ଧୁ ପଦସଲ ନୂତନା କରୁଥିବ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କଲେକୂର ଘୋଷାକୂର ଘାଣ୍ଟାକୂର କୋଲ ଅଧିକ ହୋଇଥିବ ସେ ବାନ୍ଧୁକୂରରେ ଘାଣ୍ଟାକୂର ନୂତନ ବୋଲି କହେ ହେଉଅଛି ।

ପୁସ୍ତକ-ସମ୍ବାଦ ।

ପୁସ୍ତକ ଶାସ୍ତ୍ର କଳାକୂର ମତୋତସ୍ୟ ଅଧିକ କାଳ-କମାନଙ୍କ ଉପାଧାନ ଅଧିକାରୀକୂର ଅଧିକ ପ୍ରକେତିକ ହୋଇ ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶକୂର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାକୂର ଘୋଷାକୂର ଓ କଲକାକୂର ମଠର ଉପାଧାନ ହିଲ ଦେବନାଥ ପୁସ୍ତକ ବାନ୍ଧାକ କଲକାକୂର ଅଧିକାରୀ ପରିଷାଦ ହୋଇଅଛି । ଉଚ୍ଚ ଅଧିକାରୀ କଲକାକୂର ମଠର ଅଧିକ ଅଧିକ । ହିଲ ଉପାଧାନ ତାହା ଅଧିକ ତାକୁ ଏପରି ଅଧିକାରୀକୂର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଧିକାୟ । ଘାଣ୍ଟା ହେବ କଲକାକୂର ମତୋତସ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଘାଣ୍ଟାକୂର ଘୋଷାକୂରରେ ଉପାଧାନକୂର କରିଦେଇ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସୁଧା ବିକ୍ରମ-
କାର ମଧ୍ୟ ଏହା ଶୁଣି ଅନ୍ୟମାନେ ସାତେକମହୋଦୟ
ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟକାନ୍ଦ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ଧର୍ମଶାଳା କାଳୀନମାନଙ୍କ ସ୍ୱକାଶେ ପ୍ରକାଶକରଣମ-
ରୁ ନିଜ ଦେଶଜଗତ ୨୦ ପାଠି ଅନୁ ଅର ୨୦ ବୁଝି
ପାଇଁ କରାଯାଏ ଦେଖାଦେଖ । ଅର ମଠମାନଙ୍କର ପ୍ରାୟ
୨୩୫୦ ପାଠି ଅନୁ ଚଳିବାକୁ ଦେଖଇ ପ୍ରଥା ଅଛ ଓ
ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଅଛନ୍ତି ।

ସେହିସମୟମାନେ ଧର୍ମଶାଳାକାଳୀନମାନଙ୍କ ପଦ-
କ୍ରମର ବିକାଶକାଳେ ନିପୁଣ ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କଦ୍ୱାରା କେହି
ଉପସ୍ତୁତ ସେବି ବ୍ରତାବଧାନ ବିକାଶପାଇଁ ନିପୁଣ ନ ସିଦ୍ଧି-
ରୁ ଶୁକଳମାନେ ଅଧ୍ୟାପକ ଅସୁମାରୁକରଣୁ ମେହିତନ ଅନୁ
କାଳୀନ ଥାନ୍ତି ସେ ନିଜ ବଳରୁ ମହାପ୍ରସାଦ ବସୁଧା ବିକି-
ନିଅନ୍ତି । ଏପରିକି ସାତେକମହୋଦୟ ସୁଦ୍ଧା ଅବଶ୍ୟ-
ସକପ୍ରକାର ଦେବ । ଇତ୍ୟ ।

ଉତ୍କଳ-ସମ୍ପାଦ ।

ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ପ୍ରପୀତର ପ୍ରକାଶ କାଳୀନ ସକାଶେ ଶ୍ରୀ କଳା-
ମହୋଦୟ ଶୁଣି ସାଧ୍ୟାବାରି ଓ ଅର୍ଥକୋଷ ଶୋଭା ଦେଇ-
ଅଛନ୍ତି, ଧ୍ୟାନ ଓ ଅର୍ଥକରଣର କାଳର ଛଦ ବସେସରେ
ଅନୁ କରଣରେ ବିକଳ ବସ ଦେଖାଅଛି ।

କଳମହୋଦୟ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାରର ଉପସ୍ତୁତ ସକାଶେ
ସାତନ ଦୋଇଅଛୁ ସେ ଚର୍ଚ୍ଚରେ ନିପୁଣ ସୁଦେଶୀ ବିଶେ-
ଷତଃ ଦେଶୀ ପ୍ରକାଶକମାନଙ୍କୁ ସମେଶ୍ୟ ଗାଧ୍ୟାପନଶ୍ରୀ
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେଖିବାକୁ ସେମାନଙ୍କର ଉପକାର ଦେଉଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାଳର ମଧ୍ୟମପ୍ରକା ଶ୍ରୀ ବାହୁ ବିକାଶର ସମ୍ପ-
ଦୁକାର ବସୁଧାର ସମ୍ପର୍କରେ ଗୋଟିଏ ଛଦ ପ୍ରାପନ କର
କୃତାର୍ଥକେମାନଙ୍କ ପ୍ରପାଦକ କ୍ଷୟାର୍ଥମାନଙ୍କ ଶାଳି ବିକଳ
ଓ ପଢ଼ିବା କଳାକର ବିକାଶମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇ ବିକଳର ବସୁ-
ଅଛନ୍ତି । ଏକାନ୍ତ ନିଜେ ସମୋଦେଶୀ ।

ଏହାକ ଉକ୍ତର ଉତ୍କଳର ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶକେଶେଷ ସାତେକ
ଏହି ପ୍ରକାଶମାନେ ଉପସ୍ତୁତ ହୋଇ ବୁଝିବୁଧ ଅଛନ୍ତି
ସାଧ୍ୟା ବିକଳରେ, କଳରକ ସେ ସୁଦ୍ଧା ଉପକା ପ୍ରକା-
ସନଶାରେ ବିକଳକାଳୀନୀ ଏକ ପ୍ରକାର ଦେଖି ଦେଖି
କଥ ବିକଳକାଳୀନୀ ସେହି ମାନସ ସାଧ୍ୟା ଦେଖି ନିମନ୍ତେ
ସାତେକ ମହୋଦୟ ସାଦେଶ୍ୟେ ।

ଅର ସାଧ୍ୟ ଉତ୍କଳରେ ଗୋଇଶାଦ ଅନୋଦର, ଏହ-
ରେ ସୁଣି ଏହି କଥାରେ ଅର ଗୋଇଶାଦ ଉପାୟ ନାହିଁ ।
ମାତ୍ର ଅନନ୍ଦର ବସୁଧା ଏହି ସେ ଅନନ୍ଦର ଦେବ ଅନେକ
ଗୋଦୁକାନ୍ତି ଗୋରୁ ଦେଖିବୁଧ ବଧ ବିକଳକା ଅପସ୍ୟରେ
କ ୨ ଓ ଦେଖାଏଁ କଠିନ କାଳକରର ଦଶାଣ ଗାଧ୍ୟାଅଛନ୍ତି ।
କଣ୍ଠି ଗାଧ୍ୟାଦୟର ଦୋଇଅଛି ।

ନିଜରକ ସେ ନିଜ ପାମାମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ବିକଳକାଳୀ
ଦେବେକ ପ୍ରକା ଦିଶି ବାହୁକାଳୁ ବିକଳମାନ ଦେଖିବୁଧର
ଦାତା ଅପସ୍ୟା ଶାମା ଦୋଇ ଉକ୍ତ ଦେଖିବୁଧର ମାନରେ
ଓଇକର ନାସ ବିକଳକାଳେ ଶ୍ରୀ ସୁଧା ମହୋଦୟ ଉକ୍ତ
ଓଇକର ଛଦ ବସି ବିକଳକାଳେ ନିମନ୍ତେ ବିକଳକାଳ-
ସମ୍ପଦ ମାନକର ଶ୍ରୀ ସୁଧା ସୁଦେଶ୍ୟେ ସାତେକ ବିକଳ-
କାଳୁ ବିକଳକାଳ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଏଠାରେ ବିକଳକାଳୀ ଉପକାର ବିକଳ ଦେଖିବାକୁ
ପାଦ ଉପକା ଉପକା ଦେଖି ଚିତ୍ତ ମହାପୁର ମାଧ୍ୟକାଳୁ
ସେ ଗାତା ନ ଦେଇ ଉକ୍ତ ଉପକାକୁ ମାଧ୍ୟକାଳୁ ବିକଳକା-
କାଳରେ ଉତ୍କଳର ଅଧ୍ୟାପକରୁକାଳୀନେ ଅସିଅଛି ।

ଧର୍ମ ପଢ଼ିବାର ଉତ୍କଳରେ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତର ଦୌରାରେ ପ୍ରାୟ
ନାହିଁ ।

ପ୍ରେସ୍‌ରସ୍ୟ ।

ପ୍ରକାଶକରଙ୍କ ମକାମତ ନିମନ୍ତେ ଅନ୍ୟ-
ମାନଙ୍କ ଦାୟୀ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ସୁଧା ଉତ୍କଳଦାସିକା ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ-
ସମାପେଷୁ ।

ମହୋଦୟ ।

ଏକର୍ଷଣମନ୍ତେ ବିକଳକାଳୀ ପ୍ରକା-
ର୍ଷରେ ବସୁ ଓ ଅର୍ଥକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ-
ପ୍ରାଧ୍ୟମେଶ ବିକଳକାଳୁ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶରେ
ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରୂପେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୋଇଅଛି ।
ପ୍ରାୟ ବିକଳ ଏକକାଳୁ ମଧ୍ୟ ସେହି ଦେଖି
ଅନ୍ୟମାନେ ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକ ପାଠକୁ ନାହିଁ ।
ମହୋଦୟ ବିକଳକାଳେ ସାଧ୍ୟାରେ ଉକ୍ତ-
ଏକକାଳୁ ଚାହିଁ ନିମନ୍ତେ ଦାସକ ନିକଳୁ
ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକମନ୍ତେ ଏ ଉକ୍ତକାଳ ବିକଳ-
ମାନେ ମଧ୍ୟସହର ଲୋକ ପଠାଇଥିଲେ
କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ମହୋଦୟ କହିଲେ ବି ସେ ବିକଳ
ଅନ୍ୟଠାରେ ନିକଳ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ସୁଦ୍ଧା
ନିଜର ମଧ୍ୟରେ ବିକଳ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା
ଶୁଣି ମନରେ ବିକଳ ବିକଳୁ କାଳଦେଲ ।
ଉକ୍ତ ପ୍ରାଧ୍ୟମେଶ ପାଠ୍ୟକାଳ ପ୍ରକାଶରେ
ଅଧ୍ୟାପକ ଉକ୍ତ ବିକଳରେ ସେମାନେ ସୁଦ୍ଧା
ପୁସ୍ତକ ନ ଦେଖି ଦେଖେକ ପ୍ରକରେ ବିକଳକୁ
ବିକଳକାଳୁ ବୁଧ । ବିକଳ ଏକକାଳୁ ଚାହିଁ
ପୁସ୍ତକ ବିକଳକାଳୁ ଗୋଷ୍ଠି ଅଧ୍ୟାପକ ପୁସ୍ତ-
କର ମଧ୍ୟ ପଠାଇ ପୁସ୍ତକ ଅଧ୍ୟାପକ ଉକ୍ତା
ସକଳକାଳୁ ନାହିଁ । ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ
ଅଣାଇଲେ ଖ ୧ ଲ ୫ ୦ । ପ୍ରକାଶ ୫ ୩୮୭
ପଢ଼ିବ ଅପସ୍ୟ ବିକଳ ବିକଳୁ ଏ ବିକଳକାଳୁ
ଅସୁଧା ବିକଳେ ବିକଳକାଳ । ଅକଳ୍ୟ ସମସ୍ତ
ଗ୍ରାମରେ ଗୋଷ୍ଠି ଅଧ୍ୟାପକ ସୁଧା ନାହିଁ ବା
ପଢ଼ିକାଳୀନ ବିକଳ ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ କେତେ
ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ସମସ୍ତ ପୁସ୍ତକ ବିକଳକାଳୁ
ଏକଠାରୁ ବିକଳକାଳୁ ଏହି ପୁସ୍ତକମନ୍ତେ
ଏପ୍ରକାର ବିକଳ ନିମନ୍ତେ ଦେଖାଇ ବିକଳ
ଅନ୍ୟମାନେ ବିକଳକାଳୁ ନାହିଁ ଯଦି ପୁସ୍ତକ-
ନିକଳକାଳୁ ବିକଳି ଏ ପୁସ୍ତକକୁ ସକାଶକାଳୁ
ପୁସ୍ତକକୋଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିକଳକାଳୁ ପଢ଼ିକାଳୁ

ସେହି କାଳରେ ଏପ୍ରକାର ନିମ୍ନ ବିକଳକାଳୁ
କାଳା ଦେଲେ ବିକଳକାଳୁ ଉକ୍ତ ସେ
ଏପ୍ରକାର ପଢ଼ିକାଳୀନାଳୁ ବିକଳକାଳୁ ପ୍ରକାଶ
ଦେବେ ନାହିଁ । ଇତ୍ୟ ।

୨୨୨୮୮ } ବିକଳକାଳୁ
 } ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ପାଠା
 } ସମ୍ପାଦକ ବିକଳକାଳୁ ପୁନି

ମହୋଦୟ ।

ଅନୁର ବିକଳକାଳୁ ପ୍ରକାଶକାଳୁ ଅପସ୍ୟ
ପଢ଼ିକାଳୁ ଏକକାଳୁରେ ବିକଳ ପ୍ରାଧ୍ୟ
କାଳକର ବାଧ୍ୟ ବିକଳା ଦେବେ ।

ଅକଳାଳି ବିକଳକାଳୁ, ବିକଳକାଳୁ
ହୁଦୁ ସୁକଳକାଳୁର ସୁଧାମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ୟ ଅନୁ-
ସ୍ୟ, ସେଥିରେ ବିକଳକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ ଧର୍ମ-
ମାନଙ୍କରେ ଅପସ୍ୟ ବିକଳକାଳୁ ଦେଖି ବିକଳକାଳୁ
ଦୁକଳୁ ଅନକଳ ନ ଦେବ । ସେ ସେହିରେ
ବିକଳକାଳୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଗ୍ରାମରେ ଏହିପରି କଳେ
ସୁକଳକାଳୁ ମାଧ୍ୟକାଳୁରୁ ବିକଳକାଳୁ ଧର୍ମକାଳୁରେ
ଅପସ୍ୟ ବିକଳକାଳୁ ଦେଖି ଅଧ୍ୟାପକ ଅନକଳ
ଦୋଇଅଛି । ଏ ମହୋଦୟ ଗତ ଏକାକାଳୁ-
କଳ ଏଠାର ବିକଳକାଳୁ ବିକଳ ଓ ବିକଳ-
କାଳୁ ଏକକାଳୁ ବିକଳ ଅଧ୍ୟାପକ ଉକ୍ତକାଳୁ
ଶ୍ରୀ ବିକଳକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ ମାନରେ "ବିକଳକାଳୁ-
ପ୍ରକାଶିକା" ନାମକ ଗୋଟିଏ ସକଳ ପ୍ରାଧ୍ୟକ ବିକଳ
ଅପସ୍ୟ ବିକଳକାଳୁର ବିକଳକାଳୁ ପ୍ରକାଶକାଳୁ
ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ବିକଳକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ-
ପ୍ରକାଶକାଳୁ ପାଠକେ ଏକ ପ୍ରକା ଏକାକାଳୁ-
ସକଳରେ ଗ୍ରାମସକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ ମଧ୍ୟ
କଳୋକପ୍ର ଦୋଇଅଛି । ଅପସ୍ୟ ଅନୁ-
ଗ୍ରାମକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ କଳକାଳୁ ଅଧ୍ୟାପକ
ଶ୍ରୀ ବିକଳକାଳୁ ପ୍ରକାଶକାଳୁ ପାଠକର ସକଳ-
ମାନଙ୍କୁ ଅନୁ ବିକଳକାଳୁରେ ବିକଳକାଳୁ ମନ
ଅକଳକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ବିକଳକାଳୁ ମାତ୍ର
ଗୋଟିଏ ଅଧ୍ୟାପକ ବିକଳକାଳୁରୁ ଏକାକାଳୁ
ବିକଳକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ ଅଧ୍ୟାପକ । ବିକଳ
ମହୋଦୟ ସୁଦ୍ଧା ଏହିପରିକାଳୁ ସମ୍ପାଦକ ଦୋଇ
ଅଛନ୍ତି ଓ ବିକଳକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ
ବିକଳ ଅପସ୍ୟ ବିକଳକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ
ପ୍ରକାଶକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ
ବିକଳକାଳୁ ଏକ ବିକଳକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ ଧର୍ମକାଳୁରୁ ବିକଳ
କାଳୁ । ଏହି ସକଳକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ ବିକଳକାଳୁ
ଦେଖିଲେ ଅଧ୍ୟାପକ ସକଳ ଦେଖି ।

ଦେବତାଙ୍କୁ ବସନ୍ତ ଯେ ଏକକ୍ରମେ ଯୁବକଙ୍କର ପ୍ରାଣୀ କରବାକୁ ଯାଉଁ ଅନ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କ ଯୁବକଙ୍କର ନିନ୍ଦା କରବାକୁ ଦେଉ-ଅଛି । ବାବୁ ମହାଦୟଙ୍କର ଏଠାର ଯୁବକ-ଦଳକୁ ଧର୍ମମାର୍ଗରେ ଆଣିବାକୁ ଏକାନ୍ତ ଲଜା ଦେବାକୁ ସେ, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏହି ସଭାର ସଭ୍ୟ ଦେବାକୁ କହିବାକୁ ବେତେକଜଣ ବଙ୍ଗବା-ଲୁଣ-ଯୁବକ “ଯେଉଁ ସଭାକୁ ଗଲେ ମଦ ଓ ମାଂସ ପରତ୍ୟାଗ କରବାକୁ ଦେବ, ଯେଉଁ-ଠାରେ ଖଣ୍ଡେ chair ମିଳେ ନାହିଁ, ଯେଉଁ ସଭାରେ ଧୂ ମପାନ ନିଷେଧ, ସେ ସଭା ଗୋଟିଏ ଅସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ଦେବମନ୍ଦିରରେ ପ୍ରାପିତ” ସେଠାକୁ ଯିବାକୁ ଏକାନ୍ତ ଅନୁରୋଧ, ଏହିପରି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ଅପଣାମାନଙ୍କର ନାସ୍ତି-କରାର ବଶେଷ ପରତ୍ୟୁ ପ୍ରଦାନ କରୁଅ-ଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ପାଠକେ କୁହେଯାଉକେ ଯେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଗ୍ରାମରେ ଅଜବାଲି ଏହିପରି ନାସ୍ତିକ ଯୁବକ ୨୧ ଗୋଟି ଦେଖାଯାନ୍ତି ।—ହେ ଉତ୍କଳ ଏମାନଙ୍କର କି କିହିନ୍ କାଲେ ଧର୍ମ-ଜ୍ଞାନ କହିବି ନାହିଁ ।

ପରଶେଷରେ ଏଠାର ପ୍ରଧାନ, ଜମିଦାର-ମାନଙ୍କୁ ଅମୃତ ଏହି ସବୁକିଛି ନିବେଦନ ଯେ ଏ ସବୁକିଛି ଚିରସ୍ତାୟୀ କରିବାକୁ ଓ ଏହାର ଅବରୋଧକୁ ବ୍ୟୟମାନ ନିବାରଣ କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ ଦୋଳ ମୁକୁନ୍ଦସ୍ତ୍ର ଦେବାର ଦେ-ଖିଲେ ସୁଖୀ ଦେବୁ । ଇତ୍ୟ ।

୨୨୮୮ } ଅପଣଙ୍କର ବସନ୍ତ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ଗୌରୀ
 କୁଅଁ ପାଳ }

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE.
 Key to New Royal Readers No II is out. Price 3 (Three) annas.
 To be sent by value-Payable post.
 Apply to the Secretary Printing Company Cuttack.

TO THE DEAF.
 A 132 page Illustrated Book on Deafness Noises in the head how cured at your homes.
 Price 6 annas; Address Dr. Nicholson, 5, Old Court House Street, Calcutta.

ନିବେଦନ ।
 ଦେଶର ଉତ୍କଳ ଦେବାର କପ୍ରକାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଉକ୍ତ ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭେ ବେତେକ ସମାଜ-ପତ୍ରରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇଥିଲୁଁ କି ଉକ୍ତ ବିଷୟ ପର ସମସ୍ତ ମହାଶୟ ଆପଣା ବୁଦ୍ଧିଅନୁସାରେ ଲେଖି ଅମ୍ଭ ନିକଟକୁ ପଠାଇବା ମନମାସରେ ସମସ୍ତ ନାମ ପଦ୍ୟା ଦେବ ଯାହାର ଲେଖା ଉତ୍କଳ ଦେବ ଭାବାକୁ ଟିକ୍ତାର ପୁସ୍ତକ ପାରତୋଷିକ ଦିଅଯିବ ପରନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ବିଷୟରେ ବେତେକ ମହାଶୟଙ୍କ ଲେଖା ଅମ୍ଭ ନିକଟକୁ ଆସିଥିଲୁଁ ଅମୃତ ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିବାରୁ ପଦ୍ୟା ଦୋଳପାର ନାହିଁ ଅଥବକ ୩୦ ଜୁଲାଇ ସନ ୧୮୮୮ ପଦ୍ୟା କରାଯିବା ପାରତୋଷିକ ଦିଅଯିବ । ଇତ୍ୟ । ଶ୍ରୀମତୀ ।
 ଶ୍ରୀ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦାସ
 ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ପୁର ।

NOTICE.

Wanted a Head master for the Eram M. E. school on a salary of Rs. 25 a month. Besides this he shall have 3 Rupees per month for private teaching. Lodging and other necessaries are had of great convenience. None needs apply who has not passed the Entrance Examination. The applicants should send to me their best testimonials before the 15th July, 1888.
 Eram, } Bishn Mohun Parhi.
 Secy to the Eram M. E.
 School, Eram.
 Eram P. O.
 The 3rd July, 1888.

ବଧୀରଙ୍କପ୍ରତି ।

ବଧୀରବା ଓ ବାଳଭାଇରେ ଶକ୍ତି ଦେବା ଦିପର ଘରେ ବସି ଆଗୋଗ୍ୟ ଦେବାବିଷୟକ ସତର ପୂ ୧୩୭ ଟ୍ୱାର ପୁସ୍ତକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦/୦ କଲିକତା ଓଲଡ୍ କୋର୍ଟହାଉସ ପ୍ଲଟ ନଂ ୨ର ଉପକରେ ଡାକ୍ତର ନିକଲସନଙ୍କ ଠାରେ ପାୟୁଯିବ ।

ଦ୍ୱାରକାକୁଳ କୃତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକମାନ ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି :—
 ଷେକ୍ସପିୟରମାନ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ।
 ସରକରୁଗୋଳ ୫ ୦ ୪
 ଓଡ଼ିଶାବୃତ୍ତୋଳ ୫ ୦ ୪ ୧୦
 ଜୁଡ଼ିକାଲ ୫ ୦ ୫୦
 ବିନାବିଧାନ ୫ ୦ ୫
 ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କରରସ୍ତ୍ର ସେତେକ୍ଷଣ

ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ବିତରଣ ।
 ଉତ୍କଳୋପାଧିକ ନାମକ ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡି ଉତ୍କଳ-କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିତରଣ କରବା ପାଇଁ ବହୁପ୍ରୟାସ-ସହର ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ; ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କୁ ଅନୁ-ରୋଧ ଯେ, ଏହି ପୁସ୍ତକକୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଲେଖାଏଁ କେଉଁ ପଠକ କରନ୍ତୁ ଯହିଁରେ କି ଅମୃତ ଶ୍ରୀମ ସଫଳ ଦେବ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ କେବଳ ଡାକମାପୁଲ ନିମିତ୍ତ ଦୁଇପଇସା ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକୁମ୍ଭାନଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଏକ ଦାଲେଖରର ସମ୍ପାଦକାହକାଙ୍କ ଅତିଥରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୁମରଦୁ ସାହୁ ନିନାଦେବ ବାମଣ୍ଡା ବା ୧୩୩୮୮

ଓଡ଼ିଶା ମିଶନ ପ୍ରେସ କଟକ ।

୧୮୩୮ ମସିହାରେ ସଂସ୍ଥାପିତ ।
 ନବଶିକ୍ଷଣ, ଶିକ୍ଷା, ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ଜମିଦାର-ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାଗଜ ପତ୍ରାଦି ଶୁଣା ହୁଏ ।
 ଏକ୍ସମେଟ ମାଗିଲେ ମିଳଇ ।

ପ୍ରଧାନ ଉପଦେଶୀୟ ଔଷଧ ଡାକ୍ତର ଜି. ବି. ସାହାଙ୍କ ସାମ୍ବେଦନାକରଣ ଔଷଧ ।
 ଏକଦା ଯାହା ବା ଯାହାର ବଳ ବୁଦ୍ଧି ହୁଏ ଉଦର, ମୁଣ୍ଡାଧାର ମେରୁଗ୍ରନ୍ଥି, ଫୁସ୍ଫୁସ ଓ ଯକୃତ ଉତ୍ତମରୂପ ଉଦର ଓ ବନପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ଓ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୀଡ଼ାପକ୍ଷରେ ପ୍ରଧାନ ଔଷଧ ବୋଲି ଉତ୍ତମରୂପେ ପରିଚିତ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କଦ୍ୱାରା ବିଶେଷରୂପେ ଅଦୃତ ଯଥା; ବାଣ, କଫ, ଉଦର, କୁର୍ମ, ପାଥୁର, ବହୁବିକାରୀ କୁର, ଯକୃତର ଅସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ହୃଦୟ ଜ୍ୱର, ମସ୍ତକଦୁର୍ଗୁଣ, ଯାହୁ ବା ନାଡ଼ା ଦୌର୍ଗନ୍ଧ୍ୟ, ମସ୍ତକବ୍ୟଥା, ଅନୁରକ ଘା, ଶୁକ୍ରସଞ୍ଚୟ, ମୁଣ୍ଡରେ କ୍ଳେଦ, ମେଦ, ମେଦବିକାର, ମୁଣ୍ଡାଧାର ପୀଡ଼ା ଓ ଶ୍ଳେଷ୍ମ ।

ଡାକ୍ତର ଜି. ବି. ସାହାଙ୍କ ସାମ୍ବେଦନା ଔଷଧ ବାହ୍ୟିକ ଲେପକଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୀଡ଼ାପକ୍ଷରେ ବହୁମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ବିଶ୍ରେଷ୍ଟ ଯଥା;—ଫୋଡ଼ା ଘା, ବହୁବିକାର ଘା, ପୀଡ଼ାଦାୟକ ଘା, କୁର୍ମ, କୁଣ୍ଡିତା, ବହୁ,

ସମାପ୍ତ, ବୁଝ, ଅଗ୍ରଣ୍ୟପାତ୍ରା, ବାଠ, ଗରମି
ବା, ଓ ନିଜାନ୍ତ ମନପ୍ରକାର ବର୍ଣ୍ଣନା,
ବ୍ୟବହାର କରକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟମନା
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶିସହଜ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ,

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧, ୨, ଟ ୩
* ଓ ୧୦ ଟା ଅଟେ ଏତଦ୍ୱ୍ୟାପାର ପତ୍ର-
ରକାମାର୍ଣ୍ଣ ଟ ୦ । ଦେଶୀଖର୍ଚ୍ଚା ପତ୍ରିକା । ଯଦ
ଦେହି ଏକେଣ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ତେ-
ବେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାକୁ ଯିବ ଲେଖିବେ ।
କଲିକତା ଅନୁଷ୍ଠାନ } ଏ, ୫, ମୁଖ୍ୟମା
ଦରକର }

ମେଦୁରୋଗ ।

ଏହାମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ୱାଳା ପରିଣାମ ନିର୍ଦ୍ଦ-
ତ୍ତି ଦେବ । ଦୁର୍ଲଭ ପ୍ରମେଦବ୍ୟାଧି ସେହିମାନଙ୍କୁ
ଅନ୍ତମଣ କରୁଅଛି ସେମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦାୟ ଗୌ-
ଣକରକାର ଉଚିତ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-
ସଦାସେ ଜୀବନର ମାୟା ପରିତ୍ୟାଗ କରନ୍ତୁଦେ ।

ଏହି ଉପାଧି ଯଥାଶକ୍ତିରେ ଏକସପ୍ତାଦି ସେବା
କଲେ ନୁହେଁ କେବଳ ଏକ ଭଜି ରୁଚି ସପ୍ତା-
ହରେ ପୁସ୍ତକଲେଖନ ଅବଶ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ଦେବା
ସେହିମାନେ ଅବଶ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିଷ୍ଠା
କରୁଅଛୁ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗୀ
ଜୋର ଜୀବନର ସେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
ସଙ୍ଗର ଭବ୍ୟରୂପରେ ପରିଣତ ନ ଦେଲେ ଆଉ
ଶିବ ନାହିଁ ଅନେକ ରୋଗୀ ଅବଶ୍ୟ ଲଭ
କରି ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
ଅସଲମୁଦରେ ସୁସ୍ତକାଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ
କଲିକତା ଅବେଦନୋଳ ନିମ୍ନର ଭବନରେ
ସ, ଦେ, ସତ କମ୍ପାନୀରେ ଏକ କଟକ
ଦରକାରକାର ପ୍ରତିବନ୍ଧନୀକଙ୍କ ସୁସ୍ତକାଳରେ
ଏହି ଉପାଧି କରନ୍ତୁ କେଉଁଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଶି-
ଶିକୁ ଟ ୨୫ ଟା । ପୁଲକା ଓ ଲାଲଖର୍ଚ୍ଚା ପୁସ୍ତକ

ବାଲିକାଗଳ ।

କଲିକତା ଶସ୍ତ୍ରା ଦରରେ ସଦୃଶ ଭଟକ
ତୈୟାର କରାଇ ବାଲି ଗୋଷ୍ଠିକର ଗପ୍ତକ
କଥା ନିକଟେ ବାଲି ଅର୍ଥକରଣ କର କମ୍ପାନୀ
ଦୋକାଳରେ କରନ୍ତୁ ଦେଉ ଅଛି ଯଥା—

୧୨ ପତ୍ର	କାଳ	୧୯୪୫୨୫	୧୯୪୫୦୫୨
୧୩ ପତ୍ର	"	୫୨୫	୫୦୫୦
୧୪ ପତ୍ର	"	୫୩୫	୫୦୫୦
୨୨ ପତ୍ର	ବିକଳରସେଷ	୫୫୫	୫୦୫୨

ଦେଖାମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ସେହିମାନେ ଏକ-
ରରେ ର * ମ ବା ଅଧିକ କିମ୍ବ କରକେ ଅଧିକ
ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଯାଇ ପାରନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନକ ।

ପ୍ରାୟତଃ ବାଲି ଗୋଷ୍ଠିକର ଗପ୍ତକର
କରନ୍ତୁକରକାର କଥା ନିକଟସ୍ଥ ଅନୁମାନକ
ଦୋକାଳରେ କରକୋଣା ଓ କଲିକା ଓ
ରେସମାର୍ତ୍ତନେର ଲୁଗା ଓ ଷ୍ଟେସନାରୀ ଓ କଲି-
କା ଓ ମାଖି ସଦରର କରନ୍ତୁ ଦେଉ ଅଛି
ବାଦା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବରତ
ଅଛି । କରନ୍ତୁ ଅଛି ଦେଲେକେ ଫେସ୍ତ
କରକାର କରନ୍ତୁ ସଦାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
ବାଦା ନିମ୍ନ ଲୁଗାରେ ଲେଖାଗଲ ଯାହାକର
ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ଦୋକାଳରେ ଅନୁ-
ଷ୍ଠାନ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
ପାରବେ । ଏକତା ଅନୁମାନେ କଲେନି ଶାନ୍ତି
କରନ୍ତୁ ସଦାଶେ ଦୋକାଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖି-
ଅଛୁ । କେଉଁ ଉଚିତ କରକାରୁ କରନ୍ତୁ ଚାନ୍ତି
କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ । ଯଦ ଉକ୍ତ ଶାନ୍ତିମାନ କରନ୍ତୁ
ଦେବା ପକ୍ ଅପଣା ମକଲସ ସଦାଶେ କରା
ରୁଦାନ୍ତି ତେବେ ଏକ ରୁଦାନ୍ତି ଟି କରା ଟ ୫୦୫୨
ହୁସାକରେ କରାଦେଲେ ଯାଇ ପାରବେ । ମାତ୍ର
ବାଦାର ଗଳ ଖ୍ୟୁକରକର ଗ୍ରାହ ଖାଲ ଉପରେ
ଧୁବ । ଗଳ ଦେଲେ ଶାନ୍ତିର ପର ମୂଲ୍ୟ ଭାଲ
ଦେବାକୁ ଦେବ ।

କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ବରତ ଦେବତା ୦	କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଦ ।
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରୁଚି ଦେଲେ	କୋକୋରାଦର ।
କଲେ ।	କାଳ ବିଷୟ ଓ
କେଦେଶୀକ	କଳ ରମିତ ଓ ସାଦା
କେଦେଶୀକ ଦେଲ ପଦବା	ପଦା
କେଳ ସାଦା ଓ କୋମ	କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦୁଇପକ୍ଷର
ଖରତ ।	ଏକପଦ ରୁଚି
କ୍ରମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିକଟ	ନେକସତ ପଦୋର ସନ
କରକା ବାକର ଦେବ-	କେବଳ ଅପର
ଦିଲ ଓ କରକର ।	ଏ, କୋଶଳ ସସଦେ
କେଦେଶୀକ ବାହା ସକ୍ ।	କାମୀତ ଓ କୁଦୁବା ।
କାମା ପ୍ରକାରର ଚିତ୍ତି-	କରକା କରକୋଟ
କାପର ଓ ନିପାତା	ଏକପ କାଳର ।
କେବି ପେ	ଅନ୍ତମକର କେଦେଶୀକ
କେବି ପେ ।	କାଳ ଏ କେଦେଶୀକ
କେବି ସାନ୍ତ ।	କେଦେଶୀକ ଦେବ
କାକାଳ ସାଦାଳ ଗ୍ରହ ଦେ	କେଦେଶୀକ ଦେବ
କୁଦା ପଦସାଳ କୁପ ।	କେଦେଶୀକ ଦେବ
କେଦେଶୀକ ଦେବ—ଅର୍ଥାତ୍	କେଦେଶୀକ ଦେବ
ସୁଦକା ପଦନ ।	କେଦେଶୀକ ଦେବ
ଅପର ପ୍ରସ୍ତ ।	କେଦେଶୀକ ଦେବ
କୋକାଳ ରୁଚି ହେବା ।	କେଦେଶୀକ ଦେବ

କୋକୋରା ଓ ବିକଳର	କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବାହାକୋଣା
କେଦେଶୀକ ଦେବ ଓ କେଦେ	କୋଣା
କ୍ରମାକ କାଳ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ	କେଦେଶୀକ ଦେବ ଦେବ
କେଦେଶୀକ ଦେବ ଦେବ	କୋକୋରା ଶାନ୍ତି
ଓ କେଦେଶୀକ ଦେବ	ମନମାମା
ଅର୍ଥାତ୍ କୋଣା	କେଦେଶୀକ ଦେବ
୧୨ x ୧୦ ଡ଼ା	କୋକୋରା ଶାନ୍ତି ଓ କୋକୋ
୧୪ x ୧୨ ଡ଼ା	ଓ କୋଣା
୧୬ x ୧୪ ..	ମନମୋହନ ଓ କୋଣା
କୋଣା ଓ କୋକୋରା	କୋଣା ଶାନ୍ତି ଓ କୋଣା
କେଦେଶୀକ ଦେବ ଦେବ	କୋଣା ଶାନ୍ତି ଓ କୋଣା
କୋଣା ଶାନ୍ତି କୋଣା ଓ	କୋଣା
କୋଣା	କୋଣା

ପିତୃକାର ।

ଏ ବାହାକୁ କେଉଁଠି ପାଖରେ ରଖି
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରକାର କୋକୋରା ଶାନ୍ତିରେ
ଦେଲେ ଶାନ୍ତିଗଳା ବଦ ଦେବ ପରୁ ମନ-
ଅରେ ଲେଖିଦେଲେ ମକଲର ଓ ଉପ ଧର
କାହିଁ ।

କରିବି କମତା ଓ ସାକରେ ଲଗାଇବାକୁ
କାଳ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅଧିକରଣ କର କମ୍ପାନୀ

ଭୂଲ୍ୟପତ୍ରରେ କଲିକତା ଉପାଦାନ
ଖର୍ଚ୍ଚା କଲିକତା ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି
ଯଥା —

ପ୍ରଥମଅଧିକ ସଦାଶେ ।	
ଧାତୁପତ୍ର	ଟ ୦୫
ଅଧିକମୁଦ	ଟ ୫୫
ଶୁଣି ଏକ ପ୍ରମୁଦ	ଟ ୫୫
ମାତ୍ର କୋଣା କଲିକତା ଦେଲେ କୁଦୁ	
ଦେଲେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୫୫ ରୁ ଲଗା ଦେବ	
କାହିଁ ।	
କ୍ରମାକ ଓ କ୍ରମାକର ସଦାଶେ ଖର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରଥମ	
ଅଧିକ ଦେଲେ ଓ କ୍ରମାକ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ ।	
ଅଧିକ ଦେଲେ ସଦାଶେ ସୁକଳ ଦୋକୋପ୍ର	
ଦୋକୋରକ ।	
କଲିକତା ମୂଲ୍ୟ କଲିକତାସଙ୍ଗେ ପଠାଇ	
ବାଲି ଦେବ ।	

କ୍ରମାକ ସଦାଶେ କୋଣା କୋଣା କୋଣା କୋଣା
କୋଣା କୋଣା କୋଣା କୋଣା କୋଣା କୋଣା

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ବାଦ

ମାସାହୁକମନାସପତ୍ରିକା ।

ପୃ ୨୩ ୨
୫ ୨୫ ୩୩

ତା ୨୫ ରୁକ୍ତ ମାତେ ଚନ୍ଦ୍ର ମଫ ୧୯୮୮ ୨୯୫୩ । ମା ଗ୍ରାହଣ ହା ୨୯ ୧୯୮୮ ୧୯୫୩ ୫୩୩୩

ଅଭିମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୯
ପତ୍ରାଦେୟ ୫ ୨୯

ଓଡ଼ିଶା ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ଲଢ଼ାଇବା ପାଇଁ କେତେକ ନେତାମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କରି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତଳମାସ ଓ ୪ ଡ଼ିଗ୍ରୀରୁ ଉପରୁ ଏ ନଗର ସ୍ୱରାଜ୍ୟକୁ ମରାହୁଡ଼ା ଗୋଟିଏ ପଦାଧିକାରୀକୁ ଦିଆଯିବ ।

ମାନବର ବଳାୟ ଗୋଟିଏ ବାହାଦୁର ନାମରେ କଲକତାକୁ ଯେଉଁ ଅଧିକାରୀ । ତଳମାସ ଓ ୨୭ ରଖରେ ଲେକ୍‌ଟର ଯାତ୍ରୀର ମେଦନାସର, ବାଲୁଡ଼ା, ଗଣାଗଡ଼, ଦେଶମଜା ଭୂମିକା ଓ ସରସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଭୂମିକା ଉପରେ ଅପମାନ ଓ ୯ ରଖ ସରକ ଲେକ୍‌ଟର ଅଧିକେ ଏକ ଅନ୍ୟ ବହୁତକ କଲକତାରେ ରହି ପୁରୀରୁ ଗସ୍ତ କରିବାକୁ ଯିବେ । ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରତି ଏକଟି ଦୁର୍ଘଟ ଘଟିବ ନାହିଁ ସତ ।

ଉତ୍କଳର ଚନ୍ଦ୍ର ବାନ୍ଧିଥିଲେ ଧରପତ୍ରିକା-ର ଏସ୍ପୋଷ୍ଟେ ଅମ୍ବେମାନେ ଲେଖିଥିଲେ ମାତ୍ର ଉପକରଣକାହିଁ କି ଜଣାଯାଉଅଛି ସେ ଧରପତ୍ରିକା ଚାହିଁ ବରଂ ଯାହାକୁ ଧରପତ୍ରିକାର୍ଥରେ କହୁଛନ୍ତି ତୋରସ୍ତୁବା ଜନାଜନର ହେଲୁକାର ବନ୍ଦନ ଜଣେ ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ ସରମାତାଙ୍କୁ ମଜାସମ ଏବଂ ଦାମୋଦର ଓ ଲେଖକଙ୍କୁ ମାତ୍ର ଚାହାର ଅନୁରୋଧ ହୋଇଅଛି । ବାନ୍ଧି-ଥିବା ଧରପତ୍ରିକାର ନବର ଚାହାର ଅନେକ

ସଦସ୍ତୁଣ ଅଛି ବୋଲି ଏପରି ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଚାହାର ବସତା ସ୍ୱାକାର କରି ଅଛନ୍ତି ।

ସର୍ଜନ ବୈକଳ୍ୟରେ ଜଣେ ପୁଲି ଡାକ୍ତର ପଦାଧିକାରୀ ବୁଝିଅଛନ୍ତି ସେ ଅପମାନିତ ଗୁରାପାଣି ପାଇଲେ ଦନ୍ତଗୋରୀ ଡାକ ହୁଅଇ ଏବଂ ଅର୍ଶବୋଗିମାତକର ସାକ୍ଷୀ ବୁଦ୍ଧି ହୁଅଇ । ଭାରତବର୍ଷରେ ଇଂରାଜୀ ପଦ୍ୟରେ ବିସ୍ତାର ସଙ୍ଗେ ସେମାନ ଗୁରାପାଣିର ବ୍ୟବହାର ବୁଦ୍ଧି ଦେଉଅଛନ୍ତି କେମନ୍ତ ଦନ୍ତଗୋରୀ ବୁଦ୍ଧି ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଉଅଛି । ପ୍ରକୃତରେ ଗୁରା-ପାଣିରେ ପେଟ ଗରମ ହୁଅଇ ଓ ପେଟ ଗରମ ହେଲେ ଦନ୍ତଗୋରୀ ହୁଏ । ଅତୀତେ ଅନେକ ଲୋକ ଦନ୍ତଗୋରୀ ଦେବାର ଗୋଟିଏ ନାଲି ଗୁରା-ପାଣି ଅଟଇ ବୋଲି ଅନୁମତି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅତୀତ ଏ ବସ୍ତୁକୁ ଲୋକଙ୍କର ସାବଧାନ ଦେବା ଉଚିତ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଗ୍ରାସବୋଜନରରେ ବସିଥିବା ଅନୁକ୍ରମିକ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଭାରତବର୍ଷର ସେ ସମସ୍ତ ଦବ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେଉଅଛନ୍ତି ବହି-ଉପରେ ବିଲଭର ଲୋକଙ୍କର ବଡ଼ ଦୁର୍ଘଟ ଘଟିଅଛି । ଏକ ଜଣ ଭାବା ସତ୍ତ୍ୱ ଦୂର ଭବନର ଲେଖାଏଁ ଦେଖିପୁରୀ ପୁସ୍ତକ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ବଙ୍ଗଳାରୁ ଯାଉଥିବା ସୂକ୍ଷ୍ମ ନାମକୁ ବୁଝାଇ ଦୁର୍ଘଟ

ମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟଦେଖି ବିଲଭବାସନାରେ ବଡ଼ ପ୍ରୀତି ହୋଇଅଛନ୍ତି ବିଶେଷତଃ ଗୁଡ଼ିଆମାନେ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଲାଗି ଓ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ବିଲଭଲୋକଙ୍କ ମୁହଁରେ ଏମନ୍ତ ଲାଗିଅଛି ଓ ଏତେ ଅସ୍ତ୍ର ସହିତ ସେ ଦୁବ୍ୟମାନ ବିଜି ଖାଉଅଛନ୍ତି ସେ ଗୁଡ଼ିଆମାନେ ଅଳପର ପ୍ରଦର୍ଶନର ଯୋଗାର ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ବୋଧହୁଅଇ ଦେଖାଯୁ ଡୋକ ବିଲଭରେ ଏଣିକି ବହୁ-ଗୁପ୍ତ ପ୍ରଚଳିତ ହେବ ।

ଦକ୍ଷିଣଅସ୍ତ୍ରୀ ବା ବମ୍ବେଲୋକରେ ଏକ ମୁରକଖଣ୍ଡର ଦ୍ୱାରଦେଶରେ ହୋଇ ଅନି-କୁଳଠିକାକୁ ଅନେକଲୋକଙ୍କର ପ୍ରୀତି କଷ୍ଟ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭାବ ଅଧିଅଛି । ଶରୀ ଲୋକ ଅନି ବାଗ୍ରସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଏକ ପଲି ଲୋକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରମଧ୍ୟରେ ପ୍ରୀତି ଦରର ଭବନ ଘୋରଅଛନ୍ତି । ଏସମୟକୁ ପାଞ୍ଚଶତଲୋକ ଦର ବୋଇଯାଇଥିବାର ଠିକଣା ହୋଇଅଛି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଗୋଟି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଏହି ଦୁର୍ଘଟନାର ଅବ୍ୟବହାରରେ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅବକ ଥିବା ଲୋକଙ୍କ ମୁକ୍ତି-ପ୍ରୟାସରେ ଉତ୍ସାହ ଅବଲମ୍ବିତ ହେବାରୁ ୪୨ ଜଣ ଗୋଟି ଏବଂ ୪୦୦ ଗୁଣ୍ଠଗର କଲାଇବ ଜାହର ବାହାରଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଏମାନଙ୍କର ଅସମ୍ଭା ଅବ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖ ନଳକ ଅଟଇ । ବି ଦୁର୍ଘଟରବାଣୀ ।

କ୍ରମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ସନ-
୧୮୭୭ ସାଲ ଠାରୁ ଶ୍ରୀଗୋପୀନାଥ ମଦାଳୁ
ବେତକୋଇ ସୁଲର ଶିକ୍ଷକ ଥାଇ ୧୨ ବର୍ଷ-
ମଧ୍ୟରେ ୧୦ ଶ ଶ୍ରୀ ପାଠ କରାଇଥିଲେ
ଏବଂ ୧୩ ଶ ବୃତ୍ତି ପାଇଥିଲେ । ଗତ
ମାର୍ଚ୍ଚମାସରେ ସେ ଚଣ୍ଡୀକୋଇ ବଦଳି ଦୋଇ-
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଶ୍ରୀମାଳକଣ୍ଠ ଶିକ୍ଷକବେତକୋଇରେ
ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଏବର୍ଷ ଏ
ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ୩ ଶ ଶ୍ରୀ ପାଠ ପଢ଼ା ହେବାକୁ
ପାଇଥିଲେ ଯେ ସମାଜକ ମଧ୍ୟରୁ କେତକ
ଏକଜଣ ୨ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାଠ କରୁଅଛୁ ଏବଂ
ଚଣ୍ଡୀକୋଇ ଫଳ ଭଲ ହୋଇଅଛି । ପସପ୍ତେ-
ରକଙ୍କ ମଠରେ ଉକ୍ତ ସୁଲର ବୃତ୍ତି ଶିକ୍ଷକ
ଶ୍ରୀ ମଦାଳୁଦେ ପରମପୁରୁ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ
ହୋଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା ଏଥିରୁ ବହୁ
କରିବା କାରଣ କି ଏହା ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ମହାସମ୍ପଦ
ଅନୁଭବ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳବର୍ଷର ମହାତୀରାମସମିତର
ଅରୁ ଅଧିକେଶର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କ
ଅର୍ଥାତ୍ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପି, କାର୍ଯ୍ୟା ସାହେବ,
ଦାଦା ଭାଇ ନୋବେଲ ସାହେବ ଏବଂ ତତ୍-
ତୁଳନସାହେବ ସାହେବ ସମ୍ପର୍କ ଇଂଲଣ୍ଡରେ
ଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ମହାସମିତର କାର୍ଯ୍ୟ-
କରଣମାନ ମୁକ୍ତ କରି ପାରିନେବାର ସଦ୍ୟ,
ସମ୍ପାଦକର ସମ୍ପାଦକ ଏବଂ କଳ୍ପ ସମ୍ପାଦନ-
କମଳକୁ ବଦଳଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ
ଭାବୁ ଶ୍ରୀଏ ବଜ୍ରାକରପଦ ବକ୍ତୃ ଅଞ୍ଚଳରେ
ଶିକ୍ଷକର ଦାଃ ଯାଃ ବାଃ, ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା,
ବିଦ୍ୟାଳୟ, ନାଟ୍ୟମାଳାପ୍ରଭୃତ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ପ୍ରାକ-
ମଳକରେ ଲିଖିତ ହେଇଅଛନ୍ତି । ଏପରି
କରିବା ପ୍ରକୃତ ଅନୋଚର ଅଟଇ ଏବଂ
ଏଥିରେ କାର୍ଯ୍ୟକର ସମ୍ପାଦନା । ଏହିପରି
ଉପାୟ ଓ ଉଦ୍ୟମପାଳ ଲେଖକର ସଫଳ
ଯେତେ ବୃଦ୍ଧି ହେବ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ଗୌରବ
ତେଜେ ବଢ଼ିବ ।

ଗଣ୍ଡାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗତବର୍ଷ ଯେପରି କୁର-
ସେରର ପ୍ରାକୃତକ ଦୋଇଥିଲ ପାଠକମାନଙ୍କୁ
ସମା ସମୟରେ ଜଣାଇଅଛି । ମାନ୍ଦାକପ୍ରଦେଶର
ସର୍ଜନକେନ୍ଦ୍ରର ଡାକ୍ତର ରେଡିଫୋରଡ଼ ଉକ୍ତ
ଜିଲ୍ଲାର ଉତ୍ତର ପୂର୍ବ ଦୋଇ ପସରମଣକର
ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ କୁରସେରର

ଏପରି ପ୍ରାକୃତକ ଦୋଇଥିଲ ଯେ ଚୁକ୍ତପୁର-
କରର ଲେଖକସଦ୍ୟ ୨୩୯୯ ମଧ୍ୟରୁ କୁର-
ରେଶରେ ସନ ୧୮୭୭ ସାଲରେ ୧୦୮୧ ଶ
ମୁକ୍ତମୁଖରେ ଅଛୁଥିଲେ । ଏପାଦୁଶ ମୁକ୍ତକର
କାରଣ ସେ ଏହିପରି ପୁର କରୁଅଛନ୍ତି କି
ସେ ଅଞ୍ଚଳର ଉତ୍ତରରେ ଡାକ୍ତର ଓ ଉକ୍ତ
ଡୁମିନାଳ ଥିବାରୁ ବର୍ଷକଳ କାହାର ସିଦ୍ଧାର
ସୁବଧା ନାହିଁ । ଯେଉଁଠି ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି କୁଅର
ସେବର୍ଷ ମାଟିରେ କଳ କମି ରହିବା ଦ୍ଵାରା
କୁରସେର ଜାତ କରଇ । ମାଟିରେ ପାଣି
ସମି ରହି ଲୁଗାଜାଗାର ଜଳ ସଙ୍ଗେ ମିଶିବାରୁ
କୁଅର ଜଳ ମଧ୍ୟ ଖାରିଯା ଦୋଇ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟପ୍ରତି ଅଧିକ
ଅନିଷ୍ଟ କରଇ ଏ ଜଳ ସମୁଦ୍ର କାହାର
କରିଦେବା କାରଣ ସମାଜିକ କର୍ମଣ
କରିବାର ବ୍ୟେତ ଅବଗତ ଏବଂ ଏହିପରି
ଡାକ୍ତର ମଦୋଦୟ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଅଷ୍ଟେ
ଲିଖୁର ଉତ୍ତରଭାଗରେ ଏକପ୍ରକାର ବର
ଡୁଅଇ ସେ ଶ ଅଧିକ ପରମାଣରେ ଏଅଞ୍ଚଳ-
ରେ ଲଗାଇଲେ ଅନେକ ଉପକାର ହେବ ।
ଉକ୍ତ ଗରୁ ଅଭିଶାପ ବଦଳ ଏବଂ ତାହାର
ବ୍ୟେତ ଗୁଣ ଏହି ବର୍ଷକଳ ମାଟିରୁ ଶୋଷି-
ଲେଇ ବାସ୍ତୁପରେ ବାସୁରେ ଶୁଦ୍ଧିତ ଏ । ଯେଉଁ
ଗରୁ ଯେତେ ବଡ଼ହେବ ତହିଁର ଏକାକିଗୁଣ
ବର୍ଷକଳ ଶୋଷିନେବ । ଏହିଗରୁ ଲଗାଇବା
ଯୋଗେ କୁର ଅସ୍ଥାଳମାନ ଗୁରୁପାଠକର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ
ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟକର ହେବାର ଦେଖାଯାଇଅଛି । ଅଗ୍ର
ହେଉଅଛି ଗତବର୍ଷରେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷୀ ସ୍ଵରୂପ ଏ-
ଗରୁ ଲଗାଇବାର ଅଦେଶ ଦେବେ ଏବଂ
ଗଣ୍ଡାମରେ ତାହା ସମ୍ପଦ ହେଲେ ଓଡ଼ିଶା
ଗଜକାଳରେ ଏଗରୁ ଲଗାଇବାଦ୍ଵାରା ଅନେକ
ଉପକାର ହୋଇପାରିବ ଏଗରୁର ଦେଖାଦି
ନାମ ଅଛି କି ତାହୁ ଅନୁପାଳେ କହ ନ ପାରି ।
ଇଂରଜୀରେ ଏହା ଏକପ୍ରକାର ଉଚ୍ଚକାଳପତ୍ର
ଗରୁ ହୋଇ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ତା ୧୦ ରାଜ ମଙ୍ଗଳଦୀର
ପୁଣ ମିତ୍ରନିପାଳଣୀ କମେଟୀର ଅଧିକେଶକ
ହୋଇଥିଲ । ୧୫ ଜଣ କମିଶ୍ନରମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ ୧୨ ଜଣ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ମିତ୍ରନିପାଳ-
ସେକେଟରୀ ସଦସ୍ୟସେ ବହୁର ଦୋଇ ପୁର-
ଗତବେତ୍ୟାନ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖ-
ର୍ଯ୍ୟାଙ୍କୁ ମାସିବ ୫ ୭୯ ବା ବେତକୋଇ
ସେକେଟରୀ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ କଲେ । ବାବୁ

ମହାସମ୍ପଦ କମେଟୀର କମିଶ୍ନର ଥିବା-
ସମୟେ କିଛିବଳ ଶିକ୍ଷା ଦେଖିଲେମେନ୍ ଦୋଇ
ଯେପରି କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇଥିଲେ ତହିଁରେ ସାଧ-
ରଣର ସମ୍ପର୍କରୁକଳ ହୋଇଥିଲେ ସମ୍ପର୍କ
ବାବୁ ମହାସମ୍ପଦର ସେକେଟରୀ ହେବା ଶୁଣି
ଲେକେ ସେହିପରି ଅଳକ ଦୋଇଛନ୍ତି । ଏବଂ
କମିଶ୍ନରମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅଧ୍ୟାପକ ଦେଉଛନ୍ତି ।
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସମ୍ପାଦକା ଦୋଇଛନ୍ତି ଯେ
ଏକଥା ଦେଲି ଲେକେ ଯେପରି ଅଳକ
ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେହିପରି ଗଣନ ବାବୁଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ
ଦେଖି ବଡ଼ ଭଲ ହେଉଅଛନ୍ତି । କାରଣ
ମିତ୍ରନିପାଳଣୀରୁ ସଦରର ଉଦ୍ଵେଗ ଏବଂ
ମନ୍ଦରର ଶ୍ରୀ ମହାସମ୍ପଦ ତଦାରଖ କରବାସ-
କାରେ ବାବୁ ଗବନକନ୍ଦ୍ର ଦାସ ସମ୍ପର୍କ ଏକମା-
ସଦକାଣେ ମାସିବ ୫ ୧୦ ବା ବେତକୋଇ ସମ୍ପର୍କ
କରାଯାଇଅଛି । ବାବୁ ମହାସମ୍ପଦ ମନ୍ଦରରେ
ଦୋଇଗେନ ମହାସମ୍ପଦ ଏବଂ ସରକାରୀ-
ନକ ରଦ୍ଧି ପିଠାସରୁ ତଦାରଖ କରି ଅନେକ
ଟିକାର ବଦ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
ଏଥିପ୍ରକାରେ ସୁଅରମାନେ ବାରମ୍ବାର ଜଣମାନ
ଦେଇ ଅନେକ ଟିକାର ମାଲିସରୁ ଲେଖକର
ହୋଇଥିବାରୁ ସାଧାରଣ ଦୋଇ ଉତ୍ତମ ବିଷରେ
ସଦ୍ୟମାନ ଉତ୍ତର କର ବକ୍ତୃ କରୁଅଛନ୍ତି
ଅଉ ଦୋଇଗେନ ପସରକାଅମାନେ ସେହିପରି
ଲେଖକାଣ ସଦ୍ୟକର ବାସି ରବମର ଶ୍ରୀମା-
ନଙ୍କ ଦୁଃଖ ଦେଉଛନ୍ତି ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ
ସମାଜକ ପିଠାସରୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେବାକୁ
ସମାଜକ ତହିଁରେ କରୁଛୁ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ଅଉ ସଦରମଧ୍ୟରେ ଦୋକାଳମାନଙ୍କ
ଦୋକାଳ ଉଦାରଖ କରି ଅନେକ ଟିକାର
ପ୍ରଥ ମଧ୍ୟ କଷ୍ଟ କରିଦେବାର ସୁଯାଗାଏ ଯେଉଁ
ବିଷ ସେ ୧ ୫ ୧୩ ଦୋଇଥିଲ ବର୍ଷମାନ
ସେହି ବିଷ ସେ ୧ ୫ ୧୪ ବାବୁ ମିତ୍ର ନାହିଁ ।
ଏହିପରି ଗଣନ ବାବୁର କାର୍ଯ୍ୟସରୁ ଦେଖି
ସାଧାରଣ ଚରଣ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ବିଷ
ଦୋକାଳରୁ କେତ ନଷ୍ଟ କରିଦେଲେ ଏଠା-
ଲେକେ ସେହି ବିଷ ଖାଉଥିଲେ ତହିଁରେ
ଠିକ୍ଠାକାଳୀତ କଳି ନାହିଁ ବାବୁ ନଷ୍ଟକରଇ
ଦେବାର କାରଣ କି ? ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ।
ଶ୍ରୀମତୀ ମହାସମିତୀର ଗତ ପୁରୁର ସମୟରେ
ଏଠା ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ଯେଉଁ ଅଭିନବର ମଧ୍ୟ

ଇଥିଲେ ଉକ୍ତ ଅଭିନୟ ପରି ଅନନ୍ଦ ସହଜ
ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିବାର ବିଲମ୍ବରେ ସେହିପରି
ଅବସ୍ଥାରେ ଜଣାଇଥିଲୁ । ଏବେପୁରୁ ପଡ଼ି
ଉତ୍କଳସମିତୀର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଜାଣିବାବାଜଣ
କମ୍ପେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହେଲା ।

No. 1380.

FROM J. P. HEWET, Esq.,
Under Secretary to the Govt.
of India,
To the Chairman of the Orissa
Association.

Home department
Public.

Simla the 11th June 1888.

Sir,

I am directed to say that the
Secretary of State has intimated
that Her Majesty the Queen,
Empress of India, has been gra-
ciously pleased to accept the
address presented by the Mem-
bers of the Orissa Association on
the occasion of Her Majesty's
Jubilee.

I have the honour to be,
Sir,

Your most obedient servant,
J. P. HEWETT.

Under Secretary to the Govern-
ment of India.

ବୃଷ୍ଟିର ଅବସ୍ଥା ।

ଗତ ଚନ୍ଦ୍ରମାସରେ ବଙ୍ଗଳାର ଦେଉ-
ଳୀରେ କି ପରିମାଣ ବୃଷ୍ଟି ଦୋଇଥିବ ତହିଁର
ଏକ ଭାଗବା ବଙ୍ଗାଳୀୟ ପତ୍ରପତ୍ରମାନଙ୍କ ବାସ୍-
ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରକାଶ କରି ଦେଖାଇଥିଲୁ ଯେ
କୌଣସି ଜିଲ୍ଲାରେ କିପରି ପତ୍ରମାନରେ
ଅଧେ ପୁରା ଜଳବୃଷ୍ଟି ଦୋଇ ନାହିଁ ଓ ଅଳ୍ପ-
କମ୍ପାନରେ ଗୁରୁ ବା ପାହାଣ ମାନ ଦୋଇଅଛି ।
ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣା ଯାଇଅଛି ଯେ ସମସ୍ତରେ
ଜଳବୃଷ୍ଟି ବାଧ୍ୟଅଛି । ଓଡ଼ିଶାମଧ୍ୟରେ ସୁସମ୍ପର୍କର
ଜଳମାସର କିପରି ବୃଷ୍ଟି ପରିମାଣ ୨.୮୫,
କଟକର ୧.୯୬ ଓ ବାଲେଶ୍ଵରର ୮.୨୫
ଦେଖିବା ପ୍ରକାରେ ଏବର୍ଷ ପ୍ରଥମେ ୨.୨୫

ପ୍ରାୟ ଦଶପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ ବାରମ୍ବାର ଓ ବାଲେ-
ଶ୍ଵରରେ ଏମାନଙ୍କର ଜଣା ପଡ଼ିଅଛି । ଏଥିରେ
କ୍ଷମ ଓ କୃତ୍ୟ ପୋଷଣକଥା ଯାହା ଦୋଇଥିବ
ଅକାୟାସରେ ବୃକ୍ଷା ଯାଉଅଛି । ଉଲ୍ଲମାସର
ଅଧେଯାଏ ଜଳମାତ୍ର ଶୁଣିଲ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ
ପ୍ରାୟ ସେପଦର୍ଯ୍ୟକୁ ସେଇକୁ ଜଳ ଯିବାର
ପୁରୁଷା ଦୋଇ ନ ଥିଲା । ପୁରୁଷ ନୀଳଗ୍ରାସ
ମଧ୍ୟ ଉପକାର ଦେଲା ନାହିଁ । ଗତମାସ ଶେଷ
ଉତ୍କଳର ବିଳା ରୁ ଜାଲରୁ ବିଲକୁ ଜଳ
ମଡ଼ାଇବାର ଅର୍ଥମ୍ ଦେଲା ଏବଂ ତଳର
ଜଳମାସ ଅଧେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଷ୍ଟି ଦେବାରୁ
ସେହିମାତ୍ରେ ଜଳଜଳ ଅଭାବର ଦେଲୁ
ଉତ୍କଳ ନେବେ ନାହିଁ ବୋଲି ଜଣାନ୍ତୁ
ଅଥା ବାଜୁଥିଲେ ସେମାନେ ପୁରା ଉପସ୍ଥିତ
କଥାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଦୋଇ ବଦଳିଥିବ କଲେ ।
ଏଥିରେ ଜାଲକୁଲିଆଙ୍କର ଫସଲ ଯାହା ପୂର୍ବରୁ
ନଷ୍ଟ ଦୋଇ ନାହିଁ ଉପା ଯାଉଅଛି ଏବଂ
ଏଣିକି ଦୋଇବେଳେ ବରଷାର ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ୟମ
ଲଗିଅଛି । ଜିଲ୍ଲାର ସେହିପରିରେ ଜାଲ ନାହିଁ
ସେ ବନରେ ଅର୍ଥେ ଜଳ ବୃଷ୍ଟି ଦୋଇଥିବାରୁ
କୌଣସିପରିରେ ଯାଏ ବସ୍ତୁ ରହିଅଛି । ଏ-
ସମ୍ପର୍କରେ ଉତ୍କଳଦେବତା ଜାଲଗ୍ରହଣର ସଦା-
ୟୁତା କରି ଦେବତା ପ୍ରକାମାନଙ୍କ ଅପେ କ
ମାର ପରଦାରେ ମାନବାର ଉପାୟ କରି
ଦେଲେ । ଯାହା ଦେଉ ଏଣିକି ବିଲ ବୃଷ୍ଟି
ଦେଲେ ଦେବତା ହିସାବ ଫସଲ ବସ୍ତୁ ଉପ
ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଅବସ୍ଥା ଦେବ ନାହିଁ
ମାତ୍ର ଅବସ୍ଥା ଦେବତା ବର୍ଜନ ଗର୍ଜନ ବିଜୁଳୀ
ଓ ମେଘାଜନ ଯାଉ ଦୋଇଅଛି । ତୁଳସିଅର୍ଥ
ଯାହା ମୁଦାଏ ବର୍ଷିଥିଲା ତାହ ଶୁଣି ଯାଉଅଛି ।
ଓ କଦମାନ ଶୁଣିଲ ପଡ଼ିଅଛି । କେତକ ବଜୁର
ସୀମା ନାହିଁ ଦେବତା ଅଶାରେ ବସ୍ତୁଅଛି ।

ଗତମାସର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପରଲିଖିତ
ଅବସ୍ଥା ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଦୁଇବାର ଉତ୍କଳଦେବତା
ଦେଉଳୀ ବାଲି ମୁଖଲ୍ୟାସରେ ଏମନ୍ତ ଏବଂ
ଅଶା ବୃଷ୍ଟି ଦେଲ ଯେ ଏବର୍ଷ ଏପରି ଦେଖା-
ଯାଏ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଜଳବୃଷ୍ଟି ଏକାଦେ-
ଲରେ ବିଭିନ୍ନ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହିଦିନଠାରୁ
ପ୍ରଭୁ ବର୍ଷାକାଳ ଅର୍ଥମ୍ ଦୋଇ ହେଉ ଲଗାଇ-
ଉଣିଅଛି । ସରକାରୀ ବାସୁପାଞ୍ଚଙ୍କ ସାହୋର୍ଷରୁ
ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏହି ହେଉ ଚାହୁଁବିବା ଏବଂ
ଏହା ବଙ୍ଗପାଞ୍ଚରୁ ଅର୍ଥମ୍ ଦୋଇ ଗୋବର
ଓ ଦେଖିବା ପରି ସମସ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ଯାଉ

ମଧ୍ୟଦେଶକୁ ବାହାର ଯାଉଅଛି । ଏଥିରେ
ସେମନ୍ତ ଓଡ଼ିଶାରେ ଉପା ବୃଷ୍ଟି ଦେଉଅଛି
ସେହିପରି ଗଙ୍ଗାମ ଓ ମଧ୍ୟଦେଶରେ ଦୋଇ-
ଥିବ ପୁରୁଷ ଶାନ୍ତ ଗ୍ରାସ କଦମ୍ବି ଦେବାର
ସମ୍ଭାବନା । ଏକଦେଲେ ଏହି ବସ୍ତୁ ଦେଉ-
ଅଛି ଯେ ମରୁଡ଼ିରୁ ବସ୍ତୁ ଯୋଗ କି ହୁଏ
ବାଲଣ ଧାରଣରୁ ଏ ସମସ୍ତରେ ଜଣାନ୍ତୁ
ସାନ ଦୋଇଅଛି ଅଧ୍ୟକ୍ଷକଳରେ ବୃତ୍ତି କଷ୍ଟ
ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ।

ଅନ୍ୟାୟ ପ୍ରତିବାଦ ।

କବିତାକୁପୁସ ଓ ସରଳ ସପାର୍ଥବିଜ୍ଞାନର
ବିକ୍ରୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଘଷିକା ଓ ବାହୁବାର ପୁରୀର
ଜଣାନ୍ତୁ ଅବର୍ଣ୍ଣ୍ୟ ବୋଲି ପ୍ରତିପନ୍ନ କରବାକୁ
ଦେଖା କରି ଓଡ଼ିଶା ଓ କଦମ୍ବଦ ଲେଖି-
ଅଛି କି "ଘଷିକାର ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର
ଗୁପ୍ତ ଏବଂ ବାହୁବାର ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର
ପଟ୍ଟନାୟକ ଉଭୟ ପୁସ୍ତକବିକେତା ଅଛି
ଏମାନେ ବିକ୍ରୟ କରିବାରୁ ପୁସ୍ତକ ପାଇ
ନାହାନ୍ତି ଏଣୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ଵୀୟସମାପତ୍ୟରେ
ଅଲୋକନ ଅର୍ଥମ୍ କରାଅଛି । ପ୍ରଭୁରେ
ଉକ୍ତ ଦୁଇପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟର ଅଭାବ ଦୋଇଅଛି କି
ନା ଯାହା ମୋହମଲର ଶିକ୍ଷକ ଏବଂ ପ୍ରସମ-
ନକଠାରୁ ଅବଗତ ନ ଦେଲେ ଅନୁମୋଦେ
କରାଯାଉ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତ୍ୟ ମାନେ ସଦେଶ-
ହୁ ଘଷିକା ପ୍ରକାଶ କରିବା କମଳେ ଦମ୍ପା
ଏକଦମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଶୁଣିବା ସାଧନ କମିଲୁ
ପ୍ରକୃତ୍ୟ କରି ନାହାନ୍ତି । ପ୍ରକୃତ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କରି ନା-
ହାନ୍ତ ଦେବା ସେମାନଙ୍କର ଏକମାସ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଅଟେ ଏପରିପ୍ରକାରେ ସେମାନେ ପୁସ୍ତକବିକ୍ରୟରେ
ଅନନୋଯୋଗୀ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଏହା ଦର୍ଶାଏ
ଦେଉ ନାହିଁ । ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଦେବ ପ୍ରେ-
ସରେ ଏବଂ କଟକରେ ପ୍ରକୃତ୍ୟ ମାନେ ସ୍ଵୟଂ
ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ କମଳେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଘଷିଅଛନ୍ତି ।
ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ ଦମ୍ପା ବାବୁ
ଗୌରୀଶଙ୍କର ଗୁପ୍ତ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ କଲେ ଯେ
ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ ଦେବ ନାହିଁ ଏପରି କୌଣସି
କଥା ନୁହେଁ । ଅହା ! କସ୍ତୁର ସୁକ୍ତ !
କି ତମହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ସେହିମାନେ ସେହି-
ବିକ୍ରୟର ବ୍ୟବସାୟୀ ସେମାନେ ଅନୁବଦ୍ଧତା
କହି ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଲ ମନ ଜାଣିବାକୁ ଅଧିକ
ସମ୍ପନ ଏକଥା ସମସ୍ତେ ସ୍ଵୀକାର କରନ୍ତେ ।
ଗୌରୀଶଙ୍କର ବାବୁ ଓ ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର

ହାନର ପ୍ରସ୍ତୁତକରଣେ ଥିବାରୁ ଏମାନଙ୍କ-
 ଠାରେ ଅନେକ ସୁଲକ୍ଷଣ ଓ ଶୁଣି ସ୍ଵପ୍ନ
 ବା ପଦ୍ମଦାସ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଲେଖକ ଓ ନ ପାଇଲେ
 କିମ୍ପା ଲୋଗରହି ଅନ୍ୟତା ଲେଖିବାକୁ ବାଧ୍ୟ
 ହୁଅନ୍ତି ଓ ଅଧିକା ଖର୍ଚ୍ଚାନ୍ତି ହୁଅନ୍ତି । କେତାକ
 କଷ୍ଟରେ ଲାଭକର କରନ୍ତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗୌ-
 ଶୁଣକର ବାବୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିନାଲକ୍ଷରେ
 ଶ୍ରୀ ୧୫୫ ଶ୍ରୀ କୃତ୍ୟାଦୁପମ ଓ ଶ୍ରୀ ୫୫ ଶ୍ରୀ ପଦାର୍ଥ-
 ଶିଳ୍ପନ ଦ୍ଵାରା ଟଙ୍କା ଦେଇ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଧିକ-
 ଦାନରେ ବିକ୍ରୟ କରିଅଛନ୍ତି । " ଓଡ଼ିଆ "
 ଉକ୍ତି ଦୁଇବାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତକରଣେ ବୋଲି
 ଶ୍ରୀବୀର କରୁଅଛନ୍ତି ଅଥଚ ତାହାକ କଥା
 ବିଶ୍ଵାସ କରନ୍ତେ ନାହିଁ ଏବଂ ଉଦ୍ଵାଦଦେବାର
 ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତେ । କୁସମ୍ଭାବରଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି
 ଭଲ ଏପରି କଥା ଅନ୍ୟ କେହି କହିବ କି ?
 କେହି ଶିକ୍ଷକ ବା ଶୁଣି ତାହାକ ନିକଟରେ
 ଗୁହାରି କର ନାହାନ୍ତି ବୋଲି ସେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
 ମାତ୍ର ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟସ୍ଵରୂପ ଗୁହାରି
 ଶୁଣିଲେ ତେତେବେଳେ ତାହାକର ଅନୁସ-
 କାନ କରନ୍ତା କି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନ ଥିଲ ଏବଂ
 ଅନୁସନ୍ଧାନପୂର୍ବକ ଅନ୍ୟତା ବୋଧୀ ବୋଲିବା
 କି ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଦେଲ ? ସମ୍ଭାବ୍ୟତାର
 ଦାୟିତ୍ଵ ପ୍ରତି ପାହାର ବହୁମାତ୍ର ଦୃଷ୍ଟି ଅଛି
 ସେ ଏପରି କହାତ କହିବ ନାହିଁ । ଅତି
 ସାଦା ସଦୃଶୋଗୀ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଗୌଶୁଷ-
 କର ବାବୁ ଓ ଗୋବିନ୍ଦ ବାବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଲେ
 ନାହିଁ ବୋଲି ଉକ୍ତି ସଦାକ୍ଷୟ ଅଛନ୍ତି ଏହା
 ଶୁଣିବାରୁ ଅନୁମାନେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରବଳ
 ଲେଖିବା ସମୟରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲୁ ।
 ଅନୁମାନେ ତାଣୁ ସେ କଦ୍ୟାଳୟର ପାଠ୍ୟ-
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରକାଶ ଓ ବିକ୍ରୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଉନ୍ନତା-
 ଦୁର୍ଘଟ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟବୀର ତଳଦୁର୍ଘ-
 ଲେଖମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦସ୍ୟ ବୋଲି
 ମନେ କରନ୍ତି ଓ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ବହୁ କଥା
 ସଜ୍ଞିଲେ କିଲି ମନ ନ କରୁର ଏବମତ୍ର ସ୍ଵାର୍ଥ-
 ସମ୍ଭାର ବୋଧାଲକ୍ଷାର ସ୍ଵପ୍ନ ସମର୍ଥକ
 କରବାରୁ ଶକ୍ତି ଦେ ନାହିଁ । ଫଳତଃ ତାହାକ
 ଦୃଷ୍ଟଅଛି ତଳୁ ଯେତେ ସଦୃଶୋଗିକର ଏକଥା
 ବିଶ୍ଵାସ କରବାରୁ ଦେବ ତେବେ ଦେ-ପ୍ରେସ
 ଅନୁସନ୍ଧାନ ଦୋଇଅଛି ବୋଲି ସ୍ଵଳ୍ପକରଃ
 ତାହାକ ମତ ପ୍ରକାଶନ ସମୟରେ ଅତ୍ୟୁଚ୍ଚ
 ଦୋଇଅଛି ଏକଥା ବିଶ୍ଵାସ କ ଦେବ ନାହିଁକି ?
 ସମ୍ଭବୁଦୋସଦେବାସୁଦେ ଅପଣା କଥା ଟିଏ

କ୍ରମବାର ଉଚ୍ଚତ । ଏକେଶମାନଙ୍କ ସହର
 ପ୍ରକାଶକରଣରୁ ଶୁଣିବା ଥାଏ ନ ପାରେ କିନ୍ତୁ
 ଗୌଶୁଷକର ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟସଦ୍ଵାରା ବାବୁପ୍ରକାଶ ପରପତ
 ଏକକ୍ଷୁ ନ ଦେଇ କେବଳ ଦେ-ପ୍ରେସକୁ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଯୋଗାଇବାର ଅବଶ୍ୟ ବୌଶସି ଗୁଣ-
 ଦାରଣ ଥିବ ତାହାସବୁ ବିଚାର କରବାବ
 ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ ଏକକ କହୁଅଛୁ
 ଯେ ଅନାନ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିକ୍ରୟସମୟରେ ଯେପରି
 ପ୍ରକାଶ ଅଛି ଏହି ଦୁଇପ୍ରସ୍ତୁତ ସମ୍ଭବରେ
 ସେପରି ନାହିଁ । ଯେପ୍ରକାରେ ଦର୍ମିତାନ ଅଦେଶ-
 ମରେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କ୍ରୟକରଣକୁ ବାଧ୍ୟ
 ସେ ପ୍ରକାରେ ଗଢ଼ିଉପରେ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନେ
 କଷ୍ଟସହ୍ୟ କ୍ରୟକରଣେ ଅନୁମାନେ କେବଳ
 ସୁଦ୍ଧା କଥା କହୁଅଛୁ । ଗୌଶୁଷକର ବା
 ଗୋବିନ୍ଦକର ଉକ୍ତା ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିକ୍ରୟ ଦେବ ନାହିଁ
 ବାଧ୍ୟତାପ୍ରକାରେ ସେପରି କରୁନା କରବା ବୁଝା
 ତେବେ ଅନ୍ୟତା ଏବେକ ହୁଅନ୍ତା ସେ ଏମାନଙ୍କୁ
 ଉଦ୍ଵା ମାନଥିଲେ ଅନ୍ୟତା ଦେ-ପ୍ରେସ କୁ-
 ପକ୍ଷୀ ଲେଖିବା ଜାକମାସଲ ନାମରେ ଅଧିକା
 ଲାଭ କରଣାରୁ ନାହିଁ । କାଲେଝରର
 ପ୍ରସ୍ତୁତମାନ କଟକରେ ବିନା ଖର୍ଚ୍ଚାରେ ବିକ୍ରୟ
 ଦେଉଅଛୁ ଏବଂ ଉକ୍ତି ଦୁଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିକ୍ରୟ-
 ନିମିତ୍ତ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଜାକରେ ଅଣା
 ଇଲେ ସୁଦ୍ଧା ଶୁଣିପ୍ରକା ଜାକମାସଲ ଦୁଇପକ୍ଷୀ
 ପକ୍ଷକ ନାହିଁ ।
 ପରସେଷରେ ତନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଏହି କି ବାବୁ
 ସମକୃଷ୍ଣ ସାକ୍ଷୀ ସଦାସେ ଏପରି ଦୋଇଥିବାର
 ବାହୁଡ଼ା ସାଦା ଅନୁମାନ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା
 ଠିକ ନୁହେଁ । ଏହା ନୁହେଁ ଉଦ୍ଵାଦପୂ-
 ପ୍ରେସର ନୁହେଁ କିଏପ୍ରା ।
 ବାବୁ ଦ୍ଵାରାବାନାପ୍ରକାଶକରଣ ପ୍ରକାର
 ନୁହେଁ ସମ୍ଭବତଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠପରିମାଣ ପ୍ରକାଶିତ-
 ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଅନୁମାନେ ତହିଁରୁ ଏକ-
 ଶ୍ରୀ ଉପକାର ଶାନ୍ଦବାର କୃତ୍ୟାଦୁପମର
 ଶ୍ରୀବୀର କରୁଅଛୁ । ପ୍ରକାଶ ଏପ୍ରସ୍ତୁତେ ଶ୍ରୀଏ
 ବିକ୍ରୟସେଷପରିମାଣ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ଏକ
 ତାହା ସମସ୍ତସମୟରେ ଉକ୍ତିଥିଲ ମାତ୍ର କୃତ୍ୟ
 ସମ୍ଭବରେ ତାହାକୁ ସଂଗ୍ରହ କର କେବଳ
 ଦେଶୀୟ ବିକ୍ରୟାଳୟର ପାଠ୍ୟାପସୋଗି ବିକ୍ରୟ-
 ମାନ ଦେଇଥିବାରୁ ଏହାର କଲେବର ମୁଦ୍ର
 ଓ ମୂଲ୍ୟ ଉଚ୍ଚା ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ୫୦ । ମାତ୍ର ଦେବାରୁ
 ମୋହନର ଗଣକ୍ରମର ସମୟରେ କଟ

ସୁଦ୍ଧାଜନକ ଦୋଇଅଛି । ଦେଶୀୟଜନ ଶ୍ରୀ-
 ବୀରପ୍ରକାଶୀ ଏପ୍ରକାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିକ୍ରୟକରଣ
 ଦେଖା ଦୋଇଥିଲେ କିଲ ଦୋଇଥାନ୍ତା ।
 ଦେଖ ସୁଦ୍ଧା ପାଠ୍ୟାପସୋଗିରେ ତାହା ପ୍ରକାଶ
 ପ୍ରକାଶର ଅନାବଶ୍ୟକ ଶୁଣ କରୁଥିବେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏହାର ଦୋକା ଚକ୍ର କେଉଁଠାମାନଙ୍କ ନାମିକମା-
 ପୁରି ଗୋଦାନରେ ତମାସନା ସୁଦ୍ଧାବାପାଠ ନୁହାଁ ପଦ୍ୟତ
 ମାନମାନ ବଚନମାସ ତା ୩୦ ଦିନ ସୋମବାର ପଠ୍ୟଦା-
 ସମୟରେ ଲଭନ ଦେବ ।
 କଥାଟ ନୁହେଁ ସେ ବିକ୍ରୟାଳୟର ମହାପତି ଯଦ ବୋର୍ଡ
 ଉଠାଇଦେବାକୁ ମନସ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି । କୋଟିକ ବିକେ-
 ନାରେ ସୁଦା ଏପରି ପାଠନ ନୁହେଁ ସେ ତାହାକ ଉପ-
 ଚରିତ କମେ ସୁଦ୍ଧା ମହାପତିର ଦରବାର ଇଲେ ଏକ-
 ରକ ସଦ୍ୟ ଦେଲେ ବୋର୍ଡ ପ୍ରମାଣେ ପଠ୍ୟଅଛି ବୋଧାବୁ
 ଦେବ ଓ ଶାସସ୍ତ୍ର ଦାକନକର ତାହା ଦେଖାଇ ଦେବା
 ଦର୍ଶନ ଦେଉଅଛି ।
 ଉଲ୍ଲକ୍ଷଣ-ଗେଜେଟ ।
 ସୁଦ୍ଧା ଅଧିକାଂଶମାନଙ୍କୁ ଓ କଲେକଟର ଶ୍ରୀ ବି,
 ନ, ଅଲେକ ଚଳମାସର କୁଣୀ ପାଠ୍ୟଅଛି ।
 ମନିଷ ଯେ, ଅର, ଅତି ସର୍ବନି ମେନର ବ, ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅପସିତ ବାଦ ଅଧିକା ଅନାଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ବିକ୍ରୟ-
 ସର୍ବନ ବାଦରେ ଲାଭୁ ଦେଲେ ।
 ଅନୁମାନ ବଦୋକସ୍ତ୍ରବର୍ଣ୍ଣନା ମି ୪, ଦେ, ସପ୍ତ ତନ-
 ମନର କୁଣୀ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଲେ ।
 ବକ୍ର କେଉଁଠା ଅନୌପମାନଙ୍କୁ ବାବୁ ବୁଝାମାନ
 ବୋଧକ ଉପୁଡ଼ା ଲେଖକଃ ବାହାବୁର ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ।
 ବକ୍ରକର ସର୍ବନେକ ଚକ ଓ ଲେଖ ଅଠାଇତର ଚକ
 ବାବୁ ଗୋବେସ୍ତ୍ରମିତ୍ର ଅଧୁନି ଏକମାସର କୁଣୀ ପାଠ୍ୟଲେ ।
 ଏବର୍ଷ ଯେଉଁମାନେ ମୋହନର ଉତ୍ତରୁଣି ଏକ ମୁଦ୍ର-
 ମାନକ ନିମିତ୍ତ କର୍ତ୍ତା ଦୋଇଥିବା ବସେଷ ମୁଦ୍ରଣର ମତ
 ବୁଝିପାଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ନାମ ସ୍ଵାଭାବିକ ଅଛି ଓ ତାହା
 ଉଲ୍ଲକ୍ଷଣରେ ଲେଖିବ ସୁଦା ଏପରି ପଦି ନାହିଁ ।
 ଦକ୍ଷିଣପଥରେ ଲେଖିବ ସର୍ବନେକ ଦୋଇଥିଲେ ।
 କରୁପ ପ୍ରକାଶରେ ଅକ୍ଷୟ କର ଦେଶିକ ଗୋଇକାଳ
 ଦୋଇଅଛି, ତହିଁର ବିକ୍ରୟ ମନୁରେ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ ।
 ଯଦ ଚଳକାକ [୧୦ ଚାକ୍ର ଶୁଣାତ] ସଦା ସର୍-
 ସୁଦ୍ଧା ବୋର୍ଡ ଶାକ୍ରକର ସମ୍ଭାଷ୍ୟ ବୋର୍ଡ ଶାକ୍ର ମାନସ-
 ବାଣିଆନ ଠିକେ ସର୍ବନେକ କର । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକେମେ ୩୮
 ନିକ୍ଷମଧ୍ୟରେ ତକ୍ଷା ଅଭିଷେଦନ । ସେ ସମୟରେ
 ତାହାର ବୋର୍ଡ ଅଚଳ [ଗୋଦ] ଦୋଇପାଠ୍ୟସ,
 ଓ ଦେବ ଶିଖିନ ଦେଉଅଛି । ପ୍ରଥମ ଦୁଗ୍ରାଣକ କର
 ସପନସମୟରେ ତନଠା ବିକ୍ରୟକର ଦେଲେ । ତନୁପ୍ରକାଶ
 ତନୁପ୍ରକାଶର ଦୁଗ୍ରାଣକେ ସୁଦ୍ଧାସର ସମ୍ଭାଷ୍ୟ ବା
 ସେହି ଦୁଗ୍ରାଣକର ଏବସୁଦ୍ଧା ଦେଲେ । ସେହିଦେ ସର୍-
 ଶାକ୍ର [ଶାସତାମିତକା ଶାକ୍ର] ଶୁଣିମାନ ମତାଧିକାର
 ତକ୍ଷାପଦ ସେଠାରୁ ସେଣା ବୌଦ୍ଧି ସଦା ଅନୁକ୍ରମ
 ନାହିଁ । ଅଧିକ ପଦମାସରେ ଅଧିକ ଏବ ସୁଦ୍ଧା ଲେଖକ

କାହା ଶାସ୍ତ୍ର ମିଳିବାର, ଦୁଇର ବରଦା ଦେଲେ
ଏବଂ ତାହାର ଧରଣ ସ୍ଥାନରେ ବରଦାପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତି
ତାକୁ ଧରି ନାଚିଲେ ସେହି ନିରୁପଦା ବରଦା ଉପ-
ସ୍ଥାନର ସର୍ବିକ୍ଷଣରେ ଏହାର ଧରଣେ ଯେ ଯେପରି ଦେଖି
ବରଦା ଶରଣରେ ନ ଯାଏ ସମ୍ପଦରେ ଭଗ୍ନ ସର୍ଗ
ପାଦକ । ଅର୍ଥାତ୍‌ପତ୍ର ଅବଶ୍ୟ ସମ୍ପଦରେ ମଧ୍ୟ ବୋଧ କର
ଅନୁରଣ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମରୁ ବରଦାପତ୍ର ଉତ୍ତ-
ପତ୍ରର ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ନାଚିଲେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେବ । ୩୦
ମିଳିଟ ରାଜ୍ୟର ରାଜ୍ୟ ଭକ୍ତ ପୋଡ଼ା ଅଧିକାର । ଏବଂ
ନାଚିବାର ୩୪ ରତ ମାତ୍ରାରେ ଲୁଗା ଖୁଆଇ ଅଧିକାର ।
ଏବଂ କୃତ୍ତି ବସି ଦେଲେ ପିଠି ମେଦୁର ଉପରେ କ୍ରମାଗତ
କୃଷୋକ ମାରିବରେ ପ୍ରକାଶିତ । ଅର୍ଥବଦ୍ଧାପାଏ ଏହାପରି
କରୁଁ ବୋଲିର ପାଦ ସଂକଳନର ଦୈନିକ୍ୟ ପ୍ରପଠିତ
ହେଲ, ଦେବଦେବେ କ୍ରମେ ଅର୍ଥାତ୍‌ପତ୍ର କ୍ରମାଗତ
ଅନୁରଣ ବସ ଏବଂ ଦେବର ହିମାଳୟ କମିଅସିଲ । ଦେବ-
ଦେବେ ଭବଣ ଖୁଆଇବାର ବଳବଦ୍ଧେ ଗୋଶର ସର୍ପର
ପିତରୁ ପୂର୍ବେ ଯେଉଁ ଊଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବସପାଦସିଲ ତାହା
ନିଜରେ ମିଶାଇ ପ୍ରଥମେ ଅର୍ଥବଦ୍ଧାପାଏ ଉତ୍ତରଣରେ
ଏକାକରଣରେ ସମସ୍ତ ପୂର୍ତ୍ତି ଖୁଆଇଲେ । ଅର୍ଥାତ୍‌ପତ୍ର
ବେଳେ ପ୍ରଥମେ ଏକାକୀକାର ବସପାଦସିଲ । ପୂର୍ତ୍ତି-
କାରରେ ଦେବିକ ଖୁଆଇଲେ ନାହିଁ କି ଶାନ୍ତିକାକୁ
ଦେଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ପାଦର ବଳନ ପିଆଇଲେ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥାନ ବସପାଦସିଲେ ପୂର୍ତ୍ତିର ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ଦେବିକ
ଦୁଇପୁରୀ ବସଇଲେ । ଏହାକୁ ପ୍ରକରଣରେ ଦେଖି
ଅଭେଦ୍ୟର ବସିଅଛି । ସର୍ପଦଂଶନ ଉପରେ ପାଦର
ଦେବଦେବିକ ନି ରହୁକାକୁ, ଶରଣାଗତ କାଟିଲେ ବଳାକିନ୍ତ
ବହୁକାକୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରଣଶରେ କୋଷ ଦୁଧର ଯେ,
ଦସ୍ତର ସର୍ପ ଦଂଶନ କରିଥାଏ । ପ୍ରକାଶକ ।
ଅନୁରଣର ଉପସ୍ଥାନ ଶା । ଦୁବାପାଏ ସେ ଏପରି
ସେହି ସମସ୍ତ ଶାମାନକୁ ନିଜେ ଦେଲ ନିଜଦେବରୁ ଅପ୍ତ-
ପ୍ରସ୍ତୁ । ବନଦେବର ବୁଦ୍ଧିର ପ୍ରାଣୁମାନଙ୍କର ଏବଂ
କରଣର ଅନେକ ଶା ଶୁଣାପାଏ, କିନ୍ତୁ ତାହା କୋଇ ସେ-
ମାନେ ଦେହ ଏହାକି କିଟରେ ପରିପାରିବେ ନାହିଁ ।
ଉପସ୍ଥାନ ପ୍ରକରଣେ ୧୭ ରାଜ୍ୟ ଶକ୍ତିର ବସଦେଖି,
୧୪ ରାଜ୍ୟ ଶକ୍ତିର ଦେଖିନା, ବସର ସୁଦେଖି ୩ ରାଜ୍ୟ
ଶକ୍ତିର, ୧୨ ରାଜ୍ୟ ଶକ୍ତିର ପୂର୍ତ୍ତି ଓ ବସଦେଖି ୧୦
ରାଜ୍ୟ ଶକ୍ତିର ବସଦେଖି ହୋଇଅଛି ।
ସମୁଦ୍ର ବୌଦ୍ଧି, ସ୍ଥାନ ଅଧିକ ଗଣ୍ଡର ବର୍ଣ୍ଣମାନ ବହୁର
ଏବଂ ତାହାକି ନାହାର ହୋଇଅଛି । ଉପସ୍ଥାନରେ ନିଶାପାଏ
ସେ, ସର ଓକରାପୁସ୍ତକ ଉପର ମୁଦ୍ରାମାତ୍ର ଉପାଦ-
କାପଦରାସ୍ତ୍ର ସମୁଦ୍ର ବୌଦ୍ଧି ବୌଦ୍ଧି ଶକ୍ତି ଗଣ୍ଡରାପ
ପରମାଣ ପ୍ରାୟ ୨୨,୨୨୨ ପୂର୍ତ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍‌ ପ୍ରାୟ ଦୌରେ କି-
ମାନଲ । ସୁଦରୁ ପୂର୍ତ୍ତର ସର୍ବୋକ୍ତ ଶିକ୍ଷଣ ଏବଂ
ଶୁଭ ଉପଦା ଅପେକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ଏହାର ସମ୍ପର୍କର ଉପମାଣ
ପ୍ରାୟ ୧୭ ହଜାର ପିଟ ଅଧିକ । ଉପର ଅଧିକାର
ମହାସାଗରର ଉପପାଦକରାପ୍ରଣ ରକ୍ଷଣାପତ୍ର ଗଣ୍ଡରାପ
ପ୍ରାୟ ୨୨,୨୨୨ ପିଟ, କିନ୍ତୁ ବାରମୁଦାପାଦ-ଉପସ୍ଥାନ
ସମ୍ପର୍କର ପରମାଣ ପ୍ରାୟ ୧୧୦୦ ପିଟ ଅର୍ଥାତ୍‌ ପ୍ରାୟ
ସାତେ ଶମାନଲ । କାହାର ଓ ବାସଦେଖିବୁର ଯେ
ପ୍ରକାଶନସାଗରର ଗଣ୍ଡରାପ ପ୍ରାୟ ୨୦୦୦ ଚର ଓ
ସାତର ବାଟ ମଧ୍ୟାହନ ସମ୍ପର୍କର ଗଣ୍ଡରାପ ୨୫୦
ଓ ଉପସ୍ଥାନର ମଧ୍ୟ ସଂସର ସମ୍ପର୍କର ପ୍ରାୟ ୧୫୦
ପାଦମ ପରଦା ମୋଟରରେ ଧରଣକୁ ଉପରେ ସମୁଦ୍ର

ରକ୍ଷଣରା ପ୍ରାୟ ୨୦୦୦ ଚାରୁ ୩୦୦୦ ପାଦମ ହୋଇ-
ପାରେ ।
ପୂର୍ତ୍ତର ଉତ୍ତର ଧନ ଦେବକ ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ
ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସବପ୍ରାଣ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଧନର ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ
ତାଙ୍କ ନାମ ପାଦେ ରହିତ ହେବ । ଯଥା:—କେ, ଗୋବିନ୍ଦ
ସାହେବ ୫୫୦୦୦୦୦ ପାଦପ୍ର; କେ ଉଦୟ ମାତେ
ସାହେବ ପା ୫୦୦୦୦୦୦ ରାଜ୍ୟ; ବସୁର ଉପସ୍ଥାନକୁ
ପା ୫୦୦୦୦୦୦୦ ରାଜ୍ୟ; ଦି ବେଶ୍ୱର ବଲୁକ ସାହେବ
ପା ୨୫୦୦୦୦୦ ରାଜ୍ୟ; କେ ପି ଦୋରୁ ୨୦୦୦୦୦୦-
ପାଦପ୍ର; ବସଦର ଉପସ୍ଥାନ ମିଳିତର ଉପର ୧୨୦୦୦୦୦
ପାଦପ୍ର; କେ କେ ଅସୁର ସାହେବ ୧୦୦୦୦୦୦ ପାଦପ୍ର,
ଉଦୟ ଶିଳୁଅର୍ଥ ସାହେବ ୮୦୦୦୦୦୦ ପାଦପ୍ର, କେ ଗର୍ଭ
ଦେବେକ ସାହେବ ୭୦୦୦୦୦୦ ପାଦପ୍ର, ବସଦ ସଦର-
ପ୍ରଣ ଉପର ୨୦୦୦୦୦୦ ପାଦପ୍ର, ବସଦ ନିର୍ଦ୍ଦୟରଣର
ଉପର ୫୦୦୦୦୦୦ ପାଦପ୍ର ଏବଂ ଉପର ମାର୍ତ୍ତ୍ତର
ପା ୫୦୦୦୦୦୦ ରାଜ୍ୟ । ଗୋବିନ୍ଦ ସାହେବଙ୍କର ପ୍ରକାଶ-
ରେ ୩୦୦ ପାଦପ୍ର ଅର୍ଥାତ୍‌ ପ୍ରକାଶ ମିଳିତରେ ୫ ପାଦପ୍ର ଅସୁ-
କ୍ରୁପ । ପାଦପ୍ର ଶତାନ୍ତ କମିଟି ୧୦ କା ହୁଗାବ ଧର-
ପଲେ ଦେଖି ଦେବ ପ୍ରକାଶ ମିଳିତରେ ୫ ୫୦ କା ଉପାଦିକ
କରେ ତାହାର ଦୈନିକ ପାଦକେ କରପାଦକେ କ ।
ବ୍ୟାଧି ବର କଳା ହେବୁ ସାହେବଙ୍କର ଦେବେକ୍ତ ଚାର-
ଶବଳ ପ୍ରୋବର ବସିକାରେ ଦେଖି ଶାନ୍ତି ପ୍ରକାଶ । ଏଣେ
ଉପସ୍ଥାନ ସେହିପରି ତାରସମ୍ପାଦ ପ୍ରୋବିତ ହେବ ସେଥିରେ
ଶର ପ୍ରକାଶ ୫ କା ଦେଖାଏ ମାସୁଲ ସର୍ବିକ ।

ଉପାଦିକା-ସମ୍ପାଦ ।

ଏ ଶାନ୍ତିର ଅର୍ଥାତ୍‌ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ନାହିଁ । ଶର ଦୁଧକାର-
କ୍ରମ ୨ ପଦା ସମ୍ପଦରେ ଶାମାନକାହରେ ଅର୍ଥା ଯାରି
ପ୍ରାୟ ୧୫୦ କ୍ରମର ବର ଉପସ୍ଥାନ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କିନ୍ତୁ ନିହତୋଇ ନାହିଁ । ନିଜକ-
ଶାନ୍ତିରେ ଅର୍ଥା ଦେବଦାସର ଏକେ କୋଟ ନାହିଁ କି କି
ଦୁଶାପାଦ ନାହିଁ ?
ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ ଉପସ୍ଥାନ ହୋଇ କିଶେଷ
ତୈସରୁ କରଣର ମାତ୍ର ଉପ ମନଦକାରବର ଦବା
ଏ ୧୨ କା ବେଳେ କିଶେ ମୁକ୍ତମାନ ବର୍ତ୍ତୁକ ଧାନପଦ-
ଠାରେ କିଏ ହୋଇଅଛି ।
କିଶେ ଶାନ୍ତିର ଅପଦା ମାତାସହର ନିଜ ସାମିପ୍ୟରୁ
ପାରିଁ ପ୍ରଥମରେ "ଉପସ୍ଥାନ" ଉପସ୍ଥାନର ଶାନ୍ତିରେ ଗୋଟିଏ
କ୍ରମପାଦ ହୋଇ ଶାନ୍ତି ପ୍ରାଣଦାଏ ବସୁଅଛି ଓ ତାହାର
ମାତା ସାମାନ୍ୟ ଅପାଦ ପ୍ରାୟ ହୋଇଅଛି । କି
ଠାରେ ବଥା !!

ପ୍ରୋବେକ୍ତକ୍ରମ

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଦେବଦାସଙ୍କର ଧର୍ମ—ମହାକାହାମଳ
କାର କରଣାପ୍ରସାଦ ସ୍ୱପ୍ନ ପ୍ରକ୍ତିକ ମେଡ଼ି
ସିଦ୍ଧାନ୍ତସ୍ତରେ ଯେଉଁ ଏକସରକାମା ଦାଖଲ
କରିବାର ଅନୀକାର କରୁଥିଲେ ତାହା ଦାଖଲ
କରିବା କାରିଗ ଅନୁସେଧ ନରୁଅଛି ।
କିଶେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭୁସମ୍ପାଦ — ଅପଣକ୍ତ ସମ୍ପ-
ତ୍ତ୍ୱ ନ ପାଇବାରୁ ପ୍ରକାଶିତ ନ ଦେଲ ।
ଗୋଲକଧନୀ—ଅଗାଧିକ ରହିଲ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ତୈସରୁକ୍ତ ପଦ—ଅଗାଧିକ
ରହିଲ । 237
ପ୍ରୋବେକ୍ତକ୍ରମ ।
ପ୍ରୋବେକ୍ତକ୍ରମ ମତାମତ ନମନ୍ତେ ଅସ୍ମେ-
ମାନେ ବାସ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ସୁଲୁ ଉଲ୍ଲିକାପାପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ-
ସମାପେଷ ।
ମହାଶୟ ।
ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ ଅପ-
ଣକ ପିଟିକାରେ ସ୍ଥାନ ଦାନକର ଚିରବାଧକ
କରିବା ଦେବେ ।
କହି ନୁହେଁ ଏ ଚଣାଦକାଦୁର୍ଭଣା । ଛଟପଟ
ହୋଇ ମରନ୍ତି ଚଣା । ସଦା ଖାଇବାକୁ ଧାନ
ବୁଲୁଲ କି ମିଳେ ହାତରେ ନାହିଁ କରୁକି
ସଦସା । ଯାହା ଶାନ୍ତି ଥିଲ କିଏ ଖାଇଥିଲେ
ଏବେ ବିକଲେଣି ଖାଇବା ବ୍ୟାଧି । ୧ । ମହା-
ଜନମାତେ ଧାନ ସେହି ମାଣେ କି ଦେଲେ
ନି ଦେଖି ପସଲଅଣା । କଲେ, ହୋଇ
କଟାଳ ମାରିଲେ କେ ସହକ ଢାକ କରୁଅ-
ଣା । ୨ । କଲର ଅଭାବେ ମଲେ ପଶୁମାନେ
କରମାସ ଦେଲ ନାହିଁ ବରଷା । କଥା ସଦେ-
ବର ଶୁଣି ପଢ଼ିଅଛି ଦେଖି ଲୋକଙ୍କର ଉତ୍କୃଷ୍ଟି
ଦଂଷା । ୩ । କିନ୍ତୁ ମେଘ ସାଧ ଉଦୟନ
ଉତ୍କୃଷ୍ଟିକାଦେ କମ୍ପାଏ ରଷା । ଦେଖିଲ-
ବେଳକୁ କ୍ରମେ ଶକ୍ତି ନାହିଁ କୁକୁଡ଼ାପ୍ରମାଣ
କରେ ବରଷା । ୪ । ବିକଳଓଲଅ ଲୁଗି
ବୁଣିଥିଲେ, ବହୁକଣ୍ଠେ ସହି ଶୁଧା ପିପାସା
କି ଫଳ ମଳରୁ ଦେଲ ଗଜାମାତୁ ପଢ଼ି ଦେଲ
ହୁଣି ବରଷା । ୫ । ଏବେ ଚୋରପାପ ଜନ୍ମାଏ
ସନ୍ତାପ ଚୈଦିଶେ ବ୍ୟାପେ କାଦାକାରଣୁଷା ।
ଅର୍ଥୁକଣ୍ଠରୁ ଜଳକଣ୍ଠେ ବଳଲ ଏଥିକ ମାଣ
ଶବ୍ଦର ଭରଷା । ୬ ।

ଏକାନ୍ତ } ଶ୍ରୀ ଜା ୫ କ ୫ ଦାସ
ବସମ୍ପଦ } ଚଣାଦକା

ମହାଶୟ ।
ଉପସ୍ଥାନ ସୁଲର ଦେଖି ମାଣ ବାଣୁ ଗୋପା-
ନାଥ ମହାଶୟ ମହାଶୟ ହୁଣୁର ସୁଲରୁ ସରବର୍ତ୍ତନ
ଦେବା ଉଦେଶରେ ପ୍ରାୟ ୧ ମାସ ପୂର୍ବରୁ
ମାନ୍ୟବଦ୍ଧ କିଏକ ଉଦେଶରେ ମହାଶୟକ
ନିକଟରେ ବରଷାପ୍ର କରୁଥିଲେ । ସମ୍ପର୍କ
ବ୍ୟାସପୂର୍ବକେ ଅବଗତ ଦେଖି ଦେ ଡାକାକ

କରଣାୟ ପଞ୍ଚମ ଦୋଳଅଞ୍ଜ । ଏ ବସୟରେ
 ଚଣାବଟାବାସିମାନେ କଳ୍ପ ଚୁଣ୍ଡିତ ଅଛନ୍ତି ।
 ବାସୁକରେ ଦୁଃଖର କଥା ଅଛି । କେତେକ
 ଉଚ୍ଚ ସୁଲଭ ଦୁଇବସ୍ତ୍ରା ଏକାକଦ୍ୱାରା ଚାପୁ
 ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଦୋଳଅଞ୍ଜା ଅଳ୍ପାଳ୍ୟ ଶିଳ୍ପମାନେ
 ଏକଦଳନୟରେ ସୁଧା ସମୟରେ ଦୌଣ୍ଡିପିବ-
 ଶ୍ଚ ଏକଦଳନୟରୁ ଦୁଇଗୋଟି ବାଳକ ବୃତ୍ତି-
 ଲେଖା ଦୋଳ ନ ଥିଲେ ମାତ୍ର ଏକର୍ଷ ଏକାକ-
 ସରରେ ତାହା ଦୋଳଅଞ୍ଜ । ଏକ ଉଚ୍ଚସୁଲ-
 ଭେ ଗୋଟିଏ ଶିକାପ୍ରଦାୟିନୀ ସମ୍ଭା ଏକାକଦ୍ୱା-
 ରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦୋଳ ପ୍ରତି ଶଳକାର ଏକ୍ଷର
 ଅଧିକେଷକ ଦେଉଅଛି । ଏକାକ୍ତି ଯଦ ପ୍ରା-
 ନାନ୍ତରରୁ ପରବର୍ତ୍ତନ ହୁଅନ୍ତି ତାହା ଦେଲେ
 ବିଦ୍ୟାଳୟର ଦୁର୍ଭିକାର ମୀନା ରହିବ କାହିଁ
 ବରଂ "ପୁତ୍ର ମୁଁ ବିକୋଚର" ପୁତ୍ର ପର ମୁନି-
 ଦେଶ ଧାରଣ କରବ । ଅନ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟର ମଞ୍ଜ
 ଉତ୍କଳ ଦେବାର ଅପ୍ପା କାହିଁ । ଏଣୁ ଉଚ୍ଚ ଶି-
 କାକ ମହାଶୟକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ଯଦ ସେ ପ୍ରାଣା-
 ନୁର ଦେବାରୁ ଲକ୍ଷା କରଅଛନ୍ତି ତେବେ ଏ-
 ବିଦ୍ୟାଳୟ ମଞ୍ଜରେ ଡିଏଏ ଧୁଲ ଦେଇ ଯାନ୍ତି ।
 ଅଳ୍ପ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦେଉଁ କଳ ଅଛି । ଲକ୍ଷ

ଧର୍ମରେ ଦକ୍ଷିଣ କରଣ ସେମାନଙ୍କର ମତ
 ଗଢ଼ ଫେରାଇବାର ଦେଖିଲେ କେଉଁ ହୁଏ
 ଅଳ୍ପକଳ ନ ଦେବ — ଅପାବରୁଁ ଯେ ଶୁଣ
 ସୁଧାବଶର ଜାଲ ବାବୁନଦୀସମ୍ଭବର ମନୋ-
 ରଥପତି ବରୁଣୁ ଓ ବାବୁନଦୀସମ୍ଭ ଓ
 ବାବାଳ ଉଦୟା ବଦାସ ଅଧର୍ମିକ ଉତ୍-
 ଯୋଗରେ ଉଚ୍ଚ ସଭାଃ ଚରଣାୟା ଦୋଳ
 ଉଦାତ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାମର ହୁଏବଦଦୁନକର
 ସୁଧର୍ମ ପ୍ରତି ଅନୁସର କରୁ । ପରଃସପରେ
 ଅମ୍ଭେ ଶାନ୍ଦେବ ବାବୁକୁ ଏକ ଧର୍ମପୁଷ୍ଟାଳ
 ବାସ୍ୟରେ ବଳ ଦେବାରୁ ଦେଖି ତାହାର
 ଭୂର ପ୍ରମାଣା କରୁଅଛୁ ଓ ଉଚ୍ଚ ସଭାରେ
 ଅମ୍ଭର ସଦାଚରଣ ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରୁ-
 ଅଛୁ । —

ଅତି ଅଧର୍ମିକ ଉତ୍କଳା ।

ଧର୍ମିକର ପୁତ୍ର ଦୋଳର ଅନଳଦୂରରେ
 ସାଲେପୁର ମାହାଜୀ ସଡ଼କପାଖ ଗୋଟିଏ ସୁ-
 ଶାଳ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ କୁଁଚା ଥିଲ ଓ ଇହିଁ
 ଉପରେ କେବଳ ଦୁଇ ଏକ ଗୋଟି ଗୋଟି
 ବିଦ୍ୟାଳୟ ଥିଲ । ଅଳ୍ପକ୍ତି ପ୍ରାୟ ୧୯୫୦
 ହେବ ଉଚ୍ଚ କୁଁଚାରୁ ଅଳ୍ପକ୍ତି ପାଖି ଦକ୍ଷି-
 ଣତ ହୁଏ ଚଳିକଟପୁ ସଡ଼କ ମତ୍ତମତ ସଦାଶ
 ଶୋନା ଦୋଳ ସୁଧା ଗୋଟିଏ ମାଟର ଖାତ-
 ରେ ତମ ଅଛି ଏକା ଦେଖି ଚଳିକଟପୁ ପ୍ରାମ-
 ଦାରୀ ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ଦୁବଦଳି ଓ କମିତାର
 ମାନେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଣରେ ଦୌଣ୍ଡିପି ମହାପୁରୁଷ-
 କର ଅବଦାନ ଦୋଳପ୍ରଦାର ମଳରେ ଭର
 ରାଜ ସୁଧା ଓ ଲେକନକରର କନେଦସୁଦର
 ଏକକମ ପୁଣ୍ୟର କସ୍ତୁର ଦଳକୁ ଉଚ୍ଚ ପୁଣ୍ୟ-
 ରକ୍ତ ସୁପ୍ତରେ କରା ଗଲ ଯେ ଶୁଣ ବାବା-
 ଦୈବିକାଥ ଜାଲ କତେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଣକୁ ଯଦି-
 ଅଛନ୍ତି ଓ ଯେଉଁ ପାରିଲେକମାନେ ତାଙ୍କ
 ଲକ୍ଷକୁ ଅଧି ଅଛନ୍ତି ପଡ଼େ ସେମାନଙ୍କୁ ପାପରୁ
 ଉଦ୍ଧାର କରଣା ପାରି ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଣରେ ଦେବେ
 ତଳ ରୁ ପରେ ନିଜପ୍ରାଣକୁ ସିଦ୍ଧ । ଏକା
 ପ୍ରକାରଦେବା ଦଳକୁ ଅଳ୍ପକ୍ତିକୁ ଅନେକ ପୁ-
 ନରୁ ଅଳ୍ପକ୍ତିକର ଉତ୍କଳ ବିଧାୟକମାନେ
 ଅଧି ଅଛନ୍ତି ପଡ଼ଅଛନ୍ତି ଓ ପ୍ରକୃତ ୧୦୫
 ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦୁଇମ ଦେଉଅଛି ଓ ଶୁଣିବାରେ
 ସେମାନେ ଉତ୍କଳ ସେମାନୁ ଅଧିକାର
 ଲକ୍ଷକରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତ ମାତ୍ର ୧୦୫
 ବରଂ ଦୁଇ ପାଲଅଛି । ଶୁଣିବାରେ ପ୍ରକୃତ
 ସଦାଶମପରେ ପାଲକରୁ ଅଧିକାର

କାଳରେ ଗୋଟିଏ ନାଗସର୍ପ ଉଚ୍ଚ କୁଁଚାରୁ
 ବାବାସ ଉଚ୍ଚ ହରାଣିରେ ଶାଢ଼ୀ କର ପୁନ-
 ଶୟ ଅଦୃଶ୍ୟ ଦେଉଅଛି । ଏକା ଦେଖି ମଧ୍ୟ
 ଲେକେ ଶ ଶ ବାବା ଦୈବିକାଥ ସିଦ୍ଧି
 ସେଠାକୁ ଅଧିପୁରୀର ବ୍ୟାସ କରଅଛନ୍ତି ।
 ଉଚ୍ଚ ହରାଣିକୁ ମନାଦେବକର ପାଦୋଦକ
 ମଳରେ କର ସମସ୍ତେ ଲଜାମତ ପାନ କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି ଓ ଦେହୁ ଦୌଣ୍ଡିପିଆହରେ ନେଇ
 ଯାଇ ଅପଣାଦରେ ରଖୁଅଛନ୍ତି । ଏକଦ୍ୱି-
 ଲକ୍ଷେ ଅନେକ ପ୍ରତିଅ ସେଠାରେ ଉତ୍କଳୀ
 ମିଠାଇ ଦୋଳାତ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଓ ଶୁଣିବାରେ
 ପ୍ରକୃତ କରଣା ଉତ୍କଳୀ ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
 କଳିଅ ଓ କରଣା ମହାଦେବକୋରେ ଲେଖ
 ଲଖୁଅଛି । କେତେକ କମିତାର ମଧ୍ୟ ସେଠା-
 ରେ ଦୁଇଏକଖଣ୍ଡ ନାଅଧିକଅ ଘର ଯାଚିକ-
 ସଦାଶ ଚୟାର କରଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ସେହି-
 ମାନେ ଧରଣୀ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଚଳିକ-
 ଟପୁ ଧାରଣର ସଡ଼କ ଓ କରଣାଳୀ କରଣ-
 ପରେ ଶର ଦର୍ଶା ଓ ବିଶିର ନ ମାନ
 ଅଧିକରରେ ଦଳକୁ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେ
 ଉଚ୍ଚପ୍ରାଣକୁ ପାଇ କାହିଁ କେବଳ ଯେଉଁମାନେ
 ଦେଖି ଅଧିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଏହପର
 ସୁଖଅଛି ଏକର ଚଳେ ଅରେ ଯାଇ ଦେଖି
 ଅଧିଲେ ସେଠାର ସକରଷେ କରୁନ୍ତି ଅପଣକ
 ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବୁ ଲଭ ।

କେନ୍ଦୁଝରୀ } ଅପଣକର ଏକାକ୍ତି ଦସ୍ୟବ
 ୧୨୦୮୮ } ଶ ଦୋଳାଳୟଧାବ ଚଷ୍ଟ ।

ମୁଦ୍ୟାପ୍ରତି ।

ବାବୁ ଦେବଦାସମାତ୍ର	୦୫୦	ଅମ୍ଭମ	୫
ଦ୍ୱାପତମହାସ			୫
କରମହାସ			୫
ନାୟକମହାସ ୧୨			୫
କରଦେବଦାସ	୧୦୦		୫
		ଅମ୍ଭମ	୫
ଦୟାମୋହନ ଘର			୫
ବାବୁନାଥ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମା			୫
ଦୁର୍ଗ ସରଦେବିକ ଦୋଳାଳି			୫
ଖାନ୍ଦେବଚନ୍ଦ୍ରମୟ ଦୋଳାଳି			୫
ଦେବଦାସ ଘର	୧୫୦		୫
ଉତ୍କଳ ଦଳା କଲେ ପାଦପୁତ୍ର କରାକ ଓ ଅଧିକ			୫
କାହିଁ ଗୋଦାସ ଦେବଦାସ		ଅମ୍ଭମ	୫
ଦୟାମୋହନ ଘର	୧୫୦		୫
ଉତ୍କଳ ଦଳା କଲେ ଦୋଳାଳି କରାକ ଓ ଅଧିକ			୫
ମୁଦା ଦେବଦାସ	୧୫୦	ଅମ୍ଭମ	୫
ବାବୁ ଦୟାମୋହନ ଦୋଳ			୫

କମରାଧିକାରୀଙ୍କ ବେଲୁଗୁଡ଼ା ବସ୍ତୁ	ଓ ଅଗ୍ରମ	୪ ୭
କୋଷର ବାବୁ ବରଦାସ ବସ୍ତୁ ଓ ଅଗ୍ରମ	୪ ୧୫	
କାକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧରଚାମରା ବସ୍ତୁ	୪ ୫	
ବୋଗାଳପୁରୀର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବେଲୁଗୁଡ଼ା	୪ ୧୫	
କଳିଙ୍ଗପୁରୀର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବସ୍ତୁ	୪ ୫	
ପୁରୀର କାଳିକା ବସ୍ତୁ	୪ ୫	

ବିକ୍ରୟ ପତ୍ର ।

NOTICE

The first part of my Key to New Royal Readers No. IV. is out and ready for sale. The 2nd. part will be out within a fortnight.

At the request of a large number of teachers and students, the prices of whole key is hereby reduced to annas fourteen only for subscribers and rupee one only for non-subscribers.

Packing and postage one anna and six pies only.

Intending purchasers of the first part will have to pay the price of the whole key. The second part will be sent to them free when out.

Katak } Baikuntha Nath Dutt
19-8-88 } Head Master
Peary Mohan Academy

NOTICE

Key to New Royal Readers No II is out. Price 3 (Three) annas.

To be sent by value-Payable post. Apply to the Secretary Printing Company Cuttack.

TO THE DEAF.

A 132 page Illustrated Book on Deafness Noises in the head how cured at your homes.

Price 6 annas; Address Dr. Nicholson, 5, Old Court House Street, Calcutta.

NOTICE

The auction Sale of the D. P.

W. old wood and iron materials lying stocked in the compound of the *Bellevue* Godown will be sold there on monday the 30th instant at 8 A. M.

CUTTACK } KENARAM BOSE
Ovser. to D. P.W
14-7-1888 } Inch. 2 sub.Dn.
Pooree Dn.

ନିବେଦନ ।

ଦେଖଇ ଉତ୍କଳ ଦେବୀର ବିପ୍ରକାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଉକ୍ତ ବିଷୟରେ ଅମ୍ଭେ କେତେକ ସମ୍ଭାଷଣ ପତ୍ରରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇଥିଲୁ କି ଉକ୍ତ ବିଷୟରେ ସମସ୍ତ ମହାଶୟ ଅପଣା ନୁହଁ ଅନୁସାରେ ଲେଖି ଅମ୍ଭ ନିକଟକୁ ପଠାଇବ । ୨୦ମାସରେ ସମସ୍ତ ନାମ ପଞ୍ଚାଶ ଦେବ ଯାଦାର ଲେଖା ଉତ୍କଳ ଦେବ ଗାଦାକୁ ୫ ବାର ପୁସ୍ତକ ପାରିଭୋଗିକ ବ୍ୟୟିକ ପରମ୍ଭ ଉକ୍ତ ବିଷୟରେ କେତେକ ମହାଶୟଙ୍କ ଲେଖା ଅମ୍ଭ ନିକଟକୁ ଅପିଥିଲ ଅମ୍ଭର ବିଷୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିବାରୁ ପଞ୍ଚାଶ ଦୋଇପାତ୍ର ନାହିଁ ଅପବ ୩୦ ନିକଳ ସର ୧୮୮୮ ପଞ୍ଚାଶ ବରପିତା ପାରିଭୋଗିକ ବ୍ୟୟିକ । ଲେ । ଶମାପ୍ରାପ୍ତୀ । ଶ ପତ୍ରର ଗ୍ରାହକର ସମ୍ଭାଷଣ ଦାସ ଶ କବିରାଥ ପୁସ୍ତକ ।

ବ୍ୟାପକପତ୍ର ।

ବ୍ୟାପକ ଓ କାଳିକାରେ ସର୍ବ ଦେବୀ ବିଷୟ ଘରେ ବସି ଅଗେରା ଦେବୀବିଷୟର ସମସ୍ତ ପୁ ୧୩୨ ପୃଷ୍ଠା ପୁସ୍ତକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦/୮ କଲିକତା ଓଲଡ଼ ବୋର୍ଡ଼ିଂହାଉସ ପ୍ରେସ୍ ୩୫ ମୂଲ୍ୟ ଭବନରେ ତାଲୁର ନିକଲସନଙ୍କ ଠାରେ ପାଣ୍ଠିବ ।

ଦ୍ଵାରକାଦିକ କୃତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକମାନ ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି :—

କ୍ଷେତ୍ରସରମାନ	ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ।
ସରକରୁଗୋଳ	୫ ୦ ୪
ଓଡ଼ିଶାବିଭାଗ	୫ ୦ ୪ ୧୦
କଳ୍ପବିଜ୍ଞାନ	୫ ୦ ୫୪
ଶିକ୍ଷାବିଧାନ	୫ ୦ ୫

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କରସ୍ଵ ସେକ୍ରେଟାରୀ

କଳା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ । ଉତ୍କଳଦେବୀଙ୍କ ନାମକ ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡି ଉତ୍କଳ-କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଉ ପାଇଁ ବହୁପ୍ରୟାସ-ପରତ ପ୍ରକାଶ କରାଅଛି; ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କୁ ଅନୁ-ରୋଧ ଯେ, ଏହି ପୁସ୍ତକରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଲେଖାଏଁ ନେଇ ପଠକ କରନ୍ତୁ ଯହିଁରେ ବି ଅମ୍ଭର ଶ୍ରମ ସଫଳ ଦେବ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରାକମାନଙ୍କରେ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାପ୍ତିବ୍ୟ ବେଳକୁ ଡାକମାସକୁ ନିମିତ୍ତ ଦୁଇପଇସା ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂଆଣ୍ଡ୍ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଏବ ବାଲେଶ୍ଵରର ସମ୍ବାଦବାହିକାଙ୍କ ଅତିକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସମବନ୍ଧୁ ସାହୁ ନିନାଦେବ ବାମଣୀ ରା ୧୩୩୮

ଓଡ଼ିଶା ମିଶନ ପ୍ରେସ୍ ବିଟିନ ।

୧୮୮୮ ମସିହାରେ ସଂସ୍ଥାପିତ । ଶବ୍ଦମେଳ, ଶିକ୍ଷା, ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ଭଗିନୀ-ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାଗଜ ପଞ୍ଚାଦ ଶ୍ରୀମତୀ ଦୁବା ଏକ୍ସମେଟ ମାଗିଲେ ମିଳଇ ।

ପ୍ରଧାନ ପୂର୍ବଦର୍ଶୀୟ ଉପଧ୍ୟ ତାଲୁର ଜି, ବି, ସାହାଜ ସାମେରଜାଲକର ଉପଧ୍ୟ । ଏକଦାଲ ନାଜା ବା ଧାତୁର ତଳ ବୁଦ୍ଧି ହୁଏ ଉଦର, ମୁଖାଧାର ମେରୁପତ୍ରି, ଫୁସଫୁସ ଓ ସବୁ ଉତ୍ତମରୂପ ଗୁଣର ଓ କଳପାପ ହୁଏ ଓ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଠାପକ୍ଷରେ ପ୍ରଧାନ ଉପଧ୍ୟ ବୋଲି ଉତ୍ତମରୂପେ ପରିଚିତ ଓ ସମସ୍ତକଦାବ୍ଦ ବିଶେଷରୂପେ ଅଦୃତ ଯଥା; ବାଣ, ବସ, ଉଦର, କୂର୍ମ, ପାଥୁର, ବହୁବଳବ୍ୟାପି ନୁର, ଯଦୁର ଅସ୍ତ୍ରାପ୍ତ, ହୃଦୟ କମ୍ପନ, ମସ୍ତକପୂର୍ଣ୍ଣନ, ଧାତୁ ବା ନାଜା ଦୋକାଲ୍ୟ, ମସ୍ତକବ୍ୟଥା, ଅନ୍ତରକ ଘା, ଶୁକ୍ରସଂସ୍ତ, ମୁଣ୍ଡରେ କ୍ଳେବ, ମେଦ, ମେଦକରା, ମୁଖାଧାର ଶାକ୍ତା ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।

ତାଲୁର ଜି, ବି, ସାହାଜ ସାମେରଜାଲ ଉପଧ୍ୟ ବାହିକା ଲେପନଦ୍ଵାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଠାପକ୍ଷରେ ବହୁମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ବିକ୍ରେତର, ଯଥା;—ଘୋଡ଼ା ଘା, ବହୁବଳବସ୍ତ ଘା, ପାଠାଦାପୁକ ଘା, କୂର୍ମ, ବୁଦ୍ଧିପ୍ତା, ବହୁ,

